IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/500

z dne 13. marca 2025

o uvedbi dokončnih izravnalnih dajatev na uvoz nekaterih aluminijastih koles s poreklom iz Maroka

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/1037 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zaščiti proti subvencioniranemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije ([1]) (v nadaljnjem besedilu: osnovna uredba) ter zlasti člena 15 in člena 24(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

1.1. Začetek

(1) Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija) je 16. februarja 2024 na podlagi člena 10 Uredbe (EU) 2016/1037 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: osnovna uredba) začela protisubvencijski postopek v zvezi z uvozom nekaterih aluminijastih koles s poreklom iz Maroka (v nadaljnjem besedilu: zadevna država). Obvestilo o začetku je objavila v *Uradnem listu Evropske unije* ([2]) (v nadaljnjem besedilu: obvestilo o začetku).

(2) Komisija je preiskavo začela na podlagi pritožbe, ki jo je 3. januarja 2024 vložilo združenje evropskih proizvajalcev koles (v nadaljnjem besedilu: pritožnik ali EUWA). Pritožba je bila vložena v imenu industrije nekaterih aluminijastih koles v Uniji v smislu člena 10(6) osnovne uredbe. Vsebovala je dokaze o subvencioniranju in posledični znatni škodi, ki so zadostovali za začetek preiskave.

(3) Komisija je pred začetkom protisubvencijske preiskave v skladu s členom 10(7) osnovne uredbe maroško vlado uradno obvestila ([3]), da je prejela pravilno dokumentirano pritožbo, in jo povabila na posvetovanje, 16. februarja 2024 pa je objavila memorandum o zadostnosti dokazov ([4]). Posvetovanje z maroško vlado je potekalo 12. februarja 2024. Sporazumne rešitve kljub temu ni bilo mogoče doseči.

(4) Komisija je 17. novembra 2021 začela ločeno protidampinško preiskavo v zvezi z istim izdelkom s poreklom iz Maroka (v nadaljnjem besedilu: ločena protidampinška preiskava) ([5]). Sklenila je, da na trgu Unije obstaja damping zadevnega izdelka, in 11. januarja 2023 uvedla dokončne protidampinške dajatve v višini od 9,0 % do 17,5 % ([6]).

([1]) UL L 176, 30.6.2016, str. 55.
([2]) UL C 1483, 16.2.2024, str. 1.
([3]) Izraz „maroška vlada“ se v tej uredbi uporablja široko, tako da vključuje državni svet ter vsa ministrstva, službe, agencije in uprave na centralni, regionalni ali lokalni ravni.
([4]) Številka Tronsave: t24.001626.
([5]) UL C 464, 17.11.2021, str. 19.
([6]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2023/99 z dne 11. januarja 2023 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve in dokončnem pobiranju začasne dajatve, uvedene na uvoz nekaterih aluminijastih koles s poreklom iz Maroka, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/99/oj (UL L 10, 12.1.2023, str. 1).

1.2. **Zainteresirane strani in zahteva za anonimnost**

(5) Komisija je v obvestilu o začetku zainteresirane strani pozvala, naj se ji javijo, če želijo sodelovati v preiskavi. Poleg tega je pritožnika, maroško vlado, vlado Ljudske republike Kitajske (v nadaljnjem besedilu: kitajska vlada) ([7]), druge znane proizvajalce Unije, znane proizvajalce izvoznike, znane uvoznike in uporabnike izrecno obvestila o začetku preiskave ter jih povabila k sodelovanju.

(6) Kitajska vlada je bila pozvana, naj se javi in sodeluje v preiskavi. Vendar kitajska vlada ni zahtevala, da se jo obravnava kot zainteresirano stran, in ni sodelovala.

(7) Pritožniki so zaradi strahu pred povračilnimi ukrepi strank zahtevali, da njihova imena ostanejo zaupna. Komisija je presodila, da dejansko obstaja resna nevarnost povračilnih ukrepov, in se je strinjala, da se imena pritožnikov ne smejo razkriti. Za učinkovito zagotovitev anonimnosti so ostala zaupna tudi imena drugih proizvajalcev Unije, da imen pritožnikov ne bi bilo mogoče ugotoviti na podlagi sklepanja.

1.3. **Pripombe v zvezi z začetkom preiskave**

(8) Zainteresirane strani so imele možnost, da podajo pripombe glede začetka preiskave in zahtevajo zaslišanje pred Komisijo in/ali pooblaščencem za zaslišanje v trgovinskih postopkih.

(9) Komisija je pripombe o začetku preiskave prejela od maroške vlade, Evropskega združenja proizvajalcev avtomobilov (v nadaljnjem besedilu: ACEA) in pritožnika.

(10) Zaslišanje pred službami Komisije so zahtevale tri strani in so bile zaslišane: maroška vlada, ECEA in skupina Renault.

(11) Maroška vlada je v pripombah z dne 8. aprila in 16. maja 2024 ([8]) in na zaslišanju 17. maja 2024 trdila, da ta postopek krši nekatere določbe Evro-mediteranskega pridružitvenega sporazuma med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Kraljevino Maroko na drugi ([9]) (v nadaljnjem besedilu: pridružitveni sporazum) ter Sporazuma med Evropsko unijo in Kraljevino Maroko o vzpostavitvi mehanizma za reševanje sporov ([10]) (v nadaljnjem besedilu: sporazum o reševanju sporov). Po mnenju maroške vlade bi bile vse carine, vključno z izravnalnimi dajatvami, prepovedane v skladu s členoma 8 in 9 pridružitvenega sporazuma. Maroška vlada je trdila, da so izjeme od teh določb vključene le v člene 24 do 27 pridružitvenega sporazuma, ki dovoljujejo protidampinške ali zaščitne ukrepe, če so izpolnjeni ustrezni pogoji. Nasprotno pa se Komisija ne more sklicevati na člen 36 pridružitvenega sporazuma kot na pritrdilno obrambo, da bi upravičila uvedbo izravnalnih dajatev. To bi bilo v nasprotju s členom 2(1) sporazuma o reševanju sporov, saj taki ukrepi ne bi spadali na področje uporabe te določbe in pristojnosti arbitražnega sveta, izrecno pa so navedeni samo protidampinški ukrepi, dovoljeni v skladu s členom 24 pridružitvenega sporazuma.

(12) Komisija se s tem ni strinjala. Čeprav člena 8 in 9 pridružitvenega sporazuma vsebujeta prepoved uvedbe novih carin ali dajatev z enakim učinkom v dvostranski trgovini oziroma pravico do uvoza izdelkov maroškega porekla v EU brez takih carin in dajatev, obstajajo izjeme v zvezi s temi prepovedmi. Take izjeme niso zajete le v členih 24 do 27 pridružitvenega sporazuma, kot trdi maroška vlada, ampak tudi v členu 36 navedenega sporazuma.

([7]) Izraz „kitajska vlada“ se v tej uredbi uporablja široko, tako da vključuje državni svet ter vsa ministrstva, službe, agencije in uprave na centralni, regionalni ali lokalni ravni.

([8]) Številki Tronsave: t24.003099 in t24.003771.

([9]) UL L 70, 18.3.2000, str. 2, kakor je bil pozneje spremenjen. Prečiščena različica je na voljo na spletnem naslovu: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02000A0318(01)-20190719.

([10]) UL L 176, 5.7.2011, str. 2.

(13) Natančneje, v uvodni izjavi 3 člena 36 pridružitvenega sporazuma je določeno, da se določbe o razlagi in uporabi člena VI Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (v nadaljnjem besedilu: GATT) uporabljajo kot pravila za oceno združljivosti subvencij, ki izkrivljajo ali grozijo, da bodo izkrivljale konkurenco, v skladu s členom 36(1), točka (c), pridružitvenega sporazuma, s pridružitvenim sporazumom, če Pridružitveni svet v skladu s členom 36(3) ne sprejme posebnih pravil za izvajanje. Komisija je ugotovila, da taka pravila za izvajanje do zdaj niso bila sprejeta. Ker ustrezne izvedbene določbe člena VI Splošnega sporazuma o carinah in trgovini vključujejo Sporazum STO o subvencijah in izravnalnih ukrepih ter osnovno uredbo (s katero se te določbe prenašajo v pravo EU), je Komisija sklenila, da so to dejansko ustrezna zakonodajna pravila, ki se uporabljajo za tekoče postopke proti Maroku v popolni skladnosti s pridružitvenim sporazumom.

(14) Komisija je nadalje ugotovila, da maroška vlada v svoji utemeljitvi ne določa, katera materialna pravila bi se uporabljala za subvencije v okviru tekočega postopka. Maroška vlada zgolj predpostavlja, da bi bile kakršne koli uvozne dajatve ali dajatve z enakim učinkom v nasprotju s členom 8 ali 9 pridružitvenega sporazuma, in ugotavlja, da nobena izravnalna dajatev ne bi bila v skladu s temi določbami. Ta utemeljitev je logično neutemeljena, saj bi pomenila, da subvencije iz člena 36(1), točka (c), pridružitvenega sporazuma ne bi bile le izvzete iz pravil osnovne uredbe in ustreznih pravil STO, temveč bi bile preprosto zakonsko dovoljene, tudi če izkrivljajo ali grozijo, da bi lahko izkrivljale konkurenco, in izpolnjujejo druge materialne zahteve navedene določbe. Z drugimi besedami, če Pridružitveni svet ne bi sprejel pravil za izvajanje v skladu s členom 36(3), bi vse take izkrivljajoče subvencije samodejno postale zakonite, tudi če bi bile v nasprotju z osnovno uredbo in pravili STO o izvajanju člena VI Splošnega sporazuma o carinah in trgovini. To bi bila neobičajna posledica, ki ne bi bila podprta z nobeno pravno določbo v pridružitvenem sporazumu niti z njegovo zakonodajno zgodovino.

(15) Utemeljitev maroške vlade, ki temelji na členu 2(1) sporazuma o reševanju sporov, ne spremeni teh sklepov. Cilj in področje uporabe tega sporazuma sta izogibanje sporom, ki izhajajo samo iz naslova II pridružitvenega sporazuma, in njihovo reševanje. Naslov II pridružitvenega sporazuma vključuje člena 8 in 9, ne vključuje pa člena 36. Spori v zvezi z drugimi določbami pridružitvenega sporazuma, vključno s členom 36, so zajeti v členu 86 pridružitvenega sporazuma. Komisija je najprej opozorila, da se te določbe nanašajo na postopkovna pravila, ki urejajo morebitno reševanje sporov glede razlage in uporabe materialnih določb pridružitvenega sporazuma. Ali se sporazum o reševanju sporov ali člen 86 pridružitvenega sporazuma uporablja v zvezi z morebitnimi spori glede končne odločitve v zvezi s tekočim izravnalnim postopkom, ne vpliva na temeljna veljavna materialna pravila tega postopka. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 12 do 14, je Komisija sklenila, da se uporabljajo pravila osnovne uredbe in ustrezna pravila STO za izvajanje člena VI Splošnega sporazuma o carinah in trgovini. Komisija je ugotovila, da ta uredba z ničemer ne posega v pravico maroške vlade, da izbere najustreznejšo možnost sodnega ali alternativnega reševanja sporov, tudi v okviru pridružitvenega sporazuma in/ali sporazuma o reševanju sporov za morebitne spore v zvezi z ugotovitvami iz te uredbe.

(16) Maroška vlada je trdila tudi, da zahteva na splošno ne vsebuje zadostnih dokazov za začetek protisubvencijske preiskave, kot zahteva sodna praksa STO. Zlasti je trdila, da pritožba ne vsebuje posebnih dokazov, da bi imela proizvajalca izvoznika, ki delujeta v Maroku, koristi od domnevnih programov subvencij. Trdila je, da so domnevne subvencije, ki so zagotovljene proizvajalcema izvoznikoma, v najboljšem primeru špekulativne in ne izpolnjujejo meril iz členov 11.2 in 11.3 Sporazuma STO o subvencijah in izravnalnih ukrepih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum STO o SIU).

(17) Natančneje, maroška vlada je trdila, da ni zadostnih dokazov, da sta znana proizvajalca izvoznika prejela nepovratna sredstva od maroške vlade, in da v pritožbi ni zadostno dokazano, da ta nepovratna sredstva zagotavljajo javni organi. Enaka utemeljitev je bila navedena v zvezi z davčnimi oprostitvami in preferenčnimi posojili, ki so jih zagotovile maroške banke. V zvezi s tem je maroška vlada trdila, da pritožba ne vključuje nobene bančne ponudbe ali plačil bank kot dokazila o preferenčnih posojilih, namenjenih proizvajalcema izvoznikoma. V zvezi s subvencijami, povezanimi z zagotavljanjem zemljišč, je maroška vlada navedla, da dokumenti, predloženi v pritožbi, vsebujejo zastarele informacije maroškega računskega sodišča iz leta 2016, v okviru katerih je omenjeno financiranje, ki je potekalo zunaj obdobja, obravnavanega v preiskavi, in ni povezano s proizvajalcema izvoznikoma. V zvezi s specifičnostjo je maroška vlada trdila, da v pritožbi ni dokazov, da sta proizvajalca izvoznika del avtomobilskega sektorja, ki ga podpira maroška vlada.

(18) Maroška vlada je nazadnje trdila, da je izravnava domnevne kitajske finančne podpore, pripisane Maroku, v nasprotju s pravili STO in da Komisija pred začetkom preiskave ni pridobila zadostnih dokazov, da bi domnevno kitajsko financiranje pripisala maroški vladi.

(19) Komisija se s temi trditvami ni strinjala. Pritožba mora v skladu s členom 10(2) osnovne uredbe vsebovati take informacije, ki so pritožniku razumno na voljo. Pravni dokazni standard, ki se zahteva za začetek preiskave („zadostni" dokazi), se razlikuje od standarda, ki se zahteva za dokončno ugotovitev obstoja subvencioniranja, škode ali vzročne zveze. Zato lahko dokazi, ki po količini in tudi kakovosti ne zadostujejo za utemeljitev dokončne ugotovitve subvencioniranja, škode ali vzročne zveze, kljub vsemu zadostujejo za utemeljitev začetka preiskave.

(20) Komisija se sklicuje tudi na memorandum o zadostnosti dokazov, v katerem je podrobno analizirala subvencijsko shemo, vključeno v pritožbo, in sklenila, da je na voljo dovolj dokazov, ki kažejo na obstoj domnevnega subvencioniranja v začetni fazi. Na splošno, kot je poudaril tudi pritožnik v pripombah glede začetka preiskave, je obstoj več subvencij, ki jih je maroška vlada dodelila proizvajalcema izvoznikoma, podprt s podpisom dvostranskega sporazuma o naložbah z obema proizvajalcema izvoznikoma. Vendar natančna vsebina teh sporazumov pritožniku ni enostavno na voljo, saj je zaupna med maroško vlado in proizvajalcema izvoznika, zato jo je treba po začetku preiskave dodatno preučiti. Podobno posamezne bančne ponudbe in plačilne transakcije z bankami običajno niso del javne sfere, zato pritožniku niso bile enostavno na voljo.

(21) V zvezi z zagotavljanjem zemljišč za plačilo, nižje od primernega, je Komisija ugotovila, da so bila zemljišča kupljena ob ustanovitvi proizvajalcev izvoznikov, tj. leta 2018. Poročilo iz leta 2016 se zato ne bi smelo šteti za zastarelo. V vsakem primeru pritožba ni bila oprta le na navedeno poročilo, ampak tudi na načrt za pospeševanje industrije, ki je očitno veljal v času nakupa zemljišč, in na dejstvo, da so proizvajalci izvozniki v posebnih ekonomskih conah, za katere so določena posebna pravila.

(22) Glede vključitve proizvajalcev izvoznikov v avtomobilski sektor je že iz dokazov, predloženih v pritožbi, razvidno, da je maroška vlada avtomobilski sektor razdelila na osem ekosistemov, ki ne zajemajo le dokončanega avtomobila, ampak tudi njegove posamezne dele. Eden od teh ekosistemov zajema pogonski in prenosni sistem avtomobilov, ki vključuje tudi kolesa.

(23) Nazadnje, Komisija v zvezi z domnevno kitajsko finančno podporo, pripisano maroški vladi, ugotavlja, da je pravna podlaga za to subvencijsko shemo, kot jo je potrdilo Splošno sodišče, zadovoljivo pojasnjena v memorandumu o zadostnosti dokazov. V njem so določeni tudi elementi, ki so pomembni za pripisovanje podpore maroški vladi, vključno z dejstvom, da so voditelji držav in ministri na obeh straneh potrdili in pozdravili kitajske naložbe in kapital v okviru pobude En pas, ena pot. Obe vladi sta sodelovali v razpravah na najvišji ravni, izdali sta skupne izjave in uradno sklenili partnerske sporazume o izvajanju pobude En pas, ena pot ter njenih subvencijskih shem v Maroku. V tem okviru je večkrat izrecno omenjen naložbeni projekt družbe CITIC Dicastal. Komisija je zato sklenila, da pritožba vsebuje zadostne dokaze o subvencijah, zagotovljenih v okviru sodelovanja med maroško in kitajsko vlado. Trditve maroške vlade so bile zato zavrnjene.

(24) Poleg tega je maroška vlada trdila, da pritožnik ni dokazal dejanske vzročne zveze med uvozom aluminijastih koles iz Maroka in domnevno škodo, povzročeno industriji aluminijastih koles v EU. Navedla je, da pritožnik ni objektivno preučil vpliva uvoza na industrijo aluminijastih koles v EU. Poleg tega je trdila, da uvoz iz tretjih držav ni ustrezno ocenjen, analiza razvoja obsega prodaje pa kaže, da so proizvajalci Unije izgubili tržne deleže izključno zaradi uvoza iz Turčije. Maroška vlada je trdila tudi, da pritožnik ni upošteval drugih dejavnikov, kot sta zmanjšanje povpraševanja po aluminijastih kolesih in povečanje stroškov aluminija v obravnavanem obdobju.

(25) Komisija se s trditvijo ni strinjala in je trdila, da je pritožnik dejansko ugotovil jasno vzročno zvezo med uvozom aluminijastih koles iz Maroka in škodo, povzročeno industriji aluminijastih koles v EU. Analiza, ki jo je opravil pritožnik, vključuje preučitev učinka uvoza iz tretjih držav ob upoštevanju znatnega povečanja maroškega izvoza aluminijastih koles na trg EU, kar je povzročilo znatno oviranje dviga cen in izkrivljanje trga. Kot je prikazano v oddelku 5.2, uvoz iz Turčije in drugih tretjih držav ni prispeval k škodi, povzročeni industriji Unije. Poleg tega je pritožnik opravil analizo in pri tem skrbno upošteval druge morebitne dejavnike, ki prispevajo k temu, kot sta zmanjšanje povpraševanja po aluminijastih kolesih in zvišanje stroškov aluminija. Vendar zgolj ti dejavniki ne morejo v celoti pojasniti škode, ki je bila povzročena industriji EU in se je zaradi močnega porasta maroškega uvoza znatno povečala.

(26) Maroška vlada je predložila pripombe tudi glede praktično vseh kazalnikov škode iz pritožbe, pri čemer je trdila, da pritožnik do svojih sklepov o škodi ni prišel na podlagi objektivne preiskave, ki bi temeljila na pozitivnih dokazih, in da sklepi niso v skladu z zahtevami iz člena 15 Sporazuma STO o SIU. Poleg tega je trdila, da pritožnik ni predložil zadostnih dokazov o vzročni zvezi med uvozom aluminijastih koles iz Maroka in domnevno škodo, povzročeno industriji Unije.

(27) V zvezi s tem je Komisija opozorila, da trditev maroške vlade presega zahteve iz člena 10(3) osnovne uredbe, saj je naloga Komisije v začetni fazi preučiti točnost in ustreznost dokazov, predloženih v pritožbi, da se ugotovi, ali obstajajo zadostni dokazi, ki upravičujejo začetek preiskave. Komisija je to dejansko storila, zato je bila trditev maroške vlade zavrnjena.

(28) Na podlagi vseh navedenih utemeljitev je Komisija trditve maroške vlade zavrnila.

1.3.1. *Pripombe po dokončnem razkritju*

(29) Maroška vlada je po dokončnem razkritju ugotovila, da pridružitveni sporazum ne vsebuje nobene določbe o subvencijah, ki bi bila enakovredna členu 24 pridružitvenega sporazuma. Poleg tega člen 36 pridružitvenega sporazuma ni splošna izjema za vse kršitve sporazuma in je del naslova IV – Plačila, kapital, konkurenca in druge gospodarske določbe. Zato se člen 36 ne uporablja za druge določbe, zlasti ne za tiste iz naslova II o prostem pretoku blaga.

(30) Maroška vlada je trdila, da v skladu s sporazumom o reševanju sporov spori v zvezi s členom 36 pridružitvenega sporazuma spadajo na področje uporabe člena 86 pridružitvenega sporazuma, v nasprotju s kršitvami členov 8 in 9 pridružitvenega sporazuma, ki spadajo na področje uporabe sporazuma o reševanju sporov. Maroška vlada je opozorila, da Komisija ni obravnavala trditve, da se na člen 36 ni mogoče sklicevati kot na pritrdilno obrambo v zvezi z obveznostmi iz členov 8 in 9 pridružitvenega sporazuma. V podporo temu se je sklicevala na dvostranski spor o *prepovedi izvoza lesa med EU in Ukrajino* v skladu z ustreznimi določbami pridružitvenega sporazuma med EU in Ukrajino ([11]).

(31) Maroška vlada je trdila tudi, da ni bilo dokazano, da ima Komisija pravico sprejeti ukrepe v skladu s členom 36(6) pridružitvenega sporazuma. Razkritje zlasti ne vsebuje ugotovitev o obstoju položaja, predvidenega v členu 36(1), točka (c), pridružitvenega sporazuma, in sicer da je maroška vlada dodelila uradno pomoč, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga. Po mnenju maroške vlade Komisija v zvezi s tem ni dokazala, da se GATT uporablja za domnevne zadevne subvencijske programe. Nobena določba GATT namreč ne predvideva možnosti izravnave nadnacionalnih subvencij.

(32) Maroška vlada je nadalje trdila, da tudi ob predpostavki, da obstajajo prakse, ki niso združljive z odstavkom 1(c) člena 36, člen 36(6) določa, da se ukrepi lahko sprejmejo v skladu z GATT in da je to treba brati v skladu z določbami naslova II o prostem pretoku blaga. Ker naslov II o prostem pretoku blaga ne določa možnosti uvedbe carinskih tarif za dvostransko trgovino zaradi subvencioniranja, je treba sklicevanje v členu 36(3) pridružitvenega sporazuma na ukrepe iz GATT razlagati tako, da pomeni uporabo le pravnih sredstev, predvidenih v delu III Sporazuma STO o SIU (posvetovanje in reševanje sporov), in ne v delu V navedenega sporazuma (enostranske izravnalne dajatve).

([11]) Končno poročilo arbitražnega sveta, ustanovljenega na podlagi člena 307 Pridružitvenega sporazuma med Ukrajino na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani, „Omejitve, ki jih Ukrajina uporablja za izvoz nekaterih lesnih izdelkov v Evropsko unijo“, 11. december 2020.

(33) Komisija se s tem ni strinjala. V nasprotju s trditvami maroške vlade je Komisija svoje sklepe utemeljila na posebnih pravnih razlogih, navedenih v uvodnih izjavah 12 do 15. Trditve, na katere se sklicuje maroška vlada, temeljijo na selektivnih navedbah razlogov, ki so izvzete iz celotnega pravnega okvira in utemeljitve.

(34) V zvezi s trditvijo, da člena 36 pridružitvenega sporazuma ni mogoče uporabiti kot pritrdilno obrambo tudi na podlagi dvostranskega spora *o prepovedi izvoza lesa med EU in Ukrajino*, je Komisija ugotovila, da se maroška vlada strinja z njeno razlago iz uvodne izjave 15, da spore, ki izhajajo iz člena 36, ureja člen 86 pridružitvenega sporazuma, za razliko od členov 8 in 9, ki sta zajeta v sporazumu o reševanju sporov. Komisija je nadalje opozorila, da je v členu 36(6), drugi pododstavek, pridružitvenega sporazuma izrecno navedeno, da so lahko ravnanja, ki so nezdružljiva s členom 36(1), točka (c), in nesporno vključujejo subvencije, ki so predmet tega postopka, predmet ustreznih ukrepov, sprejetih v skladu z GATT in njegovimi drugimi ustreznimi instrumenti. Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 13, sta ustrezni določbi, ki se uporabljata za subvencije, ki so predmet tega postopka, člen VI GATT in Sporazum STO o SIU, s katerim se subvencije izvajajo, in sicer zaradi njunega prenosa v osnovno uredbo EU. Sklicevanje maroške vlade na dvostranski spor med EU in Ukrajino je pravno nepomembno ne le zaradi teh premislekov, temveč tudi zato, ker se nanaša na drugačen dvostranski sporazum med EU in Ukrajino, ki je veliko novejši in ne vsebuje določbe, kot je člen 36, saj vsebuje ločeno poglavje 2 o trgovinskih sredstvih. Ta sporazum med EU in Ukrajino vsebuje posebna pravila dvostranskih postopkov reševanja sporov, ki se uporabljajo samo med tema stranema. Poleg tega, tudi če bi bila dejanska materialnopravna in postopkovna pravila med sporazumoma popolnoma enaka, *quod non*, bi bila odločitev arbitražnega sveta, ustanovljenega v skladu s pridružitvenim sporazumom med EU in Ukrajino, zavezujoča le med stranema v navedenem okviru. Zaradi vseh teh razlogov je Komisija zavrnila to trditev maroške vlade.

(35) V zvezi s trditvijo maroške vlade, da Komisija ni dokazala obstoja razmer, predvidenih v členu 36(1), točka (c), pridružitvenega sporazuma, je Komisija ponovila svoje sklepe v uvodnih izjavah 13 do 15. Predmet tega postopka nedvomno spada na področje uporabe člena 36(1), točka (c), saj zadeva uradno pomoč kot različne oblike subvencij, proti katerim se lahko uvedejo izravnalni ukrepi, ki izkrivljajo konkurenco in povzročajo škodo industriji EU, ter jih jasno urejajo ustrezne določbe člena VI GATT, Sporazuma STO o SIU ter osnovne uredbe EU v skladu s členom 36(3) in (6) pridružitvenega sporazuma. Poleg tega je trditev maroške vlade, da pridružitveni sporazum ne zajema tako imenovanih „nadnacionalnih subvencij“, ker jih GATT ne predvideva, pravno napačna, kot je razvidno iz ugotovitve v oddelku 3.5, da osnovna uredba omogoča pripisovanje finančnih prispevkov drugi članici STO. Ta trditev je bila zato zavrnjena.

(36) V zvezi s trditvijo maroške vlade, da je treba določbe člena 36(3) in (6) pridružitvenega sporazuma brati v povezavi z določbami iz naslova II o prostem pretoku blaga, je Komisija ugotovila, da so te določbe različne in urejajo različne nastale razmere. V naslovu II pridružitvenega sporazuma je obravnavan prosti pretok blaga, člena 8 in 9 o pretoku industrijskega blaga pa vsebujeta prepoved uvedbe novih carin ali dajatev z enakim učinkom, kot je pojasnjeno tudi v uvodni izjavi 12. Te določbe odražajo določbe členov I do III GATT o prostem pretoku blaga z ustreznimi prepovedmi, za katere veljajo nekatera načela in izjeme. Nasprotno pa je člen 36 pridružitvenega sporazuma del drugega naslova IV „Plačila, kapital, konkurenca in druge gospodarske določbe“ in med drugim obravnava izkrivljanje konkurence, ki ga povzroča uradna pomoč, vključno s subvencijami, proti katerim se lahko uvedejo izravnalni ukrepi. Obravnavani so primeri nepoštene trgovine in izkrivljenega gospodarskega ravnanja zaradi takih subvencij, ki jih dodeli vlada ene od strani. Zato te primere urejajo člen VI GATT, Sporazum STO o SIU in osnovne uredbe EU. Ta posebna pravila se uporabljajo za te posebne primere, ki se razlikujejo in pomenijo izjemo od prostega pretoka blaga. Kar zadeva trditev, da bi člen 36(3) in (6) pridružitvenega sporazuma dovoljeval le uporabo dela V Sporazuma STO o SIU, te določbe v ničemer eksplicitno ali implicitno ne omejujejo področja uporabe ustreznih pravil GATT in pravil za izvajanje določb GATT, vključno s Sporazumom STO o SIU. Ta trditev temelji tudi na napačni razlagi in razumevanju domnevnega medsebojnega vpliva določb iz naslovov II in IV pridružitvenega sporazuma, kot je pojasnjeno zgoraj. Na tej podlagi so bile trditve maroške vlade zavrnjene.

(37) Maroška vlada je v svojih pripombah po dokončnem razkritju ugotovila, da je Komisija v dokumentu o razkritju med drugim neupravičeno zavrnila večino njenih trditev v zvezi z nezakonitim začetkom preiskave, ker ni bilo zadostnih dokazov o škodljivem subvencioniranju. Po navedbah maroške vlade je Komisija svoje stališče zagovarjala tako, da je ponovila izjave iz dokumentov o začetku preiskave, zlasti glede zadostnosti dokazov o subvencioniranju za začetek postopka, ali pa je preprosto zavrnila pravne argumente z utemeljitvijo, da ji v začetni fazi ni bilo treba izvesti ocen, ki jih je zahtevala maroška vlada. Maroška vlada poudarja, da več ključnih trditev sploh ni bilo obravnavanih, na primer v zvezi z dejstvom, da je Komisija v začetni fazi sprejela nezadostne in netočne informacije pritožnika o obstoju subvencije v obliki uvoznih dajatev in DDV na uvoženo blago. To po mnenju maroške vlade kaže, da je Komisija začela preiskavo, ne da bi poznala natančen obseg programov, ki jih je nameravala preiskati.

(38) Komisija se s trditvami maroške vlade ne strinja. Kot je razvidno iz uvodnih izjav 20 do 23, Komisija ni podala le splošnih izjav, ampak je navedla tudi posebne primere in argumente, s katerimi je nasprotovala trditvam maroške vlade. V zvezi s posebnim vprašanjem subvencij v obliki uvoznih dajatev in DDV na uvoženo blago je Komisija ugotovila, da so se prvotne pripombe maroške vlade nanašale le na domnevno pomanjkanje specifičnosti. V zvezi s tem se Komisija sklicuje na pritožbo in memorandum o zadostnosti dokazov, ki jasno poudarjata, da se je ta shema štela za specifično na podlagi (med drugim) posebnih pogojev, določenih v zakonu št. 19-94 in dahirju št. 1-95-1 z dne 26. januarja 1995 za ustanovitev družbe v posebni ekonomski coni. Specifičnost je bila med preiskavo dodatno potrjena, kot je razvidno iz oddelka 3.7 v nadaljevanju.

(39) Maroška vlada je navedla tudi, da so podatki v pritožbi zastareli, saj so stari več kot šest mesecev.

(40) Komisija je opozorila, da se obdobje preiskave, uporabljeno za namene pritožb, na splošno razlikuje od obdobja, uporabljenega v samem postopku, saj med vložitvijo pritožbe in začetkom preiskave preteče nekaj časa. Osnovna uredba ne določa nobene pravne obveznosti v zvezi z obdobjem za podatke, ki jih vsebuje pritožba, temveč določa, da mora pritožba vsebovati pritožniku pod razumnimi pogoji dostopne informacije. Komisija je menila, da so bili podatki v pritožbi dovolj aktualni za utemeljen začetek preiskave.

(41) Poleg tega je maroška vlada navedla, da se Komisija ni posvetovala z njo o novih programih subvencij, razkritih med preiskavo, s čimer je kršila člen 13(2) Sporazuma STO o SIU. Maroška vlada tako ni bila niti obveščena o nameri Komisije, da uvede izravnalne ukrepe proti preferenčnemu financiranju, ki so ga nekateri subjekti domnevno zagotovili družbi Dika Morocco Africa S.A (v nadaljnjem besedilu: DMA), niti ni imela možnosti o njej razpravljati.

(42) Domnevne nove subvencijske sheme, ki jih je izpostavila kitajska vlada, se nanašajo na subvencije, ki jih je družba DMA prejela v okviru dvostranskega sodelovanja med maroško in kitajsko vlado. Dejstvo, da bi take subvencije lahko bile v obliki preferenčnega financiranja, je bilo poudarjeno že pred začetkom preiskave v oddelku D.3 pritožbe in oddelku 4.2 memoranduma o zadostnosti dokazov. Zato med preiskavo niso bile odkrite nobene nove sheme, ki bi zahtevale nadaljnje posvetovanje z maroško vlado. V vsakem primeru so bile subvencije, prejete v okviru postopka dvostranskega sodelovanja med maroško in kitajsko vlado, zajete v vprašalnikih, postopku dopolnitve in preveritvenem obisku pri maroški vladi. Tako je imela maroška vlada dovolj priložnosti, da se je s temi zadevami ukvarjala tudi med preiskavo. Te trditve so bile zato zavrnjene.

(43) Družba DMA je po dokončnem razkritju trdila, da je Komisija skupini Dicastal naložila nerazumno breme z razširitvijo obsega preiskovanih programov subvencij, obsega povezanih družb, ki so bile pozvane k predložitvi informacij, ter z določitvijo kratkih rokov za izpolnitev vprašalnikov. Po mnenju družbe DMA je Komisija kršila člene 12.1, 12.1.1 in 12.8 Sporazuma STO o SIU.

(44) Komisija je trditev zavrnila. V vprašalniku za sodelujoče proizvajalce izvoznike je bilo jasno opredeljeno, katere družbe, povezane s proizvajalcem izvoznikom, so morale izpolniti določene oddelke vprašalnika. Ta zahteva se je nanašala med drugim na vse povezane družbe, vključene v zagotavljanje osnovnih sredstev, vložkov, kapitala, posojil, jamstev ali drugih vrst financiranja proizvajalcu izvozniku ter v nakup ali zakup zemljišč. Izpolnjene vprašalnike je bilo treba predložiti v 30 dneh po tem, ko je Komisija strani obvestila, da je opustila vzorčenje proizvajalcev izvoznikov v skladu s členom 11(2) osnovne uredbe, s katerim se izvaja člen 12.1.1 Sporazuma STO o SIU. Poleg tega je bilo skupini Dicastal na podlagi ustrezno utemeljene zahteve odobreno velikodušno podaljšanje. Vendar je skupina predložila le delno izpolnjene vprašalnike za nekatere povezane družbe, vključene v zgoraj navedene dejavnosti. Zahtevane informacije so bile Komisiji predložene šele po več pozivih k dopolnitvi. Komisija seveda ni odobrila dodatnih 30 dni za dopolnitev pomanjkljivo izpolnjenih vprašalnikov, saj so imele družbe skupine Dicastal že za prvotno izpolnjevanje vprašalnika na voljo dovolj časa. Zato Komisija ni niti razširila obsega družb, od katerih se je zahtevalo, da predložijo izpolnjen vprašalnik, niti družbam skupine ni zagotovila kratkih rokov za ustrezno izpolnitev vprašalnikov.

(45) Poleg tega je, kot je obravnavano v uvodni izjavi 42, preiskala subvencijske sheme, zajete v pritožbi in memorandumu o zadostnosti dokazov. Zato je menila, da skupini Dicastal ni naložila dodatnega bremena.

1.4. **Vzorčenje**

(46) Komisija je v obvestilu o začetku navedla, da bo morda izbrala vzorec zainteresiranih strani v skladu s členom 27 osnovne uredbe.

1.4.1. *Vzorčenje proizvajalcev Unije*

(47) Komisija je v obvestilu o začetku navedla, da je začasno izbrala vzorec proizvajalcev Unije. Komisija je vzorec izbrala na podlagi obsega proizvodnje in prodaje podobnega izdelka v Uniji v obdobju preiskave. Upoštevana je bila tudi geografska razpršenost. V vzorec so bili vključeni trije proizvajalci Unije. Vzorčeni proizvajalci Unije so predstavljali 27 % ocenjenega celotnega obsega proizvodnje Unije. Komisija je zainteresirane strani pozvala, naj predložijo pripombe o začasnem vzorcu.

(48) Pripombe v zvezi z začasnim vzorcem je predložil pritožnik. Komisija je po analizi prejetih pripomb ugotovila, da ena od družb, izbranih za začasni vzorec, ni proizvajalec podobnega izdelka. Zato se je odločila, da bo vzorec spremenila.

(49) Komisija je izbrala dokončni vzorec v skladu s členom 27 osnovne uredbe. Merilo za izbor je bila reprezentativnost v smislu obsega proizvodnje podobnega izdelka v Uniji od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023. Dokončni vzorec proizvajalcev Unije je predstavljal več kot 22 % celotnega obsega proizvodnje podobnega izdelka znanih proizvajalcev Unije in 24 % ocenjene celotne prodajne vrednosti podobnega izdelka v EU ter poleg tega zagotavljal dobro geografsko razpršenost. Dokončni vzorec je reprezentativen za industrijo Unije.

1.4.2. *Vzorčenje uvoznikov*

(50) Da bi se Komisija lahko odločila, ali je vzorčenje potrebno, in da bi v tem primeru lahko izbrala vzorec, je nepovezane uvoznike pozvala, naj ji zagotovijo informacije, določene v obvestilu o začetku.

(51) Nobeden od znanih nepovezanih uvoznikov ni predložil zahtevanih informacij ali se strinjal z vključitvijo v vzorec.

1.4.3. *Vzorčenje proizvajalcev izvoznikov v Maroku*

(52) Da bi se Komisija lahko odločila, ali je vzorčenje potrebno, in da bi v tem primeru lahko izbrala vzorec, je vse proizvajalce izvoznike v Maroku pozvala, naj zagotovijo informacije, določene v obvestilu o začetku. Poleg tega je predstavništvo Kraljevine Maroko pri Evropski uniji pozvala, naj opredeli morebitne druge proizvajalce izvoznike, ki bi lahko bili zainteresirani za sodelovanje v preiskavi, in/ali z njimi vzpostavi stik.

(53) Dva proizvajalca izvoznika iz zadevne države sta zagotovila zahtevane informacije in se strinjala z vključitvijo v vzorec. Zaradi maloštevilnih odgovorov se je Komisija odločila, da vzorčenje ni potrebno.

1.5. **Individualna preiskava**

(54) Noben proizvajalec izvoznik iz Maroka ni zahteval individualne preiskave na podlagi člena 27(3) osnovne uredbe.

1.6. **Izpolnjeni vprašalniki in preveritveni obiski**

(55) Komisija je poslala vprašalnike trem vzorčenim proizvajalcem Unije, pritožniku ter trem znanim uporabnikom in dvema proizvajalcema izvoznikoma. Ti vprašalniki so bili na dan začetka preiskave na voljo tudi na spletu ([12]).

(56) Komisija je poslala vprašalnik maroški vladi.

(57) Vprašalnik za maroško vlado je vključeval posebne vprašalnike za (i) državne sklade, ki zagotavljajo podporo proizvajalcem izvoznikom v preiskavi, zlasti sklad Hasan II ter sklad za industrijski razvoj in naložbe, (ii) vse finančne institucije, ki so proizvajalcem izvoznikom v preiskavi zagotavljale posojila ali izvozne kredite, ter (iii) območja pospeševanja industrije, na katerih imata sedež proizvajalca izvoznika v preiskavi.

(58) Od maroške vlade se je zahtevalo, naj zbere vse odgovore teh subjektov in jih pošlje Komisiji.

(59) Komisija je prejela odgovore proizvajalcev izvoznikov, treh vzorčenih proizvajalcev Unije, treh uporabnikov in maroške vlade.

(60) Izpolnjeni vprašalniki, ki sta jih predložila proizvajalca izvoznika in maroška vlada, niso vključevali vseh informacij, zahtevanih v vprašalniku. Komisija je preostale informacije zahtevala v pozivih k dopolnitvi, naslovljenih na proizvajalca izvoznika in maroško vlado.

(61) Komisija je brez poseganja v uporabo člena 28 osnovne uredbe zbrala in navzkrižno preverila vse informacije, ki so bile po njenem mnenju potrebne za določitev subvencije, nastale škode in interesa Unije. Preveritveni obiski v skladu s členom 26 osnovne uredbe so bili opravljeni v prostorih naslednjih družb:

treh proizvajalcev Unije: imena proizvajalcev niso razkrita iz zaupnih razlogov v skladu z uvodno izjavo 7 zgoraj,

proizvajalcev izvoznikov in njunih povezanih družb v Maroku in Ljudski republiki Kitajski (LRK):

— Hands 8 S.A., Tanger, Maroko (v nadaljnjem besedilu: družba Hands 8),

— Dika Morocco Africa S.A. (DMA), Kenitra, Maroko in njenih povezanih družb (v nadaljnjem besedilu: skupina Dicastal):

  — DIKA Morocco Castings (DMC), Kenitra, Maroko,

  — Changsha Dicastal Technology Co., Ltd (v nadaljnjem besedilu: družba Changsha Dicastal), Changsha, provinca Hunan, LRK,

([12]) https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/case-history?caseId=2716.

— Dicastal (Asia) Investment Holdings Company Limited (v nadaljnjem besedilu: družba Dicastal Asia), Qinhuangdao, provinca Hebei, LRK,

— CITIC Dicastal Co., Ltd (v nadaljnjem besedilu: družba CITIC Dicastal), Qinhuangdao, provinca Hebei, LRK,

— CITIC Dicastal (Hong Kong) Investment Holdings Company Limited (v nadaljnjem besedilu: družba Dicastal HK), Qinhuangdao, provinca Hebei, LRK,

uporabnikov:

— skupine Renault, Pariz, Francija,

— Stellantis, Pariz, Francija.

1.7. **Obdobje preiskave in obravnavano obdobje**

(62) Preiskava subvencioniranja in škode je zajemala obdobje od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023 (v nadaljnjem besedilu: obdobje preiskave ali OP). Preučitev trendov, pomembnih za oceno škode, je zajemala obdobje od 1. januarja 2020 do konca obdobja preiskave (v nadaljnjem besedilu: obravnavano obdobje).

1.8. **Neuvedba začasnih ukrepov in naknadni postopek**

(63) Komisija je 18. oktobra 2024 v skladu s členom 12 osnovne uredbe obvestila zainteresirane strani, da ne namerava uvesti začasnih ukrepov in da namerava nadaljevati preiskavo.

(64) Komisija je nadaljevala iskanje in preverjanje vseh informacij, ki so bile po njenem mnenju potrebne za njene dokončne ugotovitve.

(65) Združenje EUWA je v odgovor na odločitev Komisije o neuvedbi začasnih ukrepov obvestilo Komisijo, da odločitev o neuvedbi začasnih izravnalnih ukrepov obžaluje ([13]). V pripombah je od Komisije zahtevalo, naj izravnalne dajatve uvede retroaktivno na podlagi člena 16 osnovne uredbe, seveda če bo Komisija v preiskavi ugotovila, da so izravnalne dajatve upravičene.

(66) Komisija se je seznanila z zahtevo, vendar jo je zavrnila, ker pogoji iz člena 16 osnovne uredbe za retroaktivno uvedbo niso bili izpolnjeni, zlasti ker v tem primeru ni bilo registracije in ker niso bile uvedene nobene začasne dajatve.

1.9. **Dokončno razkritje**

(67) Komisija je 23. januarja 2025 obvestila vse strani o bistvenih dejstvih in premislekih, na podlagi katerih je nameravala uvesti dokončno protisubvencijsko dajatev na uvoz zadevnega izdelka (v nadaljnjem besedilu: končno razkritje). Za vse strani je bil določen rok za pošiljanje pripomb v zvezi s tem. Zainteresirane strani so imele možnost, da podajo pripombe glede začetka preiskave in zahtevajo zaslišanje pred Komisijo in/ali pooblaščencem za zaslišanje v trgovinskih postopkih.

(68) Maroška vlada je 29. januarja 2025 zahtevala posredovanje pooblaščenca za zaslišanje v zvezi z nekaterimi domnevno zaupnimi informacijami, ki so bile pridobljene od njih, vendar niso bile formalno predložene v spis zadeve v pisni obliki, in sicer z izvedbenim načrtom za skupno oblikovanje pobude En pas, ena pot med vlado Kraljevine Maroko in vlado Ljudske republike Kitajske (v nadaljnjem besedilu: načrt izvajanja pobude En pas, ena pot). Čeprav je bil dokument službam za instrumente trgovinske zaščite dan na voljo med preveritvenim obiskom na kraju samem, četudi na neformalen način, je maroška vlada trdila, da je bil dokument posredovan le za posvetovanje na kraju samem, ne pa tudi za zbiranje in dostavo v Bruselj, saj bi to pomenilo kršitev zaupnosti zadevnih informacij.

([13]) Številka Tronsave: t24.009219, 23. oktober 2024.

(69) Na podlagi tega je pooblaščenec za zaslišanje predlagal naslednje ukrepe: „Službe za instrumente trgovinske zaščite bi morale iz dokumenta o splošnem razkritju, ki je na voljo vsem zainteresiranim stranem, odstraniti vsa sklicevanja na zadevne informacije, in sicer tako, da bi preklicale sedanji dokument splošnem razkritju in ga nadomestile z novo različico ob ustreznem upoštevanju pravic maroške vlade do zaupnosti ter od vseh zainteresiranih strani v postopku zahtevale, naj izbrišejo prejšnjo različico dokumenta o splošnem razkritju. Službe za instrumente trgovinske zaščite bi morale uničiti tudi izvlečke iz načrta izvajanja pobude En pas, ena pot, ki so vsebovani v dokazilu št. 12a poročila o preverjanju, in jih ne bi smele upoštevati kot del spisa preiskave."

(70) V zvezi z domnevno zaupnostjo načrta izvajanja pobude En pas, ena pot je Komisija opozorila, da se v skladu s členom 29 osnovne uredbe zaupne informacije obravnavajo kot take ob ustrezni utemeljitvi. Komisija je pripomnila, da je pooblaščenec za zaslišanje menil, da je bila taka ustrezna utemeljitev zagotovljena in da bi bilo zato treba dokument o splošnem razkritju izločiti iz vseh informacij, za katere bi bilo treba odobriti zaupno obravnavo. Komisija je ustrezno revidirala dokument o splošnem razkritju.

(71) V zvezi s priporočilom, da se izvlečki iz načrta izvajanja pobude En pas, ena pot iz dokazila št. 12a poročila o preverjanju uničijo in ne upoštevajo kot del spisa preiskave, je Komisija poudarila, da ni sporno, da je bil navedeni dokument službam Komisije dan na voljo med preveritvenim obiskom na kraju samem v prostorih maroške vlade. Prav tako ni sporno, da se je maroška vlada v svojih pripombah na dopis iz člena 28 izrecno sklicevala na to, da so službe Komisije dobile dostop do tega dokumenta, da bi preverile njegovo vsebino in posledice za zadevno preiskavo, kot je opisano tudi v uvodni izjavi 94 v nadaljevanju. Čeprav bi dokazilo št. 12a poročila o preverjanju v celoti varoval zaupnost informacij, pridobljenih na kraju samem, in bi se z razkritjem osnovnih informacij samo maroški vladi prav tako doseglo popolno varstvo zaupnosti, je Komisija kljub temu uničila dokazilo in ga ni upoštevala kot del spisa.

(72) Zato je Komisija brez poseganja v zgoraj navedeno ukrepanje ugotovila, da so poskusi maroške vlade, da bi iz zaupnega spisa odstranila izvlečke iz dokumenta, ki je bil službam Komisije dan na voljo na zaupni osnovi, pomenili zavrnitev dostopa ali kako drugače nepredložitev potrebnih informacij ali poskus oviranja preiskave v smislu člena 28 osnovne uredbe.

(73) Po dokončnem razkritju so pripombe predložili sodelujoči proizvajalci izvozniki iz Maroka, maroška vlada, Evropsko združenje proizvajalcev avtomobilov (v nadaljnjem besedilu: ACEA) in pritožnik. Maroška vlada in družba DMA sta zahtevali tudi zaslišanja pred Komisijo.

(74) Maroška vlada je v zvezi s tem trdila, da Komisija zainteresiranim stranem ni zagotovila smiselne priložnosti za predložitev pripomb o razkritju, pri čemer je opozorila zlasti na zavrnitev njene zahteve za podaljšanje roka za predložitev pripomb in odobritev le enodnevnega podaljšanja, kar naj ne bi bilo v skladu s členom 12.1 Sporazuma STO o SIU, in da ji je Komisija preprečila, da bi predložila vse pisne dokaze, ki jih je štela za pomembne v zvezi z različnimi vprašanji, zajetimi v dokumentu o razkritju.

(75) Komisija se s tem ni strinjala. Opozorila je, da je bil rok, v katerem so morale strani predložiti pripombe, določen v skladu s členom 30(5) osnovne uredbe. Komisija je nadalje opozorila, da se v skladu s točko 9 obvestila o začetku podaljšanje rokov lahko odobri le v izjemnih okoliščinah in ob ustrezni utemeljitvi. V teh primerih se lahko podaljšanje odobri za največ tri dni. Maroška vlada ni dokazala obstoja takih izjemnih okoliščin. Komisija je tudi menila, da je bil zahtevek vložen v zelo pozni fazi postopka in bi zato, če bi bil odobren za celotno zahtevano obdobje, ogrozil pravočasen zaključek postopka. Kljub temu se je strinjala s podaljšanjem roka za predložitev pripomb. Ta trditev je bila zato zavrnjena.

(76) Družba DMA je po dokončnem razkritju trdila, da je Komisija kršila člen 12.4 Sporazuma STO o SIU, ko je razkrila zaupne podatke v zvezi s skupino Dicastal. V zvezi s tem je družba opozorila na pripombe z dne 24. januarja 2025, v katerih je zahtevala zaupno obravnavo vrste informacij, vključenih v dokument o splošnem razkritju.

(77) Družba DMA je po dokončnem razkritju Komisijo opozorila, da so bili nekateri zaupni podatki vključeni v dokument o splošnem razkritju. Komisija je hitro pregledala zahtevek in spremenila dokument o splošnem razkritju, da bi zavarovala zaupne informacije v skladu s členom 29 osnovne uredbe. Nato je hitro obvestila zainteresirane strani, da je bil razposlan nov dokument o splošnem razkritju, in jih pozvala, naj uničijo prejšnjo različico dokumenta.

(78) Poleg tega je družba DMA trdila, da je Komisija kršila člen 22.5 Sporazuma STO o SIU, ko je uporabila naslednje informacije, ki niso imele podlage v evidenci preiskave: (a) primerjalne informacije za posojila, (b) oceno tveganja države OECD za Maroko, (c) naslov lastnika družbe Wisdom, (d) dokumente, navedene v opombah, z uporabo spletnih povezav, do katerih družba DMA in njene povezane družbe niso mogle dostopati.

(79) Komisija se s tem ni strinjala. Referenčne vrednosti za posojila in ocena tveganja države OECD so bile zadevni strani razkrite kot del razkritja za posamezno družbo. Naslov lastnika družbe Wisdom je informacija, ki je dostopna javnosti in za majhno pristojbino prek hongkonškega registra gospodarskih družb ([14]). Dokumenti, navedeni v opombah, so bili na dan dokončnega razkritja na voljo v odprtem spisu preiskave. Dodatni dokumenti, ki jih je Komisija uporabila za obravnavanje pripomb zainteresiranih strani, in pritožba maroške vlade v zvezi z razkritjem zaupnih informacij, opisanih v uvodni izjavi 68, so bili dani na voljo v odprtem spisu po prejemu pripomb o dokončnem razkritju. Dejansko je bil dostop do nekaterih virov (spletnih povezav) geografsko omejen na naslove IP iz LRK. V navedenih primerih pa so družbe skupine Dicastal s sedežem v LRK lahko dostopale do navedenih virov informacij. V vsakem primeru so bile zadevne informacije vključene v sveženj dokumentov, razkritih 23. januarja 2025.

(80) Nazadnje, družba DMA je trdila, da je Komisija kršila člen 22.5 tudi s tem, da ni obravnavala (a) odgovora skupine Dicastal na prvi dopis iz člena 28 (glej uvodno izjavo 110) in (b) pripombe skupine Dicastal o viru financiranja družbe Changsha Dicastal.

(81) Komisija se s tem ni strinjala. Komisija je odgovor skupine Dicastal na prvi dopis iz člena 28 obravnavala v uvodnih izjavah 280 do 305 v nadaljevanju, ki so že bile vključene v dokument o splošnem razkritju. V pripombah o virih financiranja družbe Changsha Dicastal je skupina Dicastal poskušala dokazati, da družba Changsha Dicastal od kitajske vlade, kitajskih bank ali finančnih institucij ali družbe CITIC Dicastal ni prejela nobenih nepovratnih sredstev, posojil, ki bi jih lahko uporabila za financiranje svojih naložb v Maroku. Komisija teh trditev ni izpodbijala. Namesto tega je v uvodnih izjavah 221, 257, 259 in 371 obravnavala vprašanje, ali družbo Changsha Dicastal financira družba CITIC Dicastal, da bi zbrala sredstva za naložbo v Maroku.

(82) Po dokončnem razkritju so združenje ACEA, družba DMA in maroška vlada trdili, da njihove pravice do obrambe niso bile zagotovljene, pri čemer so trdili, da na nekaterih omejenih področjih nezaupnih izpolnjenih vprašalnikov vzorčenih proizvajalcev Unije ni bil zagotovljen smiseln povzetek. Trdili so tudi, da jim tudi nezaupne različice poročil Komisije o preverjanju ne zagotavljajo pravice do obrambe.

(83) Komisija je ugotovila, da te strani v nobeni zgodnji fazi postopka niso predložile pripomb glede kakovosti nezaupnih izpolnjenih vprašalnikov vzorčenih proizvajalcev Unije. Poleg tega niso pojasnile, kako in katere pravice do obrambe niso bile zagotovljene z nezaupnimi različicami vzorčenih proizvajalcev Unije in nezaupnimi različicami poročil o preverjanju. Poleg tega zaradi domnevno manjkajočih nezaupnih povzetkov niso zahtevale da se zaupno predložene informacije ne upoštevajo. Te trditve so bile zato zavrnjene.

([14]) Hongkonški register gospodarskih družb. Na voljo na spletnem naslovu https://www.e-services.cr.gov.hk/.

2. ZADEVNI IZDELEK IN PODOBNI IZDELEK

2.1. Zadevni izdelek

(84) Zadevni izdelek so aluminijasta kolesa motornih vozil iz tarifnih številk HS 8701 do 8705, s priborom ali brez, z nameščenimi pnevmatikami ali brez, s poreklom iz Maroka, ki se trenutno uvrščajo pod oznaki KN ex 8708 70 10 in ex 8708 70 50 (oznake TARIC: 8708 70 10 15, 8708 70 10 50, 8708 70 50 15 in 8708 70 50 50) (v nadaljnjem besedilu: zadevni izdelek).

(85) Aluminijasta kolesa se v Uniji tradicionalno prodajajo po dveh distribucijskih kanalih: na trg proizvajalcev originalne opreme, ki so večinoma proizvajalci avtomobilov, in na poprodajni trg, ki vključuje na primer distributerje, trgovce na drobno, servisne delavnice itd. Zadevni izdelek iz Maroka se je v obravnavanem obdobju prodajal izključno na trg proizvajalcev originalne opreme. Na trgu proizvajalcev originalne opreme proizvajalci avtomobilov organizirajo razpisne postopke za aluminijasta kolesa in so pogosto vključeni v proces razvoja novega kolesa, ki je povezano z njihovo blagovno znamko. Proizvajalci Unije in maroški izvozniki se lahko prijavijo na iste razpise.

2.2. Podobni izdelek

(86) Preiskava je pokazala, da imajo naslednji izdelki enake osnovne fizikalne, kemične in tehnične lastnosti ter so namenjeni enaki osnovni uporabi:

— zadevni izdelek;

— izdelek, ki se proizvaja in prodaja na domačem trgu Maroka, in

— izdelek, ki ga v Uniji proizvajajo in prodajajo industrija Unije in proizvajalci iz tretjih držav.

(87) Komisija se je v tej fazi odločila, da sta ta izdelka zato podobna izdelka v smislu člena 2(c) osnovne uredbe.

3. SUBVENCIONIRANJE

3.1. Subvencije in programi subvencij, ki spadajo v obseg preiskav

(88) Na podlagi informacij iz pritožbe, obvestila o začetku in izpolnjenih vprašalnikov Komisije je bilo preverjeno domnevno subvencioniranje maroške vlade prek naslednjih subvencij:

(a) **neposredni prenos sredstev:**

(1) nepovratna sredstva, zagotovljena v okviru naslednjih programov:

(1) sklada za industrijski razvoj in naložbe;

(2) sklada Hassan II (v nadaljnjem besedilu: sklad HIIF);

(3) podpore poklicnemu usposabljanju;

(2) preferenčno financiranje:

(1) ki ga je zagotovila maroška vlada;

(2) ki je zagotovljeno v okviru sodelovanja med kitajsko in maroško vlado;

(3) zavarovanje izvoznih kreditov, zagotovljeno v okviru sodelovanja med kitajsko in maroško vlado;

(b) **opuščen ali neizterjan prihodek vlade, ki je sicer zapadel:**

(1) oprostitev uvoznih dajatev na območjih pospeševanja industrije;

(2) oprostitev DDV na območjih pospeševanja industrije;

(3) oprostitve drugih davkov, dajatev in upravnih ukrepov, ki se uporabljajo na območjih pospeševanja industrije;

(c) **zagotavljanje blaga ali storitev za plačilo, nižje od primernega;**

(1) zagotavljanje zemljišč za plačilo, nižje od primernega.

(89) Komisija je preiskala, ali so te subvencije proizvajalcem izvoznikom prinesle ugodnosti, bodisi finančne bodisi v naravi, v skladu z opredelitvijo iz člena 4 osnovne uredbe.

3.2. Delno nesodelovanje in uporaba razpoložljivih dejstev

3.2.1. *Uporaba člena 28 osnovne uredbe za maroško vlado*

(90) Komisija je maroško vlado v svojem vprašalniku, pozivu k dopolnitvi in med preveritvenim obiskom pozvala, naj zagotovi nekatere informacije v zvezi z dvostranskim sodelovanjem med Kitajsko in Marokom. Navedene zahteve za informacije so med drugim vključevale vprašanja o pravnem in institucionalnem okviru ter obstoju medvladnih sporazumov med Kitajsko in Marokom.

(91) Maroška vlada je bila v vprašalniku in pozivu k dopolnitvi zlasti pozvana, naj predloži seznam dokumentov in sporazumov v zvezi z dvostranskim sodelovanjem med maroško in kitajsko vlado. Vendar maroška vlada teh dokumentov ni predložila. Namesto tega je za vpogled na kraju samem dala na voljo le enega od teh sporazumov iz leta 2022. Komisija tudi ni prejela dokumentacije o izvajanju predloženih sporazumov in mehanizmih posvetovanja, ki sta jih v zvezi s tem vzpostavili kitajska in maroška vlada, vključno s skupnimi projekti v okviru načrta izvajanja pobude En pas, ena pot, ki vključujejo dejavnosti družbe CITIC Dicastal v Maroku.

(92) Poleg tega predstavniki ministrstva za zunanje zadeve, tj. oddelka vlade, ki je pristojen za pogajanja, podpisovanje in spremljanje zadevnih sporazumov, med preveritvenim obiskom maroške vlade niso bili na voljo za razpravo o vsebini in okviru zahtevanih dokumentov.

(93) Maroška vlada kljub zahtevi v vprašalniku in pozivu k dopolnitvi tudi ni predložila okvirnega sporazuma iz leta 2015 za podporo in pomoč gospodarskim subjektom v avtomobilskem sektorju. Ta sporazum je bil podpisan med maroško vlado in predstavniki maroškega bančnega sektorja, vključno z banko AttijariWafa Bank, ki je odobrila posojilo enemu od proizvajalcev izvoznikov.

(94) Maroška vlada je okvirni sporazum z AttijariWafa Bank iz leta 2015 predložila v odgovoru na dopis iz člena 28. Poudarila je, da je med preveritvenim obiskom predložila tudi sporazum o sodelovanju med kitajskim državnim izdajateljem zavarovanj izvoznih kreditov China Export & Credit Insurance Corporation in maroško banko za zunanjo trgovino ter tiskani izvod načrta izvajanja za skupno oblikovanje pobude En pas, ena pot med vlado Kraljevine Maroko in vlado Ljudske republike Kitajske (v nadaljnjem besedilu: načrt izvajanja pobude En pas, ena pot) z dne 5. januarja 2022, ter pojasnila, da ta načrt ni pomemben za preiskavo, saj je bil podpisan več let po zaključku naložbe družbe CITIC Dicastal. Maroška vlada je trdila tudi, da se noben od teh dokumentov ne nanaša na kakršno koli sodelovanje med vladama v zvezi s proizvodnjo aluminijastih koles ali družbo DMA in zato ne pomeni potrebnih informacij za preiskavo Komisije.

(95) V zvezi s priporočilom pooblaščenca za zaslišanje Komisija ugotavlja, da je maroška vlada zavrnila predložitev načrta izvajanja pobude En pas, ena pot, ki zato ni del spisa zadeve, kot je podrobno opisano v uvodni izjavi 70.

(96) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 72 zgoraj, je maroška vlada po razkritju dokončnih ugotovitev Komisije poskušala izvlečke iz načrta izvajanja pobude En pas, ena pot odstraniti iz zaupnega spisa. Zadnjenavedeno ravnanje potrjuje, da bi sporni dokument v lasti maroške vlade, če bi bil pravilno predložen, kot je bilo zahtevano, podprl ugotovitve Komisije.

(97) Komisija je na podlagi javno dostopnih informacij dejansko ugotovila, da je načrt izvajanja pobude En pas, ena pot povezan z „memorandumom o soglasju med vlado Ljudske republike Kitajske in vlado Kraljevine Maroko o skupnem spodbujanju gospodarskega pasu svilne ceste in pomorske svilne ceste 21. stoletja“ (v nadaljnjem besedilu: memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot) iz leta 2017 ([15]) in s skupno izjavo o vzpostavitvi strateškega partnerstva med Marokom in Kitajsko, pri čemer je omenjen tudi državni obisk maroškega kralja Mohameda VI in kitajskega predsednika Xi Jinpinga maja 2016 ([16]), torej dokumentoma, ki jih maroška vlada ni predložila. Komisija je zato na podlagi razpoložljivih dejstev menila, da besedilo načrta izvajanja pobude En pas, ena pot v nasprotju s trditvijo maroške vlade vsebuje ustrezne informacije za njeno oceno v tej preiskavi. Zato in ker maroška vlada ni predložila memoranduma o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot ter več drugih dokumentov o dvostranskem sodelovanju, je Komisija na podlagi člena 28 osnovne uredbe za svoje ugotovitve uporabila razpoložljiva dejstva.

(98) Kar zadeva vsebino načrta izvajanja pobude En pas, ena pot, je maroška vlada trdila, da je predložila ta načrt, da bi dokazala, da ta dokument ne zajema maroškega projekta družbe DMA in da je ta dokument v vsakem primeru nepomemben, saj je bil podpisan po zaključku maroškega projekta družbe DMA, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 94. Na podlagi določb člena 28 in ob upoštevanju ugotovitev iz uvodne izjave 96 je morala Komisija sprejeti nasproten sklep. Komisija je zlasti na podlagi okoliščin, v katerih je bil zadevni dokument predložen in nato odvzet, ugotovila, da je načrt izvajanja pobude En pas, ena pot zajemal maroški projekt družbe DMA in da je bil pomemben pri oceni projekta družbe DMA, čeprav je bil podpisan pozneje, saj maroška vlada tega dokumenta po oceni v razkritju ne bi želela umakniti iz spisa, če ne bi vseboval informacij, ki potrjujejo te elemente. To dodatno potrjujejo dodatni dokazi in ugotovitve iz uvodne izjave 97.

(99) Maroška vlada je trdila tudi, da bi morala Komisija začeti preiskavo tako, da bi kitajski vladi poslala vprašalnik in ga nato preverila na kraju samem na Kitajskem, in ne tako, da je vprašalnik poslala samo maroški vladi. Ker Komisija kitajski vladi ni poslala vprašalnika niti je ni pozvala, naj predloži kakršne koli informacije, koristne za to preiskavo, maroška vlada ni mogla enostransko razkriti zaupnih sporazumov, podpisanih s kitajsko vlado.

(100) Komisija se s trditvami maroške vlade ni strinjala. Kot je poudarjeno v uvodni izjavi 6, je Komisija na začetku preiskave kitajsko vlado pozvala, naj se javi in sodeluje v preiskavi. Vendar se kitajska vlada ni ne javila ne zahtevala, da se jo obravnava kot zainteresirano stran, niti se ni odločila za sodelovanje v preiskavi. Ta trditev je bila zato zavrnjena.

(101) Maroška vlada je nazadnje trdila, da na podlagi sekundarnih virov ni mogoče dokazati, da je družbi DMA iz različnih razlogov omogočila koriščenje finančnih prispevkov tretjih držav, ki izhajajo iz domnevnega dvostranskega sodelovanja med kitajsko vlado in maroško vlado. Ta pripomba je povezana z oceno ugotovitev preiskave, ki jo je opravila Komisija, in ne s predložitvijo potrebnih informacij v skladu s členom 28 osnovne uredbe, zato bo obravnavana v podrobni utemeljitvi Komisije v oddelkih 3.4 in 3.5 v nadaljevanju.

(102) Maroška vlada je v svojih pripombah po dokončnem razkritju trdila, da je Komisiji predložila zadostne „potrebne“ informacije o nesodelovanju med maroško in kitajsko vlado v zvezi s proizvodnjo aluminijastih koles v Maroku. Trdila je tudi, da noben od dokumentov, ki jih je zahtevala Komisija, ni vseboval informacij, ki bi bile pomembne za to preiskavo. Pomembno je, da maroška vlada pobude En pas, ena pot ni nikoli navedla kot pogoj ali razlog za naložbo družbe CITIC Dicastal v Maroku. Maroška vlada prav tako ni pripravila nobenega dokumenta, iz katerega bi bilo razvidno, da je zaprosila za kitajske subvencije v okviru pobude En pas, ena pot za naložbo družbe CITIC Dicastal v Maroku. Ker maroška vlada ni upoštevala pobude En pas, ena pot za naložbo družbe CITIC Dicastal v Maroku, ji ni bilo treba razkriti nobenih strogo zaupnih informacij v zvezi z drugim sodelovanjem med maroško in kitajsko vlado. Ker take informacije ne spadajo v obseg te preiskave, maroška vlada meni, da zahtevane informacije niso bile „potrebne“ za preiskavo, in da zaradi nepredložitve teh informacij dokazi niso bili nerazpoložljivi.

([15]) Maroko in Kitajska sta podpisala sporazum o skupnem načrtu izvajanja pobude En pas, ena pot. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.moroccoworldnews.com/2022/01/346356/morocco-china-agree-on-morocco-china-belt-and-road-initiative (zadnji ogled 5. februarja 2025).

([16]) Maroko in Kitajska sta podpisala skupni načrt izvajanja pobude En pas, ena pot. Na voljo na spletnem naslovu: https://diplomatie.ma/en/morocco-and-china-sign-joint-belt-and-road-implementation-plan (zadnji ogled 5. februarja 2025).

(103) Poleg tega je maroška vlada trdila, da Komisija zanjo ni mogla uporabiti člena 28 osnovne uredbe, saj ni poslala vprašalnika kitajski vladi. Po mnenju maroške vlade preprosto povabilo k sodelovanju na dan začetka preiskave ni enakovredno zahtevi po potrebnih informacijah. Maroška vlada meni, da v primeru, da zainteresirana stran ni bila obveščena o informacijah, ki jih mora predložiti, ni mogoče trditi, da je zavrnila dostop do potrebnih informacij ali jih kako drugače zadržala ali da je znatno ovirala preiskavo. Komisija v svojih navodilih ni bila jasna glede vrste informacij, ki jih je zahtevala od kitajske vlade, zato ne more uporabiti razpoložljivih dejstev ([17]). Maroška vlada je ugotovila, da je Komisija v vseh prejšnjih preiskavah v zvezi s čezmejno finančno podporo, ki so bile usmerjene samo na egiptovsko in indonezijsko vlado, kitajski vladi poslala zahtevo po informacijah.

(104) Komisija se s trditvami maroške vlade ni strinjala. Prvič, kot je navedeno v uvodnih izjavah 177 do 220, so bili dvostranski sporazumi, ki jih maroška vlada ni hotela predložiti, potrebni za ustrezno preučitev obstoja sodelovanja med maroško in kitajsko vlado, saj so ustvarili okvir, v katerem je potekal naložbeni projekt družbe CITIC Dicastal. Drugič, Komisija je menila, da je bila kitajska vlada dovolj obveščena o začetku preiskave in zahtevi Komisije za njeno sodelovanje. V zvezi s tem je Komisija na dan začetka preiskave kitajski vladi poslala obvestilo o začetku in jo pozvala k sodelovanju z maroškimi organi. Kitajsko vlado je opozorila na oddelek 5.3 obvestila o začetku, v katerem je organe LRK pozvala k sodelovanju v preiskavi. Kitajska vlada je bila zato ustrezno obveščena o postopku, vključno z dejstvom, da bi bilo njeno sodelovanje potrebno za preiskavo. Vendar se kitajska vlada ni nikoli odzvala na ta sporočila niti se ni registrirala kot zainteresirana stran v preiskavi. Komisija je maroški vladi pojasnila ukrepe, ki jih je sprejela, da bi kitajsko vlado povabila k sodelovanju tudi med preveritvenim obiskom na kraju samem. V zvezi s tem je maroška vlada tudi potrdila, da kitajska vlada ni želela sodelovati v postopku, saj ji ni dala soglasja, da Komisiji predloži zahtevane dvostranske sporazume, vključno na primer z načrtom izvajanja pobude En pas, ena pot za leto 2022. Zato v nasprotju s trditvami maroške vlade ni bilo dvoumnosti glede potrebe po sodelovanju kitajske vlade in njene zavrnitve razširitve sodelovanja na Komisijo.

3.2.2. *Uporaba člena 28 osnovne uredbe za družbo DMA in njene povezane družbe*

(105) V preiskavi so bile ugotovljene nenavadne poslovne transakcije družbe DMA in njenih povezanih družb z družbo Wisdom Integration Investment Technology Co., Limited (v nadaljnjem besedilu: družba Wisdom), ki je bila ustanovljena novembra 2019 v Hongkongu in za katero je družba DMA trdila, da ni povezana s skupino Dicastal.

(106) Vredno je omeniti, da družba DMA do konca obdobja preiskave ni plačala stroškov nakupov aluminijastih ingotov od družbe Wisdom, opravljenih leta 2023 in delno tudi leta 2022. Poleg tega so bili ti ingoti družbi DMA prodani po ceni, ki je bila znatno nižja od tržne cene. Družba Wisdom je družbi Dicastal Asia zagotovila tudi posojilo, ki je bilo uporabljeno za povečanje kapitalskega vložka družbe v družbo DMA.

(107) Komisija je ugotovila, da je bila družba Wisdom sicer uradno ustanovljena v Hongkongu, vendar je njen lastnik kitajski državljan z naslovom v Qinhuangdau, istem mestu, kjer ima družba CITIC Dicastal pravni sedež. Poleg tega so dokumenti, zbrani med preveritvijo na kraju samem v družbi DMA, pokazali, da je imela družba Wisdom v Hongkongu isti registrirani naslov kot dve družbi skupine s sedežem v Hongkongu, tj. Dicastal Asia in Dicastal HK.

(108) Med preveritvijo na kraju samem v družbi DMA so predstavniki družbe CITIC Dicastal pojasnili, da je družba CITIC Dicastal družbo Wisdom priporočila kot dobavitelja aluminijastih ingotov družbi DMA na podlagi dolgoročnega sodelovanja z lastnikom družbe Wisdom, ki naj bi bil strokovnjak na področju dejavnosti, povezanih z aluminijem.

([17]) Poročilo odbora, Mehika – protidampinški ukrepi za riž, točki 7.193 in 7.194.

(109) Komisija je na podlagi navedenih informacij v spisu, in informacij, predloženih med preveritvijo na kraju samem v družbi DMA, v pozivu k dopolnitvi z dne 10. septembra 2024 zahtevala, naj družba Wisdom izpolni ustrezne dele protisubvencijskega vprašalnika. Poleg tega je Komisija poizvedovala o naravi pravnega in poslovnega razmerja z lastnikom družbe Wisdom in o naslovu, s katerega družba Wisdom dejansko posluje. Komisija je nazadnje zahtevala podrobnosti v zvezi z neizterjavo neporavnanega dolga, povezanega z nakupi aluminijastih ingotov. O teh elementih v zvezi z družbo Wisdom je poizvedovala tudi med preveritvijo na kraju samem v družbi CITIC Dicastal.

(110) Vendar je družba Wisdom zavrnila sodelovanje, skupina Dicastal pa ni želela razkriti nobenih dodatnih informacij poleg tistih iz uvodne izjave 108. Zato je Komisija skupino Dicastal obvestila, da namerava v zvezi z zadevami, opisanimi v uvodnih izjavah 105 do 107, uporabiti člen 28 osnovne uredbe (v nadaljnjem besedilu: prvi dopis v skladu s členom 28).

(111) Skupina Dicastal je v svojem odgovoru na prvi dopis v skladu s členom 28 trdila, da (i) ni povezana z družbo Wisdom in da (ii) informacije o družbi Wisdom niso potrebne. Komisija je te trditve zavrnila in potrdila, da namerava v zvezi s temi vprašanji uporabiti člen 28 osnovne uredbe. Ker se te trditve in z njimi povezane utemeljitve nanašajo na vsebino in ugotovitve v zvezi z vprašanji, zajetimi v prvem dopisu v skladu s členom 28, ter uporabo razpoložljivih dejstev, so podrobno obravnavane v oddelku 3.5.2.1.2.

(112) Poleg tega je bilo v preiskavi ugotovljeno, da je družba DMA svojo proizvodno opremo kupila pri družbi Changsha Dicastal, ki ni bila proizvajalec navedenih strojev. Med preveritvijo na kraju samem v njej je zavrnila predložitev seznama prvotnih proizvajalcev opreme. Komisija zato ni mogla nadalje preiskati dejanskega vira in vrednosti opreme, zagotovljene družbi DMA.

(113) Družba DMA prav tako za precejšnje število transakcij ni sporočila tarifnih oznak ali je sporočila nepravilne tarifne oznake, pod katerimi je bila oprema uvožena. Hkrati družba za nobeno od sporočenih transakcij ni kodirala veljavne stopnje uvozne dajatve. Čeprav je Komisija to izpostavila med preveritvijo na kraju samem v družbi DMA, družba ni dopolnila manjkajočih informacij v revidirani različici zadevne preglednice iz protisubvencijskega vprašalnika, ki ga je predložila ob koncu preveritve na kraju samem. Komisija zato ni mogla preveriti uvoznih dajatev, ki se uporabljajo za družbo, in s tem obsega subvencije v obliki oprostitve uvoznih dajatev za investicijsko blago.

(114) Komisija je skupino Dicastal obvestila, da namerava v zvezi z vprašanji, pojasnjenimi v uvodnih izjavah 112 in 113 (v nadaljnjem besedilu: drugi dopis v skladu s členom 28) uporabiti člen 28 osnovne uredbe tudi.

(115) Skupina Dicastal se v svojem odgovoru na drugi dopis v skladu s členom 28 ni strinjala z oceno Komisije.

(116) Prvič, trdila je, da je družba Changsha Dicastal s tem, ko je med preveritvijo na kraju samem Komisiji predložila seznam prvotnih proizvajalcev strojev, prodanih družbi DMA, omogočila preiskavo dejanskega vira in vrednosti zadevne opreme.

(117) Drugič, trdila je, da je preglednico iz protisubvencijskega vprašalnika v zvezi z uvozom strojev izpolnila po svojih najboljših močeh, saj ni vodila evidenc, ki bi družbi omogočale predložitev informacij o carinskih stopnjah in oznakah, zahtevanih v preglednici. Trdila je tudi, da je maroška vlada Komisiji predložila zahtevane informacije v odgovoru na vprašalnik vlade. Skupina Dicastal je te trditve ponovila tudi v svojih pripombah k dokončnemu razkritju.

(118) Komisija se s tem ni strinjala. Dejstvo, da si je Komisija med preveritvijo na kraju samem lahko na kratko ogledala seznam dobaviteljev strojev, ni spremenilo dejstva, da Komisija ni mogla opraviti nadaljnjih preiskav družb. Poleg tega je Komisija menila, da je imela družba DMA na voljo vse informacije, potrebne za določitev tarifnih oznak in carin, ki se uporabljajo za uvožene stroje. Zlasti je imela uvozne carinske deklaracije za vse uvožene stroje. Za nekatere transakcije so evidence družbe vsebovale celo veljavne tarifne oznake v opisu sredstev, knjiženih v računovodskih izkazih. Carine so javno dostopne v maroški carinski zakonodaji in so bile družbi takoj na voljo, da je lahko v celoti izpolnila ustrezni oddelek protisubvencijskega vprašalnika.

(119) Zato je Komisija potrdila svojo namero, da v zvezi z vprašanji, predstavljenimi v drugem dopisu v skladu s členom 28, uporabi člen 28 osnovne uredbe.

3.3. **Ozadje preferenčnih politik za maroško avtomobilsko industrijo**

(120) Maroška vlada je kot ključni sektor, ki ga je treba razviti doma, da bi se izboljšal gospodarski položaj države, izbrala avtomobilski industrijski sektor, vključno z dobavo avtomobilskih delov in dodatkov, kot so aluminijasta kolesa. V ta namen je v preteklih letih izvajala več preferenčnih politik. Te so vsebovale več spodbud, med drugim za privabljanje tujih naložb, financiranja in znanja v Maroko. Gospodarske rasti ni bilo mogoče doseči zgolj na notranji ravni z mobilizacijo nacionalnih sredstev. V vladnih načrtih in preferenčnih politikah je bila poudarjena potreba po privabljanju neposrednih tujih naložb ter izkoriščanju prostega in/ali prednostnega dostopa Maroka do ključnih trgov, kot sta Unija in ZDA.

(121) Leta 2014 je bil avtomobilski sektor pri domači industrijski proizvodnji na tretjem mestu za sektorjema fosfatov in kemične industrije, pri izvozu pa na drugem mestu za kemično industrijo. Pri izvozu in vhodnih neposrednih tujih naložbah pa je bil zaradi prizadevanj maroške vlade leta 2021 na prvem mestu. Dejansko sta se dve tretjini neposrednih tujih naložb v Maroko leta 2021 nanašali na avtomobilski sektor ([18]). Pomen tujih naložb v avtomobilskem sektorju ponazarja tudi število ukrepov za spodbujanje trgovine, ki so bili izvedeni za navedeni sektor, ki ga je maroška razvojna agencija za naložbe in izvoz (AMDIE) opredelila kot „enega od najbolj strateških sektorjev maroškega gospodarstva“, in ki predstavljajo 18 % vseh ukrepov, izvedenih v navedenem letu ([19]).

3.3.1. *Nacionalni pakt za industrijski razvoj za obdobje 2009–2015*

(122) Leta 2008 je kralj Mohamed VI pozval vlado, naj sprejme strategijo za razvoj industrijskega in storitvenega sektorja ter novih tehnologij. Taka strategija naj bi kar najbolje izkoristila priložnosti, ki jih ponuja globalizacija v smislu naložbenih tokov. Poleg tega je kralj poudaril potrebo po vključitvi bančnega sektorja v nacionalni in družbeni razvoj v okviru vzpostavljenega mehanizma.

(123) Te zamisli so bile prenesene v nacionalni pakt za industrijski razvoj za obdobje 2009–2015, tj. družbeno pogodbo, sklenjeno med maroško vlado na eni strani ter splošno konfederacijo maroških podjetij in strokovnim združenjem maroških bank na drugi strani. V nacionalnem paktu za industrijski razvoj je maroška vlada opredelila šest strateških sektorjev storitev in industrije, med katerimi je tudi avtomobilska industrija in v katerih ima Maroko jasno konkurenčno prednost, ki jo je mogoče izkoristiti.

(124) Cilj nacionalnega pakta za industrijski razvoj v zvezi z avtomobilsko industrijo je bil vzpostaviti mrežo dobaviteljev delov za proizvajalce avtomobilov, privabiti drugega velikega tujega proizvajalca avtomobilov (poleg skupine Renault) v Maroko in tudi pritegniti proizvajalce posebnih vozil, ki so delovno intenzivni zaradi montaže v majhnih serijah.

([18]) Letno poročilo AMDIE za leto 2021. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.morocconow.com/wp-content/uploads/2023/04/Rapport-dactivite-AMDIE-2021-Francais-.pdf (zadnji ogled 18. januarja 2025).

([19]) Prav tam.

(125) Ponudba za dobavitelje delov se je nanašala na tri ukrepe:

(a) spodbude, zagotovljene z vzpostavitvijo prostih izvoznih con, ki so se leta 2021 preimenovale v območja pospeševanja industrije (v nadaljnjem besedilu tudi: proste cone), in v obliki nepovratnih sredstev za zagon iz sklada Hassan II v višini do 10 % skupne naložbene vrednosti;

(b) razvoj usposobljenih človeških virov, vključno z usposabljanjem, prilagojenim potrebam avtomobilskega sektorja;

(c) ponudbo nepremičnin v skladu z najboljšimi mednarodnimi standardi v namenskih integriranih industrijskih platformah, ki imajo status proste cone.

(126) V nacionalnem paktu za industrijski razvoj sta bili predvideni dve integrirani industrijski platformi s statusom proste cone, namenjeni avtomobilski industriji, ena v Tangerju in ena v Kenitri. Spodbude, zagotovljene družbam s sedežem na območju pospeševanja industrije, so bile določene z zakonom št. 19-94 in dahirjem št. 1-95-1 z dne 26. januarja 1995. Take spodbude med drugim vključujejo oprostitev in/ali znižanje davka od dohodkov pravnih oseb in davka od dohodka iz dejavnosti ter oprostitev uvoznih dajatev.

(127) Poleg spodbud, povezanih s prostimi conami, integrirani industrijski platformi ponujata oskrbovana zemljišča za najem ali prodajo, stavbo, pripravljeno za uporabo, za najem ali prodajo, storitve na kraju samem (npr. vzdrževanje infrastrukture, varnost, pripravo in dostavo hrane, zdravstvene storitve, bančništvo, potovalne agencije), točko „vse na enem mestu“, ki združuje različne vladne storitve za vlagatelje, optimalno logistično povezljivost itd.

(128) Izvajanje strategije se je začelo z veliko naložbeno zavezo skupine Renault, ki je leta 2008 začela graditi tovarno v prosti coni v Tangerju, pri čemer tovarna deluje od leta 2012 ([20]). V okviru nacionalnega pakta za industrijski razvoj je v Maroko prispelo več dobaviteljev delov, kot so Yazaki, Leoni, Antolin, Delphi in Valeo ([21]).

(129) Čeprav je bila prosta cona v Tangerju ustanovljena že leta 1997 ([22]), je bilo leta 2013 v okviru nacionalnega pakta za industrijski razvoj dodano t. i. avtomobilsko mesto Tanger ([23]). Ti coni v Tangerju obsegata površino 400 ha oziroma 517 ha. Prosta atlantska cona v Kenitri je bila ustanovljena leta 2011 na 488 ha ([24]).

(130) Z izvajanjem nacionalnega pakta za industrijski razvoj je bilo med letoma 2008 in 2011 ustvarjenih 110 000 delovnih mest, industrijski izvoz pa se je povečal za 22 %. Maroko zaradi razvoja infrastrukture v okviru nacionalnega pakta za industrijski razvoj, ugodne lege na stičišču Evrope, Afrike, Bližnjega vzhoda in Amerike ter enostavnega prednostnega dostopa do številnih trgov velja med vodilnimi svetovnimi industrijskimi akterji za privlačno in konkurenčno državo. V okviru nacionalnega pakta za industrijski razvoj so se neposredne tuje naložbe od leta 2009 povečale za povprečno letno stopnjo 23 % ([25]).

3.3.2. *Načrt za pospeševanje industrije za obdobje 2014–2020*

(131) Leta 2014 je nacionalnemu paktu za industrijski razvoj sledil načrt za pospeševanje industrije za obdobje 2014–2020, ki je bil popolnoma v skladu s cilji nacionalnega pakta za industrijski razvoj in katerega namen je bil uveljaviti industrijo kot glavni vir gospodarske rasti.

([20]) Usine de Tanger. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.renaultgroup.com/groupe/implantations/usine-tanger (zadnji ogled 18. decembra 2024).

([21]) Oxford Business Group, poročilo o Maroku za leto 2018, „Industry overview: New ecosystem“ (Pregled industrije: novi ekosistem), str. 85–91. Na voljo na spletnem naslovu: https://oxfordbusinessgroup.com/reports/morocco/2018-report/industry (zadnji ogled 18. januarja 2025).

([22]) Prosta cona v Tangerju. Na voljo na spletnem naslovu: https://industrial-estate.gov.ma/fiche-zone.php?lang=en&id=447&nature_offer=-1&area=-1&area_max=0 (zadnji ogled 18. decembra 2024).

([23]) Avtomobilsko mesto Tanger. Na voljo na spletnem naslovu: https://industrial-estate.gov.ma/fiche-zone.php?lang=en&id=305&nature_offer=-1&area=-1&area_max= (zadnji ogled 18. decembra 2024).

([24]) Prosta atlantska cona. Na voljo na spletnem naslovu: https://industrial-estate.gov.ma/fiche-zone.php?lang=en&id=500&nature_offer=-1&area=-1&area_max= (zadnji ogled 18. decembra 2024).

([25]) Načrt za pospeševanje industrije za obdobje 2014–2020. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.mcinet.gov.ma/en/content/industrial-acceleration-plan-2014-2020 (zadnji ogled 3. januarja 2025).

(132) Namen načrta za pospeševanje industrije je bil povečati zaposlenost mladih in delež industrije v BDP, povečati izvoz ter izboljšati neposredne tuje naložbe in produktivnost s ciljno usmerjeno podporo industrijskim akterjem. Polovica od 500 000 novih delovnih mest, predvidenih v načrtu, naj bi se ustvarila z neposrednimi tujimi naložbami ([26]). To ponovno kaže, da je maroška vlada pri doseganju ciljev svoje industrijske strategije odvisna od virov iz tujine.

(133) Maroko je v okviru načrta za pospeševanje industrije privabil drugega velikega tujega proizvajalca avtomobilov. Družba Stellantis (takrat skupina PSA) je junija 2015 s skupino CDG podpisala memorandum o soglasju glede gradnje tovarne v prosti izvozni coni v Kenitri ([27]). Vložila je 6 milijard MAD (557 milijonov EUR), leta 2019 pa je zagnala obrat z zmogljivostjo 200 000 vozil in 200 000 motorjev letno ([28]).

(134) Maroška vlada je na podlagi rezultatov, doseženih v okviru nacionalnega pakta za industrijski razvoj, prepoznala potrebo po zmanjšanju razdrobljenosti industrije z oblikovanjem industrijskih ekosistemov. Avtomobilska industrija je za maroško vlado še vedno ena od ključnih industrij.

(135) V okviru načrta za pospeševanje industrije je maroška vlada znotraj avtomobilske industrije oblikovala osem ekosistemov ([29]), ki med drugim vključujejo avtomobilsko ožičenje, notranjost/sedeže avtomobilov, avtomobilske baterije, vtiskovanje kovin, nabavo od proizvajalcev originalne opreme in pogonski sistem. Maroška vlada je s posameznimi ekosistemi podpisala pogodbe o izvajanju, v katerih so podrobno opisani cilji izvajanja in zaveze maroške vlade za vsak delni industrijski podsektor, ter pogodbo o izvajanju, ki obravnava horizontalne ukrepe za avtomobilsko industrijo.

(136) Februarja 2016 so ministrstvo za gospodarstvo in finance, ministrstvo za industrijo, trgovino, naložbe in digitalno gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo za industrijo in trgovino) ter maroško združenje za avtomobilsko industrijo in trgovino (*Association Marocaine pour l'Industrie at le Commerce de l'Automobile,* v nadaljnjem besedilu – AMICA) podpisali pogodbo o izvajanju za ekosistem pogonskih sistemov. Kot je bilo potrjeno s sporazumom o naložbah, podpisanim med maroško vlado in družbo CITIC Dicastal, ter spremembo pogodbe o izvajanju iz leta 2018, je proizvodnja aluminijastih koles del ekosistema pogonskih sistemov.

(137) V pogodbi o izvajanju se je združenje AMICA na eni strani zavezalo, da bo ustvarilo 10 000 dodatnih delovnih mest, 6,5 milijarde MAD dodatne prodaje in dodatne naložbe v isti vrednosti ter da bo s povečanjem lokalne vsebine ekosistem bolje povezala z maroškim gospodarstvom. Na drugi strani pa je maroška vlada obljubila, da bo gospodarskim subjektom v ekosistemu pogonskih sistemov zagotovila zemljišča po privlačnih cenah, da se bo obrnila na tuje vlagatelje in jih mobilizirala, tudi za namene ustanavljanja skupnih podjetij z lokalnimi podjetji, ter da bo mobilizirala investicijske banke za podporo tujim vlagateljem in zagotovila subvencije za naložbe. Subvencija za naložbe, ki je običajno omejena na 20 % vrednosti naložbe, se je v okviru pionirske ponudbe povečala na 30 % za prve tri družbe na štirih področjih dejavnosti (litje železa, kokilno litje aluminija, gravitacijsko litje aluminija in rafinacija aluminija).

(138) Da bi zagotovila enoten vir financiranja za načrt za pospeševanje industrije, je maroška vlada leta 2015 ustanovila sklad za industrijski razvoj in naložbe kot poseben račun za dodelitev sredstev iz državnega proračuna ([30]). Skupna sredstva, namenjena izvajanju načrta za pospeševanje industrije, so bila za obdobje 2014–2020 določena na 3 milijarde MAD letno. V skladu s pogodbo o izvajanju je bilo za ekosistem pogonskih sistemov prvotno dodeljenih 450 milijonov MAD. Vendar je bila pogodba o izvajanju oktobra 2018 spremenjena. Glede na razvoj proizvodnje aluminijastih koles v Maroku se je proračun, namenjen ekosistemu pogonskih sistemov, povečal skoraj štirikrat in dosegel 1,71 milijarde MAD.

([26]) Prav tam.

([27]) CDG: Podpora skupini PSA pri ustanovitvi tovarne avtomobilov v Maroku. Na voljo na spletnem naslovu: https://cdg.ma/en/cdg-cdg-supporting-psa-group-establishment-car-factory-morocco (zadnji ogled 3. januarja 2025).

([28]) PSA Peugeot Citroën in Kraljevina Maroko sta podpisala sporazum o vzpostavitvi industrijskega kompleksa. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.mcinet.gov.ma/en/content/psa-peugeot-citro%C3%ABn-and-kingdom-morocco-signed-agreement-implementation-industrial-complex-0# (zadnji ogled 3. januarja 2025).

([29]) Plan d'Accélération Industrielle, str. 2. Na voljo na spletnem naslovu: https://attijarientreprises.com/sites/default/files/2022-03/Plan_d_Acceleration_Industrielle.pdf (zadnji ogled 3. januarja 2025).

([30]) Odlok št. 2-14-715 z dne 2. rabia 11436 (25. decembra 2014) o imenovanju odredbodajalcev posebnega računa za dodelitev, tj. sklada za industrijski razvoj in naložbe.

(139) Poleg tega sta maroška vlada in združenje AMICA julija 2015 podpisala partnerski sporazum z več bankami ([31]), vključno s skupino AttijariWafa Bank Group, da bi akterjem v celotni avtomobilski industriji omogočila enostaven dostop do dodatnih finančnih sredstev. Banka je v skladu s partnerskim sporazumom pooblaščena, da med drugim avtomobilski industriji zagotovi kreditne linije v tuji valuti za financiranje njenih operativnih potreb po ugodnejši obrestni meri.

(140) Poleg tega sta maroška vlada in družba Hands Corporation 19. februarja 2018 podpisali sporazum o naložbah, s katerim se je maroška vlada zavezala, da bo družbi Hands 8 zagotovila spodbude, subvencije in ukrepe pomoči za različne faze vzpostavitve industrijskega obrata za proizvodnjo izdelka v preiskavi. Faze vzpostavitve industrijskega obrata zajemajo različne vrste naložb in izdatkov, zlasti nakup zemljišča, gradnjo industrijskih objektov, nakup nove opreme in programske opreme za njihovo delovanje, s tem povezano tehnično pomoč za namestitev in preskušanje ter strokovno usposabljanje.

3.3.3. *Nova listina o naložbah za leto 2022*

(141) Maroška vlada je med preveritvenim obiskom pojasnila, da je prvotna listina o naložbah veljala od leta 1995 do leta 2022 in da je soobstajala s spodbudami, zagotovljenimi v okviru načrta za pospeševanje industrije za obdobje 2014–2020. Za učinkovitejše podaljšanje spodbud, zagotovljenih v okviru teh programov, je bilo ustanovljeno novo ministrstvo za naložbe s posebnim ciljem, da se oblikuje nova listina o naložbah in poenotijo vsi prejšnji programi spodbud. Medtem je maroška vlada še naprej uporabljala staro listino o naložbah in določbe načrta za pospeševanje industrije za obdobje 2014–2020. Nova listina o naložbah, ki združuje vse prejšnje podporne programe, je bila izglasovana decembra 2022 in velja od leta 2023. Družbe, ki so sporazume o naložbah sklenile pred novo listino o naložbah, lahko še naprej koristijo spodbude, dodeljene v skladu s prejšnjimi pravili.

3.4. **Sodelovanje med Marokom in Kitajsko**

3.4.1. *Pravna podlaga*

(142) Zadevni dvostranski sporazumi in drugi dokumenti, ki sta jih maroška in kitajska vlada podpisali v preteklih letih, ter izjave, ki sta jih vladi predložili skupaj, vključujejo:

— sporazum med vlado Ljudske republike Kitajske in vlado Kraljevine Maroko o spodbujanju in vzajemni zaščiti naložb (27. marec 1995),

— sporazum o gospodarskem in tehničnem sodelovanju (2002),

— sporazum o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju (2006),

— sporazume in memorandume o soglasju, podpisane novembra 2014 v okviru kitajsko-maroškega gospodarskega foruma v Pekingu,

— memorandum o soglasju o sodelovanju na področju infrastrukture (2016),

— skupno izjavo o vzpostavitvi strateškega partnerstva med državama (ki sta jo maja 2016 podpisala maroški kralj Mohamed VI in predsednik Xi Jinping) ter izjavo o vzpostavitvi strateškega sodelovanja med kitajsko in maroško vlado,

— memorandum o soglasju med vlado Ljudske republike Kitajske in vlado Kraljevine Maroko o skupnem spodbujanju gospodarskega pasu svilne poti in pomorske svilne poti 21. stoletja (november 2017),

— memorandum o soglasju o ustanovitvi poslovnega sveta za svilno pot (*Conseil d'affaires de la route de la soie*), podpisan marca 2018,

([31]) Julija 2015 je bil podpisan tudi partnerski sporazum z Banque Central Populaire in Banque Marocaine du Commerce Extérieur, junija 2023 pa s Crédit Agricole du Maroc. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.maroc.ma/en/news/automotive-industry-ministry-professional-association-sign-agreement-support-operators (zadnji ogled 9. januarja 2025).

— okvirni sporazum o sodelovanju na področju financiranja in zavarovanja med kitajskim državnim izdajateljem zavarovanj izvoznih kreditov China Export & Credit Insurance Corporation (v nadaljnjem besedilu: družba Sinosure) in maroško banko za zunanjo trgovino (BMCE) (25. april 2019),

— načrt izvajanja za skupno oblikovanje pobude En pas, ena pot med vlado Kraljevine Maroko in vlado Ljudske republike Kitajske (5. januar 2022),

— memorandum o soglasju o vzpostavitvi industrijskega projekta za proizvodnjo aluminijastih koles v Kraljevini Maroko med Kraljevino Maroko in družbo CITIC Dicastal (september in december 2017),

— sporazum o naložbah za vzpostavitev industrijskega projekta za proizvodnjo aluminijastih koles v Kraljevini Maroko med Kraljevino Maroko in družbo CITIC Dicastal (26. julij 2018).

3.4.2. *Uvod in dejanski okvir dvostranskega sodelovanja: pravni in politični dokumenti*

(143) Maroška vlada si je razen za subvencije in druge preferenčne politike, kot so podrobno opisane v prejšnjem oddelku, prizadevala tudi za privabljanje naložb, preferenčnega financiranja ter znanja in izkušenj iz tretjih držav, ki so potrebna finančna sredstva ter znanje in izkušnje imela na voljo. V tem smislu je bila Kitajska naravni partner zaradi obstoja celovitega preferencialnega programa oziroma pobude En pas, ena pot. Hkrati je imela Kitajska uveljavljenega proizvajalca aluminijastih koles, tj. družbo CITIC Dicastal, ki je del skupine CITIC ([32]).

(144) Maroko se je uveljavil kot sredozemsko proizvodno središče in privablja vlagatelje s svojo geografsko lego, razvito infrastrukturo ter prostim dostopom do ključnih trgov prek vrste sporazumov o prosti trgovini, zlasti dostopom do trga Unije na podlagi Evro-mediteranskega pridružitvenega sporazuma (glej uvodne izjave 11 do 15) ([33]).

(145) Sodelovanje med Kitajsko in Marokom sega v leto 1995, ko sta državi 27. marca 1995 podpisali sporazum med vlado Ljudske republike Kitajske in vlado Kraljevine Maroko o spodbujanju in vzajemni zaščiti naložb. Kitajska je spodbudila močna kitajska podjetja z dobrim slovesom, da vzpostavijo obrate v Maroku. Maroko je kitajskim družbam zagotovil različne oblike podpore in ugodnosti pri poslovanju na maroškem trgu.

(146) Novembra 2014 je v Pekingu potekal kitajsko-maroški gospodarski forum, uspešno pa so je bilo podpisanih več sporazumov in memorandumov o soglasju, ki zajemajo številna gospodarska področja.

([32]) V tem dokumentu se družba „CITIC Group Corporation“ nanaša na končno matično družbo, „skupina CITIC“ pa na skupino družb pod okriljem družbe CITIC Group Corporation.

([33]) Glej na primer: Why Morocco (Zakaj Maroko?) Na voljo na spletnih naslovih: https://www.morocconow.com/why-morocco/ in https://www.morocconow.com/wp-content/uploads/2021/11/PitchGeneraliste.pdf (zadnji ogled 10. januarja 2025). Morocco: Hub of Africa (Maroko: središče Afrike). Na voljo na spletnem naslovu: https://millermagazine.com/blog/morocco-hub-of-africa-2650 (zadnji ogled 10. januarja 2025). Morocco. A sea of opportunity beyond the Mediterranean (Maroko. Morje priložnosti onkraj Sredozemlja). Na voljo na spletnem naslovu: https://www.roncucciandpartners.com/en/2024/05/28/morocco-a-sea-of-opportunity-beyond-the-mediterranean/ (zadnji ogled 10. januarja 2025). Morocco Has Become Global Hub in Several Advanced Sectors, Says Gov't Head (Po besedah predsednika maroške vlade je Maroko postal svetovno središče v več naprednih sektorjih). Na voljo na spletnem naslovu: https://www.maroc.ma/en/news/morocco-has-become-global-hub-several-advanced-sectors-says-govt-head (zadnji ogled 10. januarja 2025). Morocco's Manufacturing Mission (Proizvodna misija Maroka). Na voljo na spletnem naslovu: https://sponsored.bloomberg.com/article/morocco-now/morocco-s-manufacturing-mission (zadnji ogled 10. januarja 2025). Morocco emerging as key global production hub (Maroko kot ključno svetovno proizvodno središče). Na voljo na spletnem naslovu: https://www.business-sweden.com/insights/blog/morocco-emerging-as-key-global-production-hub/ (zadnji ogled 10. januarja 2025). Discover Morocco (Odkrijte Maroko). Na voljo na spletnem naslovu: https://www.tangermedzones.com/en/discover-morocco/ (zadnji ogled 10. januarja 2025). Morocco: A trade hub for Africa and Europe (Maroko: trgovinsko središče za Afriko in Evropo). Na voljo na spletnem naslovu: https://www.meed.com/morocco-a-trade-hub-for-africa-and-europe/ (zadnji ogled 10. januarja 2025). Morocco turns to hi-tech manufacturing (Maroko se posveča visokotehnološki proizvodnji). Na voljo na spletnem naslovu: https://african.business/2022/04/energy-resources/morocco-turns-to-hi-tech-manufacturing (zadnji ogled 10. januarja 2025).

(147) Kitajska je januarja 2016 izdala dokument z naslovom „Več mnenj državnega sveta o spodbujanju inovativnega razvoja predelovalne dejavnosti“ ([34]) za usmerjanje podjetij pri mednarodnem sodelovanju na področju proizvodnih zmogljivosti ter spodbujanje pozitivne interakcije med mednarodnim sodelovanjem ter notranjo industrijsko preobrazbo in nadgradnjo. V uvodni izjavi 17 navedenega dokumenta je predvidena poglobitev industrijskega sodelovanja z državami vzdolž „enega pasu in ene poti“, uvodna izjava 18 pa vsebuje poziv k izboljšanju ravni sodelovanja med Kitajsko in Afriko na področju industrializacije s poudarkom na sodelovanju pri proizvodnih zmogljivostih na področju predelovalnih dejavnosti.

(148) Maja 2016 je maroški kralj Mohamed VI opravil državni obisk na Kitajskem. Voditelja obeh držav sta podpisala skupno izjavo o vzpostavitvi strateškega partnerstva med državama. Leta 2016 so se orodja za sodelovanje med vladama dodatno okrepila z izjavo o vzpostavitvi strateškega sodelovanja med kitajsko in maroško vlado. Glavni elementi tega sodelovanja so navedeni v delu 2 izjave z naslovom „Gospodarstvo, trgovina in naložbe“ in jih je mogoče povzeti, kot sledi: (i) okrepiti je treba gospodarsko in trgovinsko partnerstvo med državama, v celoti izkoristiti vlogo skupnega odbora Kitajske in Maroka za trgovinsko, gospodarsko in tehnično sodelovanje ter na splošno razširiti obseg trgovine med državama; (ii) razvijati partnerstva na področju industrije; (iii) dejavno izvajati vsebino sporazuma iz leta 1995 ter memorandumov in sporazumov, podpisanih novembra 2014; (iv) spodbujati finančne nadzorne organe obeh držav, naj vzpostavijo mehanizem za sodelovanje pri nadzoru; (v) okrepiti sodelovanje pri razvoju človeških virov med državama; (vi) da bi Kitajska še naprej zagotavljala pomoč v okviru svojih zmogljivosti za gospodarski razvoj Kraljevine Maroko, je maroška vlada obljubila, da bo ustvarila ugodne pogoje za kitajske družbe, ki poslujejo v Maroku.

(149) Sodelovanje je bilo dodatno olajšano, ko je banka Bank of China leta 2016 odprla podružnico v Maroku. Novembra 2017 je bilo na uradnem spletišču podatkovne zbirke kitajske vlade o pobudi En pas, ena pot navedeno, da se je zunanji minister kitajske vlade Wang Yi v Pekingu pogovarjal z ministrom za zunanje zadeve in mednarodno sodelovanje maroške vlade. Po pogovorih sta zunanja ministra obeh držav skupaj podpisala memorandum o soglasju med vlado Ljudske republike Kitajske in vlado Kraljevine Maroko o skupnem spodbujanju gospodarskega pasu svilne poti in pomorske svilne poti 21. stoletja (v nadaljnjem besedilu: memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot). To je bilo sporočeno tudi na spletišču portala kitajske vlade o pobudi En pas, ena pot. Kot je navedeno v oddelku 3.2.1 zgoraj, podrobna vsebina tega sporazuma Komisiji ni bila na voljo, saj ga maroška vlada med preiskavo ni predložila.

(150) Kot je razvidno iz članka, objavljenega na kitajskem spletišču o pobudi En pas, ena pot, je bil leta 2017 ustanovljen tudi sklad za privabljanje kitajskih družb v Maroko. V sporočilu je navedeno naslednje: „Upamo, da bo v Maroko vstopilo več kitajske proizvodnje in se bodo gospodarsko in trgovinsko sodelovanje, naložbe ter gradnja tovarn povečali. Maroko ima nizke stroške dela, veliko zaledje trga, davčne olajšave itd., je v intervjuju dejal maroški uradnik za gospodarstvo in trgovino. Z Evropsko unijo, Združenimi državami Amerike, Turčijo itd. ima podpisane sporazume o prosti trgovini, sporazumi o prosti trgovini in preferencialni trgovinski režimi pa zajemajo 56 držav. Oskrbuje trg z več kot 1 milijardo prebivalcev. Da bi privabil kitajski kapital, Maroko ni le ustanovil državnega sklada v višini 2 milijard USD posebej za naložbe kitajskih družb, temveč je tudi obljubil, da bo slednjim zagotovil ‚odskočno desko‘ za vstop v Evropo in Združene države Amerike. Izvajati je začel tudi petletni ‚načrt za pospeševanje industrije‘.“

(151) Marca 2018 sta reprezentativni poslovni združenji iz obeh držav podpisali memorandum o soglasju o ustanovitvi poslovnega sveta za svilno pot (*Conseil d'affaires de la route de la soie*). Predsednik kitajskega združenja, Jiang Zengwei, je ob tem izjavil: „[...] Mislim, da na Maroko ne bi smeli gledati kot na trg s 35 milijoni potrošnikov, temveč kot na križišče več trgov, ki predstavljajo 1 milijardo potrošnikov [...].“ Jiang Zengwei je ponovno potrdil, da je njegova država odločena pomagati Maroku pri zagotavljanju gospodarskega razvoja, zlasti s povečanjem naložb v različne sektorje gospodarske dejavnosti. V skladu s tem memorandumom sta državi vzpostavili potrebne mehanizme za izvajanje rednih srečanj, na katerih bi se preučilo in ocenilo sodelovanje med stranema ([35]). V tej izjavi je jasno navedena namera kitajske vlade, da razširi pobudo En pas, ena pot v Maroku, s čimer bi pridobila dostop do celotnega trga Unije, ter da vzpostavi mehanizem za izvajanje spremljanja in ocenjevanja dvostranskega sodelovanja v okviru pobude En pas, ena pot.

([34]) 2016 Several Opinions of the State Council on Promoting the Innovative Development of Processing Trade (Več mnenj državnega sveta o spodbujanju inovativnega razvoja predelovalne dejavnosti), Nacionalna komisija za razvoj in reforme (NDRC) [2016], št. 4. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.gov.cn/zhengce/content/2016-01/18/content_5033735.htm (zadnji ogled 10. januarja 2025).

([35]) Morocco, China to establish Silk Road business council (Maroko in Kitajska bosta ustanovili poslovni svet za svilno pot). Na voljo na spletnem naslovu: https://eng.yidaiyilu.gov.cn/p/51195.html (zadnji ogled 17. januarja 2025).

(152) V zvezi s preferenčnim financiranjem sta kitajska uradna agencija za zavarovanje izvoznih kreditov, tj. družba Sinosure, in maroška banka za zunanjo trgovino leta 2019 podpisali sporazum. V skladu s tem sporazumom bi družba Sinosure dejavno splošno sodelovala z maroško banko za zunanjo trgovino, da bi podjetjem, ki jih financira Kitajska, zagotovila podporo v zvezi s financiranjem in zavarovanjem pri vstopu na maroški trg ter pomoč za gospodarski in trgovinski razvoj Kitajske in Maroka ([36]).

(153) Vlada Ljudske republike Kitajske in vlada Kraljevine Maroko sta 5. januarja 2022 ([37]) tudi dodatno okrepili sodelovanje s podpisom načrta izvajanja za skupno oblikovanje pobude En pas, ena pot med vlado Kraljevine Maroko in vlado Ljudske republike Kitajske (v nadaljnjem besedilu: načrt izvajanja pobude En pas, ena pot), ki temelji na memorandumu o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot iz leta 2017 in je namenjen njegovemu nadaljnjemu izvajanju. V tem sporazumu sta dejansko izrecno upoštevana memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot in skupna izjava iz leta 2016.

(154) Obe strani nato na podlagi soglasja, doseženega v memorandumu o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot, v načrtu izvajanja pobude En pas, ena pot opredelita industrijske sektorje in dejavnosti s skupnim interesom in sinergijami med maroško industrijsko strategijo in kitajsko pobudo En pas, ena pot. V zvezi s tem so navedene prednostne naloge industrijskega sodelovanja ([38]). Na kitajskem portalu Belt&Road je dejansko celo poudarjeno, da, „se kitajska vlada v skladu s tem sporazumom zavezuje, da bo velike kitajske družbe spodbujala k ustanavljanju in naložbam na maroškem ozemlju“, na primer v avtomobilski industriji. Zanimivo je, da isti portal za ponazoritev uporablja sliko projekta družbe CITIC Dicastal ([39]).

(155) Poleg tega je v javnih informacijah navedeno, da bo v skladu s sporazumom morebitne vlagatelje podpiral finančni okvir, ki je na voljo v okviru pobude En pas, ena pot. Maroški minister za zunanje zadeve je dejansko ugotovil, da „je ta konvencija namenjena spodbujanju dostopa do kitajskega financiranja, ki ga zagotavlja pobuda En pas, ena pot, za vzpostavitev obsežnih projektov v Maroku, olajšanje trgovine in skupne naložbe na različnih področjih, kot je industrija ...“ ([40]).

(156) Ustrezni pravni dokumenti, v katerih je podrobno opisan naložbeni projekt skupine Dicastal, potrjujejo, da je to preferenčno pravno in politično okolje, ki izhaja iz notranjih politik Maroka in nato dvostranskega sodelovanja s Kitajsko, predstavljalo okvir, znotraj katerega je skupina Dicastal vlagala v Maroku (glej med drugim oddelek 3.4.3).

3.4.3. *Podrobnosti o naložbenem projektu skupine Dicastal*

(157) Naložbeni projekt skupine Dicastal v Maroku nedvomno spada med dvostranske projekte industrijskega sodelovanja, na katere se nanašata memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot in načrt izvajanja pobude En pas, ena pot. Družba CITIC Dicastal in maroška vlada sta decembra 2017 dejansko podpisali memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot med državama, ki je bil dogovorjen in podpisan hkrati z memorandumom o soglasju o vzpostavitvi industrijskega projekta za proizvodnjo aluminijastih koles, julija 2018 pa sta sklenili sporazum o naložbah z namenom vzpostavitve industrijskega projekta v avtomobilskem sektorju za proizvodnjo aluminijastih koles.

(158) Projekt je vključeval naložbo v višini 350 milijonov EUR za vzpostavitev dveh proizvodnih obratov z zmogljivostjo šest milijonov kosov na leto, od katerih je 90 % namenjenih izvozu. Izvajanje je potekalo v dveh fazah: prvi obrat se je zagnal junija 2019, konec leta 2019 pa mu je sledil drugi.

([36]) Družba Sinosure in maroška banka za zunanjo trgovino sta podpisali okvirni sporazum o sodelovanju. Na voljo na spletnih naslovih: https://www.sohu.com/a/311265067_264447 in https://www.sinosure.com.cn/mobile/xbdt/195980.shtml (zadnji ogled 10. januarja 2025).

([37]) Kitajska in Maroko sta podpisala načrt sodelovanja za skupno oblikovanje pobude En pas, ena pot. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.ndrc.gov.cn/fzggw/wld/njz/lddt/202201/t20220105_1311482.html (zadnji ogled 10. januarja 2025).

([38]) Prav tam.

([39]) Kitajska in Maroko sta podpisala skupni načrt izvajanja pobude En pas, ena pot. Na voljo na spletnem naslovu: https://eng.yidaiyilu.gov.cn/p/212818.html (zadnji ogled 6. februarja 2025).

([40]) Maroko in Kitajska sta podpisala skupni načrt izvajanja pobude En pas, ena pot. Na voljo na spletnem naslovu: https://diplomatie.ma/en/morocco-and-china-sign-joint-belt-and-road-implementation-plan (zadnji ogled 5. februarja 2025).

(159) Ta avtomobilski projekt je očitno spadal med prednostne naloge industrijskega sodelovanja za obe državi, tj. načrt maroške vlade za pospeševanje industrije na eni strani ter pobudo En pas, ena pot in strategijo Made in China 2025 kitajske vlade na drugi strani, o katerih je bilo glede na razpoložljiva dejstva doseženo soglasje v memorandumu o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot in v okviru načrta izvajanja pobude En pas, ena pot. Sporazum o naložbah potrjuje, da je maroška vlada začela izvajati aktivno politiko za razvoj industrijskega sektorja z načrtom za pospeševanje industrije in privabljanje vlagatelje v avtomobilski sektor.

(160) Ta cilj potrjujejo tudi javne izjave uradnikov maroške vlade. Maroški minister za trgovino in industrijo Moulay Hafid Elalamy je na primer 25. novembra 2019 na slovesnosti ob otvoritvi drugega obrata skupine Dicastal v Kenitri dejal, da je ta obrat „primer uspešnega maroško-kitajskega sodelovanja na industrijskem področju in del izvajanja pobude kitajske vlade Ena pot, en pas“, pri tem pa poudaril, da je kitajski vlagatelj eden od „največjih industrijskih skupin v državni lasti na Kitajskem“.

(161) Dejstvo, da je družba CITIC Dicastal prek tega projekta izvajala politike kitajske vlade, vključno s pobudo En pas, ena pot in strategijo *Made in China 2025*, podpirajo tudi drugi elementi v spisu. Družba CITIC Dicastal je del družbe CITIC Group Corporation, ki je nacionalna pooblaščena investicijska institucija v državni lasti (Priloga 3, oddelek 1.1 – Poslovni načrt sporazuma o naložbah). Družba CITIC Group Corporation, kitajsko podjetje v državni lasti, in njene povezane družbe dokazano podpirajo pobudo En pas, ena pot s financiranjem in naložbami ([41]). Čeprav sporazum o naložbah nista neposredno podpisali kitajska in maroška vlada, temveč družba CITIC Dicastal in maroška vlada, je iz besedila sporazuma jasno razvidno, da je družba CITIC Dicastal v tem primeru delovala kot pooblaščenec kitajske vlade. To jasno kaže, da je družba CITIC Dicastal subjekt, ki ga je kitajska vlada s podpisom sporazuma o naložbah izbrala za izvajanje politik kitajske vlade v okviru pobude En pas, ena pot v Maroku.

(162) V tem smislu je Komisija na podlagi razpoložljivih informacij menila, da družba CITIC Dicastal v imenu kitajske vlade deluje kot javno podjetje. Kot je pojasnjeno v oddelku 3.5.2.1.3, je družba CITIC Dicastal pod nadzorom kitajske vlade in Komunistične partije Kitajske (KPK) ter izvaja cilje politike, tudi v okviru širitve v tujino, določene v pobudi En pas, ena pot. Kot je podrobno opisano zlasti v uvodnih izjavah 328 in 329, statut družbe CITIC Dicastal in prisotnost uradnikov KPK jasno kažeta, da KPK ni prisotna le v ustreznih organih odločanja družbe, temveč je tudi dejavno vključena v poslovne odločitve družbe, med drugim za zagotovitev skladnosti z različnimi nacionalnimi gospodarskimi politikami na Kitajskem, vključno s pobudo En pas, ena pot in maroškim projektom. Poslovni načrt, priložen sporazumu o naložbah, potrjuje, da se družba CITIC Dicastal ravna po načrtu *Made in China 2025*. Ozadje projekta se nanaša na maroški načrt za pospeševanje industrije in pobudo En pas, ena pot skupaj, s sklicevanjem na obisk novembra 2016, ter na memorandum o soglasju, podrobno opisan v oddelku 3.4.2. Potrjuje, da je bila družba DMA ustanovljena v okviru kitajske pobude En pas, ena pot in je v skladu s 13. petletnim načrtom družbe CITIC Dicastal oziroma da naj bi družba izvajala splošni politični dokument kitajske vlade, tj. 13. petletni načrt, na centralni, pokrajinski in občinski ravni. Odprtje tretjega obrata družbe CITIC Dicastal za proizvodnjo aluminijeve zlitine februarja 2022 je potekalo v prisotnosti maroškega ministra za industrijo in trgovino ter kitajskega veleposlanika v Maroku, ki je dejal, da je „projekt največja naložba Kitajske v Maroku, kar je velik dosežek na področju sodelovanja pri pobudi En pas, ena pot“ ([42]).

(163) V zameno je družba DMA, tj. delujoča družba, ki je bila ustanovljena za izvajanje projekta, povezanega z družbo CITIC Dicastal, na podlagi sporazuma o naložbah upravičena do maroške podpore za naložbe v okviru sklada za industrijski razvoj in naložbe ter spodbud, ki izhajajo iz ustanovitve na območju pospeševanja industrije, kot je navedeno v oddelku z naslovom Namen sporazuma o naložbah.

([41]) Belt and Road to get $113b in CITIC financing (Družba CITIC bo za pobudo En pas, ena pot zagotovila sredstva v višini 113 milijard USD). Na voljo na spletnem naslovu: http://english.www.gov.cn/news/top_news/2015/06/26/content_281475134729436.htm (zadnji ogled 6. decembra 2024).

([42]) Chinese auto parts manufacturer CITIC to set up 3rd plant in Morocco (Kitajski proizvajalec avtomobilskih delov CITIC ustanavlja tretji obrat v Maroku) 17. februar 2022. Na voljo na spletnem naslovu: https://eng.yidaiyilu.gov.cn/p/222859.html (zadnji ogled 17. januarja 2025). *Dicastal Morocco Africa renforce sa présence au Maroc*. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.mcinet.gov.ma/fr/actualites/discatal-morocco-africa-renforce-sa-presence-au-maroc (zadnji ogled 17. januarja 2025). Chinese auto parts manufacturer CITIC to set up 3rd plant in Morocco.(Kitajski proizvajalec avtomobilskih delov CITIC ustanavlja tretji obrat v Maroku). Na voljo na spletnem naslovu: https://english.news.cn/africa/20220217/fbad9addfab64c918ad17863e55c0b13/c.html (zadnji ogled 17. januarja 2025).

(164) Ti elementi so potrjeni tudi v memorandumu o soglasju, ki sta ga 11. decembra 2017 podpisali maroška vlada in družba CITIC Dicastal. Ta dokument se v uvodu sklicuje na ugodno politično okolje, ki ga Maroko uveljavlja kot podlago za naložbeni projekt. Poleg tega so v njem navedene posebne spodbude za naložbe, ki jih je dodelila maroška vlada.

3.5. **Subvencije, zagotovljene v okviru dvostranskega sodelovanja med maroško in kitajsko vlado**

3.5.1. *Pravna presoja*

(165) Komisija je v preiskavah v zvezi s tkaninami iz steklenih vlaken ([43]), izdelki iz steklenih vlaken ([44]) in hladno valjanimi ploščatimi izdelki iz nerjavnega jekla ([45]) ugotovila, da osnovna uredba zajema tudi primere, v katerih finančnega prispevka ne zagotavlja neposredno vlada države porekla ali izvoza, temveč vlada tretje države. Vzpostaviti je treba dokazljivo povezavo med ukrepi vlade države porekla ali izvoza ter ravnanjem in ukrepi vlade tretje države (kot je zagotavljanje finančne podpore nekaterim podjetjem, ki se na koncu dodeli proizvodnim dejavnostim v državi porekla ali izvoza). Na primer, kadar vlada od vlade tretje države zahteva ali jo prepriča, da zagotovi finančni prispevek v njenem imenu v korist izdelkov, proizvedenih v državi te vlade, bi bilo treba finančni prispevek pripisati vladi države porekla ali izvoza v skladu s členom 3(1), točka (a), osnovne uredbe.

(166) Sodišče je v združenih zadevah C-269/23 P in C-272/23 P ([46]) potrdilo, da pojem „finančni prispevek“ vključuje primere, v katerih se lahko za finančni prispevek, ki v celoti ali delno izvira od vlade tretje države, ki ni država porekla ali izvoza danega izdelka, šteje, da ga je dodelila vlada te države porekla ali izvoza, glede na njeno ravnanje.

(167) V teh primerih je treba glede na ravnanje vlade države porekla ali izvoza dokazati, da se za navedeni finančni prispevek lahko šteje, da ga je dodelila navedena vlada. Sodišče je potrdilo, da je subvencija lahko v obliki tuje naložbe, ki jo izvede vlada določene tretje države v enem ali več podjetjih s sedežem v drugi tretji državi, pod pogojem, da je na podlagi ravnanja zadnjenavedenih mogoče šteti, da je ta finančni prispevek temu podjetju ali tem podjetjem dodelila tako, da jim ga je formalno dodelila ali jim v praksi omogočila, da imajo od njega koristi ([47]). Tako je lahko zlasti, kadar je uvedba zakonodaje, sprejetje odločbe, izdaja dovoljenja ali uporaba katerega koli drugega ukrepa s strani članice STO nujna, da se temu podjetju ali tem podjetjem omogoči, da na njenem ozemlju pridobijo koristi od finančnega prispevka, ki izvira od te druge članice, ne glede na to, ali je ta nujnost pravna ali izhaja iz dejstva, da je navedena druga članica v praksi pogojevala upravičenost do tega finančnega prispevka s tako zakonodajo, odločbo, dovoljenjem ali drugim ukrepom.

([43]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/776 z dne 12. junija 2020 o uvedbi dokončnih izravnalnih dajatev na uvoz nekaterih tkanih in/ali šivanih tkanin iz steklenih vlaken s poreklom iz Ljudske republike Kitajske in Egipta ter o spremembi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2020/492 o uvedbi dokončnih protidampinških dajatev na uvoz nekaterih tkanih in/ali šivanih tkanin iz steklenih vlaken s poreklom iz Ljudske republike Kitajske in Egipta (UL L 189, 15.6.2020, str. 1).

([44]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/870 z dne 24. junija 2020 o uvedbi dokončne izravnalne dajatve in dokončnem pobiranju začasne izravnalne dajatve, uvedene na uvoz izdelkov iz neskončnih steklenih vlaken s poreklom iz Egipta, ter uvedbi dokončne izravnalne dajatve na registrirani uvoz izdelkov iz neskončnih steklenih vlaken s poreklom iz Egipta (UL L 201, 25.6.2020, str. 10).

([45]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/433 z dne 15. marca 2022 o uvedbi dokončnih izravnalnih dajatev na uvoz hladno valjanih ploščatih izdelkov iz nerjavnega jekla s poreklom iz Indije in Indonezije ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2021/2012 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve in dokončnem pobiranju začasne dajatve na uvoz hladno valjanih ploščatih izdelkov iz nerjavnega jekla s poreklom iz Indije in Indonezije (UL L 88, 16.3.2022, str. 24).

([46]) Sodba z dne 28. novembra 2024, Hengshi Egypt Fiberglass Fabrics SAE in Jushi Egypt for Fiberglass Industry SAE, združeni zadevi C-269/23P in C-272/23P, ECLI:EU:C:2024:984, točke 74–110.

([47]) Splošno sodišče je v zadevi T-480/20 prišlo do enakega sklepa: „Kitajska in egiptovska vlada sta torej v tesnem sodelovanju cono SETC vzpostavili kot cono s pravnimi in gospodarskimi posebnostmi, ki kitajskim javnim organom *omogočajo*, da kitajskim podjetjem s sedežem v tej coni neposredno dodelijo vse spodbude, povezane s kitajsko pobudo ‚En pas, ena pot‘“ (točka 91) (poudarek je dodan).

(168) Ko se finančni prispevek vlade tretje države pripiše vladi države porekla ali izvoza, vlada države porekla ali izvoza postane „organ, ki dodeljuje“ za namene člena 4(1) osnovne uredbe, saj je storila zadevno ravnanje.

(169) Komisija bo zato v tej preiskavi preučila, ali bi bilo treba na podlagi razpoložljivih specifičnih dokazov finančne prispevke, ki jih je kitajska vlada zagotovila za dejavnosti družbe CITIC Dicastal v Maroku, pripisati maroški vladi v skladu s členom 3(1), točka (a), osnovne uredbe.

(170) Vsi dokumenti, vključno z dokazi o industrijski strategiji maroške vlade, ki so podrobno opisani v oddelku 3.3 zgoraj, ter sporazumi o dvostranskem sodelovanju med maroško in kitajsko vlado, ki so podrobno opisani v oddelku 3.4.2 zgoraj, kažejo, da si je maroška vlada dejavno prizadevala za ugodno okolje domače politike ter zakonodajno in preferenčno financiranje za razvoj več posebnih sektorjev, vključno z avtomobilskim sektorjem. V ta sektor očitno spadajo aluminijasta kolesa, ki so del podsektorja pogonskega sistema, vključenega v načrt maroške vlade za pospeševanje industrije, zato lahko izkoristijo to ugodno okolje.

(171) Maroška vlada je v okviru teh politik vzpostavila okvir tesnega sodelovanja s kitajsko vlado, da bi družbe s sedežem v Maroku lahko izkoristile preferenčno financiranje, ki je na voljo v okviru kitajske pobude En pas, ena pot, in zlasti financiranje posebnega kitajsko-maroškega projekta, ki je privedel do oblikovanja in razvoja dejavnosti družbe CITIC Dicastal v Maroku prek njene povezane družbe DMA.

(172) Pobuda En pas, ena pot je strateški državni ter obsežen infrastrukturni in naložbeni program z mednarodnim dometom. Načrt izvajanja pobude En pas, ena pot ne pušča nobenega dvoma, da je pobuda tesno povezana s strategijo Kitajske za internacionalizacijo in prevzem vodilnega položaja v svetovni industriji.

(173) Kitajska vlada se osredotoča na zagotavljanje podpore kitajski industriji pri širitvi v tujino v skladu s politiko ustvarjanja mednarodno konkurenčnih nacionalnih prvakov in „globalnega poslovanja“. To potrjuje besedilo osrednjih petletnih načrtov (ki vsebuje poseben oddelek o pobudi En pas, ena pot): „Zagotavljali bomo spodbude, da na svetovni ravni doseže uspeh še več kitajske opreme, tehnologije, standardov in storitev, in sicer z mednarodnim sodelovanjem na področju proizvodnih zmogljivosti in proizvodnje opreme v okviru tujih naložb, sklepanjem pogodb za projekte, tehnološkim sodelovanjem, izvozom opreme in drugimi sredstvi, s poudarkom na industrijskih sektorjih, ki vključujejo jeklo, neželezne kovine, gradbene materiale, železnice, električno energijo, kemijsko inženirstvo, tekstil, **avtomobile**, komunikacije, gradbene stroje, letalsko in vesoljsko industrijo, ladjedelništvo in oceansko inženirstvo.“

(174) Poslovni ugled ter znanje in izkušnje skupine Dicastal na Kitajskem, skupaj s potrebo po širitvi skupine v tujino, med drugim zaradi izogibanja protidampinškim dajatvam, ki jih je Unija uvedla za ta izdelek, in potrebo po notranji rasti ([48]) so se jasno ujemali s cilji politike maroške vlade v avtomobilskem sektorju. Te cilje in cilj, da družba CITIC Dicastal izvaja politiko Made in China z izvozom načrtovanja razmestitve, gradbenega načrta, osnovne opreme, proizvodnega procesa in načina upravljanja iz Kitajske v Maroko, potrjujejo drugi tiskovni viri ([49]). Hkrati je avtomobilski sektor, kot je navedeno zgoraj, tudi eno od prednostnih področij strategije ustvarjanje globalnega poslovanja Kitajske v okviru pobude En pas, ena pot. Zato je v načrtu izvajanja pobude En pas, ena pot, ki temelji na memorandumu o soglasju o sodelovanju pri navedeni pobudi, kot prednostna naloga za dvostranske projekte industrijskega sodelovanja v okviru te pobude naveden avtomobilski sektor.

(175) Maroška vlada je zato po obisku najvišjega predstavnika Maroka leta 2016, kot je podrobno opisano v uvodni izjavi 148, in po podpisu memoranduma o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot izvajala cilje svoje notranje politike s pomočjo okvira dvostranskih sporazumov. To je bilo doseženo s sporazumom o naložbah, podpisanim med družbo CITIC Dicastal in maroško vlado, na podlagi katerega je bila družba CITIC Dicastal upravičena do notranje podpore maroške vlade za svoj projekt v Maroku v zameno za preferenčno podporo kitajske vlade v okviru pobude En pas, ena pot.

([48]) Economic Herald. CITIC Dicastal, Zagon nove kitajske proizvodne sile v tujini, 15. julij 2019. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.jingjidaokan.com (zadnji ogled 18. januarja 2025).

([49]) Economic Herald. CITIC Dicastal, Zagon nove kitajske proizvodne sile v tujini, 15. julij 2019. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.jingjidaokan.com (zadnji ogled 18. januarja 2025). China Nonferrous Metals News. Postavitev novega mostu za praktično sodelovanje med Kitajsko in Afriko – severnoafriška tovarna v okviru družbe Citic Dicastal, 2023. Na voljo na spletnih naslovih: https://www.chinania.org.cn/html/hangyexinwen/guoneixinwen/2023/0602/53398.html in http://world.people.com.cn/n1/2023/0522/c1002-32691419.html (zadnji ogled 10. januarja 2025).

(176) Zlasti je maroška vlada od kitajskih bank zahtevala pisma o nameri, ki potrjujejo kitajsko financiranje kot predpogoj za naložbo v Maroku, v okviru člena 7.4, točka (c), sporazuma o naložbah. To je bilo del jamstev in zavez družbe CITIC Dicastal v skladu s členom 7.6, točka (b), sporazuma o naložbah. Če družba CITIC Dicastal teh zavez ne bi izpolnjevala, bi to povzročilo samodejni odstop od pogodbe v skladu s členom 22.1 navedenega sporazuma. Glede na pomembnost tega predpogoja je maroška vlada izrecno preverila, ali je ta pogoj izpolnjen, kot je prikazano v poročilu o oceni. V zvezi s tem je zahtevala dodatne informacije o pismih o nameri, ki so bila prvotno predložena za oceno, da bi potrdila, da je kitajska vlada zagotovila potrebno financiranje naložbenega projekta. Dejstvo, da je bil projekt na koncu izveden, potrjuje, da je družba CITIC Dicastal izpolnila svoje obveznosti glede zagotavljanja kitajskega financiranja, kot je podrobno opisano v sporazumu o naložbah in njegovih prilogah. Zato obstaja dokazljiva povezava med ukrepi maroške vlade in finančno podporo, ki jo kitajska vlada zagotavlja za naložbo v Maroku: če kitajska vlada ne bi zagotovila finančne podpore, maroška vlada naložbe v Maroku ne bi odobrila. Navedeni ukrepi maroške vlade nedvoumno kažejo, da je maroška vlada dovolila le izvedbo naložbenega projekta in dala potrebno odobritev za naložbeni projekt družbe CITIC Dicastal s potrebno finančno podporo, ki so jo zagotovile finančne institucije kitajske vlade. Brez takega dovoljenja maroške vlade naložbeni projekt družbe CITIC Dicastal s finančno podporo kitajske vlade ne bi bil mogoč.

(177) Kot je poudarjeno v uvodni izjavi 97, maroška vlada ni predložila memoranduma o soglasju iz leta 2017, načrta izvajanja pobude En pas, ena pot ter več drugih dokumentov o dvostranskem sodelovanju, zato je Komisija v podporo svoji oceni na podlagi člena 28 osnovne uredbe uporabila več pomembnih javno dostopnih elementov. Komisija je dejansko ugotovila, da je načrt izvajanja pobude En pas, ena pot povezan z memorandumom o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot iz leta 2017 in s skupno izjavo o vzpostavitvi strateškega partnerstva med Marokom in Kitajsko iz leta 2016.

(178) Prvič, razpoložljiva dejstva o načrtu izvajanja pobude En pas, ena pot potrjujejo, da so bili memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot in dvostranski odnosi med državama med drugim vzpostavljeni v okviru načrta za gospodarski zagon in industrijske strategije na maroški strani ter v okviru pobude En pas, ena pot na kitajski strani, kot je poudarjeno zgoraj v uvodni izjavi 154. To kaže, da je bil cilj maroške vlade privabiti kitajske naložbe v državo v zameno za podporo.

(179) Drugič, razpoložljiva dejstva kažejo, da se načrt izvajanja pobude En pas, ena pot nanaša tudi posebej na avtomobilsko industrijo ([50]).

(180) Tretjič, kar zadeva finančno podporo, je cilj načrta izvajanja pobude En pas, ena pot zagotoviti dostop do kitajskega okvira financiranja v okviru pobude En pas, ena pot, kot je že navedeno v uvodni izjavi 155. Ta okvir vključuje *vodilna načela o financiranju razvoja pobude En pas, ena pot* ([51]). V skladu z javno dostopnimi informacijami bi morale države, ki se zavežejo tem vodilnim načelom, „skupaj poslati pozitivno sporočilo o podpori in financiranju razvoja pobude En pas, ena pot“. Te države „podpirajo usmerjanje finančnih sredstev v realni sektor sodelujočih držav in regij, pri čemer imajo prednost področja, kot so [...] sodelovanje na področju industrijskih zmogljivosti, [...]“, obenem pa se spodbujajo, naj „uskladijo svoje podporne politike in finančne dogovore“. „Cenijo vodilno vlogo javnih sredstev pri načrtovanju in gradnji velikih projektov“ ter „spodbujajo politične finančne institucije in agencije za izvozne kredite sodelujočih držav, naj še naprej zagotavljajo finančno podporo politike za razvoj pobude En pas, ena pot“. Nenazadnje predvidevajo, da bodo „poslovne banke, delniški skladi ter zavarovalnice, lizinške in jamstvene družbe zagotavljale sredstva in druge finančne storitve za razvoj pobude En pas, ena pot“. To kaže, da je maroška vlada potrdila preferenčno finančno podporo, ki jo je kitajska vlada zagotovila za kitajsko-maroški projekt v okviru pobude En pas, ena pot.

(181) Nazadnje, kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 91 in 92, je Komisija maroško vlado sicer zaprosila za več informacij o vzpostavljenih posebnih mehanizmih za spremljanje, vendar ta v zvezi s tem ni predložila nobenih informacij.

([50]) MOROCCO: First North African Belt and Road Agreement Signed with China (MAROKO: Prvi severnoafriški sporazum o izvajanju pobude En pas, ena pot). Na voljo na spletnem naslovu: https://research.hktdc.com/en/article/OTYyNTgwNjYx (zadnji ogled 5. februarja 2025).

([51]) Vodilna načela o financiranju razvoja pobude En pas, ena cesta. Na voljo na spletnem naslovu: https://eng.yidaiyilu.gov.cn/p/13757.html (zadnji ogled 10. januarja 2025).

(182) Komisija je menila, da razpoložljiva dejstva v spisu na podlagi člena 28 osnovne uredbe potrjujejo, da je bilo dvostransko sodelovanje med Marokom in Kitajsko, ki je bilo zlasti odobreno z memorandumom o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot iz leta 2017, načrtom izvajanja pobude En pas, ena pot in skupno izjavo, ki sta jo ob tej priložnosti podpisala voditelja obeh držav, vzpostavljeno zaradi izvajanja preferenčnih industrijskih in razvojnih politik Maroka ter ustreznih kitajskih preferenčnih politik, in sicer tistih, ki se izvajajo v okviru pobude En pas, ena pot in strategije *Made in China*. Poseben upravičenec teh preferenčnih politik je bil avtomobilski sektor, vključno s proizvodnjo aluminijastih koles. Razpoložljiva dejstva nadalje potrjujejo, da je nameravala maroška vlada privabiti kitajske proizvajalce k velikim industrijskim projektom v avtomobilskem sektorju ter da bo za uspešno izvajanje skupnih projektov uporabila preferenčno financiranje s strani Maroka in Kitajske. V skladu z dokazi, zbranimi v preiskavah v zvezi s tkaninami iz steklenih vlaken in hladno valjanimi ploščatimi izdelki iz nerjavnega jekla, je Komisija sklenila, da sta maroška in kitajska vlada vzpostavili tudi upravni aparat za olajšanje uspešnega izvajanja projektov, ki spadajo v okvir dvostranskega sodelovanja, z izplačili subvencij in olajševanjem trgovine, med drugim z naložbami družbe CITIC Dicastal. Maroška in kitajska vlada sta zato v tesnem sodelovanju vzpostavili posebne pravne in gospodarske posebnosti, ki kitajskim javnim organom omogočajo, da vse spodbude, povezane s kitajsko pobudo En pas, ena pot, neposredno dodelijo dejavnostim družbe CITIC Dicastal v prostih conah, ustvarjenih za privabljanje navedenih naložbenih projektov.

(183) Maroška vlada je nato vzpostavila okvir dvostranskega sodelovanja s podpisom sporazuma o naložbah med družbo CITIC Dicastal, ki deluje v imenu kitajske vlade, in maroško vlado. Kot je že navedeno v uvodni izjavi 161, je družba CITIC Dicastal v imenu kitajske vlade sklenila ta sporazum z maroško vlado. V zameno za zagotovitev kapitala s strani družbe CITIC Dicastal v okviru pobude En pas, ena pot je maroška vlada subjektu DMA, povezanemu z družbo CITIC Dicastal, v okviru sklada za industrijski razvoj in naložbe dodelila podporo za naložbe v Maroku in dodatne spodbude. V zvezi s tem je Komisija ugotovila tudi, da se poslovni načrt družbe CITIC Dicastal, ki je priložen sporazumu o naložbah in ga je tako potrdila maroška vlada, jasno sklicuje na okvir dvostranskega sodelovanja in dopolnilno naravo podpornih politik Maroka in Kitajske. V poglavju o ozadju projekta je navedeno, da je projekt v skladu z nacionalno politiko maroške vlade v zvezi s privabljanjem tujih naložb v avtomobilsko industrijo, ki je določena v načrtu za pospeševanje industrije, ter da je hkrati pripravljen v skladu z nacionalno strategijo kitajske pobude En pas, ena pot in strategijo *Made in China 2025*. Posebej sta omenjena tudi skupna izjava iz leta 2016 in memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot iz leta 2017.

(184) Komisija se je nato poleg elementov iz uvodne izjave 176 osredotočila na posebne finančne dogovore v zvezi z naložbenim projektom družbe CITIC Dicastal. V členu 7.4 sporazuma o naložbah je določen podroben načrt kapitalizacije nove maroške odvisne družbe, vključno s pogoji plačila, časovnim okvirom za povečanje osnovnega kapitala v določenem časovnem okviru in možnostjo financiranja preostalih naložbenih potreb z drugimi metodami financiranja, kot so bančni dolgovi. V členu 7.6 je pojasnjeno, da je družba CITIC Dicastal zavezana s členom v zvezi s kapitalizacijo delujoče družbe ter pogoji za povečanje in zmanjšanje osnovnega kapitala delujoče družbe. V skladu z istimi določbami je zmanjšanje osnovnega kapitala mogoče le, če maroška vlada ne izrazi nasprotovanja, saj je pristojna za nadzor „izpolnjevanja“ pogojev iz sporazuma o naložbah (zlasti v skladu s členom 7(4), točka (b)). Družba CITIC Dicastal se je tudi zavezala, da bo maroški vladi predložila listine in dokumente, ki upravičujejo povečanje in vplačilo osnovnega kapitala. V členu 25 je določeno, da izvajanje projekta nadzoruje usmerjevalni odbor, ki ga ustanovi maroška vlada. Na datum začetka obratovanja v industriji je morala družba CITIC Dicastal temu odboru predložiti poročilo, ki ga je potrdil zunanji revizor in v katerem so povzeti finančni elementi, ki potrjujejo dokončanje ustrezne naložbe v zmogljivosti. Dodatne obveznosti poročanja so določene tudi v sporazumu.

(185) Poleg tega je v naložbenem načrtu, priloženem sporazumu, pojasnjeno, da bo družba CITIC Dicastal financirala projekt s kombinacijo bančnih posojil in samofinanciranja. Te finančne vidike je analizirala in ocenila tudi maroška vlada, kot je razvidno iz poročil o oceni in odobritvi projekta, ki jih je maroška vlada predložila za potrditev naložbenega projekta. Maroška vlada je bila tako v celoti vključena v vse faze kapitalske naložbe in je odobrila finančne vidike naložbe, ki jih je predložila družba CITIC Dicastal.

(186) Maroška vlada je v zvezi s tem kitajsko vlado in družbo CITIC Dicastal pozvala, naj vlagata v Maroko, tako da med drugim ponujata domače subvencije. V zameno je pričakovala, da bo kitajska vlada zagotovila tehnično znanje in izkušnje ter preferenčno financiranje v obliki kapitalskih naložb, ki spadajo v financiranje v okviru pobude En pas, ena pot, ter je začela tesno dvostransko sodelovanje s kitajsko vlado. Zato je uspešno zagotovila poseben projekt v avtomobilskem sektorju za proizvodnjo aluminijastih koles z naložbo v subjekt DMA, povezan z družbo CITIC Dicastal, pri tem pa pridobila preferenčno financiranje kitajske vlade ter znanje in izkušnje, ki ga je zagotovila ta družba. Maroška vlada je bila uspešna pri privabljanju te naložbe tudi zaradi cilja, ki ga je navedla družba CITIC Dicastal in po katerem naj bi se izognila protidampinškim ukrepom, ki jih je EU uvedla za izvoz aluminijastih koles ([52]), ter zaradi potrebe družbe CITIC Dicastal po doseganju notranje rasti na tujem trgu (glej tudi uvodno izjavo 174).

(187) Vsi navedeni elementi kažejo dokazljivo povezavo med potrebo maroške vlade po privabljanju naložb in kapitala iz Kitajske, da bi uresničila svoje notranje politike za razvoj avtomobilskega sektorja z zagotavljanjem finančnega prispevka kitajske vlade v obliki preferenčnega financiranja v zameno za dostop do prednosti v teh posebnih ekonomskih conah, ki jih je vzpostavila maroška vlada, in nazadnje za možnost izvoza na trg Unije z izogibanjem protidampinškim dajatvam, ki se od januarja 2023 že uporabljajo za aluminijasta kolesa s poreklom iz LRK, ter hkrati doseganje rasti v tujini.

(188) Komisija je zato na podlagi vseh teh elementov in člena 28 osnovne uredbe sklenila, da je maroška vlada s svojimi ukrepi družbi CITIC Dicastal omogočila, da izkoristi preferenčno financiranje kitajske vlade v okviru pobude En pas, ena pot. Kot je navedlo Sodišče, „je subvencija lahko v obliki tuje naložbe, ki jo izvede vlada določene tretje države v enem ali več podjetjih s sedežem v drugi tretji državi, pod pogojem, da je na podlagi ravnanja zadnjenavedenih mogoče šteti, da je ta finančni prispevek temu podjetju ali tem podjetjem dodelila tako, da jim ga je formalno dodelila ali jim v praksi omogočila, da imajo od njega koristi“ ([53]).Z vzpostavljenim okvirom sodelovanja med marosko in kitajsko vlado, sprejetjem potrebnih dovoljenj za izvedbo naložbenega projekta v Maroku, zlasti glede odobritve dostopa do posebnih ekonomskih con, ki jih je v ta namen vzpostavila maroška vlada, vzpostavljenimi mehanizmi za zagotavljanje finančne podpore kitajske vlade in pooblastilom za spremljanje skladnosti s sporazumom o naložbah v zvezi s spremembami osnovnega kapitala družbe CITIC Dicastal, bi bilo treba zagotavljanje take finančne podpore dejavnostim družbe CITIC Dicastal v Maroku pripisati maroški vladi.

(189) Kot je zlasti pojasnjeno v uvodni izjavi 176, je maroška vlada skrbno ocenila, da so zaveze in obveznosti družbe CITIC Dicastal izpolnjene, vključno z vidikom financiranja. To potrjuje odobritev skupnega odbora maroške vlade za ocenjevanje, ki je bil zadolžen za končno odobritev projekta julija 2018, saj je bilo predloženo poročilo o oceni iz uvodne izjave 176 sestavni del sklepa o odobritvi. Sklepi vključujejo izrecno potrditev iz zapisnika, da bi projekt izkoristil industrijsko znanje in izkušnje skupine Dicastal ter da bi „dokazano prispeval k nacionalni strategiji, sprejeti v avtomobilskem sektorju, in zlasti k ekosistemu pogonskih sistemov“. S tem je bilo potrjeno, da je projekt družbe CITIC Dicastal upravičen do državne podpore, tudi iz virov kitajske vlade, z izrecnim priznanjem maroške vlade. Maroška vlada si je pridržala dodatne pravice za stalno spremljanje, ali se projekt pravilno izvaja za doseganje nacionalnih ciljev. Člen 25 sporazuma o naložbah zlasti predvideva ustanovitev „usmerjevalnega odbora“ za spremljanje industrijskega projekta in izvajanja pogojev sporazuma o naložbah, ki ga sestavljajo predstavniki maroške vlade. Ti konkretni ukrepi maroške vlade in/ali te pravice maroške vlade za sprejemanje konkretnih ukrepov za zagotovitev pravilnega izvajanja naložbenega projekta, vključno z zagotovitvijo kitajskega preferenčnega financiranja za financiranje razvoja in projekta, jasno podpirajo pripisovanje teh finančnih prispevkov, ki sta jih za ta projekt prejela družba CITIC Dicastal in/ali družba DMA, maroški vladi.

([52]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2023/99 z dne 11. januarja 2023 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve in dokončnem pobiranju začasne dajatve, uvedene na uvoz nekaterih aluminijastih koles s poreklom iz Maroka ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/99/oj (UL L 10, 12.1.2023, str. 1).

([53]) Sodba z dne 28. novembra 2024, Hengshi Egypt Fiberglass Fabrics SAE in Jushi Egypt for Fiberglass Industry SAE, združeni zadevi C-269/23P in C-272/23P, ECLI:EU:C:2024:984, točka 84.

3.5.1.1. Pripombe po dokončnem razkritju

(190) Po dokončnem razkritju je maroška vlada trdila, da Sporazum STO o SIU ne zagotavlja možnosti izravnave nadnacionalnih subvencij, saj se z njim izvaja člen VI:3 GATT, ki se nanaša na subvencije, dodeljene „v državi porekla ali izvoza“. Maroška vlada je opozorila tudi na poročilo skupine strokovnjakov o protidampinških in izravnalnih dajatvah iz leta 1959, v katerem je omenjena tudi „določba člena VI, ki dovoljuje uvedbo izravnalnih dajatev za izravnavo učinkov subvencij, ne glede na to, ali so dodeljene v državi proizvajalki ali izvoznici“ ([54]).

(191) Maroška vlada je tudi trdila, da člen 1.1, točka (a)(1), Sporazuma STO o SIU določa, da subvencija obstaja, če gre za finančni prispevek vlade ali katerega koli javnega organa na ozemlju članice. Poleg izrazov „vlada“ in „javni organ“ člen 1.1, točka (a)(1)(iv), določa, da lahko subvencije dodelijo tudi zasebni organi, ki jim vlada članice zaupa ali ukazuje. Maroška vlada je sklenila, da člen 1.1, točka (a)(1), vsebuje izčrpen seznam, saj lahko samo te tri vrste subjektov zagotovijo finančne prispevke, ki pomenijo subvencijo.

(192) V podporo tej teoriji je trdila, da je v členih 2.1 in 2.2 Sporazuma STO o SIU navedeno tudi, da se subvencija lahko šteje za „specifično“, kadar se dodeli podjetjem „v pristojnosti organa, ki dodeljuje subvencije“. V mednarodnem pravu se „pristojnost“ praviloma razume kot krajevna pristojnost, kar pomeni, da je država načeloma ne more izvajati zunaj svojega ozemlja, razen na podlagi izrecnega permisivnega pravila, ki določa nasprotno. Zato Sporazum STO o SIU ne zajema subvencij, ki jih članica dodeli zunaj svojega ozemlja družbam zunaj njene pristojnosti, in to v nobenem primeru ni specifična subvencija.

(193) Komisija je ugotovila, da je Sodišče razlago, ki jo je predlagala maroška vlada, zavrnilo v združenih zadevah C-269/23P in C-272/23P. Zato je Komisija zavrnila te trditve.

(194) Komisija je nadalje ugotovila, da se je maroška vlada dosledno sklicevala na „nadnacionalne subvencije“. Opozorila je, da tak koncept nadnacionalnih subvencij, kot ga večkrat omenja maroška vlada, ne obstaja. Pri zadevnih subvencijah gre za subvencije, s katerimi tuja vlada, tj. kitajska vlada, zagotavlja finančne prispevke subjektom s sedežem v drugi državi, v kateri potekata proizvodnja in izvoz zadevnega izdelka, tj. Maroku. Finančna podpora, ki jo zagotavlja kitajska vlada, se pripiše maroški vladi kot vladi države izvoza. Taka podpora v obravnavanem primeru postane finančni prispevek maroške vlade. V skladu z uvodno izjavo 167 se ti finančni prispevki, potem ko se pripišejo maroški vladi, ocenijo glede na druge ustrezne elemente, da se ugotovi, ali v tej državi izvoza obstaja subvencija, proti kateri se lahko uvedejo izravnalni ukrepi, ki družbi, ki proizvaja na njenem ozemlju, zagotavlja ugodnost. To napačno poimenovanje „nadnacionalnih subvencij“, ki ga zavajajoče uporablja maroška vlada, napačno opredeljuje pravno opredelitev in oceno finančnih prispevkov, ki ju je Komisija izvedla v okviru sodelovanja med maroško in kitajsko vlado. Ta izraz in pojem sta nepravilna in ne obstajata ter ne odražata tistega, proti čemur je Komisija v preiskavi uvedla izravnalne ukrepe. Zato je vsaka trditev maroške vlade, ki temelji na tej napačni opredelitvi zadevnega pravnega pojma, pravno napačna in bi jo bilo mogoče zavrniti le na tej podlagi. V vsakem primeru se te trditve zavrnejo na podlagi sklepa iz uvodne izjave 193.

(195) Maroška vlada je nadalje trdila, da je Komisija vzpostavila diskriminatorno domnevo, da države, vključene v pobudo En pas, ena pot, ne morejo spregledati posebnosti te pobude, kot so njena preferenčna finančna podpora in druge oblike pomoči. Po mnenju maroške vlade Komisija meni, da se vsaka država, ki sodeluje v pobudi En pas, ena pot, zaveda, da bo to sodelovanje s Kitajsko vključevalo financiranje s strani kitajskih institucij pod netržnimi pogoji. Zato Komisija sistematično obravnava kitajske čezmorske projekte kot projekte, ki spadajo na področje uporabe njene prehodne teorije, tudi če z zadevnim projektom ni povezano posebno sodelovanje, kot je to v primeru družbe DMA. S tem je Komisija v bistvu pooblaščena za preprečevanje kakršnega koli kitajskega financiranja v državi izvoznici, če je mogoče dokazati, da je država izvoznica vključena v pobudo En pas, ena pot.

([54]) Dokument L/978, sprejet 13. maja 1959 (Priloga A.4), odstavek 11.

(196) Družba DMA je trdila, da je Komisija uporabila negativne zaključke, ko je sprejela sklep o obstoju sodelovanja med maroško in kitajsko vlado v zvezi z družbo DMA.

(197) Maroška vlada je tudi poudarila, da ni privabila kitajskih naložb v državo v zameno za podporo. V tem smislu se po mnenju maroške vlade primer zelo razlikuje od prejšnjih preiskav Komisije, v katerih so se obravnavale nadnacionalne subvencije.

(198) V zadevi v zvezi z brezkončnimi steklenimi vlakni iz Egipta je Komisija opredelila poseben sporazum o sodelovanju med Egiptom in Kitajsko (v nadaljnjem besedilu: sporazum o območju gospodarskega in trgovinskega sodelovanja v Suezu), ki izrecno določa kitajsko preferenčno financiranje zadevnega naložbenega projekta v Egiptu. V zadevi v zvezi s hladno valjanimi ploščatimi izdelki iz nerjavnega jekla iz Indonezije je Komisija ugotovila, da je Indonezija potrdila sporazum o naložbah in financiranju s skladom za naložbeno sodelovanje med Kitajsko in združenjem ASEAN za razvoj zadevnega naložbenega projekta v Indoneziji. V zadevnem primeru ni bilo dogovora o neposrednem prenosu sredstev s kitajskih bank ali drugih finančnih institucij, prav tako pa nič ne nakazuje na to, da bi maroška vlada sodelovala pri kakršnem koli prenosu sredstev na družbo DMA ali se z njim strinjala. Maroška vlada pobude En pas, ena pot ni nikoli navedla kot pogoj ali razlog za naložbo družbe CITIC Dicastal v Maroku. Poleg tega ni izrazila želje po kitajskih subvencijah v okviru pobude En pas, ena pot za podporo naložbi družbe CITIC Dicastal v državi.

(199) Komisija se ni strinjala s trditvami, da je uvedba protisubvencijskih ukrepov v zvezi s financiranjem v okviru pobude En pas, ena pot diskriminatorna, ker ustrezni dokazni standardi niso izpolnjeni. Sodišče je v združenih zadevah C-269/23P in C-272/23P določilo zahteve in dokazni standard za utemeljitev dodelitve finančnega prispevka tuje vlade vladi države porekla ali izvoza, kot je podrobno opisano v uvodnih izjavah 166 do 167. V ta namen je Sodišče menilo, da lahko dokaz, da se lahko finančni prispevek tuje vlade (v tem primeru LRK) pripiše vladi države porekla ali izvoza (v tem primeru Maroka), temelji na ravnanju slednje države ([55]). Sodišče je nadalje potrdilo, da je subvencija lahko v obliki tuje naložbe vlade tretje države v podjetja s sedežem v drugi tretji državi. To velja za ta postopek, v katerem je kitajska vlada neposredno ali posredno zagotavljala sredstva v okviru pobude En pas, ena pot za tujo naložbo v Maroku, ki jo je družba CITIC Dicastal izvedla prek družbe DMA. V zvezi z dokaznim standardom je Sodišče razsodilo, da je na podlagi ravnanja vlade tretje države, tj. Kitajske, mogoče sklepati, da je ta v skladu z njenim dogovorjenim sodelovanjem z maroško vlado dodelila finančne prispevke podjetju, ki je izvedlo naložbo v tuji jurisdikciji, in sicer družbama CITIC Dicastal in DMA ([56]). Ta standard je jasno izpolnjen na podlagi vseh trditev in dokazov, ki so podrobno opisani v oddelkih 3.4 in 3.5. V zvezi s tem Komisija v nasprotju s trditvijo družbe DMA ni sprejela „negativnih zaključkov“, ampak se je oprla na vse dokaze v spisu in zapolnila preostale vrzeli tudi na podlagi zaključkov v skladu s členom 28 osnovne uredbe glede na splošno nesodelovanje maroške vlade v zvezi s temi točkami.

(200) Sklicevanje maroške vlade na zadevi v zvezi z brezkončnimi steklenimi vlakni iz Egipta in hladno valjanimi ploščatimi izdelki iz nerjavnega jekla iz Indonezije ni odločilno, saj se zadevna dejstva razlikujejo, prav tako pa se razlikujejo tudi pogoji sodelovanja med kitajsko vlado in zadevno državo izvoza. Ugotovitve Komisije v vsakem primeru temeljijo na specifičnih dejstvih in okoliščinah v posameznem primeru. Kot je dokazala Komisija, dejstva in dokazi v tem primeru jasno kažejo, da so pogoji in dvostranski okvir med maroško in kitajsko vlado ter zadevne notranje preferenčne politike teh držav podpirali dodelitev finančne podpore kitajske vlade za projekt družbe CITIC Dicastal v Maroku maroški vladi, kar je popolnoma v skladu s standardom, ki ga je Sodišče določilo v združenih zadevah C-269/23P in C-272/23P.

(201) Maroška vlada in družba DMA sta nadalje trdili, da Komisija ni dokazala, da je bil projekt družbe DMA rezultat dvostranskega sodelovanja med maroško in kitajsko vlado. Maroška vlada je opozorila na dejstvo, da v času ustanovitve in kapitalizacije družbe DMA ni bilo dvostranskega sodelovanja med Marokom in Kitajsko na področju avtomobilske industrije ali v okviru pobude En pas, ena pot, kitajska vlada pa tudi ni razširila preferenčnega financiranja na družbo DMA, medtem ko so dvostranski sporazumi iz uvodne izjave 142 splošni in ne določajo izrecno ustanovitve družbe DMA. Družba DMA je trdila, da v memorandumu o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot, ki je bil podpisan novembra 2017, tj. po podpisu memoranduma o ustanovitvi družbe septembra 2017, in ki ga je družba predložila kot prilogo k svojim pripombam o dokončnem razkritju, ni bilo nobene omembe družbe same ali projektov aluminijastih cestnih koles na splošno.

([55]) Glej zadevo C-269/23P, točka 77.
([56]) Glej zadevo C-269/23P, točka 84.

(202) Maroška vlada je s primerjavo zadevnih sporazumov o naložbah, sklenjenih z družbama CITIC Dicastal in Hands 8, nadalje trdila, da sta bila v bistvu enaka in da je družba Hands 8 dejansko prejela nepovratna sredstva za naložbe, ki jih je zagotovila maroška vlada, medtem ko družba CITIC Dicastal teh nepovratnih sredstev, predvidenih v sporazumu o naložbah, ni prejela. Družba DMA je v zvezi s tem dodala, da se je naslednja izjava iz sporazuma o naložbah: „Ljudska republika Kitajska želi prek skupine CITIC Dicastal Group dati nov zagon svoji globalni prisotnosti z izvajanjem industrijskega projekta v Kraljevini Maroko“ napačno razlagala. Družba je trdila, da so odločitve družbe CITIC Dicastal za naložbe v Maroku temeljile na poslovnih premislekih in strateških poslovnih ciljih.

(203) Maroška vlada in družba DMA sta nadalje trdili, da je preiskava pokazala, da absolutno nobena kitajska banka, druga finančna institucija ali kitajski organ državne uprave ne bi podprl ustanovitve družbe DMA v Maroku. Ta ugotovitev poudarja, da je družba DMA strogo zasebna naložba družbe CITIC Dicastal brez sodelovanja ali podpore subjektov javnega sektorja.

(204) V sporazumu o naložbah niso bile omenjene nobene finančne zaveze kitajske vlade. V zvezi s tem je družba DMA trdila, da pisma o nameri iz uvodne izjave 175 niso vsebovala nobenih finančnih zavez kitajske vlade, kitajskih bank ali finančnih institucij. V zvezi s tem je predložila zapriseženo izjavo generalnega direktorja družbe DMA, ki naj bi bil seznanjen z vsebino teh dokumentov.

(205) Posebna ureditev financiranja, določena v sporazumu o naložbah, kot je navedeno v uvodni izjavi 183, prav tako ni bila deležna podpore kitajske vlade. V zvezi s tem je družba DMA ponovila, da je družba CITIC Dicastal lastništvo družbe DMA prevzela šele konec leta 2023.

(206) Financiranje naložbe s strani družbe CITIC Dicastal s kombinacijo bančnih posojil in samofinanciranja, ki je pojasnjeno v naložbenem načrtu, priloženem sporazumu o naložbah, se je domnevno nanašalo na maroške in ne na kitajske banke.

(207) Maroška vlada in družba DMA sta tudi trdili, da so izjave uradnikov, kot so bile podane med otvoritvijo družbe DMA, slavnostne in namenjene spodbujanju dvostranskih odnosov ter ne pomenijo konkretnih dokazov o neposrednem vladnem sodelovanju pri vzpostavitvi obrata.

(208) Poleg tega je maroška vlada ugotovila, da je Komisija razpoložljiva dejstva uporabila na način, ki ni v skladu s členom 12.7 Sporazuma STO o SIU. Po njenem mnenju je Komisija samovoljno izbrala dejstva, ki so kaznovalne narave, ter svoje ugotovitve utemeljila zgolj na hipotetičnih predpostavkah in špekulacijah.

(209) Nazadnje je družba DMA trdila, da je dejstvo, da maroška vlada družbi DMA ni dodelila nepovratnih sredstev za naložbe v okviru sklada za industrijski razvoj in naložbe, v nasprotju z vsemi trditvami o obstoju sodelovanja med marokom in kitajsko vlado ter da dejstvo, da je družba CITIC Dicastal postala lastnica družbe DMA šele konec leta 2023, pomeni, da v Maroku ni mogla izvajati politik pobude En pas, ena pot.

(210) Komisija se ni strinjala s trditvami maroške vlade in družbe DMA, da ni dokazov, da je maroška vlada posebej usmerjala financiranje v okviru pobude En pas, ena pot za ta projekt ter da se je sporazum o naložbah napačno razlagal in je bil skoraj enak sporazumu, podpisanemu z drugim proizvajalcem izvoznikom, tj. družbo Hands 8. Ponovno, dokazi, ki so podrobno opisani v oddelkih 3.4 in 3.5, kažejo, da je bila družba CITIC Dicastal upravičena do prejemanja finančnih prispevkov kitajske vlade v okviru pobude En pas, ena pot in drugih kitajskih politik za svoje tuje naložbe v Maroku v okviru dvostranskega sodelovanja med vladama, s čimer je v celoti izpolnjevala standard, ki ga je Sodišče določilo v združenih zadevah C-269/23P in C-272/23P. Zato bi se trditev maroške vlade lahko zavrnila že na tej podlagi.

(211) Poleg tega je treba opozoriti, da je Komisija zaradi obsežnega pomanjkanja sodelovanja maroške vlade, ki je zavrnila predložitev skoraj vseh dokumentov s podrobnostmi o dvostranskem sodelovanju, sklepala, da je to sodelovanje očitno oviralo preiskavo v zvezi s tem. Kljub temu vsi dokazi in zaključki iz oddelkov 3.4 in 3.5 kažejo tudi, da je ta trditev neutemeljena, saj je bila maroška vlada v celoti seznanjena s preferenčnim financiranjem v okviru pobude En pas, ena pot kot ključnim sredstvom za financiranje njenih preferenčnih politik, tudi v avtomobilskem sektorju, v katerem je bil projekt družbe CITIC Dicastal največja kitajska naložba v Maroku. Komisija je vsekakor opozorila, da imata med dokumentarni dokazi, na katere se sklicuje v zvezi s sodelovanjem med kitajsko in maroško vlado, memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot in načrt izvajanja pobude En pas, ena pot v svojem naslovu pobudo En pas, ena pot, kar kaže, da je bil to njun glavni cilj in da je bilo financiranje v okviru pobude En pas, ena pot ključno za maroško vlado pri uresničevanju sektorskih in razvojnih politik. Vse te ugotovitve so bile dodatno naknadno potrjene z besedilom dejanskega memoranduma o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot, ki ga je družba DMA predložila v okviru svojih pripomb po dokončnem razkritju (glej tudi uvodni izjavi 212 in 215). Dejstvo, da je bil dostop do kitajskega financiranja v celoti del dogovora in da je bilo to znano maroški vladi, potrjujeta dva različna maroška ministra za trgovino in za zunanje zadeve, kot je podrobno opisano v uvodnih izjavah 155 in 160, pri čemer je slednji posebej omenil projekt družbe DMA, ter kitajski portal pobude En pas, ena pot, kot je navedeno v uvodni izjavi 154.

(212) Poleg tega se je Komisiji zdelo precej zgovorno, da je memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot kot nov dokaz v okviru svojih pripomb k dokončnemu razkritju v spis preiskave na koncu predložila sama družba DMA in ne maroška vlada. Memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot je medvladni sporazum, v katerem je podrobno opisano sodelovanje med maroško in kitajsko vlado, med drugim za izvajanje pobude En pas, ena pot v Maroku. Maroška vlada je izrecno zavrnila njegovo predložitev Komisiji, ker naj bi vseboval zaupne vladne informacije in ker naj bi za njegovo predložitev potrebovala soglasje kitajske vlade, ki pa naj ga domnevno ne bi imela. Dejstvo, da je družba DMA imela memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot in ga je na koncu predložila, še enkrat dokazuje, da ga je morala pridobiti, ker se njen projekt izvajal v okviru tesnega sodelovanja med maroško in kitajsko vlado v okviru pobude En pas, ena pot, kot je razvidno tudi iz navzkrižnega sklicevanja v poslovnem načrtu sporazuma o naložbah (glej tudi uvodno izjavo 215). Iz dejstva, da je imela družba DMA memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot, je mogoče sklepati tudi, da je družba CITIC Dicastal pri izvajanju pobude En pas, ena pot za maroški projekt dejansko delovala kot javni organ, saj ga je podpisala tudi v imenu kitajske vlade. Če družba CITIC Dicastal, povezana družba družbe DMA, ne bi bila javni organ in neposreden izraz kitajske vlade, ne bi imela takega zaupnega medvladnega sporazuma, kot je memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot, in dostopa do njega. Vsi ti elementi v nasprotju s trditvami maroške vlade in družbe DMA potrjujejo, da je maroški projekt družbe DMA nedvomno spadal v okvir sodelovanja med kitajsko in maroško vlado ter v okvir pobude En pas, ena pot in politik maroške vlade ter da je družba CITIC Dicastal delovala kot javni organ za izvajanje projekta prek povezanega subjekta družbe DMA.

(213) Kar zadeva primerjavo med sporazumoma o naložbah družb DMA in Hands 8, obstajata dve ključni razliki, ki ju maroška vlada in družba DMA ne omenjata, ko trdita, da je njuno besedilo v bistvu enako ali se napačno razlaga. Prvič, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 161, je družba CITIC Dicastal podpisala sporazum o naložbah kot pooblaščenka kitajske vlade, ki je očitno podpirala sporazum. Specifičnega besedila sporazuma z družbo CITIC Dicastal, tj. „Ljudska republika Kitajska prek skupine CITIC Dicastal Group ...“, ni mogoče najti nikjer v sporazumu z družbo Hands 8, ki je sporazum podpisala v svojem imenu in ne v imenu svoje vlade.

(214) Drugič, čeprav je res, da v glavnem besedilu sporazuma o naložbah družbe CITIC Dicastal ni omenjena pobuda En pas, ena pot, ima poslovni načrt, ki je priložen sporazumu in je tako njegov sestavni del, za razliko od sporazuma o naložbah družbe Hands 8 in njegovih prilog poseben oddelek o izvajanju pobude En pas, ena pot in politike *Made in China 2025*. Ta priloga se tudi izrecno nanaša na memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot iz novembra 2017 in državni obisk maroškega kralja leta 2016 ter izjavo o vzpostavitvi strateškega sodelovanja med kitajsko in maroško vlado, ki je sledila. Komisija je ugotovila tudi, da v nasprotju s trditvami družbe DMA obstajata dve različici memoranduma o soglasju med maroško vlado in družbo CITIC Dicastal, pri čemer je bila prva podpisana septembra 2017, druga (končna) pa novembra 2017, tj. točno takrat kot memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot. Zato ni časovne nepovezanosti med memorandumom o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot in dokumentarnimi dokazi v zvezi z naložbo v družbo DMA.

(215) Tretjič, dejstvo, da je memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot dejansko katalizator finančne podpore in ne le splošna izjava o dvostranskem sodelovanju, je zdaj mogoče potrditi tudi z dejansko vsebino dokumenta. Družba DMA je memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot nazadnje predložila v spis v svojih pripombah k dokončnemu razkritju. V memorandumu o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot je dejansko poudarjeno, da je eden od ciljev memoranduma o soglasju podpreti projekte, povezane z naložbami v dodatne kitajske proizvodne zmogljivosti v okviru pobude En pas, ena pot, in da se finančne institucije v sodelujočih državah spodbuja k zagotavljanju finančne podpore za take projekte. Zaradi zaupnosti so specifični citati besedila, ki so bili uporabljeni kot podlaga za to uvodno izjavo, družbi DMA in maroški vladi zagotovljeni v posebnem razkritju.

(216) Četrtič, podrobnejše ugotovitve in dokazi o tem, kako so kitajske banke, ki delujejo kot javni organ, in kitajska vlada zagotavljale financiranje v okviru pobude En pas, ena pot posebej za projekt družbe DMA, so obširno opisani v oddelkih 3.4 in 3.5 ter so bili v tem oddelku dodatno pojasnjeni. Komisija zlasti v zvezi s pismi o nameri iz uvodne izjave 176 ugotavlja, da družba ni predložila nobenega od prvotnih pisem in da so se informacije, ki jih je predložila maroška vlada, izrecno nanašale na financiranje s strani kitajskih (in ne maroških) bank, medtem ko se zaprisežena izjava, ki jo je predložila družba DMA, nanaša na nekatere družbe, vključene v povečanje kapitala družbe DMA, in zato ni pomembna. Komisija želi tudi poudariti, da je bilo edino posojilo, ki ga je zagotovila maroška banka, odobreno šele leta 2023, tj. pet let po prvotni ustanovitvi družbe DMA.

(217) Petič, izjave javnih uslužbencev, ki so prav tako navedene v istih oddelkih in v tem oddelku, niso zgolj protokolarne in veljajo za ustrezen dokaz stališča uradnikov maroške vlade kot takih. Zato so skupaj z drugimi dokazi, ki jih je obravnavala Komisija, pomembne za ugotovitve o teh vprašanjih, zlasti na podlagi člena 28 osnovne uredbe v okviru popolnega nesodelovanja maroške vlade v zvezi s tem vidikom preiskave.

(218) Nazadnje, v zvezi s trditvijo, da je maroška vlada nepovratna sredstva za naložbe, predvidena v sporazumu o naložbah, dejansko izplačala le družbi Hands 8 in ne družbi CITIC Dicastal, je edini razlog za to, da slednja ni izpolnila nekaterih pogojev, povezanih s pridobitvijo takih nepovratnih sredstev. Če kaj, potem ta okoliščina kaže, da družba CITIC Dicastal v resnici ni potrebovala nepovratnih sredstev maroške vlade za naložbe, domnevno zato, ker je znatno preferenčno financiranje, prejeto na Kitajskem v okviru pobude En pas, ena pot, že zadoščalo za kritje naložbenih potreb. Ti elementi kažejo tudi, da je bila kitajska vlada dopolnilni partner za uspešno izvajanje notranjih industrijskih politik maroške vlade zaradi financiranja, ki je bilo na voljo v okviru pobude En pas, ena pot, za razliko od Južne Koreje, ki ni ponujala podobnega preferenčnega financiranja. Te trditve so bile zato zavrnjene.

(219) Maroška vlada je izpodbijala tudi sklepe Komisije glede skupnega nadzora maroške in kitajske vlade nad ustanovitvijo in razvojem družbe DMA, na primer prek usmerjevalnega odbora, ki ga je maroška vlada ustanovila za nadzor nad izvajanjem projekta, ter glede vloge družbe CITIC Dicastal kot pooblaščenke kitajske vlade in obravnavanja družbe kot javnega organa.

(220) Zaradi nesodelovanja maroške vlade se je Komisija oprla na ustrezne dokaze v spisu na podlagi člena 28 osnovne uredbe. Usmerjevalni odbor, naveden v sporazumu o naložbah, je eden od takih skupnih organov, ustanovljenih za nadzor pravilnega izvajanja naložbenega projekta, kar kaže, da se je dvostransko sodelovanje proaktivno spremljalo in izvajalo pod vladnim nadzorom. Poleg tega se memorandum o soglasju o sodelovanju pri pobudi En pas, ena pot nanaša tudi na dvostranske mehanizme sodelovanja za spremljanje in usklajevanje izvajanja skupnih programov, ki spadajo v okvir memoranduma o soglasju. To je skupaj z drugimi razpoložljivimi dejstvi, na katera se je oprla Komisija, pomenilo pomemben element za ugotovitve v odsotnosti nadaljnjega sodelovanja. Zato je bila ta trditev zavrnjena.

3.5.2. *Preferenčno financiranje, ki ga zagotovi vlada ali javni organ v okviru sodelovanja med maroško in kitajsko vlado*

3.5.2.1. Preferenčno financiranje, zagotovljeno družbi DMA za naložbeni projekt v Maroku

(221) Komisija je ugotovila, da je bila za projekt družbe CITIC Dicastal v Maroku uporabljena podpora kitajske vlade. Dokazi so pokazali, da je družba CITIC Dicastal med letoma 2017 in 2023 pridobila nepovratna sredstva, ki jih je zagotovila kitajska vlada, in preferenčna posojila, ki so jih zagotovile kitajske finančne institucije (vključno s povezanimi bankami), ki delujejo kot javni organi. Ta sredstva so bila (vsaj delno) dodeljena za projekt družbe CITIC Dicastal v Maroku. Komisija je našla prepričljive dokaze, da je družba CITIC Dicastal kot javni organ, sredstva, ki jih je prejela od kitajske vlade, preusmerila prek več povezanih subjektov, namesto da bi jih zagotovila neposredno družbi DMA, tj. dogovorjenemu izvajalcu maroškega projekta za družbo CITIC Dicastal. Zlasti je zagotovila posojila družbi Dicastal HK, ki je nato družbi DMA zagotovila posojila v višini 100 milijonov EUR. V obdobju 2018–2020 je družba CITIC Dicastal povečala tudi denarni tok ([57]) družbe Changsha Dicastal, njene poslovne partnerice in s tem povezane družbe, ki je podpirala dejavnosti družbe DMA neposredno z zagotavljanjem opreme ali posredno prek drugega subjekta, povezanega z družbo CITIC Dicastal (Dicastal Asia) in lastnikom družbe DMA, ki je družbi DMA zagotovil več posojil in kapitalskih injekcij. Poleg tega je družba CITIC Dicastal uporabila družbo Wisdom za zagotavljanje nadaljnjih posojil in poceni vhodnih materialov družbi DMA. Januarja 2024, ko se je maroški projekt uspešno izvajal, je družba CITIC Dicastal prevzela lastništvo družbe Dicastal Asia in tako dejansko postala edina delničarka družbe DMA. Komisija je zato sklenila, da je družba DMA prejela finančne prispevke, ki jih je družba CITIC Dicastal zagotovila prek svojih povezanih subjektov.

3.5.2.1.1. Nepovratna sredstva in preferenčno financiranje, ki so jih družbi CITIC Dicastal zagotovile kitajska vlada ter kitajske banke in finančne institucije

(a) **Viri zunanjih sredstev**

(222) Kot je pojasnjeno v oddelku 3.5.1, so zadevni dokumenti v zvezi z naložbenim projektom jasno pokazali, da je družba CITIC Dicastal prejela potrebna sredstva za izvajanje maroškega projekta v okviru pobude En pas, ena pot in drugih preferenčnih politik, ki jih izvaja kitajska vlada. Dokazi v spisu so zlasti pokazali, da je družba CITIC Dicastal v obdobju 2017–2023 prejela več nepovratnih sredstev od različnih subjektov kitajske vlade, tudi za naložbe in zunanjo trgovino ([58]). Pokazali so tudi, da je družba CITIC Dicastal v obdobju 2017–2023 neposredno ali posredno prejela znatne zneske preferenčnih posojil po zelo nizkih obrestnih merah od zunanjih kitajskih bank in drugih finančnih institucij ter od povezanih družb CITIC Bank in CITIC Finance ([59]).

(223) Družba CITIC Dicastal je neposredno ali posredno prejela preferenčna posojila od naslednjih nepovezanih bank:

— Agricultural Bank of China,

— Bank of China,

— Bank of China (Hong Kong) Limited,

— Bank of Communications,

— China Construction Bank,

— China Development Bank,

— Industrial Bank (CIB),

([57]) Revidirana poročila družbe Changsha Dicastal za obdobje 2018–2023, predložena v odgovor na poziv št. 1 k dopolnitvi in zbrana kot dokazilo med preveritvijo na kraju samem; seznam obveznosti in terjatev, ki ga je predložila družba Changsha Dicastal v odgovor na poziv št. 4 k dopolnitvi.

([58]) Preglednica E-2.2.1.c Posojila, predložena v odgovor na poziv št. 3 k dopolnitvi in revidirana med preveritvijo na kraju samem, ter seznam vseh posojil, prejetih v obdobju 2017–2022, predložen v odgovor na poziv št. 4 k dopolnitvi.

([59]) Prav tam.

— China Merchants Bank,

— Export-Import Bank of China,

— Industrial and Commercial Bank of China,

— China Minsheng Bank,

— Mizuho Bank,

— Oversea-Chinese Banking Corporation Limited (OCBC),

— Standard Chartered Bank (Hong Kong) Limited,

— Westpac Bank.

(224) Poleg tega je družba CITIC Dicastal prejela posojila od povezanih bank/finančnih institucij v skupini CITIC:

— CITIC Bank,

— CITIC Finance Co., Ltd.

(225) Te banke in finančne institucije so zagotovile dovolj sredstev za večkratno pokritje vrednosti naložbe v Maroku, kot je določeno v sporazumu o naložbah. Približni skupni znesek teh posojil, denominiranih v več valutah, je v obdobju 2017–2023 znašal več milijard eurov. Približno tretjina teh posojil je bila denominiranih v eurih. Ta valuta je bila uporabljena kot referenčna valuta v sporazumu o naložbah za naložbeni projekt v Maroku. Kot je prikazano v oddelkih 3.4.3 in 3.5.1, je družba CITIC Dicastal z naložbami v Maroku izvajala pobudo En pas, ena pot. Zato je v okoliščinah te zadeve razumno sklepati, da je družba CITIC Dicastal vsaj del takih znatnih zunanjih sredstev, prejetih od kitajske vlade in kitajskih bank, prek svojih povezanih subjektov namenila družbi DMA za financiranje gradnje obratov in drugih izdatkov, zajetih v naložbenem projektu, ter obratnih sredstev za maroške dejavnosti.

(226) Komisija je v zvezi s temi preferenčnimi posojili, ki jih je prejela družba CITIC Dicastal, ocenila, ali so navedene kitajske banke in finančne institucije zagotovile finančni prispevek družbi CITIC Dicastal, ki deluje kot „javni organ“ v smislu člena 3(1), točka (a), in člena 2(b) osnovne uredbe, ki se razlaga glede na ustrezno sodno prakso STO.

(b) **Pravni standard**

(227) V skladu z ustrezno sodno prakso STO ([60]) je javni organ subjekt, ki „ima, izvaja ali pa so mu zaupana vladna pooblastila“. Preiskavo o javnem organu je treba izvesti za vsak primer posebej, pri čemer je treba ustrezno upoštevati „glavne značilnosti in funkcije ustreznega subjekta“, razmerje tega subjekta „z vlado“ ter „pravno in gospodarsko okolje, ki prevladuje v državi, v kateri preiskovani subjekt deluje“. Glede na posebne okoliščine posamezne zadeve lahko ustrezni dokazi vključujejo: (i) dokaz, da „subjekt dejansko izvaja vladne funkcije“, zlasti kadar tak dokaz „kaže na stalno in sistematično prakso“; (ii) dokaz glede „obsega in vsebine vladnih politik, ki se nanašajo na sektor, v katerem deluje preiskovani subjekt“, ter (iii) dokaz, da vlada izvaja „smiseln nadzor nad subjektom in njegovim ravnanjem“. Preiskovalni organ mora v preiskavi o javnem organu „oceniti in ustrezno upoštevati vse ustrezne značilnosti subjekta“ ter preučiti vse vrste dokazov, ki bi lahko bili ustrezni za to oceno, pri tem pa naj se ne „osredotoči izključno ali neustrezno na eno samo značilnost, ne da bi ustrezno upošteval druge značilnosti, ki bi lahko bile pomembne“.

([60]) WT/DS379/AB/R (ZDA – Protidampinške in izravnalne dajatve na nekatere izdelke iz Kitajske), poročilo pritožbenega organa z dne 11. marca 2011, DS 379, odstavek 318. Glej tudi WT/DS436/AB/R (ZDA – Ogljikovo jeklo (Indija)), poročilo pritožbenega organa z dne 8. decembra 2014, odstavki 4.9 in 4.10 ter 4.17 do 4.20, in WT/DS437/AB/R (ZDA – Ukrepi izravnalnih dajatev na nekatere izdelke iz Kitajske), poročilo pritožbenega organa z dne 18. decembra 2014, odstavek 4.92.

(228) Za pravilno opredelitev subjekta kot javnega organa v posamezni zadevi je lahko pomembno upoštevati, „ali so funkcije ali ravnanje [subjekta] v pravnem redu zadevne države članice običajno razvrščene kot vladne“ ter razvrstitev in funkcije subjektov v okviru članic STO na splošno. Zato je pri odločitvi, ali je specifičen subjekt javni organ, lahko pomembno, ali so funkcije ali ravnanje take vrste, da so v pravnem redu zadevne države članice običajno razvrščene kot vladne.

(229) Obstaja veliko različnih načinov, na katere lahko vlada v ožjem smislu pooblasti subjekte. Skladno s tem so lahko ustrezne različne vrste dokazov, ki kažejo, da je bil določen subjekt pooblaščen. Dokaz, da subjekt dejansko izvaja vladne funkcije, se lahko uporablja kot dokaz, da ima vladna pooblastila, zlasti kadar tak dokaz kaže na stalno in sistematično prakso.

(230) Dokaz, da vlada izvaja smiseln nadzor nad subjektom in njegovim ravnanjem, v določenih okoliščinah dokazuje tudi, da ima zadevni subjekt vladna pooblastila, na podlagi katerih izvaja vladne funkcije. Čeprav vladno lastništvo subjekta ni odločilno merilo, se lahko skupaj z drugimi elementi dejansko uporablja kot dokaz. Vendar, kot je priznano tudi v sodni praksi STO ([61]), zgolj obstoj formalnih povezav med subjektom in vlado v ožjem smislu „verjetno ne zadostuje“ za ugotovitev, da ima subjekt vladna pooblastila. Tako na primer zgolj dejstvo, da je vlada večinska delničarka subjekta, samo po sebi ne dokazuje, da izvaja smiseln nadzor nad ravnanjem tega subjekta, še manj pa, da ga je pooblastila za izvajanje vladnih funkcij. Vendar pa je v nekaterih primerih, kadar dokazi kažejo, da so formalni indici vladnega nadzora večplastni, in kadar obstajajo tudi dokazi, da se je tak nadzor smiselno izvajal, na podlagi teh dokazov mogoče sklepati, da zadevni subjekt izvaja vladna pooblastila.

(231) Glavni poudarek preiskave o javnem organu ni, ali je ravnanje, ki naj bi spodbudilo finančni prispevek, smiselno povezano z opredeljeno vladno funkcijo. V zvezi s tem pravni standard za odločanje o javnem organu v skladu s členom 1.1, točka (a)(1), Sporazuma STO o SIU ne določa povezave posebne stopnje ali vrste, ki jo je nujno treba vzpostaviti med opredeljeno vladno funkcijo in zadevnim finančnim prispevkom. Ustrezna preiskava je namesto tega odvisna od subjekta, vključenega v to ravnanje, njegovih glavnih značilnosti in njegovega razmerja z vlado. Ta poudarek na subjektu v nasprotju z ravnanjem, ki naj bi spodbudilo finančni prispevek, se ujema z dejstvom, da imata vlada (v ožjem smislu) in javni organ enako „stopnjo podobnosti ali prekrivanja bistvenih značilnosti“, tj. oba sta po naravni vladna.

(232) Narava ravnanja ali prakse subjekta lahko zagotovo pomeni dokaz, ki je ustrezen za preiskavo o javnem organu. Ravnanje subjekta – zlasti kadar kaže na stalno in sistematično prakso – je namreč ena od različnih vrst dokazov, ki lahko glede na okoliščine vsake preiskave osvetlijo glavne značilnosti subjekta in njegovo razmerje z vlado v ožjem smislu. Vendar je namen ocene takih dokazov odgovoriti na osrednje vprašanje, ali ima subjekt sam glavne značilnosti in funkcije, ki bi ga opredelile kot javni organ. Pri oceni, ali je subjekt javni organ v okviru kitajskih poslovnih bank v državni lasti v zadevi DS379, so bile na primer pomembne informacije, ki so kazale, da: (i) „direktorje uprav kitajskih poslovnih bank v državni lasti imenuje vlada, [KPK] pa ohrani znaten vpliv pri njihovi izbiri“, ter (ii) kitajske poslovne banke „še vedno ne obvladujejo ustrezno tveganj in analitičnih spretnosti“. Ti dokazi niso bili omejeni na posojilno dejavnost kitajskih poslovnih bank v državni lasti kot tako, temveč so omenjali njihove organizacijske značilnosti, verige organov odločanja in splošno razmerje s kitajsko vlado. Zato je pritožbeni organ v zadevi DS379 ugotovil, da je ministrstvo Združenih držav za trgovino (USDOC) upoštevalo dokaze v zvezi z ravnanjem kitajskih poslovnih bank v državni lasti (posojila), vendar je to storilo v okviru svoje preiskave glavnih značilnostih teh subjektov in njihovega razmerja s kitajsko vlado. Te kitajske poslovne banke v državni lasti so izvajale vladne funkcije v imenu kitajske vlade.

([61]) WT/DS379/AB/R (ZDA – Protidampinške in izravnalne dajatve na nekatere izdelke iz Kitajske), poročilo pritožbenega organa z dne 11. marca 2011, DS 379, odstavek 318.

(233) Poleg tega je pritožbeni organ pomen pripisal tudi dejstvu, da zadevna vlada med preiskavo ni sodelovala. Pritožbeni organ je v zadevi DS379 namreč potrdil ugotovitev ministrstva Združenih držav za trgovino, da so poslovne banke v državni lasti v preiskavi v zvezi s premazanim papirjem brez lesovine pomenile javne organe na podlagi naslednjih premislekov: (i) skoraj popolno državno lastništvo bančnega sektorja na Kitajskem; (ii) člen 34 zakona o poslovnem bančništvu, ki določa, da morajo banke „svojo posojilno dejavnost izvajati v skladu s potrebami nacionalnega gospodarstva in družbenega razvoja ter v skladu s smernicami industrijskih politik države“; (iii) evidentirani dokazi kažejo, da kitajskim poslovnim bankam še vedno primanjkuje ustreznega obvladovanja tveganj in analitičnih spretnosti, in (iv) dejstvo, da „v [tej] preiskavi [ministrstvo Združenih držav za trgovino] ni prejelo potrebnih dokazov, da bi v celoti dokumentiralo postopek, po katerem je bilo zaprošeno za posojila za papirno industrijo ter po katerem so bila ta posojila odobrena in ocenjena“ ([62]).

(234) Nazadnje, da bi se zadevna podjetja v državni lasti štela za javne organe, ni nujno, da bi jih kitajska vlada nadzorovala pri vsaki prodaji vhodnih materialov proizvajalcem nižje v verigi.

(c) **Kitajske banke in finančne institucije v državni lasti, ki delujejo kot javni organ**

(235) Komisija je na podlagi ustreznih pravil in sodne prakse, povzetih zgoraj, ocenila, ali kitajske banke in finančne institucije, ki družbi CITIC Dicastal neposredno ali posredno zagotavljajo financiranje, delujejo kot „javni organ“. Komisija je zlasti želela pridobiti informacije o državnem lastništvu in formalne indice vladnega nadzora v teh bankah. Nato se je osredotočila na glavne značilnosti in funkcije teh bank ter njihovo razmerje s kitajsko vlado, med drugim tako, da je analizirala dokaze o posrednem nadzoru države, poseganju kitajske vlade na trg za doseganje nekaterih ciljev politike, o tem, ali je kitajska vlada izvajala smiseln nadzor v zvezi s svojimi posojilnimi politikami in oceno tveganja, ter o tem, ali so te družbe izvajale vladne funkcije v imenu kitajske vlade.

(236) Kot je navedeno zgoraj, je kitajska vlada zavrnila sodelovanje v preiskavi. Zato je Komisija na podlagi razpoložljivih informacij ocenila, ali zadevne kitajske finančne institucije delujejo kot javni organi, pri čemer se je oprla na razpoložljiva dejstva. V ta namen je svoje ugotovitve utemeljila na prejšnjih preiskavah in drugih pomembnih elementih.

(237) Kot je navedeno v oddelkih 3.4.1.2 do 3.4.1.5 o protisubvencijski preiskavi v zvezi s tkaninami iz steklenih vlaken ter oddelkih 3.3.1.2, 3.3.1.3 in 3.3.1.4 o preiskavah v zvezi z izdelki iz steklenih vlaken, je Komisija izrecno navedla banke v državni lasti in druge finančne institucije, za katere je bilo ugotovljeno, da so javni organi. Ta seznam vsebuje večino bank in finančnih institucij, navedenih v uvodnih izjavah 223 in 224, ki so neposredno ali posredno zagotavljale financiranje skupini Dicastal, saj so kitajske banke v državni lasti in/ali obstajajo formalni indici o nadzoru kitajske vlade nad temi bankami. Poleg tega je Komisija v istih oddelkih o protisubvencijskih preiskavah v zvezi s tkaninami iz steklenih vlaken in izdelki iz steklenih vlaken ugotovila, da je kitajska vlada vzpostavila normativni okvir za vse banke in finančne institucije, dejavne na Kitajskem, ki ga morajo upoštevati vodstveni delavci in nadzorniki, ki jih imenuje kitajska vlada in ki tej tudi odgovarjajo. Kitajska vlada se je torej pri izvajanju smiselnega nadzora nad ravnanjem vseh bank v državni lasti ter drugih bank in finančnih institucij, ki delujejo na Kitajskem, opirala na normativni okvir.

(238) Poleg splošnega pravnega okvira, določenega v protisubvencijskih preiskavah v zvezi s tkaninami iz steklenih vlaken in izdelki iz steklenih vlaken, sta se za preferenčno financiranje, ki so ga te finančne institucije zagotovile družbi CITIC Dicastal, uporabljala celotni pravni okvir, naveden v okviru dvostranskega sodelovanja iz oddelka 3.4, ter posebni pravni, politični in gospodarski okvir preferenčnih politik, ki jih Kitajska izvaja v sektorju aluminijastih koles, kot je opisano v oddelku 3.5.2.1.3.

(239) Komisija je na podlagi vseh navedenih dejstev in dokazov ugotovila, da so vse zadevne kitajske banke, ki izvajajo politiko, in banke v državni lasti ter vse druge kitajske banke in finančne institucije, ki zagotavljajo financiranje družbi CITIC Dicastal, izvajale zgoraj navedeni pravni okvir pri izvajanju vladnih funkcij v zvezi s sektorjem aluminijastih koles. Zato so bile „javni organi“ v smislu člena 2(b) osnovne uredbe v povezavi s členom 3(1), točka (a), osnovne uredbe.

([62]) WT/DS379/AB/R (ZDA – Protidampinške in izravnalne dajatve na nekatere izdelke iz Kitajske), poročilo pritožbenega organa z dne 11. marca 2011, DS 379, odstavek 349.

(240) Nadaljnje podrobnosti o tem zunanjem financiranju so pojasnjene v oddelkih 3.4.3 in 3.5.1 ter oddelku 3.5.2.1.3. Ker sta družba CITIC Dicastal in splošneje skupina CITIC izvajali maroški naložbeni projekt v okviru pobude En pas, ena pot ter glede na znatne naložbene zahteve tega projekta in poseben položaj družbe CITIC Dicastal, kot je pojasnjeno v oddelku 3.5.2.1.2, je razumno sklepati, da je bil vsaj del tega zunanjega financiranja uporabljen za financiranje maroškega projekta. Družba CITIC Dicastal je zahteve glede financiranja iz sporazuma o naložbah izvajala v več korakih. Natančneje, financiranje ni bilo zagotovljeno neposredno družbi DMA, temveč posredno prek več vmesnih družb pod nadzorom družbe CITIC Dicastal, kot je podrobneje opredeljeno v oddelku 3.5.2.1.2.

3.5.2.1.2. Zagotavljanje preferenčnega financiranja družbi DMA s strani družbe CITIC Dicastal, ki deluje kot javni organ

(a) **Zagotavljanje preferenčnega financiranja s strani družbe CITIC Dicastal prek njenih povezanih subjektov**

(241) Družba CITIC Dicastal se je pri izvajanju sporazuma o naložbah z maroško vlado odločila, da bo preferenčno financiranje za družbo DMA, tj. operativno družbo, ustanovljeno za izvajanje maroškega projekta, usmerjala prek naslednjih štirih povezanih subjektov:

— družbe Changsha Dicastal,

— družbe Dicastal Asia,

— družbe Dicastal HK,

— družbe Wisdom.

(242) Zaradi posebnega položaja v času izvajanja sporazuma o naložbah, kot je navedeno v naslednjih uvodnih izjavah, družba CITIC Dicastal družbi DMA ni neposredno zagotovila sredstev, potrebnih za maroški projekt. Namesto tega se je v ta namen odločila za bolj zapleteno ureditev v obliki prenosa prek teh povezanih subjektov. Hkrati je družba CITIC Dicastal zagotovila tesen nadzor nad tokom teh sredstev prek teh subjektov, kot je navedeno tudi v nadaljevanju.

(243) Po podpisu sporazuma o naložbah julija 2018 je družba CITIC Dicastal leta 2019 temeljito prenovila strukturo svojih delničarjev. Čeprav je bila prvotno (posredna) odvisna družba v popolni lasti družbe CITIC Group Corporation, je bilo leta 2019 skoraj 60 % njenih delnic prenesenih na druge delničarje. Prenos delnic je bil zaključen šele konec leta 2020, kot je bilo potrjeno v najnovejšem poročilu o oceni kapitala družbe CITIC Dicastal. Družba je ostala odvisna družba, ki ni v celoti v lasti družbe CITIC Group Corporation, njeni finančni rezultati pa se še naprej konsolidirajo v računovodskem izkazu družbe CITIC Group Corporation.

(244) Glede na spremembe v lastništvu družba CITIC Dicastal naložbenega projekta v Maroku ni izvajala neposredno. Namesto tega je sodelovala z več poslovnimi partnerji, da bi začela projekt v skladu s časovnim razporedom, določenim v sporazumu o naložbah.

(245) Družbo DMA, proizvajalca izvoznika v Maroku, je prvotno ustanovila družba Kerry Invest Pty Ltd, ki je prispevala 99 % začetnega lastniškega kapitala. Edini delničar družbe Kerry Invest je nekdanji direktor/sekretar družbe CITIC Dicastal Australia Pty Ltd (ta je prenehala poslovati leta 2018).

(246) Hkrati se je družba CITIC Dicastal s predlogom za sodelovanje pri naložbenem projektu v Maroku obrnila na družbo Changsha Dicastal, ki je njen poslovni partner, kot je podrobneje pojasnjeno v oddelku 3.5.2.1.2, pododdelek (b). Tako se je oblikoval poslovni dogovor z družbo Changsha Dicastal, kot je potrdil predstavnik družbe CITIC Dicastal med preveritvenim obiskom v prostorih družbe DMA. Na tej podlagi je družba DMA postala posredna odvisna družba družbe Changsha Dicastal prek hongkonške odvisne družbe Dicastal Asia, ki je bila ustanovljena novembra 2018 kot subjekt za izvajanje maroškega naložbenega projekta.

(247) Konec leta 2023 in kot uradni zaključek prvotnega naložbenega projekta v Maroku je družba CITIC Dicastal uradno prevzela lastništvo družbe Dicastal Asia (prek hongkonške odvisne družbe Dicastal HK), s čimer je dejansko postala edina delničarka družbe DMA ([63]). Na podlagi tega je družba CITIC Dicastal „prevzela“ tudi neporavnane dolgove družbe DMA do družbe Changsha Dicastal za dobavljeno investicijsko blago, kot je pojasnjeno v oddelku 3.5.2.1.2, pododdelek (b). Sprememba lastništva je bila vpisana 30. januarja 2024.

(248) Iz dokazov v spisu je razvidno, da je bila družba CITIC Dicastal povezana z družbo DMA ter se je štela za vlagatelja in nosilca projekta naložbe v Maroku, še preden je nazadnje uradno postala lastnica družbe DMA, kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah v nadaljevanju.

(249) Prvič, kot je pojasnjeno v oddelku 3.4.3, je bila družba DMA ustanovljena na podlagi sporazuma o naložbah, ki ga je družba CITIC Dicastal v imenu kitajske vlade podpisala z marosko vlado. V sporazumu o naložbah je družba CITIC Dicastal opredeljena kot vlagatelj in vodilni partner v naložbenem projektu. Kot je pojasnjeno tudi v oddelkih 3.4.3 in 3.5.1, je v kapitalski zahtevi iz člena 7 sporazuma o naložbah določeno, da se vlagatelj (družba CITIC Dicastal) zaveže, da bo zagotovil ves kapital in glasovalne pravice delujoče družbe, da bodo osnovni kapital in glasovalne pravice v neposredni lasti družbe CITIC Dicastal ter da je obdobje zadržanja delnic 15 let, s posebnim postopkom, za katerega velja sporazum maroške vlade o morebitni predčasni odprodaji.

(250) Drugič, zunanji izvajalci so družbo CITIC Dicastal vedno dojemali kot dejansko nosilko projekta oziroma se je tako predstavljala sama. To je bilo med drugim razvidno iz ocene vloge družbe DMA za posojilo pri banki Attijari International Bank leta 2021 in analize računovodskih izkazov družbe CITIC Limited, ki se je nanašala na odprtje prve faze novega proizvodnega obrata v Maroku julija 2019 ([64]).

(251) Tretjič, dejanski delničar družbe DMA v obdobju 2018–2023, družba Changsha Dicastal, se je z družbo CITIC Dicastal dogovoril o naložbi v Maroku, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 246. Poleg tega je družba Changsha Dicastal podpisala izključni sporazum o proizvodnji z družbo CITIC Dicastal, kot je podrobneje pojasnjeno v uvodnih izjavah 256 in 259, zaradi česar je postala v celoti odvisna od družbe CITIC Dicastal kot njene edine stranke.

(252) Družba DMA je nazadnje z družbo CITIC Dicastal podpisala izključni sporazum o proizvodnji, v katerem se je zavezala, da bo svojo celotno proizvodno zmogljivost rezervirala za izdelke družbe CITIC Dicastal. Poleg tega je pridobila pravice za uporabo in prikaz logotipa družbe CITIC Dicastal na izdelkih in v svojih prostorih. Na podlagi tega je družba CITIC Dicastal postala edina neposredna stranka družbe DMA. Hkrati je bila družba CITIC Dicastal kot edina lastnica aluminijastih koles, ki jih proizvaja družba DMA, odgovorna za razpisni postopek za prodajo koles proizvajalcem avtomobilov.

(253) Na podlagi teh elementov je Komisija ugotovila, da je družba DMA od svoje ustanovitve povezana z družbo CITIC Dicastal, vsaj v skladu s členom 127(1), točka (b), ali členom 127(2) Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447 z dne 24. novembra 2015 (v nadaljnjem besedilu: izvedbeni akt carinskega zakonika Unije ali IA CZU) ([65]). Po formalnem prevzemu novembra 2023, kot je opisano zgoraj, je družba DMA postala formalno povezana z družbo CITIC Dicastal tudi v skladu s členom 127(1), točka (e), IA CZU.

(254) Družba DMA je po dokončnem razkritju trdila, da ni povezana z družbo CITIC Dicastal in da je Komisija uporabila negativne zaključke, ko je sklenila, da je družba CITIC Dicastal družbi DMA zagotavljala finančne prispevke.

([63]) Družba CITIC Dicastal Co., Ltd. prevzame družbo Dicastal (Asia) Investment Holding Co., Ltd. Na voljo na spletnem naslovu: https://scjgj.beijing.gov.cn/ztzl/jyzjzajgs/jyzjyajgs/202311/t20231103_3294853.html (zadnji ogled 9. januarja 2025).

([64]) CITIC Limited. Letno poročilo za leto 2019 Na voljo na spletnem naslovu: https://www.citic.com/uploadfile/2020/0421/20200421062822309.pdf (zadnji ogled 9. januarja 2025).

([65]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 z dne 24. novembra 2015 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku Unije. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2447/oj (UL L 343, 29.12.2015, str. 558).

(255) Komisija je opozorila, da je bila ta trditev družbe DMA preprosta izjava, ki ni bila podprta z nobenim dokazom. Kot je prikazano v tem oddelku, ugotovitve Komisije v skladu s členom 28 osnovne uredbe niso temeljile na negativnih zaključkih, temveč na več objektivnih dejstvih in dokazih, ki so bili na voljo v spisu. Zato je Komisija to trditev zavrnila.

(b) **Preferenčno financiranje, zagotovljeno družbi DMA prek družbe Changsha Dicastal**

(256) Družba Changsha Dicastal ni v delniškem razmerju z družbo CITIC Dicastal. Vendar je z družbo CITIC Dicastal podpisala izključni sporazum o proizvodnji, na podlagi katerega družba Changsha Dicastal uporablja svojo celotno proizvodno zmogljivost za proizvodnjo aluminijastih koles pod blagovno znamko Dicastal. Družba CITIC Dicastal pa se zavezuje, da bo kupovala proizvodnjo družbe Changsha Dicastal za prodajo svojim končnim strankam.

(257) Poleg tega je imela družba Changsha Dicastal, kot je navedeno v uvodni izjavi 246, z družbo CITIC Dicastal poslovni dogovor o naložbi v Maroku. V zameno za sodelovanje pri pravočasnem izvajanju sporazuma o naložbah z maroško vlado se je družba CITIC Dicastal zavezala, da bo „povečala svojo podporo družbi Changsha Dicastal“ na domačem kitajskem trgu. S tem se je povečal denarni tok družbe Changsha Dicastal. Prodajna marža družbe se je v obdobju 2018–2020 znatno povečala v primerjavi z maržami, doseženimi pred letom 2017 in po letu 2020. Družbi Changsha Dicastal so bila tako zagotovljena dodatna sredstva za financiranje naložbenih dejavnosti v Maroku. Leta 2018 je družba Changsha Dicastal knjižila terjatev do družbe CITIC Dicastal v višini, ki približno ustreza kapitalskemu vložku, ki je bil leta 2019 prek družbe Dicastal Asia prenesen na družbo DMA ([66]).

(258) Zato je Komisija ugotovila, da so družbe, čeprav niso povezane z lastniškim deležem, povezane vsaj kot priznani poslovni partnerji v skladu s členom 127(1), točka (b), ali členom 127(2) IA CZU.

(259) Ker je bila družba CITIC Dicastal na podlagi sporazuma o proizvodnji edina stranka družbe Changsha Dicastal, je bila njen edini vir dohodka. V povezavi s poslovnim dogovorom o zgoraj opisanem naložbenem projektu je družba CITIC Dicastal lahko nadzorovala denarni tok družbe Changsha Dicastal ter vplivala na njegovo usmeritev in uporabo.

(260) Družba Changsha Dicastal je družbi DMA dobavila večino opreme, ki se uporablja pri proizvodnji aluminijastih koles. Čeprav so bili ti nakupi opravljeni v obdobju 2018–2022, pri čemer je bila večina opreme dobavljena leta 2020, je bilo na začetku OP neporavnanih več kot 90 % nabavne vrednosti. Tako je družba Changsha Dicastal družbi DMA zagotovila preferenčno brezobrestno financiranje z odloženim plačilom računov za dobavo opreme.

(261) Poleg tega je družba Changsha Dicastal prek svoje hongkonške odvisne družbe Dicastal Asia na družbo DMA prenesla dodatna sredstva, kot je podrobneje opisano v nadaljevanju.

(c) **Preferenčno financiranje, zagotovljeno družbi DMA prek družbe Dicastal Asia**

(262) Družba Dicastal Asia je neposredna odvisna družba v stoodstotni lasti družbe Changsha Dicastal, ki je bila ustanovljena izključno za izvedbo naložbe v Maroku. Čeprav je registrirana v Hongkongu, tam nima nobenega osebja, prav tako pa tam ne hrani svoje dokumentacije. Namesto tega sta njegovo osebje in dokumentacija na sedežu družbe CITIC Dicastal v Qinhuangdau (LRK), kot je bilo ugotovljeno s preveritvenim obiskom, opravljenim leta 2024, tj. po tem, ko je družba CITIC Dicastal prevzela družbo DMA (prek družb Dicastal HK in Dicastal Asia). Družba Dicastal Asia ni opravljala nobenih drugih dejavnosti, razen tega, da je bila subjekt za izvajanje naložbenega projekta v Maroku, katerega končni vlagatelj je bila družba CITIC Dicastal. Zato je bilo ugotovljeno, da dejavnosti družbe Dicastal Asia usmerjajo poslovni cilji družbe CITIC Dicastal v Maroku.

(263) Komisija je zato ugotovila, da je družba Dicastal Asia povezana z družbo CITIC Dicastal kot njenim priznanim poslovnim partnerjem na podlagi člena 127(1), točka (b), IA CZU in da ji je družba CITIC Dicastal naročila, naj družbi DMA zagotovi preferenčno financiranje.

([66]) Revidirana poročila družbe Changsha Dicastal za obdobje 2018–2023, predložena v odgovor na poziv št. 1 k dopolnitvi in zbrana kot dokazilo med preveritvijo na kraju samem; seznam obveznosti in terjatev, ki ga je predložila družba Changsha Dicastal v odgovor na poziv št. 4 k dopolnitvi.

(264) Družba Dicastal Asia je družbi DMA zagotovila različne oblike preferenčnega financiranja, ki so bile nazadnje preoblikovane v lastniški kapital delničarja.

(265) Družba DMA je bila od svoje ustanovitve financirana s posojili šestih družb tveganega kapitala. Te dolgove je v svojih računovodskih evidencah evidentirala kot obveznosti iz poslovanja. Leta 2021 je te dolgove prevzela družba Dicastal Asia. Družba Dicastal Asia je za poravnavo terjatev prvotnih vlagateljev uporabila vrsto posojil družbe Wisdom.

(266) Poleg sredstev, prejetih od družb tveganega kapitala, se je družba DMA od svoje ustanovitve financirala tudi s skupno šestimi posojili, ki jih je zagotovila družba Dicastal Asia. Družba Dicastal Asia je ta posojila financirala s povečanjem kapitalskega vložka družbe Changsha Dicastal in s posojilom, ki ga je zagotovila družba Changsha Dicastal.

(267) Ko je družba Dicastal Asia leta 2021 postala edini lastnik dolga družbe DMA, ki izhaja iz transakcij, opisanih v prejšnjih uvodnih izjavah, je dolg preoblikovala v povečanje svojega kapitalskega vložka v družbo DMA.

(268) Poleg tega je družba Dicastal Asia leta 2021 družbi DMA zagotovila finančno posojilo. Posojilo je bilo brezobrestno, družba DMA pa je njegovo glavnico odplačala šele konec leta 2023. Kot je pojasnjeno zgoraj, je bilo to posojilo podprto z vrsto posojil, ki jih je družba Dicastal Asia prejela od družbe Wisdom.

(d) **Preferenčno financiranje, zagotovljeno družbi DMA prek družbe Dicastal HK**

(269) Družba Dicastal HK je odvisna družba v 100-odstotni lasti družbe CITIC Dicastal, registrirana v Hongkongu. Podobno kot pri družbi Dicastal Asia je bilo med preveritvijo na kraju samem potrjeno, da družba nima osebja ali dokumentacije v Hongkongu, ampak v Qinhuangdau v prostorih družbe CITIC Dicastal. Družba Dicastal HK je bila ustanovljena, preden se je družba CITIC Dicastal odločila za naložbo v Maroku. Pred tem se je uporabljala za naložbe v odvisne družbe v Evropi. Po začetku maroškega projekta se je prek nje zagotavljalo preferenčno financiranje družbi DMA kot glavnemu dobavitelju aluminijastih koles za evropske proizvajalce avtomobilov.

(270) Zato je Komisija ugotovila, da je družba Dicastal HK v skladu s členom 127(1), točka (e), IA CZU povezana z družbo CITIC Dicastal, da jo družba CITIC Dicastal nadzira in ji je dala navodila, naj družbi DMA zagotovi preferenčno financiranje.

(271) Družba Dicastal HK je leta 2020 družbi DMA zagotovila finančno posojilo v eurih. Glavnica je bila v celoti odplačana v več obrokih v celotnem obdobju preiskave. Družba Dicastal HK pa je od družbe CITIC Dicastal prejela več posojil, s katerimi so bila pokrita sredstva, posojena družbi DMA.

(e) **Preferenčno financiranje, zagotovljeno družbi DMA prek družbe Wisdom**

(272) Družba DMA je večino aluminijastih ingotov, ki so glavna surovina za proizvodnjo aluminijastih koles, pridobila od družbe Wisdom. Kot je pojasnjeno v oddelku 3.2.2, so bile med preiskavo razkrite nenavadne poslovne transakcije med družbo Wisdom in skupino Dicastal. Komisija je zato analizirala morebitno razmerje med družbo Wisdom in skupino. Kot je ugotovljeno v nadaljevanju, je Komisija na podlagi razpoložljivih dejstev ugotovila, da je družba Wisdom povezana s skupino Dicastal.

(273) V zvezi z dobavo aluminija v ingotih je družba Wisdom družbi DMA zaračunala ceno, ki je bila znatno nižja od cene ingotov, kupljenih od nepovezanega dobavitelja. Poleg tega družba DMA kljub dogovorjenemu plačilnemu roku 90 dni ni plačala za dobavo aluminijastih ingotov, prejetih v letu 2023. Zato je družba Wisdom družbi DMA zagotovila financiranje prek preferenčnih cen aluminijastih ingotov in odloženih plačil za zadevne dobave.

(274) Poleg tega je družba Wisdom družbi Dicastal Asia zagotovila vrsto posojil v skupni vrednosti več deset milijonov eurov, ki so bila nazadnje uporabljena za povečanje lastniškega kapitala družbe DMA in zagotovitev finančnega posojila tej družbi. kot je pojasnjeno zgoraj v pododdelku (c).

(275) Komisija je na podlagi teh transakcij, dokumentov v spisu in dokazov, zbranih med preveritvenimi obiski skupine Dicastal, kot je pojasnjeno tudi v oddelku 3.2.2, utemeljeno domnevala, da je družba Wisdom subjekt, povezan s skupino Dicastal. Komisija je v svoji oceni upoštevala naslednje elemente.

(276) Družba Wisdom je bila ustanovljena novembra 2019 v Hongkongu z osnovnim kapitalom 100 HKD (približno 12,50 EUR). Družbo je ustanovil kitajski državljan, ki je bil edini delničar.

(277) Kot je navedeno v oddelku 3.2.2, je Komisija ugotovila, da je bil kitajski državljan, ki je deloval kot edini delničar družbe Wisdom, registriran v Qinhuangdau, istem mestu. v katerem je pravni sedež družbe CITIC Dicastal. Poleg tega se je izkazalo, da je imela družba Wisdom v Hongkongu isti registrirani uradni naslov kot dve družbi skupine Dicastal s sedežem v Hongkongu, tj. Dicastal Asia in Dicastal HK.

(278) Kljub večkratnim poskusom Komisije, da bi pridobila več informacij o dejavnostih družbe Wisdom ter njenem pravnem in gospodarskem razmerju z družbo DMA in skupino Dicastal, tako od same družbe Wisdom kot od skupine Dicastal, je družba Wisdom zavrnila sodelovanje v preiskavi, skupina Dicastal pa ni predložila vseh informacij, ki jih je zahtevala Komisija.

(279) Družba CITIC Dicastal ni predložila nobenih utemeljitev, s katerimi bi pojasnila, kako in zakaj bi domnevno nepovezana družba s skromnim lastniškim kapitalom v višini 12,50 EUR financirala domnevno nepovezano skupino z odlogom plačila računov za aluminijaste ingote in nepobiranjem obresti na posojila v skupni vrednosti več milijonov eurov ter kako bi lahko tako velika družba, kot je družba CITIC Dicastal, zaupala temu dobavitelju za tako velike dobave ingotov. V zvezi z vprašanjem, zakaj je družba CITIC Dicastal priporočila družbo Wisdom kot dobavitelja ingotov družbi DMA, je preprosto trdila, da je družba CITIC Dicastal dolgoročno sodelovala z lastnikom družbe Wisdom kot strokovnjakom na področju aluminija.

(280) V okviru postopka v zvezi z uporabo člena 28 osnovne uredbe iz oddelka 3.2.2 je družba CITIC Dicastal trdila, da ni povezana z družbo Wisdom in da informacije, ki jih je zahtevala Komisija v zvezi z družbo Wisdom, niso bile potrebne.

(281) Kar zadeva razmerje, je družba CITIC Dicastal trdila, da okoliščine, na katere se je sklicevala Komisija, ne dokazujejo razmerja med skupino Dicastal in družbo Wisdom na podlagi veljavnega prava Unije, tj. člena 127 IA CZU. Po navedbah družbe CITIC Dicastal revidirana poročila in računovodske evidence družb v skupini potrjujejo, da družba Wisdom v evidencah skupine ni navedena kot povezana družba.

(282) Komisija je ti trditvi zavrnila. Prvič, kot je pravilno poudarila družba CITIC Dicastal, je pravna podlaga za ugotovitev razmerja za namene tega postopka člen 127 IA CZU. Dejstvo, da določena družba v revidiranih poročilih in finančnih evidencah skupine Dicastal ni navedena kot povezani subjekt, ni pomembno, saj so pravna podlaga za tako poročanje in konsolidacijo za računovodski namen ustrezni računovodski in revizijski predpisi hongkonškega ali kitajskega pravnega sistema in ne člen 127 IA CZU. Poleg tega ima lahko v zvezi s to utemeljitvijo v praksi pomembno vlogo tudi vprašanje, ali in kako se ti revizijski in računovodski predpisi dejansko izvajajo in izvršujejo v Hongkongu ali na Kitajskem, če družba subjekta ne prijavi kot povezanega.

(283) Komisija je nadalje navedla, da je na podlagi obstoja sporazuma o proizvodnji med družbama CITIC Dicastal in Changsha Dicastal ugotovila razmerje med obema deloma skupine Dicastal (en del je prek lastniškega razmerja povezan z družbo CITIC Dicastal, drugi pa z družbo Changsha Dicastal). Posli družbe Changsha Dicastal z njenimi odvisnimi družbami na eni strani in družbami, povezanimi z družbo CITIC Dicastal, na drugi strani v revidiranih poročilih ali računovodskih evidencah družb niso navedeni kot posli s povezanimi strankami.

(284) Poleg tega ima Komisija na voljo le informacije o poslih med družbo Wisdom in delom skupine Dicastal, ki je povezan z družbo Changsha Dicastal. Zato ni bilo mogoče izključiti, da je povezana z delom skupine Dicastal, ki je povezan z družbo CITIC Dicastal, v okviru razmerja, ki temelji na skupnem delničarju, skupnem upravljanju ali družinskih vezeh med vodstvenimi delavci in/ali lastniki družbe Wisdom in delom skupine Dicastal, ki je povezan z družbo CITIC Dicastal. Na podlagi navedenega je Komisija te trditve zavrnila.

(285) V zvezi z dejstvi glede podlage, na katero se je Komisija oprla za domnevo o obstoju razmerja, je skupina Dicastal predložila dodatne informacije, s katerimi naj bi ovrgla trditve, da je družba Wisdom skupini Dicastal brezplačno zagotovila surovine in posojila. Zlasti je dokazala, da je družba DMA nakupe aluminija od družbe Wisdom delno plačala po obdobju preiskave leta 2024 in da je bilo posojilo, zagotovljeno družbi Dicastal Asia, prav tako odplačano po obdobju preiskave leta 2024. Nadalje je trdila, da je običajna praksa za več družb, registriranih v Hongkongu, da imajo skupen naslov, zato to ne podpira teorije o obstoječem razmerju med skupino Dicastal in družbo Wisdom.

(286) Komisija je menila, da sta obstoj zgoraj opisanih poslov in skupni registrirani naslov z drugimi družbami zadostna elementa, ki kažeta na obstoj razmerja med družbo Wisdom in skupino Dicastal. Taki elementi so v celoti upravičili zahtevo Komisije po dodatnih informacijah od skupine Dicastal in družbe Wisdom, da bi se ugotovilo, ali bi bili taki elementi potrjeni z nadaljnjimi informacijami, saj jih brez sodelovanja družbe Wisdom ne bi bilo mogoče preiskati. Na podlagi tega so bile te trditve zavrnjene. Vsebina teh trditev je podrobneje obravnavana v nadaljevanju tega oddelka.

(287) Skupina Dicastal je tudi trdila, da si je po najboljših močeh prizadevala, da bi protisubvencijski vprašalnik posredovala družbi Wisdom. Vendar se ta na ta prizadevanja ni odzvala. Podobno ni bilo mogoče razkriti nobene komunikacije med skupino Dicastal in družbo Wisdom zaradi poslovne zaupnosti in osebne zasebnosti.

(288) Komisija je menila, da ima v spisu dovolj dokazov, ki potrjujejo, da sta družbi povezani. Pomisleki glede poslovne zaupnosti in osebne zasebnosti niso utemeljeni razlogi za zavrnitev predložitve dokumentov in informacij, pomembnih za preiskavo, Komisiji, saj so v celoti zaščiteni z varstvom zaupnih informacij v skladu s členom 29 osnovne uredbe. Ta trditev je bila zato zavrnjena.

(289) V zvezi z vprašanjem, ali so bile informacije, ki jih je zahtevala Komisija, potrebne, je skupina Dicastal trdila, da glede na državo, v kateri je družba Wisdom registrirana, in državo porekla surovine, dobavljene družbi DMA, informacije v zvezi z družbo Wisdom, ki jih je zahtevala Komisija, niso bile potrebne, saj je bila preiskava omejena na domnevno sodelovanje med maroško in kitajsko vlado. Zato morebitni finančni prispevki zunaj ozemlja Maroka ali sodelovanje med maroško in kitajsko vlado niso spadali v okvir te preiskave.

(290) Komisija se s tem ni strinjala. Običajna praksa kitajskih podjetij je, da ustanavljajo odvisne družbe v Hongkongu, ki je ugodno poslovno okolje za trgovanje ali vlaganje v tujini, kar vključuje ugodnejše stopnje davka od dohodkov pravnih oseb, dostop do kapitalskih trgov in prosto zamenljivo valuto. V številnih primerih družbe, registrirane v Hongkongu, dejansko opravljajo svoje dejavnosti v prostorih svojih matičnih družb na Kitajskem. To prakso je bilo mogoče opaziti tudi v skupini Dicastal, v kateri sta družbi CITIC Dicastal in Changsha Dicastal ustanovili investicijske družbe v Hongkongu. Kot je bilo potrjeno med preveritvami na kraju samem, sta bila dokumentacija in osebje teh povezanih družb na sedežu družbe CITIC Dicastal v Qinhuangdau. Poleg tega je družba CITIC Group Corporation (končni lastnik družbe CITIC Dicastal) v Hongkongu sama ustanovila družbo, in sicer CITIC Limited, in vanjo vložila večinska sredstva ([67]). Čeprav poreklo dobavljene surovine ni bilo niti kitajsko niti maroško, je družbo DMA financirala družba Wisdom, in sicer z znatnim odlogom pri plačilih za dobavo aluminijastih ingotov in znatno nizko ceno v primerjavi s trgom. Družba Wisdom je bila ustanovljena na Kitajskem in je izvajala kitajske preferenčne politike v korist proizvajalcev aluminijastih cestnih koles, kot je podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju. Zato je Komisija menila, da poreklo ingotov v zvezi s tem ni pomembno. Na podlagi tega je te trditve zavrnila.

([67]) About CITIC. Brief introduction (O družbi CITIC. Kratka predstavitev). Na voljo na spletnem naslovu: https://www.group.citic/en/About_CITIC/Brief_Introduction/ (zadnji ogled 8. januarja 2025).

(291) Čeprav je maroška vlada nenehno zanikala obstoj sodelovanja s kitajsko vlado v zvezi z družbo DMA, je v svojih pripombah podprla stališča skupine Dicastal glede potrebe po pridobitvi zahtevanih informacij. V zvezi s tem je maroška vlada ob sklicevanju na člen 12.7 Sporazuma STO o SIU in člen 28(1) osnovne uredbe trdila, da se lahko razpoložljiva dejstva uporabijo le za informacije, ki jih je preiskovalni organ opredelil kot potrebne. Poleg tega je vztrajala, da je v skladu s poročilom odbora *ZDA – super kalandriran papir* ([68]) in sodbo Sodišča v zadevi European Bicycle Manufacturers Association (EBMA)/Giant (China) Co. Ltd ([69]), Komisija tista, ki mora dokazati, da so bile nekatere informacije potrebne, preden se zateče k razpoložljivim dejstvom. Maroška vlada je nadalje opozorila, da bi morala Komisija v skladu z uvodno izjavo 7 Priloge II k protidampinškemu sporazumu STO (v nadaljnjem besedilu: protidampinški sporazum), ki se smiselno uporablja v okviru protisubvencijskih preiskav, pri izbiri virov razpoložljivih dejstev ravnati posebno preudarno. V zvezi s tem je maroška vlada poudarila, da bi moral preiskovalni organ, kadar je to izvedljivo, kot dejstva uporabiti razpoložljive informacije iz drugih neodvisnih virov ali informacije, pridobljene od drugih zainteresiranih strani. Maroška vlada je tudi poudarila, da je skupina Dicastal predložila več izpolnjenih vprašalnikov, sprejela preveritvene obiske in sodelovala tudi po preveritvenih obiskih. Nazadnje je maroška vlada posvarila Komisijo pred uporabo neugodnih razpoložljivih dejstev v okviru domnevnega nesodelovanja in jo opomnila, da se je treba pred razširitvijo preiskave na take programe posvetovati z maroško vlado o vseh novih subvencijskih shemah, ki jih ugotovi Komisija.

(292) Komisija je te utemeljitve maroške vlade v celoti upoštevala. Glede na utemeljitve iz uvodnih izjav 286 do 290 je te trditve zavrnila, saj so bile informacije, ki jih je zahtevala od družbe Wisdom in skupine Dicastal, potrebne za preiskavo v skladu z zakonodajo in sodno prakso STO, na katero se sklicuje maroška vlada. Kot je podrobneje opredeljeno v nadaljevanju, se Komisija v svojih ugotovitvah ni oprla na „neugodna“ razpoložljiva dejstva, ampak je zelo preudarno uporabila razpoložljiva dejstva v spisu. Zato so bile te trditve maroške vlade zavrnjene.

(293) Komisija je na podlagi vseh navedenih premislekov in dokazov potrdila, da namerava uporabiti člen 28 osnovne uredbe, da bi ugotovila, ali je družba Wisdom povezana s skupino Dicastal in s skupino CITIC v skladu s členom 127 IA CZU. Zato se je pri svoji oceni oprla na več razpoložljivih dejstev in je morala po potrebi sprejeti nekatere sklepe, da bi zapolnila preostale vrzeli.

(294) Prvič, Komisija je ugotovila, da so družba Wisdom in družbi skupine Dicastal s sedežem v Hongkongu, ki sodelujejo pri maroškem projektu, in sicer Dicastal Asia in Dicastal HK, registrirane na istem naslovu v Hongkongu.

(295) Poleg utemeljitev in izpodbijanj, podrobno opisanih v oddelku 3.2.2 in prejšnjih uvodnih izjavah, je družba CITIC Dicastal trdila, da imajo družbe Wisdom, Dicastal Asia in Dicastal HK isti registrirani naslov v Hongkongu zato, ker vse tri uporabljajo istega zakonitega zastopnika. Registrirani naslov vseh treh družb je naslov zakonitega zastopnika v Hongkongu.

(296) S to trditvijo ni bilo dokazano, da družbi nista povezani. Dejstvo, da imata istega zakonitega zastopnika in isti registrirani naslov, se lahko šteje tudi kot pokazatelj razmerja v okviru člena 28 osnovne uredbe, saj je med povezanimi osebami običajno, da uporabljajo istega zastopnika in isti uradni naslov, da se čim bolj poveča učinkovitost upravnih postopkov in hkrati čim bolj zmanjšajo osnovni stroški.

(297) Preiskava je tudi pokazala, da družbi Dicastal Asia in Dicastal HK v Hongkongu nista imeli osebja, saj so bili njuno osebje in dokumentacija v prostorih družbe CITIC Dicastal v Qinhuangdau v provinci Hebei v LRK. Zato je Komisija utemeljeno sklepala, da družba Wisdom svoje dejavnosti ne opravlja niti iz Hongkonga. Ob upoštevanju, da je bil naslov lastnika in direktorja družbe Wisdom tudi v Qinhuangdau, je Komisija ob nesodelovanju družb Wisdom in CITIC Dicastal v zvezi s tem menila, da ima družba Wisdom sedež poslovanja tudi v Qinhuangdau.

([68]) Poročilo odbora, ZDA – super kalandriran papir, točki 7.174 in 7.175.

([69]) Sodba Sodišča z dne 14. decembra 2017, European Bicycle Manufacturers Association (EBMA)/Giant (China) Co. Ltd, zadeva C-61/16 P, točka 65.

(298) Dodaten ključni element, ki kaže na obstoj razmerja, kot je pojasnjeno tudi zgoraj, je dejstvo, da se je družba CITIC Dicastal kljub nepomembni kapitalizaciji družbe Wisdom zanašala nanjo pri dobavi znatnih količin aluminijastih ingotov, ki so ključni za njeno neprekinjeno poslovanje v Maroku. Komisija je menila, da je zelo malo verjetno, da bi nepovezane osebe sklenile tako pomemben sporazum brez dodatnih jamstev. Sporazum o dobavi aluminijastih ingotov med družbama Wisdom in DMA ne vsebuje nobenih jamstev ali kazni, na primer za nezagotovitev dobave določenih dogovorjenih količin, ki so znatne. Zato tudi ta element jasno kaže na razmerje med tema subjektoma.

(299) Poleg tega, kot je navedeno zgoraj in v oddelku 3.2.2 ter kot je podrobneje opisano v nadaljevanju, družba Wisdom do konca obdobja preiskave od družbe DMA ni prejela nobenih plačil za znatno dobavo aluminijastih ingotov, za te ingote pa je zaračunala ceno, ki je bila precej nižja od tržne. Poleg tega je družbi Dicastal Asia zagotovila znatno financiranje, ki do konca obdobja preiskave ni bilo odplačano.

(300) Komisija je menila, da ti elementi močno kažejo na razmerje med družbama Wisdom in CITIC Dicastal vsaj kot pravno priznanima poslovnima partnerjema ali osebama, povezanima v poslu, v skladu s členom 127 IA CZU. Če bi bilo razmerje med družbama Wisdom in CITIC Dicastal sklenjeno pod običajnimi tržnimi pogoji, bi si družba CITIC Dicastal prizadevala za sporazum s podrobnimi jamstvi za zagotovitev dobave surovin, medtem ko bi si družba Wisdom dejavno prizadevala za prejemanje plačil dobav ingotov, kazni za zamude pri plačilih in dodatno odškodnino za kršitev pogodbe. V pogodbi o dobavi aluminija med družbama Wisdom in DMA je določen jasen plačilni rok. Pogodba vsebuje tudi klavzulo o reševanju sporov. Poleg tega je v pogodbi določena odpoved pogodbe. Družba Wisdom ni sprejela nobenega od teh ukrepov, dovoljenih v skladu s sporazumom o dobavi z družbo DMA, ker plačila za dobavo tako dolgo niso bila izvedena. Če stranki ne bi bili v razmerju, zlasti ob upoštevanju velikih dobavljenih količin in ustreznih zadevnih zneskov, bi družba Wisdom za uveljavitev sporazuma sprejela ustrezna pravna sredstva, tako da bi poskušala svoja plačila izterjati, morda odstopila od pogodbe in proti družbi DMA vložila odškodninsko tožbo.

(301) Družba CITIC Dicastal je trdila, da je družba DMA nakupe aluminija od družbe Wisdom delno plačala po obdobju preiskave leta 2024 in da je bilo posojilo, zagotovljeno družbi Dicastal Asia, prav tako odplačano leta 2024. Vendar je Komisija menila, da te okoliščine ne spremenijo dejstva, da družba Wisdom in skupina Dicastal nista ravnali kot neodvisna subjekta, ki poslujeta pod običajnimi tržnimi pogoji. Zgolj odplačilo po obdobju preiskave brez drugih zahtevanih in plačanih kazni in nadomestil po več letih kršitve pogodbe nikakor ne spremeni dejanskega stanja, opisanega v prejšnji uvodni izjavi, ki jasno podpira razmerje med stranema.

(302) Poleg tega je bila, kot je podrobneje razvidno v nadaljevanju, cena aluminijastih ingotov, ki jo je družba Wisdom zaračunala družbi DMA, znatno nižja od cene, ki so jo nepovezani dobavitelji zaračunali za neposredno dobavo aluminijastih ingotov. Ob nesodelovanju je Komisija sklepala, da za to ravnanje družbe Wisdom ni drugih razlogov kot dejstvo, da je družba povezana z družbo CITIC Dicastal. Nepovezani dobavitelj bi si prizadeval za čim višjo ceno in ustrezne dobičke od prodaje aluminijastih ingotov. Ker je cena te surovine povezana z mednarodno ceno na londonski borzi kovin in se z njo po vsem svetu trguje kot z blagom, v spisu ni nobene druge verjetne razlage za take razlike v ceni razen razmerja med tema subjektoma.

(303) Dodaten element, ki podpira ugotovitev razmerja, je, da je pogodba o dobavi aluminijastih ingotov med družbo Wisdom in družbo DMA popolnoma enaka pogodbi med družbama CITIC Dicastal in DMA. Obe vsebujeta popolnoma enake člene in skoraj enake pogoje (razen mehanizma določanja cen) ter sta celo enako oblikovani. Komisija je te sporazume primerjala s sporazumom o aluminijastih ingotih, ki ga je resnično nepovezan dobavitelj sklenil z družbo DMA ter je bil popolnoma drugačen v smislu pogojev in oblikovanja. Zato je tudi ta element potrdil razmerje med družbama Wisdom in CITIC Dicastal.

(304) Komisija je na podlagi vseh teh dejstev, ki so na voljo v spisu, sklenila, da je družba Wisdom v skladu s členom 127 IA CZU subjekt, povezan z družbo CITIC Dicastal. Družba Wisdom je povezana vsaj kot pravno priznan poslovni partner v skladu s členom 127(1), točka (b), IA CZU in/ali v poslu v skladu s členom 127(2) IA CZU. Komisija je na podlagi navedenih dejstev sklepala tudi, da pravno razmerje obstaja tudi v skladu s členom 127(1), točka (d), (e), (f) ali (g), IA CZU.

(305) Glede na navedeno je Komisija sklenila, da je družba Wisdom kot subjekt, povezan z družbo CITIC Dicastal in zelo tesno vključen v uspešno dokončanje maroškega projekta, delovala kot subjekt za posredno zagotavljanje finančnega prispevka podobno kot drugi trije povezani subjekti, ki jih je družba CITIC Dicastal uporabljala za usmerjanje preferenčnega financiranja v družbo DMA.

(306) Družba DMA je po dokončnem razkritju trdila, da je Komisija uporabila negativne zaključke, ko je sprejela sklepe v zvezi z razmerjem med družbama CITIC Dicastal in Wisdom. Poleg tega je ponovila svoje trditve v zvezi z razmerjem med družbama CITIC Dicastal in Wisdom, opisanim v uvodnih izjavah 281, 285, 287 in 289. Družba je nadalje trdila, da so bile ugotovitve Komisije v zvezi z obstojem neobičajne poslovne transakcije, razmerjem med družbama CITIC Dicastal in Wisdom ter uporabo razpoložljivih dejstev v zvezi s tem neutemeljene in neupravičene.

(307) Po navedbah družbe DMA sta bili ustanovitev družbe Wisdom novembra 2019 in sklenitev prodajne pogodbe marca 2020, na podlagi katere je družba Wisdom postala glavni dobavitelj aluminijastih ingotov družbi DMA, v skladu s standardnimi poslovnimi praksami.

(308) V zvezi z neplačanimi računi za dobavo aluminijastih ingotov je družba DMA trdila, da je dokazala, da je do tega prišlo zaradi spora glede cene ingotov. Spor naj bi bil rešen konec leta 2023. Po podpisu nove pogodbe na podlagi rešenega spora je družba DMA leta 2024 v bistvu odpravila ves dolg. V zvezi z oblikovanjem cen ingotov pod tržnimi cenami je družba DMA trdila, da je njen dobavitelj stavil na formulo za oblikovanje cen. Ko je družba Wisdom ugotovila, da formula ne deluje, je zahtevala zgoraj omenjena ponovna pogajanja o prodajni pogodbi. Družba DMA je trdila, da Komisija ni upoštevala dejstev, opisanih v tej uvodni izjavi.

(309) Družba DMA je ponovila, da skupni registrirani naslov z dvema drugima družbama skupine Dicastal ne pomeni nujno razmerja, saj ima veliko družb isti registrirani naslov. Podobno je trdila, da dejstvo, da ima lastnik družbe Wisdom naslov v istem kraju, kot je sedež družbe CITIC Dicastal, ne pomeni neposredne povezave med družbama. Poleg tega je stran trdila, da ni vedela za naslov lastnika in da trditev Komisije ni bila podprta z nobenimi informacijami v spisu preiskave. Družba DMA ni izpodbijala dejstva, da se dejanski naslov, s katerega družba Wisdom opravlja svojo dejavnost, razlikuje od registriranega naslova.

(310) Družba DMA je trdila, da je to, da je družba CITIC Dicastal priporočila družbo Wisdom kot dobavitelja aluminijastih ingotov družbi DMA na podlagi strokovnega znanja lastnika družbe Wisdom na področju aluminija in njunega dolgoročnega sodelovanja, v poslovnem svetu običajno. Po mnenju družbe DMA tako ravnanje ni ogrozilo neodvisnosti družb.

(311) Nazadnje, to, da skupina Dicastal ni želela razkriti dodatnih informacij o družbi Wisdom in njenem razmerju z družbo in/ali njenim lastnikom, se ne bi smelo razumeti kot priznanje kakršnih koli nepravilnosti. Po mnenju družbe DMA zavrnitev sodelovanja pri poslovanju skupine z družbo Wisdom izhaja iz pravic družb do varstva občutljivih poslovnih informacij in finančnih podatkov.

(312) Komisija je zavrnila trditve iz uvodnih izjav 306 do 311. Prvič, Komisija se ni strinjala s trditvijo, da je uporabila negativni zaključek. Zaradi nesodelovanja družbe Wisdom in skupine Dicastal v zvezi z njenim poslovanjem z družbo Wisdom je Komisija preprosto analizirala razpoložljiva dejstva in na njihovi podlagi sprejela sklepe. Čeprav posamezne ugotovitve morda niso dokaz o obstoječem razmerju med družbama CITIC Dicastal in Wisdom, če se obravnavajo ločeno, so skupaj privedle do sklepov, opisanih v uvodni izjavi 304. Poleg tega je Komisija večino posameznih trditev že obravnavala v uvodnih izjavah 275 do 303.

(313) Natančneje, neutemeljena pojasnila v zvezi z neplačanimi računi za aluminijaste ingote, predstavljena v uvodni izjavi 308, ne vzdržijo v primerjavi z dokazi v spisu. Domnevno podpisana dodatna pogodba za rešitev cenovnega spora se je nanašala le na naročila, oddana od oktobra do decembra 2023, ki so ustrezala računom, izdanim novembra in decembra 2023. Zato tudi ni pojasnjeno, zakaj računi, ki so bili izdani že septembra 2022, niso bili plačani. Poleg tega trditev, da je podpis pogodbe za večino potrebnih ingotov s podjetjem, ki je bilo ustanovljeno le nekaj mesecev pred tem, običajna poslovna praksa in da je pogodba sledila priporočilom družbe CITIC Dicastal na podlagi dolgoročnega sodelovanja z lastnikom družbe Wisdom, ni bilo mogoče podpreti z nobenim tehtnim dokazom v spisu, saj družba Wisdom sploh ni sodelovala in skupina Dicastal ni želela razkriti nobenih informacij o naravi in trajanju svojih odnosov z lastnikom družbe Wisdom. Če je mogoče domnevati, da je bila izjava iz uvodne izjave 310 zgoraj dejansko pravilna, to vsekakor le še dodatno potrjuje ugotovitve o tesni povezavi med družbo Wisdom in skupino Dicastal. Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 79, je bil naslov lastnika družbe Wisdom dostopen javnosti in prek hongkonškega registra gospodarskih družb.

(f) **Sklep**

(314) Zgornji dokazi in elementi kažejo, da je družba CITIC Dicastal od leta 2017 prejela podporo kitajske vlade na Kitajskem v obliki nepovratnih sredstev in preferenčnih posojil, prejetih od kitajske vlade ter kitajskih bank in finančnih institucij, ki delujejo kot javni organ. To zunanje financiranje je bilo zagotovljeno v okviru preferenčnih politik kitajske vlade, vključno s pobudo En pas, ena pot. Družba CITIC Dicastal je leta 2018 v imenu kitajske vlade podpisala sporazum o naložbah z maroško vlado za izvedbo projekta izgradnje obrata za proizvodnjo aluminijastih koles v okviru tesnega sodelovanja med kitajsko vlado in maroško vlado. Družba DMA je bila delujoči subjekt za izvedbo projekta s sedežem v Maroku. Zaradi svojega posebnega položaja v času izvajanja je družbi DMA prek vmesnih subjektov, tj. družb Changsha Dicastal, Dicastal Asia, Dicastal HK in Wisdom, zagotovila potrebna sredstva v skladu s sporazumom o naložbah za izvajanje maroškega projekta, pri čemer je nadzorovala, da bodo ti subjekti sredstva dejansko usmerili v družbo DMA. Družba CITIC Dicastal je bila od podpisa sporazuma o naložbah vodja projekta in porok za financiranje, čeprav z nakupom delnic družbe DMA še ni postala njen uradni lastnik. Odločila se je, da bo projekt financirala prek teh vmesnih subjektov, pri čemer bo vsaj delno uporabila sredstva, prejeta neposredno ali posredno od kitajskih bank in finančnih institucij. Zato je delovala kot subjekt, ki dodeljuje finančni prispevek, saj je ves čas izvajanja projekta vedno nadzorovala, da bodo sredstva, zagotovljena vmesnim subjektom, na koncu prenesena na družbo DMA za uspešno dokončanje projekta. Kot zadnji korak po teh načinih financiranja je v začetku leta 2024 zaključila formalni prevzem deleža družbe DMA, s čimer je izpolnila svoje zaveze z maroško vlado kot nosilko projekta v skladu s sporazumom o naložbah.

(315) Čeprav so posebni posli, s katerimi je bilo dodeljeno preferenčno financiranje, podrobno opisani v oddelku 3.5.2.2, je bilo treba v preiskavi ugotoviti, ali družba CITIC Dicastal deluje kot javni organ v smislu člena 3(1), točka (a), in člena 2(b) osnovne uredbe, ko posredno (prek svojih povezanih subjektov) zagotavlja finančne prispevke družbi DMA.

(316) Družba DMA je po dokončnem razkritju trdila, da je skupina Dicastal med preiskavo predložila obsežne dokaze, da kakršno koli financiranje, ki ga je kitajska vlada zagotovila kitajskim subjektom skupine Dicastal, ni bilo in niti ni moglo biti namenjeno pobudi En pas, ena pot, Maroku ali družbi DMA.

(317) V zvezi s tem se je družba sklicevala na (a) pripombe družbe Changsha Dicastal, v katerih je ta pojasnila, da je za izvedbo naložbe v Maroku uporabila lastna sredstva, (b) dokazilo o preverjanju, zbrano med preveritvijo na kraju samem pri družbi DMA, v katerem so pojasnjeni dogovori med družbama CITIC Dicastal in Changsha Dicastal v zvezi z maroškim projektom, (c) posojilne pogodbe družbe Changsha Dicastal, preverjene na kraju samem, ki dokazujejo, da posojilojemalec ni bil upravičen do uporabe sredstev za naložbo v tujini.

(318) Po navedbah družbe DMA je Komisija napačno trdila, da je družba CITIC Dicastal sredstva, ki jih je prejela od kitajske vlade, zagotavljala družbi DMA prek vrste povezanih subjektov. Družba je nadalje trdila, da sklep, da je družba CITIC Dicastal družbo Changsha Dicastal financirala s povečanimi prihodki od prodaje, nima podlage v evidenci preiskave. Družba DMA je ugotovitve Komisije v zvezi z zagotavljanjem preferenčnega financiranja s poceni posojili in vložki, ki jih je zagotovila družba Wisdom, opisala tudi kot špekulacijo.

(319) Komisija je zavrnila trditve iz uvodnih izjav 316 do 318. Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 81, je Komisija upoštevala pripombe družbe Changsha Dicastal o virih sredstev, uporabljenih za naložbo v Maroku. Podobno je upoštevala informacije iz zadevnega dokazila o preverjanju in posojilnih pogodb družbe Changsha Dicastal. V zvezi s tem Komisija ni nikoli trdila, da je družba Changsha Dicastal katero koli od posojil, prejetih za naložbo v Maroku, uporabila neposredno. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 221, 257, 259 in 371, je naložbo posredno financirala družba CITIC Dicastal s povečanimi prihodki od prodaje. V nasprotju s trditvami družbe DMA so bili taki sklepi sprejeti na podlagi informacij iz revidiranih poročil družbe Changsha Dicastal ter seznamov obveznosti in terjatev družb Changsha Dicastal in CITIC Dicastal, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 221, v kateri so navedeni tudi sklici na dokumente, ki jih je uporabila Komisija.

3.5.2.1.3. Družba CITIC Dicastal, ki deluje kot javni organ

(320) Kot je pojasnjeno v oddelku 3.5.2.1.1, je družba CITIC Dicastal od kitajske vlade in/ali drugih kitajskih finančnih institucij prejela zunanje preferenčno financiranje. Nato je to finančno podporo prek svojih povezanih pravnih subjektov, tj. družb Changsha Dicastal, Dicastal Asia, Dicastal HK in Wisdom, usmerjala v družbo DMA, pri čemer je nadzorovala, da se bo tok financiranja uporabil za maroški naložbeni projekt. Zato je kot predlagateljica naložbenega projekta z maroško vlado delovala kot subjekt, ki dodeljuje finančni prispevek družbi DMA. V preiskavi se je zato ocenjevalo, ali družba CITIC Dicastal pri zagotavljanju financiranja družbi DMA za njene maroške dejavnosti prek povezanih pravnih subjektov deluje kot javni organ v smislu člena 3(1), točka (a), in člena 2(b) osnovne uredbe. Ustrezna pravila in sodna praksa za to oceno so povzeti v oddelku 3.5.2.1.1, pododdelek (b).

(321) Komisija je najprej preučila državno lastništvo in druge formalne indice vladnega nadzora v zvezi z družbo CITIC Dicastal ter njeno pravno razmerje z družbo DMA.

(322) Družba CITIC Dicastal je del skupine CITIC. Upravljanje skupine CITIC višje v verigi izvaja družba CITIC Group Corporation, kitajsko podjetje v državni lasti, ki je bilo ustanovljeno z odobritvijo državnega sveta in ga v imenu slednjega financira ministrstvo za finance ([70]). To je končni upravljavec velikega števila povezanih subjektov ([71]) (v nadaljnjem besedilu: skupina CITIC). Njegovo glavno sredstvo je 58,13-odstotni delež v družbi CITIC Limited. Skupina CITIC je od svoje ustanovitve leta 1979 pionirka na področju kitajske gospodarske reforme. Naložbe izvaja na področjih z dolgoročnim potencialom in na področjih, ki so usklajena z nacionalnimi prednostnimi nalogami ([72]).

(323) Družba CITIC Limited ima 42-odstotni delež v družbi CITIC Dicastal prek družbe CITIC Industrial Investment Group Corp., Ltd (CIIG).

(324) Poleg tega je družba CITIC Dicastal v 26-odstotni lasti družbe Aluminum Alliances Limited, registrirane v Hongkongu. Glede na evidence v hongkonškem registru družb sta njena direktorja Liu Erh Fei in Asia Capital Investment Limited. Liu Erh Fei je ustanovitelj in izvršni direktor Asia Investment Capital, institucije za upravljanje sklada Asia Investment Fund. Asia Investment Fund je dolarski sklad za naložbe zasebnega kapitala, ki ga je v Hongkongu ustanovilo kitajsko ministrstvo za finance z odobritvijo državnega sveta ter drugih kvalificiranih domačih in tujih institucionalnih vlagateljev. Sklad spoštuje načela „tržno usmerjenega, internacionaliziranega in profesionalnega podjetja s sedežem na Kitajskem, ki se sooča z Azijo in gleda v svet“ ([73]).

([70]) About CITIC. Corporate Governance and Risk Management (O družbi CITIC. Korporativno upravljanje in obvladovanje tveganj). Na voljo na spletnem naslovu: https://www.group.citic/en/About_CITIC/Governance_Risk/ (zadnji ogled 9. januarja 2025).

([71]) Družba CITIC Group Corporation je imela septembra 2024 več kot 2 000 odvisnih družb. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.group.citic/uploadfile/2022/1121/子公司名单.pdf (zadnji ogled 10. januarja 2025).

([72]) Obvestilo o nadaljevanju povezanih poslov z dne 20. novembra 2023, str. 13. Na voljo na spletnem naslovu: https://tools.euroland.com/tools/Pressreleases/GetPressRelease/?ID=4425436&lang=en-GB&companycode=hk-cpf&v= (zadnji ogled 9. januarja 2025).

([73]) Na voljo na spletnem naslovu: http://www.cvca.org.cn/home/rwxx/rwxx.html?page=liuerfei (zadnji ogled 9. januarja 2025).

(325) Vizija družbe CITIC Group Corporation je zgraditi izjemen konglomerat s trajnim ugledom in pri tem „svoje poslanstvo uskladiti z nacionalnimi cilji ter prispevati k nacionalnemu pomlajevanju“ ([74]).

(326) Družba CITIC Group Corporation in različna podjetja v skupini se aktivno odzivajo na nacionalne politike in cilje, ki so neposredno pomembni za proizvodnjo aluminijastih koles. Uradniki skupine so toplo pozdravili nove zamisli in cilje, ki jih je generalni sekretar Xi Jinping predstavil v svojem poročilu na 20. nacionalnem kongresu KPK v imenu 19. centralnega komiteja. Strinjali so se, da bi morala skupina „prispevati svojo moč k izgradnji sodobne socialistične države na vsestranski način in spodbujati veliko pomladitev kitajskega naroda z modernizacijo v kitajskem slogu“, saj je „vedno bila solidarna s Partijo in še naprej uresničuje velike cilje države.“ Podružnica v Mjanmaru je poudarila, da „je skupna gradnja enega pasu in ene poti postala priljubljen mednarodni javni proizvod in platforma za mednarodno sodelovanje“. Drug predstavnik partijske podružnice v eni od družb v skupini je izjavil, da je „treba nove zahteve in dogovore z 20. nacionalnega kongresa Komunistične partije Kitajske vključiti v strategijo razvoja podjetij, v celoti izkoristiti vlogo zavarovalniške industrije kot gospodarskega ‚absorpcijskega‘ in socialnega ‚stabilizatorja‘ ter pokazati novo odgovornost in nove ukrepe v podporo skupni blaginji“ ([75]).

(327) V preiskavi je bilo ugotovljeno, da je KPK izvajala nadzor in vplivala na odločitve družb prek več sedanjih ali nekdanjih članov upravnega odbora v različnih družbah skupine CITIC, vključno z družbo CITIC Dicastal. Predsednik družbe CITIC Dicastal Zhu Zhihua je bil tudi partijski sekretar v podjetju ([76]). Nekdanji namestnik generalnega direktorja, Gao Xiuying, je zastopal stalni odbor KPK družbe CITIC Dicastal v njenem upravnem odboru ([77]). Še en direktor družbe CITIC Dicastal, Zhang Jian, ki je zastopal njenega delničarja, družbo CIIG, je bil tudi sekretar partijskega odbora v družbi CIIG ([78]). Sekretar partijskega odbora banke CITIC Bank Fang He Ying je bil predsednik in izvršni direktor banke ter namestnik generalnega direktorja družbe CITIC Group Corporation ([79]).

(328) Vpliv KPK na podjetja skupine CITIC je razviden tudi iz njihovih statutov in se odraža v njihovem poslovanju.

(329) Statut družbe CITIC je bil pripravljen z namenom zagotovitve skladnosti družbe, med drugim z določbami statuta KKP. V skladu s statutom družbe CITIC Dicastal je treba v družbi ustanoviti organizacijo KKP, da bi se okrepilo splošno vodstvo KKP, usmerjalo vodenje in upravljalo splošno stanje v družbi. Poleg tega je v statutu predvidena ustanovitev partijskega odbora, katerega člani lahko postanejo člani sveta direktorjev, nadzornega odbora in vodstva družbe. Ena od nalog partijskega odbora je preučiti pomembne zadeve v zvezi s poslovnim upravljanjem družbe in razpravljati o njih. Takšne raziskave in razprave se uporabljajo kot priprave za svet direktorjev in vodstvo pri sprejemanju odločitev o pomembnih vprašanjih. Statut določa, da mora svet direktorjev prisluhniti mnenjem partijskega odbora v zvezi s pomembnimi poslovnimi odločitvami in vprašanji. Direktorji uveljavljajo pravice, ki jim jih dodeli družba, z ustrezno diskretnostjo, previdnostjo in skrbnostjo, da zagotovijo, da je poslovanje družbe v skladu z nacionalnimi zakoni, predpisi in različnimi *nacionalnimi ekonomskimi politikami*.

([74]) About CITIC. Brief introduction (O družbi CITIC. Kratka predstavitev). Na voljo na spletnem naslovu: https://www.group.citic/en/About_CITIC/Brief_Introduction/ (zadnji ogled 9. januarja 2025).

([75]) Pogumno se odpravite na novo pot velikega pomlajevanja – poročilo 20. nacionalnega kongresa Komunistične partije Kitajske je v skupini CITIC vzbudilo topel odziv. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.citic.com/html/2022/News_1021/2589.html (zadnji ogled 9. januarja 2025).

([76]) Družba CITIC Dicastal je opravila strateške pogovore z družbo BYD in je bila povabljena na konferenco novega glavnega dobavitelja družbe BYD za dobavo vozil na pogon z novimi viri energije. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.dicastal.com/Index/Detail/index/cid/070213/id/338 (zadnji ogled 19. januarja 2025).

([77]) Gao Xiuying, nekdanji član stalnega odbora KPK družbe CITIC Dicastal Co., Ltd., je bil izključen iz partije in razrešen s položaja. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.chinanews.com.cn/gn/2024/12-13/10335966.shtml (zadnji ogled 19. januarja 2025).

([78]) Zhang Jian – osebni profil. Na voljo na spletnem naslovu https://vip.stock.finance.sina.com.cn/corp/view/vCI_CorpManagerInfo.php?stockid=000998&Pcode=30383454&Name=%D5%C5%BC%E1 (zadnji ogled 19. januarja 2025).

([79]) China CITIC Bank – direktorji. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.citicbank.com/about/survey/directorate/ (zadnji ogled 19. januarja 2025). Skupina CITIC – vodstvo skupine – partijski odbor skupine. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.group.citic/html/About_CITIC/Directors_Senior/ (zadnji ogled 19. januarja 2025). Skupina CITIC – vodstvo skupine – višje vodstvo. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.group.citic/html/About_CITIC/Directors_Senior/ (zadnji ogled 19. januarja 2025).

(330) Poročilo Xi Jinpinga je odmevalo tudi v družbi CITIC Dicastal: „Liu Xinghua, član propagandnega odbora partijske podružnice ‚tovarne svetilnik' in oddelka linije aluminijastih koles 6 je povedal, da bi morala družba [CITIC Dicastal] prevzeti Xi Jinpingovo miselnost o socializmu s kitajskimi značilnostmi za novo dobo kot ‚svetilnik misli', sistematično preučiti in poglobiti [svoje] razumevanje ter voditi ‚tovarno svetilnik' pri vzpostavitvi visokokakovostnega razvoja. Tovariš Dai Wenhu, sekretar partijske podružnice oddelka linije aluminijastih koles 2, je med izmenjavo mnenj o ‚zmogljivosti na področju proizvodnje in kakovosti' povedal, da je proizvodnja rešilna bilka nacionalnega gospodarstva. [Družba] mora ohraniti koncept ‚kakovost je življenje družbe Dicastal' ter pomagati vzpostaviti zmogljivosti na področju proizvodnje in kakovosti s krepitvijo ključnih temeljnih tehnoloških raziskav proizvodnje opreme in celovitim spodbujanjem inteligentne proizvodnje." ([80])

(331) Eden od povezanih ponudnikov finančnih sredstev za družbo CITIC Dicastal je bila banka CITIC Bank. Ta subjekt je tudi pod končnim nadzorom družbe CITIC Group Corporation, in sicer prek družb CITIC Corporation Limited, CITIC Limited in CITIC Financial Holdings, njegovega neposrednega obvladujočega delničarja, ki je imel leta 2023 64-odstotni delež v CITIC Bank ([81]).

(332) Banka CITIC Bank v skladu s svojim statutom ([82]) ustanovi organizacijo KKP, izvaja dejavnosti KKP, spoštuje in krepi splošno vodstvo KKP ter v celoti upošteva vodilno vlogo partijskega odbora pri določanju usmeritve, upravljanju splošnih razmer in zagotavljanju izvajanja. Direktorji banke uveljavljajo pravice, ki jim jih podeli banka, preudarno, vestno in skrbno, da zagotovijo skladnost poslovanja banke z zahtevami nacionalnih zakonov, upravnih predpisov in različnih *nacionalnih ekonomskih politik*, vključno s tistimi, ki se nanašajo na proizvodnjo aluminijastih koles.

(333) Zgornji dokazi kažejo prepričljiv primer formalnih indicev nadzora kitajske vlade nad družbo CITIC Dicastal, vključno z neposrednimi formalnimi indici nadzora z drugimi subjekti skupine CITIC, vključenimi v naložbeni projekt v Maroku. Tak nadzor kitajska vlada izvaja prek lastništva ter strukture in postopka odločanja in/ali prisotnosti KKP v dejavnostih teh različnih družb, da se zagotovi ustrezno izvajanje vladnih politik, ki so neposredno pomembne za proizvodnjo aluminijastih koles. Na podlagi tega je mogoče sklepati, da družba CITIC Dicastal izvaja politike kitajske vlade.

(334) Komisija je poleg državnega lastništva in drugih formalnih indicev nadzora, ki ga izvaja kitajska vlada, preučila, ali ima družba CITIC Dicastal vladna pooblastila, jih izvaja ali so ji podeljena. V zvezi s tem se je preiskava osredotočila na razmerje družbe CITIC Dicastal s kitajsko vlado, pravno in gospodarsko okolje, ki prevladuje na Kitajskem, ter na to, ali ta subjekt dejansko opravlja vladne funkcije, ob upoštevanju vseh dejstev in okoliščin ter zlasti obsega in vsebine politik kitajske vlade v sektorju aluminijastih koles.

(335) V zvezi s prevladujočim kitajskim pravnim, političnim in gospodarskim okoljem, v katerem deluje družba CITIC Dicastal, je Komisija zbrala dokaze o prevladujočem vplivu kitajske vlade na glavne pravne in ekonomske vidike njenega gospodarstva ([83]). Natančneje, v zvezi s sektorjem aluminijastih koles je Komisija ugotovila, da država vanj znatno posega prek številnih preferenčnih politik iz načrtov, smernic, direktiv in drugih dokumentov politike, izdanih na vseh ravneh vlade, ter da kitajska vlada ohranja znatno stopnjo lastništva in nadzora v družbah, dejavnih v tem sektorju ([84]).

([80]) Prav tam.

([81]) China CITIC Bank. Letno poročilo za leto 2023, str. 176 in 178. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.citicbank.com/about/investor_1011/financialaffairs/report/2023/202404/P020240429732182698660.pdf (zadnji ogled 9. januarja 2025).

([82]) Statut banke China CITIC Bank Co., Ltd. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.citicbank.com/about/survey/regulation/202110/P020240730610518853121.pdf (zadnji ogled 9. januarja 2025).

([83]) Glej Delovni dokument služb Komisije o znatnem izkrivljanju v gospodarstvu Ljudske republike Kitajske z dne 20. decembra 2017 (SWD(2017) 483 final/2). Na voljo na spletnem naslovu: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/december/tradoc_156474.pdf.

([84]) Glej Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/99 z dne 11. januarja 2023 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih aluminijastih koles s poreklom iz Ljudske republike Kitajske na podlagi pregleda zaradi izteka ukrepa v skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta, (UL L 18, 19.1.2023, str. 66), zlasti oddelek 3.3.1, uvodne izjave 41 do 70.

(336) Ugotovitev, da družba CITIC Dicastal izvaja vladne funkcije, podpirajo trije dodatni elementi.

(337) Prvi element je vsebovan v sporazumu o naložbah, podpisanem z maroško vlado 26. julija 2018. Kot je že razvidno iz uvodnih izjav 159 do 161 in 183, se ta sporazum nanaša na dvostransko sodelovanje med Marokom in Kitajsko. Bolj zgovorno je, da v točki (D) preambule vsebuje sklicevanje na „skupino CITIC Dicastal Group“ kot vodilnega proizvajalca aluminijastih koles in nadalje navaja, da je LRK delovala prek skupine CITIC Dicastal Group. S tem je poudarjeno, da je kitajska vlada s to naložbo v Maroku v posebnem okviru dvostranskega sodelovanja med državama družbo CITIC Dicastal in njeno skupino kot celoto zaradi njenega strokovnega znanja in izkušenj na področju proizvodnje aluminijastih koles izbrala posebej za izvajanje in uresničevanje splošnih ciljev vladne politike v okviru pobude En pas, ena pot.

(338) Drugi element je, da je kitajska vlada uradno priznala, da skupina CITIC, ki vključuje družbi CITIC Dicastal in DMA, izvaja pobudo En pas, ena pot in politike spodbujanja naložb po svetu ter da se za sporazum o naložbah, ki ga je 26. julija 2018 podpisala z maroško vlado, tj. „maroški projekt“, šteje, da je „v skladu“ s pobudo En pas, ena pot. Skupina CITIC je že leta 2017 poudarila ([85]), da izvaja „strategijo spodbujanja naložb po svetu“ in da je izvedla obsežne naložbe v okviru pobude En pas, ena pot. Izjavila je, da bo še naprej dejavno sodelovala pri oblikovanju pobude En pas, ena pot, tako da bo še bolj prispevala k spodbujanju skupnega razvoja Kitajske ter držav in regij vzdolž poti. Med „sedmimi krogi sodelovanja“, opisanimi za izvajanje pobude En pas, ena pot, je omenila krog sinergije z več nacionalnimi ministrstvi in komisijami, podjetji v državni lasti ter lokalnimi vladami in podjetji v državni lasti. V zvezi s tem je banka CITIC Bank že leta 2017 podprla pobudo En pas, ena pot s hkratnimi naložbami in financiranjem, pri čemer so bili znatni zneski zagotovljeni v obliki finančne podpore in prek namenskega sklada za pobudo En pas, ena pot.

(339) Poleg tega se družba CITIC Dicastal v svojem članku, objavljenem julija 2019 (glej tudi uvodno izjavo 174) ([86]), sklicuje na vladne politike, ki dejavno spodbujajo prilagoditev in nadgradnjo industrijske strategije, pri čemer navaja, da še naprej spodbuja strategijo spodbujanja naložb po svetu in gradi proizvodne obrate v tujini. Iz tega vira so razvidni tudi tesne povezave in sodelovanje med najvišjim vodstvom družbe CITIC Group Corporation (tj. predsednikom in generalnim direktorjem) ter razvoj in dejavnosti družbe CITIC Dicastal. V zvezi z maroškim projektom so vodje družbe CITIC Group Corporation družbo CITIC Dicastal spodbudili, naj svoj domači poslovni model posnema v Maroku, vključno z „nadzorovanimi tržnimi viri za spodbujanje naložb na področju socialnega kapitala“. Ta model bi se v Maroku prvič uporabil v tujini, in sicer na podlagi zaveze, da bo postal nacionalni projekt En pas, ena pot.

(340) Tretji element, ki kaže, da ima družba CITIC Dicastal vladna pooblastila, temelji na dejstvu, da je v več kitajskih načrtih in dokumentih politike izrecno navedena kot ena od družb, izbranih za izvajanje pobude En pas, ena pot in spodbujanje širitve mednarodnih zmogljivosti. Med drugim je v izvedbenem načrtu za Qinhuangdao iz leta 2020 v oddelku 6 o proizvodnji opreme v okviru pobude En pas, ena pot izrecno navedena promocija naložbenega projekta družbe CITIC Dicastal v Maroku ([87]).

(341) Kar zadeva preferenčno financiranje, sta poleg vseh elementov iz oddelka 3.5.1 v obvestilu province Hebei iz leta 2018 o izvajanju pobude En pas, ena pot in spodbujanju mednarodnega sodelovanja na področju zmogljivosti v oddelku 6 o spodbujanju proizvodnje opreme izrecno navedena družba CITIC Dicastal in Maroko kot upravičenec do spodbujanja naložb ([88]).

([85]) Skupina CITIC: Izvajanje nacionalnih strategij in celovita uvedba pobude En pas, ena pot. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.foundation.citic/icms/null/null/ns:LHQ6LGY6LGM6MmM5Y2Q1OGU1ZWM2ODE4YzAxNWY1MTU3YzUyMDAwY2IscDosYTosbTo=/show.vsml (zadnji ogled 10. januarja 2025).

([86]) CITIC Dicastal, Zagon nove kitajske proizvodne sile v tujini, uredniški oddelek tega časopisa, 15. julij 2019. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.jingjidaokan.com › null.

([87]) Glej izvedbeni načrt za Qinhuangdao iz leta 2020 o dejavnem sodelovanju pri oblikovanju pobude En pas, ena pot in spodbujanju mednarodnega sodelovanja na področju proizvodnih zmogljivosti. Na voljo na spletnem naslovu: http://fgw.qhd.gov.cn/home/details?code=MTk0MTkzNzM4Mzk2&pcode=MA%CE%B3%CE%B3&id=461926 (zadnji ogled 10. januarja 2025).

([88]) Obvestilo generalnega urada ljudske vlade province Hebei o objavi izvedbenega načrta za dejavno sodelovanje pri oblikovanju pobude En pas, ena pot ter spodbujanje mednarodnega sodelovanja na področju proizvodnih zmogljivosti, 2018/110. Na voljo na spletnem naslovu http://fgcx.bjcourt.gov.cn:4601/law?fn=lar1478s159.txt in https://law.esnai.com/mview/189605 (zadnji ogled 18. januarja 2025).

(342) Poleg tega sta skupina CITIC in agencija Sinosure januarja 2020 podpisali sporazum o strateškem sodelovanju ([89]), pri čemer so bili prisotni sekretar in predsednik partijskega odbora banke CITIC Bank ter član partijskega odbora in namestnik generalnega direktorja agencije Sinosure. CITIC Bank je bila prva delniška banka, ki je podpisala tak sporazum z agencijo Sinosure glede na njuno dolgoletno sodelovanje. Obseg financiranja je presegel 20 milijard USD. Ta sporazum je pokazal odločenost teh družb, da skupaj izvajata nacionalno strategijo in podpirata podjetja pri prodiranju na svetovni trg. To sodelovanje se je odražalo v podružnici agencije Sinosure v provinci Hebei, ki je izrecno izrazila podporo pobudi En pas, ena pot za projekt družbe CITIC Dicastal ([90]). Tudi podružnica kitajske izvozno-uvozne banke (Export-Import Bank of China) v provinci Hebei je izrecno navedla, da bo podpirala družbo CITIC Dicastal in ji zagotovila financiranje ([91]).

(343) V vsakem primeru se je Komisija v zvezi z banko CITIC Bank in finančno institucijo CITIC Finance pri analizi javnega organa oprla na ugotovitve v zvezi z drugimi kitajskimi bankami in finančnimi institucijami, ki družbi CITIC Dicastal neposredno ali posredno zagotavljajo financiranje, kot je podrobno opisano v oddelku 3.5.2.1.1, saj veljajo tudi za CITIC Bank in CITIC Finance. Na podlagi tega je Komisija sklenila, da sta CITIC Bank in CITIC Finance pri zagotavljanju financiranja družbi CITIC Dicastal delovali kot javni organ v smislu člena 3(1), točka (a), in člena 2(b) osnovne uredbe.

(344) Skratka, Komisija je na podlagi sklopa dokazov, opisanega v tem oddelku, sklenila, da je družba CITIC Dicastal pri zagotavljanju finančnih prispevkov družbi DMA prek povezanih subjektov delovala kot javni organ v smislu člena 3(1), točka (a), v povezavi s členom 2(b) osnovne uredbe. Ustrezni dokazi so pokazali, da obstajajo formalni indici o državnem lastništvu in nadzoru družbe CITIC Dicastal prek neposredne ali posredne udeležbe kitajske vlade in/ali KKP v osnovnem kapitalu in/ali svetu direktorjev, ki sprejema ustrezne poslovne odločitve, ter da družba CITIC Dicastal pri maroškem projektu izvaja politike kitajske vlade, vključno s pobudo En pas, ena pot. Navedeni dokazi so nadalje pokazali, da je v zadevnem pravnem, političnem in gospodarskem okolju na Kitajskem, v katerem deluje družba CITIC Dicastal, tako na splošno kot zlasti v sektorju aluminijastih koles, vlada znatno prisotna prek preferenčnih politik in načrtov, ki precej posegajo v običajne tržne sile. Poleg tega je iz ustreznih dokazov jasno razvidno, da ima družba CITIC Dicastal vladna pooblastila, saj izvaja vladne funkcije in skupaj z drugimi subjekti v isti skupini že od nekdaj izvaja preferenčne politike, ki jih je sprejela kitajska vlada. V zvezi z družbo CITIC Dicastal in njenim naložbenim projektom v Maroku je jasno, da gre za izvajanje kitajske pobude En pas, ena pot, politike spodbujanja naložb po svetu in politike *Made in China* ter drugih kitajskih preferenčnih politik v podporo sektorju aluminijastih koles, tudi v okviru sodelovanja med maroško in kitajsko vlado.

(345) Čeprav je maroška vlada po dokončnem razkritju navedla, da nima pravice dajati pripomb v zvezi z družbami iz tretjih držav in njihovim upravljanjem, je kljub temu predložila pripombe na ugotovitve Komisije. Trdila je le, da je družba CITIC Dicastal na podlagi svojih izkušenj ustanovila maroški obrat kot zasebno naložbo, ki ni povezana s kitajsko vlado, in ponovno poudarila pomanjkanje dokazov za okvir dvostranskega sodelovanja s podpisom sporazuma o naložbah med družbo CITIC Dicastal, ki deluje v imenu kitajske vlade, in maroško vlado.

(346) Komisija je opozorila, da je ta trditev zgolj izjava, ki je sledila, potem ko je maroška vlada priznala, da ne more predložiti pripomb v zvezi s tujim podjetjem. Zato je Komisiji ni bilo treba obravnavati, tudi glede na zgoraj navedene vsebinske ugovore v zvezi s to točko.

(347) Družba DMA je po dokončnem razkritju trdila, da ugotovitve Komisije niso zagotovile zadostnih dokazov, da je družba CITIC Dicastal javni organ.

([89]) Strateški sporazum iz leta 2020 med družbo CITIC in agencijo Sinosure. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.group.citic/html/2020/News_1123/2317.html (zadnji ogled 10. januarja 2025).

([90]) S krediti za zavarovanje izvoza na podlagi politike je zagotovljena močna podpora za delo naše province v zvezi s „šestimi stabilnostmi“ in „šestimi jamstvi“, 2021. Na voljo na spletnem naslovu: https://dfjr.hebei.gov.cn (zadnji ogled 18. januarja 2025).

([91]) Podružnica kitajske izvozno-uvozne banke (Export-Import Bank of China) v provinci Hebei si po najboljših močeh prizadeva za izvajanje posebnega načrta posojil, da bi pomagala stabilizirati osnovne zunanjetrgovinske razmere. Na voljo na spletnem naslovu: http://www.eximbank.gov.cn/info/jgdt/202102/t20210208_25738.html (zadnji ogled 10. januarja 2025).

(348) Podobno kot v uvodnih izjavah 345 in 346 je Komisija opozorila da ji ni treba obravnavati pripomb družbe DMA v zvezi z ugotovitvami, da je družba CITIC Dicastal javni organ, saj je šlo zgolj za izjavo brez vsebinskih argumentov.

3.5.2.2. Ugotovitve preiskave

(349) Glede na zgoraj navedene ugotovitve, da je družba CITIC Dicastal finančno podporo kitajske vlade prejela neposredno in prek kitajskih finančnih institucij, ki so delovale kot javni organi, ter da je družba CITIC Dicastal delovala kot javni organ pri usmerjanju finančne podpore kitajske vlade v projekt v Maroku, ki ga je izvedla družba DMA, je Komisija preučila naslednje posebne transakcije, povezane s financiranjem projekta in izvedene v korist družbe DMA:

— povečanje kapitala,

— finančna posojila,

— dejanska posojila, povezana s pridobitvijo investicijskega blaga,

— dejanska posojila, povezana z nakupom surovin,

— zagotavljanje surovin po preferenčnih cenah.

(a) **Povečanje kapitala**

(350) Kot je opisano v uvodnih izjavah 264 do 266, se je novembra 2021 registrirani lastniški kapital družbe DMA znatno povečal. To povečanje je bilo financirano na naslednji način:

— družba DMA je leta 2019 od svoje kitajske matične družbe Dicastal Asia prejela šest posojil. Teh posojil ni nikoli odplačala niti ni plačala pripadajočih obresti. Posojila so bila leta 2021 kapitalizirana.

— Hkrati je družba Dicastal Asia prevzela obveznosti družbe DMA v zvezi s šestimi kitajskimi družbami tveganega kapitala in jih dodala lastniškemu kapitalu družbe DMA.

(351) Uporabila je sredstva, ki sta jih zagotovila njen edini delničar družba Changsha Dicastal v obliki povečanja lastniškega kapitala in posojila ter povezana družba Wisdom v obliki posojila, kot je navedeno v uvodnih izjavah 261, 265, 266 in 274. Končni kitajski vir tega financiranja, ki se je usmerjal prek družb Changsha Dicastal, Wisdom in Dicastal Asia, je bila družba CITIC Dicastal. Ob ustanovitvi maroške odvisne družbe in v obdobju po tem je družba CITIC Dicastal sama prejela sredstva od svojih povezanih finančnih subjektov v skupini ter od različnih drugih kitajskih bank in finančnih institucij v državni lasti, kot je navedeno v uvodnih izjavah 222 do 226.

(1) *Finančni prispevek*

(352) Komisija je na podlagi ugotovitev iz oddelka 3.5.2.1 sklenila, da je družba CITIC Dicastal pri zagotavljanju zgoraj navedenih finančnih prispevkov družbi DMA prek povezanih subjektov delovala kot javni organ v smislu člena 3(1), točka (a)(i), in člena 2(b) osnovne uredbe.

(353) Zato ta program pomeni finančni prispevek v obliki neposrednega prenosa sredstev v smislu člena 3(1), točka (a)(i), kitajske vlade, ki ga je mogoče pripisati maroški vladi v okviru sodelovanja med kitajsko in maroško vlado.

(354) Po dokončnem razkritju je družba DMA trdila, da kitajska vlada ali javni organ ni zagotovil finančnega prispevka v zvezi s povečanjem kapitala. Družba je trdila, da je zgolj prenesla sredstva z enega računa na drugega.

(355) Poleg tega je vztrajala, da so bila dejstva Komisije napačna, saj ni kapitalizirala le sredstev, prejetih od družbe Dicastal Asia, ampak tudi sredstva, prejeta od šestih nepovezanih offshore podjetij, v spisu pa ni bilo nobenega dokaza, da je teh šest podjetij sodelovalo v pobudi En pas, ena pot. Trdila je tudi, da Komisija ni dokazala, da je zadevno posojilo družbe Dicastal Asia izviralo od kitajske vlade ali družbe CITIC Dicastal.

(356) Komisija se ni strinjala s trditvami iz uvodnih izjav 354 in 355. Računovodska obravnava zadevnih transakcij (prerazvrstitev iz posojil/obveznosti v lastniški kapital delničarja) ni spremenila tega, da je bila družba DMA v bistvu oproščena obveznosti plačila neporavnanega zneska obveznosti in odplačila posojila. Namesto tega so bili ti dolgovi spremenjeni v lastniški kapital družbe.

(357) Poleg tega v obravnavani zadevi ni pomembno, ali je šest offshore podjetij sodelovalo v pobudi En pas, ena pot ali ne. Dolga družbe DMA namreč niso odpisala ta podjetja, temveč edina neposredna delničarka družbe DMA, družba Dicastal Asia. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 350 in 351, je družba Dicastal Asia najprej poravnala dolg družbe DMA do offshore podjetij z uporabo sredstev družbe CITIC Dicastal, ki so se dodeljevala prek družb Changsha Dicastal in Wisdom. Ko je postala lastnica navedenih dolgov, jih je, namesto da bi od družbe DMA zahtevala sredstva, uporabila za povečanje svojega kapitalskega vložka v maroško družbo.

(2) *Ugodnost*

(358) Dolgovi družbe DMA, ki izhajajo iz posojil družbe Dicastal Asia in obveznosti do šestih upnikov, so bili pretvorjeni v lastniški kapital, vendar nikoli niso bili odplačani neposredno ali posredno prek dividend. Zato je Komisija kapitalizirane dolgove štela za oprostitev dolga, ki jo je skupina CITIC omogočila družbi DMA.

(359) S tem programom je zagotovljena ugodnost, ki je enaka znesku odpisanega dolga. Ker pa je bil odpisani dolg v obliki kapitalskega vložka, je treba ugodnost porazdeliti na daljše obdobje. Zato je Komisija za obdobje preiskave dodelila del skupne ugodnosti, ki ustreza deležu amortizacije glede na skupno vrednost glavnih sredstev družbe, tj. njene opreme, v obdobju preiskave.

(360) Družba DMA se je po dokončnem razkritju pritožila, da ni jasno, v kakšni obliki sta bila prejeta finančni prispevek in/ali ugodnost, saj se je Komisija v uvodni izjavi 353 sklicevala na neposredni prenos sredstev, v uvodni izjavi 358 na oprostitev dolga, v uvodni izjavi 359 pa na odpis dolga.

(361) V zvezi z izračunom ugodnosti je družba trdila, da noben dolg ni bil odpisan, ker je bil kapitaliziran, zato je dodelitev ugodnosti obdobju preiskave na podlagi amortizacije opreme napačna.

(362) Komisija je ugotovila, da so transakcije, ne glede na to, ali so bile opisane kot oprostitev dolga ali odpis dolga, pomenile neposreden prenos sredstev, kot je potrdil odbor v poročilu *Koreja – Komercialna plovila* ([92]). Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 356, je bil dolg družbe DMA dokončno odpisan, saj je bila družba s kapitalizacijo oproščena obveznosti njegovega odplačila. Komisija je zato zavrnila trditve iz uvodnih izjav 360 in 361.

(3) *Specifičnost*

(363) Ti prispevki so specifični, saj spadajo v okvir dvostranskih sporazumov kitajske in maroške vlade o naložbah, kot je podrobno opisano v oddelku 3.4. Shema je specifična v skladu s členom 4(2), točka (a), osnovne uredbe, ker je omejena na specifično podjetje, ki je del avtomobilskega sektorja v skladu z maroškimi preferenčnimi politikami, podrobno opisanimi v oddelku 3.3, in je tudi regionalno specifična, saj se izvaja na območju pospeševanja industrije, ki je med drugim obravnavano tudi v oddelku 3.3.

(364) Po posebnem razkritju je družba DMA trdila, da ni dokazov, da so bili finančni prispevki specifični za družbo DMA ali avtomobilski sektor ali da so bili zagotovljeni v okviru sodelovanja med maroško in kitajsko vlado.

(365) Komisija je ugotovila, da ta trditev ni bila utemeljena. Kot je navedeno v uvodni izjavi 363, je Komisija ugotovitve sprejela na podlagi specifičnih dokazov, ki kažejo sektorsko in regionalno specifičnost. Zato je Komisija zavrnila te trditve.

([92]) Poročilo odbora, Koreja – Komercialna plovila, točke 7.411 do 7.413.

(4) *Sklep*

(366) Stopnja subvencije, določena v zvezi s to subvencijsko shemo v obdobju preiskave za sodelujočega proizvajalca izvoznika:

Povečanje kapitala v okviru sodelovanja med maroško in kitajsko vlado

Ime družbe	Finančna podpora	Stopnja subvencije
DMA	Kapitalizirana posojila	1,29 %
DMA	Kapitalizirane obveznosti	1,10 %

(b) **Dejansko posojilo, povezano z investicijskim blagom in posojili**

(367) Družba DMA je v letih 2020 in 2021 od povezanih družb prejela dve finančni posojili, kot je podrobno opisano v uvodnih izjavah 268 in 271.

(368) Družba Dicastal HK je leta 2020 družbi DMA zagotovila posojilo, ki je bilo ob koncu obdobja preiskave v celoti odplačano. Družba Dicastal HK se je financirala s posojili svojega edinega delničarja, družbe CITIC Dicastal, kot je opisano v uvodni izjavi 271. Vrednost navedenih posojil je močno presegala vrednost posojila, ki ga je družba Dicastal HK dodelila družbi DMA.

(369) Družba Dicastal Asia je leta 2021 družbi DMA dodelila posojilo, ki je bilo ob koncu obdobja preiskave v celoti odplačano. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 268 in 274, je družba Dicastal Asia za financiranje posojila prejela vrsto posojil od družbe Wisdom, ki so po svoji vrednosti pokrila znesek, posojen družbi DMA.

(370) Poleg tega je družba DMA, kot je opisano v uvodni izjavi 260, prejela eno dejansko posojilo, saj je družba Changsha Dicastal družbi DMA dobavila proizvodno opremo v vrednosti več kot 90 % skupne vrednosti kupljene opreme. Dobave so potekale med letoma 2018 in 2022. Vendar družba DMA te opreme ni pravočasno odplačala. Na začetku obdobja preiskave je imela še vedno neporavnan dolg iz navedenih transakcij v višini 70 % njihove skupne vrednosti. Del dobavljene opreme je plačala v obdobju preiskave, s čimer se je preostala vrednost znižala na 50 % skupne vrednosti sredstev, pridobljenih od družbe Changsha Dicastal ob koncu obdobja preiskave.

(371) Kot je opisano v uvodni izjavi 257, je družba Changsha Dicastal svoj prispevek k naložbenemu projektu v Maroku lahko financirala s povečanim denarnim tokom iz svojih transakcij z družbo CITIC Dicastal.

(372) Zato je bilo mogoče vse te finančne tokove izslediti nazaj do kitajskega končnega lastnika, tj. družbe CITIC Dicastal, ki je sama prejela sredstva od svojih povezanih finančnih subjektov v skupini ter od različnih drugih kitajskih bank in finančnih institucij v državni lasti, kot je ugotovljeno v uvodnih izjavah 222 do 226.

(1) *Finančni prispevek*

(373) Komisija je na podlagi ugotovitev iz oddelka 3.5.2.1 sklenila, da je družba CITIC Dicastal pri zagotavljanju finančnega prispevka družbi DMA prek svojih povezanih subjektov delovala kot javni organ. Ugotovljeno je bilo, da so pri zagotavljanju posojil družbi CITIC Dicastal kot javni organ delovale tudi finančne institucije skupine CITIC ter banke in finančne institucije v državni lasti.

(374) Finančni prispevek je bil v obliki neposrednega prenosa sredstev z zagotavljanjem preferenčnega financiranja v obliki posojil in dejanskega posojila družbi DMA v smislu člena 3(1), točka (a)(i).

(375) Te finančne prispevke, ki jih je družba CITIC Dicastal kot javni organ zagotovila prek svojih povezanih subjektov, je mogoče pripisati maroški vladi v okviru njenega dvostranskega sodelovanja s kitajsko vlado v skladu z ugotovitvami iz oddelka 3.4.

(376) Družba DMA je po dokončnem razkritju trdila, da pojem „dejanska posojila“ ni obstajal niti v osnovni uredbi niti v Sporazumu STO o SIU. Družba Changsha Dicastal je med preveritvijo na kraju samem vsekakor dokazala, da družba DMA pred družbo Changsha Dicastal ni imela dolga. Družba Changsha Dicastal je delovala kot zastopnik, neporavnani znesek pa je predstavljal kredit, ki so ga odobrili dejanski dobavitelji opreme. V zvezi s tem je družba ponovila, da se ne strinja z uporabo člena 28 osnovne uredbe, saj zavrnitev predložitve fizičnega seznama prvotnih dobaviteljev opreme kot dokazila med preveritvijo na kraju samem Komisiji ni preprečila preverjanja informacij, potrebnih za to preiskavo (glej tudi uvodne izjave 112, 116 in 118.

(377) Poleg tega je družba DMA trdila, da ni dokazov, da bi kitajska vlada ali družba CITIC Dicastal zagotovila posojila družbama Dicastal Asia in Dicastal HK. Po njenih navedbah računovodske evidence in računovodski izkazi družbe CITIC Dicastal jasno kažejo, da družbam Changsha Dicastal, Dicastal Asia in Dicastal HK ni zagotovila nobenih posojil, poleg tega pa ni izvedla nobenega plačila družbi Dicastal Asia.

(378) V zvezi s pojmom „dejanska posojila“ je Komisija navedla, da je to terminologijo uporabila le za razlikovanje navedenih zadevnih transakcij od finančnih posojil, kadar posojilodajalec na podlagi posojilne pogodbe prenese dejanska finančna sredstva na bančni račun posojilojemalca. V obravnavanem primeru dejansko posojilo predstavlja enakovreden položaj, v katerem pa je dobavitelj opreme z neizterjavo ali zamudo pri izterjavi plačil družbi DMA zagotovil sredstva, ki sicer družbi ne bi bila na voljo.

(379) V zvezi s posojilom, ki ga družba Changsha Dicastal ni zagotovila, je Komisija opozorila, da ker družba Changsha Dicastal ni želela predložiti seznama svojih domnevnih dobaviteljev strojev, dobavljenih družbi DMA, ni mogla preučiti, kateri subjekti so nosili breme neporavnanega dolga ter v kakšnih okoliščinah in pod kakšnimi pogoji je bilo tako domnevno posojilo odobreno. V nasprotju z informacijami, ki jih je družba Changsha Dicastal predložila med preveritvijo na kraju samem, je v pogodbah o nakupu opreme, ki jih je predložila družba DMA, družba Changsha Dicastal jasno opredeljena kot prodajalec, opredeljene pa so tudi njene obveznosti glede zasnove, proizvodnje, dobave, namestitve in prodaje opreme družbi DMA ter zagotavljanja usposabljanja na kraju samem. Družba Changsha Dicastal kot prodajalec zagotavlja tudi vse garancije, ki temeljijo na sporazumih.

(380) V zvezi s kitajsko vlado ali družbo CITIC Dicastal, ki je zagotavljala financiranje družbam Changsha Dicastal, Dicastal Asia ali Dicastal HK, se je Komisija sklicevala na transakcije, opredeljene v uvodnih izjavah 257, 268, 271 in 274, ki dokazujejo, kako je družba CITIC Dicastal prek svojih povezanih subjektov zagotavljala sredstva v zvezi s transakcijami, opisanimi v uvodnih izjavah 367 do 370, družbi DMA. Komisija je zlasti ugotovila, da je družba CITIC Dicastal družbi Dicastal HK zagotavljala posojila v nasprotju s pripombami o dokončnem razkritju, ki jih je predložila družba DMA. Te informacije je posredovala družba Dicastal HK sama in so bile preverjene na kraju samem.

(381) Komisija je zato zavrnila trditve iz uvodnih izjav 376 in 377.

(2) *Ugodnost*

(382) Te prakse prinašajo ugodnost, ki je enaka razliki med obrestmi, ki jih je družba DMA plačala za posojilo, in zneskom, ki bi ga plačala za primerljivo komercialno posojilo.

(383) Komisija je za določitev referenčne obrestne mere upoštevala datum začetka posojila, njegovo trajanje, valuto in kreditno sposobnost družbe.

(384) Obe finančni posojili sta bili denominirani v EUR. Čeprav so bili računi za opremo, ki jo je dobavila družba Changsha Dicastal, izdani v CNY, so bila plačila izvedena v EUR. Zato je Komisija štela, da je bilo dejansko posojilo denominirano v EUR.

(385) Komisija je za oceno kreditne sposobnosti in dolgoročnega tveganja solventnosti družbe uporabila kratkoročni koeficient ter razmerje med dolžniškim in lastniškim kapitalom.

(386) Kratkoročni koeficient meri sposobnost podjetja, da plača kratkoročne obveznosti, ter predstavlja razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. V letih 2019, 2020 in 2023 je kratkoročni koeficient družbe DMA ostal pod 1, kar pomeni, da družba v navedenih letih ne bi mogla poravnati svojih kratkoročnih obveznosti z likvidacijo svojih kratkoročnih sredstev. Razmere so bile ugodnejše v letih 2021 in 2022, ko se je kratkoročni koeficient zvišal nad 1. Če pa se pri izračunu kratkoročne likvidnosti (pospešeni kazalnik likvidnosti) ne upoštevajo zaloge, saj jih ni mogoče takoj pretvoriti v denarna sredstva, je koeficient tudi v letu 2021 ostal pod 1, v letu 2022 pa komajda presegel 1.

(387) Z razmerjem med dolžniškim in lastniškim kapitalom se meri sposobnost družbe, da poravna svoje dolgoročne dolžniške obveznosti. Ta kazalnik je pokazal zelo slabo stanje. Razmerje med dolžniškim in lastniškim kapitalom je v letih 2019 in 2020, tj. preden je bil velik del dolga družbe kapitaliziran, doseglo vrednost več kot 2 000 (glej uvodne izjave 264 do 266 in 350). Po povečanju kapitala so dolgoročne finančne obveznosti še naprej presegale lastniški kapital delničarja. Razmerje med dolžniškim in lastniškim kapitalom je v obdobju 2021–2022 ostalo nad 5, leta 2023 pa nad 3.

(388) Komisija je ob upoštevanju vprašanj glede likvidnosti in solventnosti, opisanih v uvodnih izjavah 385 do 387, menila, da družba ni bila v dobrem finančnem položaju in je imela profil visokega tveganja za potencialne posojilodajalce in vlagatelje.

(389) Na podlagi navedenega je Komisija uporabila evrski indeks visokega donosa ICE BofA, s katerim se spremlja donosnost v eurih denominiranega podjetniškega dolga, ki ima slabšo bonitetno oceno od naložbenega razreda in ki je bil javno izdan na domačih evrskih trgih ali trgih euroobveznic. Ker so kitajski subjekti posojili in dejansko posojilo zagotovili za tuji projekt v Maroku, je Komisija menila, da bi bilo treba upoštevati tudi tveganje države. Zato je obrestno mero na podlagi evrskega indeksa visokega donosa ICE BofA prilagodila za tveganje države, kot ga je ocenila OECD.

(390) Datum začetka obeh finančnih posojil se je upošteval pri določitvi referenčne obrestne mere, saj sta imeli obe posojili fiksno obrestno mero. Trajanje posojil se je upoštevalo pri izračunu premije na podlagi ocene tveganja države.

(391) Družba DMA je po dokončnem razkritju trdila, da Komisija ni ustrezno pojasnila izračuna ugodnosti in ni jasno pojasnila osnove za izračun ugodnosti za dejansko posojilo.

(392) Družba DMA je nadalje trdila, da Komisija ni upoštevala plačilnih pogojev, dogovorjenih v pogodbah za nakup zadevne opreme. Komisija zlasti ni upoštevala, da so bila plačila dogovorjena v več obrokih, pri čemer je velik del nabavne vrednosti zapadel šele v 270 dneh po končani namestitvi in zagonu opreme. Zato bi morala Komisija zagotoviti, da se v izračun ugodnosti vključi samo oprema, za katero je rok plačila že potekel.

(393) V zvezi z referenčno vrednostjo je družba trdila, da se referenčna vrednost, ki jo je uporabila Komisija, ni nanašala na posojila in kot taka ni izpolnjevala zahtev iz člena 14, točka (b), Sporazuma STO o SIU. Poleg tega je družba trdila, da ni mogla dostopati do izvornih podatkov in tako potrditi njihove točnosti. Družba DMA je trdila, da bi morala Komisija uporabiti obrestne mere na denarnem trgu MDS za Maroko, ki naj bi natančno odražale obrestne mere maroških komercialnih institucij.

(394) Nadalje je trdila, da ugotovitve Komisije o razmerju med dolgom in lastniškim kapitalom družbe DMA ter tveganju države Maroka niso utemeljene. Družba je trdila, da izračuni razmerja med dolžniškim in lastniškim kapitalom niso bili razkriti in so bili nerazumljivi. Po njenem mnenju ocena tveganja države OECD ni pomembna za posojila, saj se nanaša na „razvrstitev udeleženk Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih glede na tveganje države“.

(395) Nazadnje je družba navedla, da se ugodnost, ki izhaja iz neporavnanih obveznosti za opremo, ne bi smela obračunati samo v obdobju preiskave, ampak bi morala biti razporejena na povprečno življenjsko dobo opreme.

(396) Komisija je zavrnila trditve iz uvodnih izjav 391 do 395.

(397) Prvič, izračun ugodnosti za dejansko posojilo je bil na splošno pojasnjen v uvodnih izjavah 382 do 384, podroben izračun pa je bil družbi DMA razkrit v Prilogi 2-3.3.2 k razkritju za posamezno družbo.

(398) Drugič, učinek plačilnih pogojev v obravnavanem primeru ni bil pomemben. Razen ene uvozne transakcije, ki je predstavljala manj kot 0,9 % neporavnanega zneska na začetku obdobja preiskave, so bili vsi stroji dobavljeni v takih obdobjih, da je datum zapadlosti zadnjega obroka potekel pred začetkom obdobja preiskave.

(399) Tretjič, Komisija se ni strinjala z oceno družbe DMA glede skladnosti izbrane referenčne vrednosti z zahtevami iz člena 14, točka (b), Sporazuma STO o SIU. Referenčna vrednost je predstavljala donos dolga podjetij z visokim tveganjem, tj. koliko je upnik zaslužil, ko je posodil denar družbi s takim profilom tveganja, denominiran v EUR, kar odraža valuto dolga družbe DMA in njen profil naložbenega tveganja. Komisija je potrdila, da je povezava do vira referenčnih podatkov, navedenih v razkritju za posamezno družbo, delovala pravilno. Pripeljala je na domačo stran banke Federal Bank of St. Louis ([93]), kjer bi družba lahko iskala določeno referenčno vrednost z uporabo kode iz Priloge 2 (list „Benchmark-EUR loan“ (Referenčna vrednost – posojila v EUR) k razkritju za posamezno družbo. Komisija je preučila tudi obrestne mere na denarnem trgu MDS za Maroko, ki jih je kot ustreznejšo referenčno vrednost predlagala družba DMA. Komisija je ugotovila, da obrestna mera na denarnem trgu ustreza obrestni meri za medbančna posojila ([94]) in zato ni primerna kot referenčna obrestna mera.

(400) Četrtič, Komisija je ugotovila, da so bili izračuni kazalnikov kreditne sposobnosti družbi DMA razkriti v Prilogi 2-3.2 k razkritju za posamezno družbo. Preglednica vsebuje formule za izračun posameznih kazalnikov, tabelo s podatki, uporabljenimi za izračun, vire navedenih podatkov (revidirana poročila in davčne napovedi). Rezultati za posamezne kazalnike so bili predstavljeni tudi v taki obliki, da so družbi omogočili, da sledi vsakemu koraku izračuna. Komisija je ugotovila, da je premija za tveganje države ustrezna, saj so bila posojila, podobno kot izvozni krediti, zagotovljena za projekt v tujini.

(401) Nazadnje je Komisija pojasnila, da ugodnost za neporavnane znesek obveznosti za opremo ni bila izravnana v celotni nabavni vrednosti opreme. Namesto tega so se kot ugodnost v okviru tega programa štele le obresti, ki bi morale biti plačane v obdobju preiskave za tako posojilo, zagotovljeno v obliki odloženega plačila. Ugodnost je bila torej specifična za obdobje preiskave in ni zahtevala nadaljnje dodelitve v daljšem obdobju.

(3) *Specifičnost*

(402) Ti prispevki so tudi specifični, saj spadajo v okvir dvostranskih sporazumov o naložbah med kitajsko in maroško vlado, kot je podrobno opisano v oddelku 3.4. Te sheme so specifične zlasti v skladu s členom 4(2), točka (a), osnovne uredbe, ker so posojili in dejansko posojilo omejeni na specifično podjetje, ki je del avtomobilskega sektorja v skladu z maroškimi preferenčnimi politikami, podrobno opisanimi v oddelku 3.3, in so tudi regionalno specifične, saj se izvajajo na območju pospeševanja industrije, ki je med drugim obravnavano tudi v oddelku 3.3.

(403) Družba DMA je po dokončnem razkritju trdila, da analiza specifičnosti, ki jo je opravila Komisija, ni bila zadostna.

(404) Komisija je opozorila, da je bila ta trditev zgolj izjava, ki ni bila podprta z nobenim dokazom. Na podlagi elementov, ki kažejo sektorske in regionalne posebnosti, kot je navedeno v uvodni izjavi 402, je potrdila svoje ugotovitve.

([93]) Federal Bank of St. Louis. Na voljo na spletnem naslovu: https://fred.stlouisfed.org (zadnji ogled 7. februarja 2025).
([94]) Mednarodna finančna statistika. Opombe o državah, str. 113. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781455217588/9781455217588.xml (zadnji ogled 7. februarja 2025).

(4) *Sklep*

(405) Stopnja subvencije, določena v zvezi s to subvencijsko shemo v obdobju preiskave za sodelujočega proizvajalca izvoznika:

Dejansko posojilo, povezano z investicijskim blagom in posojili v okviru sodelovanja med maroško in kitajsko vlado

Ime družbe	Finančna podpora	Stopnja subvencije
DMA	Dejansko posojilo, povezano z investicijskim blagom	5,44 %
DMA	Posojila družb Dicastal Asia in Dicastal HK	0,51 %

(406) Maroška vlada je po dokončnem razkritju podprla trditve družbe DMA in opozorila na svoje razumevanje, da so družba DMA in njene povezane družbe dokazale, da noben finančni prispevek, ki ga je kitajska vlada dodelila kitajskim povezanim družbam na Kitajskem, ni bil namenjen družbi BRI, Maroku ali družbi DMA, kar dokazuje tudi pripomba družbe Changsha Dicastal, da je vložila lastna sredstva v kapital družbe DMA. Nato je sklenila, da je Komisija očitno napačno sklepala, da je družba CITIC Dicastal kot javni organ zagotavljala sredstva kitajske vlade prek več povezanih subjektov. Maroška vlada je trdila tudi, da v spisu ni dokazov, da je povečana prodaja družbi Changsha Dicastal zagotavljala podporo družbi DMA ter da je družba CITIC Dicastal uporabila družbo Wisdom za zagotavljanje nadaljnjih posojil in poceni vložkov družbi DMA.

(407) Komisija je ugotovila, da so bile te trditve maroške vlade zgolj trditve brez kakršne koli utemeljitve. Zato ji jih ni bilo treba obravnavati. V vsakem primeru je Komisija vsebinsko obravnavala vse trditve družbe DMA v zvezi s temi vprašanji in jih zavrnila.

(c) **Neposredni prenos sredstev, povezanih z zagotavljanjem aluminijastih ingotov**

(408) Družba DMA je aluminijaste ingote, glavno surovino, ki se uporablja pri proizvodnji aluminijastih koles, nabavljala pri majhnem številu povezanih in nepovezanih dobaviteljev. Kot je podrobno opisano v uvodnih izjavah 105, 106, 272 in 273, je bila družba Wisdom, za katero je bilo ugotovljeno, da je povezana s skupino Dicastal (glej oddelek 3.5.2.1), glavni dobavitelj družbe DMA, od katerega je bilo v obdobju preiskave kupljenih približno 75 % vseh aluminijastih ingotov. Družba DMA je pogodbo z družbo Wisdom za tako velike količine aluminijastih ingotov podpisala marca 2020, le štiri mesece po ustanovitvi družbe Wisdom.

(409) Preferenčni pogoji, pod katerimi je družba Wisdom družbi DMA dobavljala aluminijaste ingote, so imeli dvojni namen.

(410) Prvič, družba DMA kljub plačilnemu roku 90 dni, jasno določenemu v pogodbi med družbama Wisdom in DMA, do konca obdobja preiskave prvi ni plačala za nobenega od ingotov, kupljenih med decembrom 2022 in koncem obdobja preiskave. Poleg tega družba Wisdom ni nikoli ukrepala v skladu z določbami o reševanju sporov iz pogodbe, da bi pridobila taka plačila, niti ni odstopila od pogodbe.

(411) Drugič, cena, ki jo je družba Wisdom zaračunala družbi DMA, je bila umetno in znatno nižja od cene, ki so jo neposredno zaračunavali drugi tuji nepovezani dobavitelji aluminijastih ingotov, ki so bili tudi proizvajalci surovin in so družbi DMA dobavljali znatne količine. Komisija je menila, da je na tako razliko v ceni očitno vplivalo razmerje z družbo Wisdom in da znatnih razlik v ceni drugih nepovezanih dobaviteljev ni mogoče pojasniti z drugimi elementi, kot so trajanje pogodbe ali zadevne količine.

(1) *Finančni prispevek*

(412) Glede na ugotovitve iz uvodne izjave 305 je Komisija sklenila, da je družba CITIC Dicastal družbo Wisdom izkoristila kot sredstvo za usmerjanje preferenčne podpore, ki jo je kitajska vlada zagotovila maroškemu projektu.

(413) Družba CITIC Dicastal pa je prejela sredstva od svojih povezanih finančnih subjektov v skupini ter od različnih drugih kitajskih bank in finančnih institucij v državni lasti, kot je navedeno v uvodnih izjavah 153 do 158.

(414) Komisija je na podlagi ugotovitev iz oddelka 3.5.2.1 sklenila, da je družba CITIC Dicastal pri zagotavljanju finančnega prispevka družbi DMA prek svojih povezanih subjektov delovala kot javni organ. Ugotovljeno je bilo, da so kot javni organ delovale tudi finančne institucije skupine CITIC ter banke in finančne institucije v državni lasti, ko so družbi CITIC Dicastal zagotovile posojila.

(415) Finančni prispevek je bil v obliki neposrednega prenosa sredstev z zagotavljanjem preferenčnega financiranja kot dejanskega posojila družbi DMA prek družbe Wisdom v smislu člena 3(1), točka (a)(i). Znesek finančnega prispevka je bil enak neporavnanemu dolgu iz neplačanih računov za aluminijaste ingote po datumu njihove zapadlosti. Poleg tega je družba Wisdom družbi DMA za dobavljene aluminijaste ingote zaračunala precej nižjo ceno.

(416) Družba DMA je po dokončnem razkritju trdila, da ni prejela nobenega finančnega prispevka v obliki neposrednega prenosa sredstev, temveč le aluminijaste ingote.

(417) Nadalje je trdila, da med družbama CITIC Dicastal in Wisdom ni nobene povezave. Zato ni bilo dokazov o finančnem prispevku in specifičnosti.

(418) Družba DMA je trdila tudi, da ji družba Wisdom ni podaljšala nobenih ugodnejših pogojev v zvezi z dobavljenimi ingoti. Družba DMA naj bi uporabila neplačane račune, da bi družbi Wisdom preprečila zvišanje cene, dogovorjene v pogodbi. V zvezi s tem je družba DMA poudarila, da se je cena v skladu s ponovno izpogajano pogodbo novembra in decembra 2023 zvišala. V tem obdobju je bila višja od cene, plačane za aluminijaste ingote, ki jih je dobavila družba ALBA. Poleg tega je družba DMA trdila, da je v letu 2024 plačala skoraj vse neporavnane račune.

(419) Poleg tega je družba DMA trdila, da ni dokazov, da je družba CITIC Dicastal usmerjala preferenčno podporo, ki jo je kitajska vlada zagotavljala družbi DMA. Družba je zlasti trdila, da je Komisija preverila vse obveznosti in terjatve družbe CITIC Dicastal v obdobju 2017–2023 ter bi tako lahko potrdila, da na družbo Wisdom niso bila prenesena nobena sredstva. Poleg tega po mnenju družbe DMA ni dokazov, da je družba Wisdom od kitajske vlade prejela preferenčno financiranje.

(420) V zvezi z obliko preferenčnega financiranja, proti kateremu so bili v okviru te subvencijske sheme uvedeni izravnalni ukrepi, je družba DMA trdila, da pojem „dejansko posojilo“ ni bil vsebovan niti v osnovni uredbi niti v Sporazumu STO o SIU, zato bi morala Komisija skleniti, da ni bilo finančnega prispevka.

(421) Komisija je zavrnila trditve iz uvodnih izjav 416 do 420.

(422) Prvič, kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 409 do 411, je finančni prispevek v obliki neposrednega prenosa sredstev vključeval zagotavljanje preferenčnih cen za aluminijaste ingote s strani družbe Wisdom, in zamujanje pri izterjavi plačil s strani družbe Wisdom ki je znatno preseglo plačilni rok, dogovorjen v pogodbi.

(423) Drugič, ugotovitve in sklepi o razmerju med družbama CITIC Dicastal in Wisdom ter pripombe skupine Dicastal o tem vprašanju so bili obravnavani v uvodnih izjavah 275 do 313.

(424) Tretjič, Komisija je razlago nižjih cen, ki jih je zaračunavala družba Wisdom, obravnavala v uvodni izjavi 313.

(425) Četrtič, Komisija je razloge za nenavedbo družbe Wisdom v revidiranih poročilih in računovodskih evidencah družbe CITIC Dicastal obravnavala že v uvodnih izjavah 274 do 313, zlasti v uvodnih izjavah 283 in 284. Poleg tega se Komisija ni strinjala s trditvijo, da je preverila vse obveznosti in terjatve družbe CITIC Dicastal za obdobje 2017–2023. V zvezi s tem je Komisija zahtevala in prejela sezname obveznosti in terjatev družbe CITIC Dicastal, povezane s transakcijami z družbo Changsha Dicastal.

(426) Komisija je nazadnje obravnavala pojem „dejansko posojilo“ iz uvodne izjave 378.

(2) *Ugodnost*

(427) Prakse, opisane v uvodnih izjavah 408 do 411, zagotavljajo ugodnost, ki je enaka:

— razliki med obrestmi, ki jih je družba DMA plačala za dejansko posojilo, in zneskom, ki bi bil plačan za primerljivo komercialno posojilo, ter

— razliki med ceno, ki jo je družba DMA plačala za aluminijaste ingote, kupljene od družbe Wisdom, in tržno ceno primerljive surovine, ki jo je dobavil nepovezan dobavitelj.

(428) Kar zadeva dejansko posojilo, je Komisija za določitev referenčne obrestne mere za izračun ugodnosti upoštevala trajanje posojila, njegovo valuto in kreditno sposobnost družbe.

(429) V izračun ugodnosti je vključila nakupne transakcije, izvedene leta 2022, z neporavnanim plačilom v obdobju preiskave. Za te transakcije je bilo trajanje posojila določeno na eno polno leto. Pri nakupih, fakturiranih v letu 2023, so se upoštevali samo tisti z datumom zapadlosti v plačilo v letu 2023. Trajanje posojila za te transakcije je bilo izračunano kot razlika med datumom zapadlosti in koncem leta. Čeprav so bili po obdobju preiskave odplačani le deli teh posojil, je Komisija tudi zneske, za katere niso bili predloženi dokazi o odplačilu po obdobju preiskave, obravnavala kot dejansko posojilo in ne kot neposreden prenos celotnega zneska v obliki odpisa dolga.

(430) Cena, ki jo je družba Wisdom zaračunavala za dobavo aluminijastih ingotov, je bila v USD. Zato je Komisija štela, da je bilo dejansko posojilo denominirano v USD.

(431) Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 385 do 388, je imela družba DMA profil visokega tveganja za potencialne posojilodajalce in vlagatelje. Zato je Komisija kot referenčno uporabila pričakovano obrestno mero za obveznice, ki so jih izdala podjetja z bonitetno oceno B (na podlagi podatkov družbe Bloomberg). Iz razlogov, pojasnjenih v uvodni izjavi 389, je bila referenčna obrestna mera dodatno prilagojena za tveganje države, kot ga je ocenila OECD.

(432) Ker je bilo dejansko posojilo porazdeljeno na dve leti, je Komisija za določitev referenčne obrestne mere in izračun premije za tveganje države upoštevala dveletno trajanje posojila.

(433) Kar zadeva razliko v nakupni ceni za izračun ugodnosti, je Komisija primerjala povprečno nakupno ceno, ki jo je družba DMA plačala za aluminijaste ingote, ki jih je družba Wisdom dobavila v obdobju preiskave, s povprečno nakupno ceno, ki jo je družba DMA plačala za aluminijaste ingote, ki jih je v obdobju preiskave dobavil drugi največji nepovezani dobavitelj.

(434) Po dokončnem razkritju je družba DMA trdila, da je referenčna obrestna mera, uporabljena za dejansko posojilo, v nasprotju s členom 14.b Sporazuma STO o SIU, in se sklicevala na svoje trditve v zvezi z „dejanskim posojilom, povezanim z investicijskim blagom in posojili“, kot je opisano v uvodni izjavi 393.

(435) V zvezi z metodologijo izračuna ugodnosti za preferenčno ceno aluminijastih ingotov je družba trdila, da bi morala Komisija izključiti dobave, prejete novembra in decembra 2023, saj je bilo dokazano, da so bile cene, ki jih je zaračunavala družba Wisdom, višje od cen, ki jih je zaračunavala družba ALBA.

(436) V zvezi z referenčno ceno aluminijastih ingotov je družba DMA trdila, da je Komisija kršila člen 14(d) Sporazuma STO o SIU, ki zahteva, da se „ustreznost plačila določi glede na prevladujoče tržne pogoje za zadevno blago ali storitev v državi nakupa“, kadar je uporabila uvozno ceno aluminijastih ingotov, ki jih dobavlja družba ALBA. Po navedbah družbe Komisija ni dokazala, da cene uvoženega aluminija ustrezajo prevladujočim pogojem v Maroku.

(437) Nazadnje je družba trdila, da se ugodnost, določena za ta program, ne bi smela v celoti dodeliti skupnemu prometu družbe. Ker so aluminijasti ingoti, kupljeni od družbe Wisdom, predstavljali le del vseh ingotov, pridobljenih v obdobju preiskave, bi morala Komisija dodeliti le ustrezen del izračunane ugodnosti.

(438) Komisija je zavrnila trditve iz uvodnih izjav 434 do 437.

(439) Prvič, Komisija je trditve družbe v zvezi z referenčno obrestno mero obravnavala v uvodni izjavi 399. Tudi v primeru referenčne obrestne mere za posojila, denominirana v USD, je Komisija družbi razkrila izvorne podatke v Prilogi 2 (list „Benchmark-USD loan“ (Referenčna vrednost – posojila v USD) k razkritju za posamezno družbo. Pričakovana obrestna mera za obveznice, ki jih izdajo podjetja z bonitetno oceno B, je ustrezen približek obrestne mere, ki bi jo moralo plačati podjetje z visokim profilom tveganja, če bi si želelo izposoditi sredstva, denominirana v USD.

(440) Drugič, Komisija je določila subvencioniranje za določeno obdobje preiskave. V tem obdobju je preučila tehtane povprečne cene, ki sta jih zaračunavali družbi Wisdom in ALBA. Komisija je menila, da zahteva družbe za izvedbo primerjave na podlagi krajšega obdobja ni utemeljena.

(441) Tretjič, Komisija je menila, da je bila uvozna cena aluminijastih ingotov, ki jih je dobavljala družba ALBA, ustrezen približek za domače maroške cene ingotov, saj so morali uvoženi ingoti konkurirati ceni surovin, nabavljenih na domačem trgu.

(442) Nazadnje je Komisija menila, da je uporabila konservativen pristop, ko je dodelila ugodnost za celoten promet družbe. Nesporno je, da je družba DMA prejela celotno vrednost ugodnosti, določene za ta program, in ne le deleža, ki ustreza deležu aluminijastih ingotov, ki jih je dobavila družba Wisdom, v skupni količini ingotov, kupljenih v obdobju preiskave. Trditi je mogoče, da ker so bili ingoti uporabljeni za proizvodnjo le dela celotne količine aluminijastih koles, proizvedenih v OP, bi morala biti skupna vrednost dodeljena le ustreznemu deležu celotnega prometa.

(3) *Specifičnost*

(443) Ti prispevki so tudi specifični, saj spadajo v okvir dvostranskih sporazumov o naložbah med kitajsko in maroško vlado, kot je podrobno opisano v oddelku 3.4. Te sheme so specifične zlasti v skladu s členom 4(2), točka (a), osnovne uredbe, ker sta dejansko posojilo in neposredni prenos sredstev prek preferenčnih cen aluminijastih ingotov omejena na specifično podjetje, ki je del avtomobilskega sektorja v skladu z maroškimi preferenčnimi politikami, podrobno opisanimi v oddelku 3.3, in so tudi regionalno specifične, saj se izvajajo na območju pospeševanja industrije, ki je med drugim obravnavano tudi v oddelku 3.3. Družba Wisdom je prek subjekta Dicastal Asia zagotovila posojila družbi DMA zlasti zato, da bi jih uporabila kot naložbe v to družbo.

(4) *Sklep*

(444) Stopnja subvencije, določena v zvezi s to subvencijsko shemo v obdobju preiskave za sodelujočega proizvajalca izvoznika:

Neposredni prenos sredstev, povezanih z zagotavljanjem aluminijastih ingotov v okviru sodelovanja med maroško in kitajsko vlado

Ime družbe	Finančna podpora	Stopnja subvencije
DMA	Dejansko posojilo, povezano z zagotavljanjem vhodnih materialov	2,03 %
DMA	Preferenčna cena vhodnih materialov	15,65 %

3.6. **Neposredni prenos sredstev, ki jih je zagotovila maroška vlada**

3.6.1. *Nepovratna sredstva, zagotovljena v okviru sklada za industrijski razvoj in naložbe*

(445) Pritožnik je trdil, da so maroški proizvajalci izvozniki koristili nepovratna sredstva, ki jih je zagotovil sklad za industrijski razvoj in naložbe v okviru sporazumov o naložbah, ki so jih podpisale zadevne družbe in maroška vlada.

(a) **Pravna podlaga**

(446) Sklad za industrijski razvoj in naložbe je javni investicijski sklad, ki upravičencem zagotavlja nepovratna sredstva ter ga je z zakonom o financah iz leta 1995 in njegovimi poznejšimi spremembami ([95]) prvotno ustanovila maroška vlada na podlagi okvirnega zakona št. 18-95 o listini o naložbah ([96]) in poimenovala *Fonds de promotion des investissements*. Leta 2015 se je sklad preimenoval v *Fonds de Développement Industriel et des Investissements*, da bi se poudarila njegova usmerjenost v industrijo. Cilj sklada za industrijski razvoj in naložbe je konsolidirati industrijske dejavnosti države ter posodobiti in razviti njeno sposobnost nadomestitve uvoženih izdelkov.

(447) Sklad za industrijski razvoj in naložbe neposredno upravlja maroška vlada, in sicer predsednik vlade, minister za finance in minister za industrijo, kot je navedeno v členu 1 odloka št. 2-14-715 o izvajanju zakona o financah za leto 2015 ([97]).

(b) **Ugotovitve preiskave**

(448) Sklad za industrijski razvoj in naložbe je vladni instrument, ki zagotavlja naložbeno podporo v obliki nepovratnih sredstev, dodeljenih vlagateljem. Vrste dejavnosti, ki spadajo na področje delovanja sklada, so opisane kot „financiranje industrijskega razvoja“, „kritje stroškov ugodnosti, dodeljenih vlagateljem v okviru ureditve pogodb o naložbah, s strani države“ in „kritje odhodkov, potrebnih za spodbujanje in podpiranje naložb“.

(449) Da bi bil projekt upravičen do sredstev iz sklada za industrijski razvoj in naložbe, ga mora maroška vlada v okviru načrta za pospeševanje industrije (2014–2020) opredeliti kot „strateški projekt“ ali „projekt strukturiranja“. Avtomobilski sektor je eden od strateških industrijskih sektorjev, podprtih z načrtom za pospeševanje industrije, kot je poudarjeno v oddelku 3.3 zgoraj. Ugodnost je pogojena tudi s podpisom sporazuma o naložbah med marokom vlado in vlagateljem v okviru zakona o listini o naložbah. Poleg tega morajo naložbeni projekti izpolnjevati vsaj eno od naslednjih petih meril za upravičenost, določenih v listini o naložbah: (i) njihov znesek mora v obdobju treh let znašati najmanj 200 milijonov MAD (tj. 18,5 milijona EUR); (ii) izvajati se morajo v eni od provinc ali prefektur, navedenih v odloku št. 2-98-520 (z dne 30. junija 1998) ([98]); (iii) omogočiti morajo, da se v treh letih ustvari najmanj 250 stabilnih delovnih mest; (iv) zagotoviti morajo prenos tehnologije; (v) prispevati morajo k varstvu okolja.

(450) Sklad za industrijski razvoj in naložbe zagotavlja finančne prispevke v obliki nepovratnih sredstev, dodeljenih izbranim vlagateljem, z letnim proračunom v višini 3 milijard MAD (tj. 280 milijonov EUR). V okviru sklada so na voljo naslednje ugodnosti:

— nepovratna sredstva za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva, ki lahko krijejo do 30 % skupnega zneska naložbe brez davkov (vključno s pridobitvijo zakupa zemljišča v mejah 20 % stroškov zemljišča, stroški tehnične pomoči, odhodki, povezanimi z raziskavami in razvojem ter inovacijami, itd.),

— premija za rast izvoza v višini do 10 % dodatnega prihodka od izvoza,

— letna premija za nadomestitev uvoza: podjetja, ki so del ekosistema, ki je vsaj 60 % nakupov svojih vhodnih materialov, ki so bili prvotno opravljeni v tujini, prenesel na industrijske dobavitelje s sedežem v Maroku, so lahko upravičena do letne premije za nadomestitev uvoza v višini do 2 % teh nakupov.

([95]) Décret n° 2-00-895 du 6 kaada 1421 (31 janvier 2001) pris pour l'application des articles 17 et 19 de la loi-cadre no 18-95 formant charte de l'investissement; Décret n°2-15-625 modifiant le décret n° 2-00-895 du 6 kaada 1421 (31 janvier 2001) pris pour l'application des articles 17 et 19 de la loi-cadre n°18-95 formant charte de l'investissement; Décret n° 2-04-847 du 8 ramadan 1425 (22 octobre 2004) complétant le décret n° 2-00-895 du 6 kaada 1421 (31 janvier 2001) pris pour l'application des articles 17 et 19 de la loi-cadre n° 18-95 formant charte de l'investissement.

([96]) Dahir n° 1-95-213 du 14 joumada II 1416 (8 novembre 1995) portant promulgation de la loi-cadre n° 18-95 formant charte de l'Investissement.

([97]) Odlok št. 1-14-195 z dne 24. decembra 2014 o razglasitvi zakona o financah št. 100-14 za proračunsko leto 2015.

([98]) Al Hociema, Berkane, Jerada, Nador, Oujda-Amgad, Taounate, taourirt, Taza, Tétouan, Chefchaouen, Larache, Tanger Assilah, Beni Makada, Tata, Smara, Boujdour, Guelmim, Oued Dahab in Tan Tan.

(451) Oba preiskovana proizvajalca izvoznika aluminijastih koles sta z državo Maroko podpisala dvostranski sporazum o naložbah. Maroška vlada je oba projekta označila tudi kot „strateška“ za državo v skladu z načrtom za pospeševanje industrije, projekta pa sta ustvarila približno 1 200 delovnih mest za družbo DMA in 1 300 delovnih mest za družbo Hands ([99]).

(452) Sporazumi o naložbah za obe družbi so zajemali le del sheme, ki se nanaša na nepovratna sredstva za naložbe. Proizvajalca izvoznika nista zahtevala premij za rast izvoza in za nadomestitev uvoza. Poleg tega je bilo ugotovljeno, da čeprav sta bili obe družbi upravičeni do nepovratnih sredstev, družba DMA ni izpolnila nekaterih formalnih meril, določenih v sporazumu, in zato v OP še ni zaprosila za podporo za naložbe. Samo družba Hands 8 je že prejela del naložbene podpore v skladu s pogoji iz sporazuma o naložbah, ki sta ga podpisali družba Hands Corporation (matična družba) in maroška vlada.

(c) **Finančni prispevek**

(453) Ta program nepovratnih sredstev pomeni finančni prispevek v obliki neposrednega prenosa sredstev maroške vlade v smislu člena 3(1), točka (a), osnovne uredbe. Maroška vlada je družbi Hands 8 izplačala finančni prispevek, povezan s prvo fazo naložbenega projekta, v višini 30 % skupnih naložb, kot je bilo določeno v spremenjenem sporazumu o naložbah; to izplačilo je zajemalo obdobje od leta 2020 do vključno leta 2023.

(d) **Ugodnost**

(454) S finančnim prispevkom je zagotovljena ugodnost, ki je enaka znesku nepovratnih sredstev.

(455) Ker se povezane ugodnosti, ki izhajajo iz sporazuma o naložbah, nanašajo na sredstva, je bila ugodnost za OP izračunana z dodelitvijo zneska nepovratnih sredstev glede na amortizacijsko dobo sredstev, za katera so bile izvedene naložbe, zlasti 30 let za zemljišča in zgradbe ter 7 do 10 let za stroje.

(e) **Specifičnost**

(456) Shema je specifična v skladu s členom 4(2), točka (a), osnovne uredbe, saj je omejena na izbrane vlagatelje za industrijske dejavnosti podjetja končnega upravičenca, ki je del avtomobilskega sektorja v skladu z maroškimi preferenčnimi politikami, podrobno opisanimi v oddelku 3.3. Prav tako je regionalno specifična, saj se izvaja na območju pospeševanja industrije, ki je med drugim obravnavano tudi v oddelku 3.3.

(f) **Sklep**

(457) Stopnja subvencije, določena v zvezi s to subvencijsko shemo v obdobju preiskave za sodelujočega proizvajalca izvoznika:

Nepovratna sredstva, zagotovljena v okviru sklada za industrijski razvoj in naložbe

Ime družbe	Stopnja subvencije
Hands 8	1,57 %

3.6.2. *Nepovratna sredstva, zagotovljena v okviru sklada za gospodarski in socialni razvoj*

(458) Sklad Hassan II za gospodarski in socialni razvoj (v nadaljnjem besedilu: sklad HIIF) je bil prvič ustanovljen leta 1999 in se je financiral s privatizacijo podjetij v državni lasti. Leta 2002 je bil z zakonom št. 36-01 preoblikovan v javni organ („établissement public“) kot ločeno pravno osebo. Sklad nima osnovnega kapitala, temveč se v celoti financira iz državnega proračuna Maroka.

([99]) Ministrstvo za industrijo in trgovino. The Chinese group CITIC Dicastal and the Moroccan State sign an investment agreement for an industrial project in the automotive sector (Kitajska skupina CITIC Dicastal in država Maroko sta podpisali sporazum o naložbah za industrijski projekt v avtomobilskem sektorju), julij 2018. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.mcinet.gov.ma/en/content/chinese-group-citic-dicastal-and-moroccan-state-sign-investment-agreement-industrial-project (zadnji ogled 17. decembra 2024).

(459) Člen 1 zakona št. 36-01 določa, da ima država Maroko pooblastila za nadzor nad dejavnostmi sklada in njegovim splošnim upravljanjem. Poleg tega skladu predseduje predsednik maroške vlade, ki ima največjo glasovalno moč v najvišjem upravnem organu sklada, tj. upravnem svetu, ki nadzoruje vse dejavnosti sklada. Upravni svet sestavljajo tudi vladni organi in direktor maroške nacionalne centralne banke Bank Al-Maghrib. V skladu s členom 6 ima upravni svet končna pooblastila za kontrolo in nadzor, med drugim v zvezi z merili za izbor upravičenih projektov ter dejanskimi odločitvami o financiranju in izplačilu sredstev.

(460) Namen sklada HIIF je zagotoviti finančno pomoč (v obliki kapitalskih naložb, predujmov ali vračljivih posojil ali nepovratnih finančnih prispevkov) za programe gospodarskega in finančnega razvoja, spodbujanje zaposlovanja z mikroposojili ter vse projekte, ki prispevajo k spodbujanju naložb in zaposlovanja.

(461) V okviru nacionalnega pakta za industrijski razvoj, ki ga je pozneje nasledil načrt za pospeševanje industrije, sklad HIIF zagotavlja podporo trem sektorjem (avtomobilskemu in letalskemu ter sektorju elektronike). Kar zadeva avtomobilski sektor, je bil sklad vključen v zagotavljanje nepovratnih sredstev za zagonska podjetja, financiranje poklicnega usposabljanja in vzpostavitev integrirane industrijske platforme, tj. območij pospeševanja industrije, na katerih so imeli sedež sodelujoči izvozniki. Ugotovljeno je bilo, da ima sklad HIIF kapitalski delež na dveh območjih pospeševanja industrije in da zagotavlja tudi nepovratna sredstva za razvoj infrastrukture v teh prostih conah.

(462) Komisija je na podlagi dejstva, da sklad HIIF izvaja politike maroške vlade za gospodarski in socialni razvoj, da njegovo financiranje v bistvu zagotavlja maroška vlada in da njegovo odločanje v bistvu nadzira maroška vlada, sklenila, da je sklad HIIF javni organ v smislu sodne prakse STO ([100]).

(463) Dejstvo, da je maroška vlada prek sklada HIIF nadzorovala ceno, ki so jo območja pospeševanja industrije zaračunavala za zemljišče, in da je sklad HIIF zagotavljal nepovratna sredstva za razvoj infrastrukture, se je odražalo v preferenčni ceni, ki sta jo za zemljišče plačevala sodelujoča proizvajalca izvoznika. Navedene transakcije so bile analizirane v okviru subvencijske sheme v zvezi z zagotavljanjem zemljišč za plačilo, nižje od primernega, iz oddelka 3.8.

3.6.3. *Preferenčno financiranje*

(464) Pritožnik trdi, da bančni sektor zagotavlja celovito in konkurenčno ponudbo financiranja v okviru partnerskega sporazuma, sklenjenega med državo in bančnim sektorjem, ki je zavezan podpori industrijskim podjetjem (konkurenčne obrestne mere, podpora prestrukturiranju, podpora internacionalizaciji itd.). Vsebina partnerskega sporazuma med državo in bančnim sektorjem ni javna, vendar je na spletnem mestu vodilne bančne institucije v državi – banke AttijariWafa Bank – omenjen njegov obstoj ([101]). Bančna ponudba, imenovana „Plan Automotive“, se nanaša na „rešitve financiranja in spremljajoče mehanizme v partnerstvu s finančno institucijo Caisse Centrale de Garantie, nacionalno agencijo Maroc PME ter ministrstvom za industrijo in trgovino. Po navedbah pritožnika obstoj bančne ponudbe „Plan Automotive“ kaže, da so prejemniku pod določenimi pogoji, na katere vpliva država kot imenovana stranka partnerskega sporazuma, na voljo finančna sredstva in storitve, kot so posojila ali jamstva.

(a) **Pravna podlaga**

(465) Pravna podlaga za preferenčno financiranje enega od sodelujočih proizvajalcev izvoznikov je partnerski sporazum z dne 14. julija 2015 med ministrstvom za industrijo in trgovino, maroškim združenjem za avtomobilsko industrijo in trgovino (AMICA) ter skupino AttijariWafa Bank Group (v nadaljnjem besedilu: skupina AWB) (v nadaljnjem besedilu: partnerski sporazum). Sporazum je bil podpisan v okviru načrta pospeševanja industrije za obdobje 2014–2020 in ustreznih pogodb o izvajanju za avtomobilski sektor.

([100]) WT/DS379/AB/R (ZDA – Protidampinške in izravnalne dajatve na nekatere izdelke iz Kitajske), poročilo pritožbenega organa z dne 11. marca 2011, DS 379, odstavek 318. Glej tudi WT/DS436/AB/R (ZDA – Ogljikovo jeklo (Indija)), poročilo pritožbenega organa z dne 8. decembra 2014, odstavki 4.9 in 4.10 ter 4.17 do 4.20, in WT/DS437/AB/R (ZDA – Ukrepi izravnalnih dajatev na nekatere izdelke iz Kitajske), poročilo pritožbenega organa z dne 18. decembra 2014, odstavek 4.92.

([101]) Attijariwafa Bank, Offre dédiée. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.attijariwafabank.com/fr/profil/grande-entreprise-pme/plans-dedies (zadnji ogled 17. decembra 2024).

(b) **Ugotovitve preiskave**

(466) Pogodba o izvajanju za avtomobilski sektor, podpisana v okviru načrta za pospeševanje industrije za obdobje 2014–2020, se nanaša na sporazum, ki so ga 14. julija 2015 podpisali ministrstvo za gospodarstvo in finance, ministrstvo za industrijo in trgovino, skupina AWB, Banque Centrale Populaire in Banque Marocaine du Commerce Exterieur za podporo in pomoč gospodarskim subjektom v avtomobilskem sektorju. Vsebina sporazumov ni javna, maroška vlada pa dokumenta tudi ni dala na voljo Komisiji v svojih odgovorih in postopku preverjanja.

(467) Ker zahtevane informacije niso bile predložene, je Komisija menila, da ni prejela bistvenih in potrebnih informacij v zvezi s tem vidikom preiskave. Zato je maroško vlado obvestila o morebitni uporabi člena 28(1) osnovne uredbe in razpoložljivih dejstev v zvezi s temi točkami.

(468) Maroška vlada je v odgovor predložila le partnerski sporazum z dne 14. julija 2015, podpisan s skupino AWB. Ta partnerski sporazum se izrecno nanaša na načrt za pospeševanje industrije maroške vlade in ustrezne razvojne projekte za avtomobilski ekosistem. Poudarja tudi zavezo skupine AWB, da bo z ustreznimi ponudbami financiranja in podpornimi pobudami podpirala podjetja, ki delujejo v avtomobilskem sektorju, ter se sklicuje na politične cilje sporazuma, in sicer na „skupni cilj pogodbenic, da skupaj okrepita industrijsko bazo države in pojav konkurenčnih avtomobilskih ekosistemov“. Dejansko je namen sporazuma „podpirati podjetja, ki delujejo v avtomobilskih ekosistemih, z zagotavljanjem celovite podpore in ponudbe financiranja, namenjene pospeševanju njihovega razvoja in izboljšanju njihove konkurenčnosti“.

(469) V skladu s členom 4 partnerskega sporazuma se skupina AWB zavezuje, da bo zagotovila najboljšo možno podporo podjetjem, ki delujejo v avtomobilskem sektorju, v obliki posebnih ponudb financiranja za vse potrebe podjetij, ki delujejo v avtomobilski industriji, in strukturirano podporo za razvoj ekosistemov. Ugodnejši pogoji so podrobno navedeni za vsako posamezno orodje financiranja. Ti ugodnejši pogoji vključujejo kratka obdobja obravnave vlog za kredit, popuste ali opustitev pristojbin za vlogo, jamstva v zvezi s projektom, najnižje ugodnejše obrestne mere, opredeljene v sporazumu posebej za avtomobilsko industrijo, vključno s preferenčnimi obrestnimi merami za posojila, denominirana v tuji valuti, in preferenčno najemnino v primeru dogovorov o zakupu.

(470) Maroška vlada trdi, da je bil navedeni partnerski sporazum podpisan v okviru načrta za pospeševanje industrije za obdobje 2014–2020, ki se je ob podpisu posojilne pogodbe med odvisno družbo skupine AWB in družbo DMA leta 2023 že iztekel.

(471) Vendar so bile, kot je poudarjeno v uvodni izjavi 141, spodbude, vzpostavljene v okviru načrta za pospeševanje industrije za obdobje 2014–2020, prevzete v okviru nove listine o naložbah, maroška vlada pa avtomobilski sektor še naprej podpira s posebnimi ureditvami financiranja (na primer, partnerski sporazumi, podobni tistim, ki so bili podpisani s skupino AWB, se še naprej sklepajo z drugimi bankami ([102])). Poleg tega v partnerskem sporazumu ni naveden datum prenehanja veljavnosti. Na spletnem mestu skupine AWB je tudi še vedno navedena razpoložljivost financiranja v okviru bančne ponudbe „Plan Automotive“ ([103]).

(472) Komisija je ob upoštevanju navedenega sklenila, da partnerski sporazum s skupino AWB vključuje preferenčne posojilne pogoje za ta sektor. Ker ni bilo informacij o vseh drugih sporazumih, podpisanih med maroško vlado in drugimi bankami, je Komisija sklepala, da tudi ti vključujejo preferenčne posojilne pogoje za ta sektor.

(473) Družba DMA je prejela posojilo od banke Attijari International Bank (v nadaljnjem besedilu: banka AIB). Banka AIB je poseben maroški offshore subjekt, ki je del skupine AWB. Kot taka posluje v tuji valuti in zagotavlja posojila samo družbam s tako imenovanimi offshore projekti, tj. družbam, ki so v tuji lasti in v posebnih ekonomskih conah Maroka ali na območju pospeševanja industrije, za katere se šteje, da so zunaj domačega maroškega finančnega trga. Na domačem finančnem trgu namreč obstajajo omejitve za posojila v tuji valuti za domače gospodarske subjekte.

([102]) Ministrstvo za industrijo in trgovino. Signature d'une Convention de partenariat pour la mise en place d'un dispositif financier pour accompagner les opérateurs du secteur automobile, 15. junij 2023. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.mcinet.gov.ma/fr/actualites/signature-dune-convention-de-partenariat-pour-la-mise-en-place-dun-dispositif-financier (zadnji ogled 18. decembra 2024).

([103]) AttijariWafa Bank, Offre dédiée. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.attijariwafabank.com/fr/profil/grande-entreprise-pme/plans-dedies (zadnji ogled 9. januarja 2025).

(474) To potrjuje tudi spletno mesto banke, na katerem je navedeno, da je njen cilj „podpirati gibanje za spodbujanje tujih naložb, ki je privedlo do vzpostavitve območja prostega izvoza v Tangerju. Bančna skupina AttijariWafa s svojimi dejavnostmi širi svojo paleto bančnih produktov in storitev na multinacionalke, ki delujejo na različnih prostotrgovinskih območjih v Maroku, ter na mednarodne subjekte. Banka AIB ima velik ugled kot vodilna banka na offshore finančnem območju v Tangerju.

(475) *Bančna skupina AttijariWafa je leta 2017 začela izvajati svoj offshore načrt, novo ponudbo, ki temelji na storitvah banke Offshore Attijari International Bank (AIB), za podporo strokovnjakov z mednarodnega finančnega trga in vsakodnevne storitve banke, ki ponujajo ugodnejše pogoje za račune.*

(476) S to ponudbo bančna skupina AttijariWafa proaktivno sodeluje pri podpiranju tujih vlagateljev pri izvajanju njihovih projektov in razvoju njihovih dejavnosti. […] Banka AIB je prva offshore banka v smislu tržnega deleža za vloge (51 %) in obveznosti (35 %)“. Ta offshore načrt še vedno obstaja, saj je njegova ponudba financiranja še vedno na voljo na spletnem mestu banke ([104]).

(477) Banka AIB je odvisna družba v popolni lasti skupine AWB. Njen večinski delničar (46,5 %) družbe je investicijski sklad Al Mada. Investicijski sklad Al Mada je v lasti maroške kraljeve družine, prizadeva pa si za razvoj sodobnega gospodarstva in izboljšanje življenjskih razmer na ozemljih in med prebivalci, s katerimi sodeluje.

(478) Ob upoštevanju lastništva banke, ki je družbi DMA zagotovila posojilo, dejstva, da so njene edine stranke družbe na območju pospeševanja industrije, ki jih maroška vlada podpira prek načrta za pospeševanje industrije, ter obstoja pogodbe med maroško vlado in skupino AWB v zvezi s preferenčno podporo avtomobilskemu sektorju je Komisija sklenila, da je maroška vlada zadevno banko pooblastila in ji odredila, naj dodeli posojilo v skladu z državnimi politikami.

(479) Maroška vlada in družba DMA sta po dokončnem razkritju navedli, da ugotovitve Komisije, da so finančne institucije pooblaščene/jim je odrejeno, naj zagotovijo financiranje proizvajalcem aluminijastih koles, niso v skladu s členom 3(1), točka (a)(iv), osnovne uredbe in členom 1.1, točka (a)(1)(iv), Sporazuma STO o SIU. Po njunih navedbah Komisija ni izpolnila pravnega standarda za pooblastila in navodila, tj. ni dokazala, da je maroška vlada zasebnim finančnim institucijam naložila odgovornost za izvedbo finančnega prispevka družbi DMA ali izvajala svoja pooblastila nad zasebnimi finančnimi institucijami, da bi izvedla finančni prispevek družbi DMA.

(480) Maroška vlada in družba DMA sta zlasti trdili, da: (i) nad sektorjem zasebnega bančništva v Maroku ni bilo vladnega nadzora in da je bil maroški finančni trg popolnoma konkurenčen ter da so zasebne banke zagotavljale posojila vsem podjetjem na podlagi obrestnih mer, razvitih na prostem in konkurenčnem trgu, (ii) je bila banka AIB zasebna banka in partnerski sporazum iz leta 2015 ni vplival na njeno poslovanje, (iii) se je partnerski sporazum v vsakem primeru nanašal le na posojila v tuji valuti v višini največ 12 milijonov MAD, medtem ko je bila vrednost posojila, ki ga je prejela družba DMA, veliko višja, (iv) krog strank banke AIB ni bil omejen na družbe na območju pospeševanja industrije, (v) banka AIB ni sklenila posojilne pogodbe z družbo DMA v skladu s pogodbo, sklenjeno med maroško vlado in skupino AWB v zvezi s preferenčno podporo avtomobilskemu sektorju, (vi) posojilna pogodba ni bila sklenjena samodejno, temveč zgolj na podlagi poslovnih premislekov, kot je razvidno iz vloge za posojilo in njene preučitve, ki jo je opravila banka AIB, ter (vii) je lahko banka AIB sama izbrala svoje stranke in določila pogoje financiranja, ki ga je ponujala. Odličen primer te avtonomije je odločitev banke AIB, da družbi Hands 8 zavrne podaljšanje posojila.

(481) Komisija je to trditev zavrnila. Prvič, zgornja meja 12 milijonov MAD za posojilo, določena v partnerskem sporazumu, se nanaša na kratkoročna posojila (ali bolje kreditne linije za financiranje obratnih sredstev), zato je navedena v členu 4.1.2 sporazuma. Posojilo, zagotovljeno družbi DMA, ki se je nanašalo na opremo, bi spadalo na področje uporabe člena 4.1.1 sporazuma (financiranje naložb), ki nima take zgornje meje in se ne nanaša konkretno na nobeno valuto. Poleg tega člen 4.1.2.6 partnerskega sporazuma določa možnost odobritve posebnih (tj. prilagojenih) kreditov za avtomobilski sektor, na primer za posebne ponudbe pionirskim podjetjem ali podjetjem s posebnim strokovnim znanjem ali izkušnjami. Primeri iz tega člena se nanašajo na financiranje v dirhamu ali tuji valuti, člen pa ne vsebuje nobenih zgornjih mej.

([104]) AttijariWafa Bank, Offre dédiée. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.attijariwafabank.com/fr/profil/grande-entreprise-pme/plans-dedies (zadnji ogled 9. januarja 2025).

(482) Drugič, posojilo, ki ga je prejela družba DMA, je bilo odobreno po ugodnejši obrestni meri, kot je predvidena v partnerskem sporazumu, kljub nizki kreditni sposobnosti družbe, kot je potrjeno v uvodnih izjavah 385 do 388 zgoraj, in nizki notranji bonitetni oceni, ki jo je banka AIB dodelila družbi DMA, kot je bilo zbrano med preveritvijo, ki jo je opravila maroška vlada ([105]). Poleg tega je bila v vlogi družbe DMA za posojilo ([106]) omenjena potreba po financiranju opreme projekta, ki je že nameščena, vendar še ni plačana, kot „trenutna sredstva podjetja [nam] ne omogočajo financiranja“.

(483) Tretjič, Komisija je v zvezi s krogom strank banke in posojili, odobrenimi drugim družbam, v dodatnih informacijah, ki jih je banka predložila po dokončnem razkritju, ugotovila, da se je 78 % zagotovljenih sredstev nanašalo na tuje družbe, ki delujejo v avtomobilskem sektorju in se nahajajo bodisi na območju pospeševanja industrije bodisi v posebnih ekonomskih conah (za tiste, ki so bile ustanovljene pred začetkom veljavnosti zakonodaje o območju pospeševanja industrije), dodatnih 6 % pa na razvoje območja pospeševanja industrije (tj. 84 % njenih sredstev je bilo zagotovljenih avtomobilskemu sektorju in družbam na območju načrta za pospeševanje industrije). To kaže, da je financiranje banke močno usmerjeno v tuje subjekte z naložbami v avtomobilski sektor, ki jih zajema partnerski sporazum, ter povezano z načrtom za pospeševanje industrije in razvojem območja pospeševanja industrije.

(484) Nazadnje, izjave, da naj bi banka AIB zavrnila podaljšanje posojila družbi Hands 8, ni bilo mogoče preveriti, saj so bile te informacije razkrite šele po razkritju, niso bile podprte z nobenimi dokumenti ali sklici, v nasprotju z izjavo maroške vlade v pripombah po razkritju pa med preveritvenim obiskom niso bile obravnavane. Vendar tudi če bi bila izjava pravilna, dejstvo, da je banka AIB zavrnila podaljšanje posojila družbi Hands 8, samo po sebi ne dokazuje, da je banka AIB delovala svobodno kot udeleženka na trgu brez navodil maroške vlade. Dejstvo je, da je banka AIB družbi, ki ji je dodelila nizko notranjo bonitetno oceno (glej uvodno izjavo 482), zagotovila posojilo po ugodnejši obrestni meri, njeno odločanje pa je bilo na strani tujih družb, ki spadajo v okvir načrta za pospeševanje industrije, in družbe na območju pospeševanja industrije, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 483.

(485) Skratka, vse navedeno potrjuje, da banka AIB deluje kot pooblaščena/vodena finančna institucija in kot taka zagotavlja financiranje spodbujani avtomobilski industriji brez ustreznega upoštevanja poslovnih premislekov.

(c) **Finančni prispevek**

(486) Posojilo, ki ga je družba DMA prejela od banke AIB (in posredno od skupine AWB), je pomenilo finančni prispevek v obliki neposrednega prenosa sredstev, saj je maroška vlada zadevno finančno institucijo pooblastila in ji odredila, naj zagotovi preferenčno financiranje, ki bo izrecno namenjeno financiranju avtomobilskega sektorja. Maroška vlada se je v več dokumentih politike, kot je nacionalni pakt za industrijski razvoj ali načrt za pospeševanje industrije, zavezala, da bo financirala razvoj avtomobilske industrije. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 136 in 137, se je v pogodbi o izvajanju, podpisani v okviru načrta za pospeševanje industrije za ekosistem pogonskih sistemov, v katerega spada proizvodnja aluminijastih koles, zavezala, da bo za podporo tujim vlagateljem mobilizirala investicijske banke. Nato je vzpostavila posebno funkcijo, ki je vključevala zagotavljanje finančne podpore avtomobilskemu sektorju. Pogodba o izvajanju se neposredno sklicuje na partnerski sporazum, ki sta ga podpisali maroška vlada in skupina AWB. Po drugi strani so v sporazumu o naložbah, ki sta ga podpisali maroška vlada in družba CITIC Dicastal, opisane glavne politike, ki jih je maroška vlada sprejela za razvoj avtomobilske industrije, vključno z načrtom za pospeševanje industrije in pogodbo o izvajanju za ekosistem pogonskih sistemov. Zato je Komisija menila, da je banka AIB ravnala v skladu z navodili maroške vlade, da bi izpolnila zavezo maroške vlade glede zagotavljanja financiranja avtomobilskemu sektorju in izpolnila posebno nalogo, ki jo je v ta namen določila maroška vlada.

(487) Komisija je analizirala tudi, ali je zagotavljanje posojil po preferenčnih pogojih funkcija, ki se dejansko ne razlikuje od vladnih funkcij. To merilo zahteva pozitivno ugotovitev, da se zagotavljanje blaga s strani pooblaščenih zasebnih organov dejansko ne razlikuje od hipoteze, da je tako blago zagotavljala prav vlada. Komisija je menila, da to drži. Namesto neposrednega zagotavljanja preferenčnih posojil je maroška vlada, da bi dosegla svoje cilje javne politike glede spodbujanja razvoja avtomobilske industrije, odredila zasebnim subjektom, naj to storijo v njenem imenu. Poleg tega bi bilo treba v primeru, če takšno zagotavljanje posojil vključuje nekatere odhodke iz naslova prihodkov (kot je žrtvovanje tržnih donosov s strani zasebnih subjektov), tak ukrep razumeti kot značilne funkcije, ki so običajno zaupane vladi ([107]).

([105]) Dokazilo št. 4a o preverjanju, predloženo maroški vladi.

([106]) Dokazilo št. 43 odgovora maroške vlade na poziv k dopolnitvi.

([107]) Glej npr. Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/1344 z dne 12. avgusta 2019 o uvedbi začasne izravnalne dajatve na uvoz biodizla s poreklom iz Indonezije (UL L 212, 13.8.2019, str. 1), uvodna izjava 117.

(d) **Ugodnost**

(488) Zadevno posojilo prinaša ugodnost, ki je enaka razliki med obrestmi, ki jih je prejemnik plačal za posojilo, in zneskom, ki bi bil plačan za primerljivo komercialno posojilo.

(489) Komisija je za določitev referenčne obrestne mere upoštevala trajanje posojila, njegovo valuto in kreditno sposobnost družbe, merjeno z njeno kratkoročno likvidnostjo ter razmerjem med dolžniškim in lastniškim kapitalom. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 385 do 388, je Komisija ugotovila, da je imela družba DMA profil visokega tveganja za potencialne posojilodajalce in vlagatelje. Na podlagi navedenega je Komisija uporabila evrski indeks visokega donosa ICE BofA, s katerim se spremlja donosnost v eurih denominiranega podjetniškega dolga, ki ima slabšo bonitetno oceno od naložbenega razreda in ki je bil javno izdan na domačih evrskih trgih ali trgih euroobveznic.

(490) Maroška vlada in družba DMA sta v svojih pripombah po razkritju trdili, da je Komisija napačno sklepala, da je družba DMA predstavljala profil visokega tveganja za banko AIB. Posojilo je pomenilo minimalno tveganje za banko AIB, saj je bila gradnja obrata do odobritve posojila že končana. Poleg tega ima družba DMA stabilen krog strank, kar ponazarja dolgoročna pogodba z družbo CITIC Dicastal.

(491) Maroška vlada je trdila tudi, da je Komisija za izračun ugodnosti uporabila neustrezno referenčno vrednost. Maroška vlada je menila, da je bila določitev stopnje, ki jo je opravila Komisija, v nasprotju s členom 14, točka (b), Sporazuma STO o SIU. Po navedbah maroške vlade se evrski indeks visokega donosa ICE BofA, pridobljen od banke Federal Reserve Bank of St. Louis, ki ga uporablja Komisija, ne nanaša na posojila in ni povezan s komercialnimi posojili, odobrenimi v Maroku.

(492) Maroška vlada je trdila, da bi morala Komisija kot referenčno vrednost raje uporabiti podatke MDS o maroških obrestnih merah, zlasti ker podatke MDS redno uporabljajo preiskovalni organi v postopkih trgovinske zaščite v drugih državah (in sicer v ZDA). V nasprotju z evrskim indeksom visokega donosa ICE BofA določa referenčna vrednost MDS obrestne mere za vsako državo posebej. Maroška vlada je kot možno alternativo predlagala tudi obrestne mere, ki jih družba AIB dejansko zaračunava za posojila, denominirana v EUR, odobrena maroškim off-shore družbam.

(493) Prva trditev Komisije o izbiri referenčne vrednosti je iste narave kot trditev družbe DMA v zvezi z izračunom ugodnosti iz čezmejnih posojil, ki je opisana v uvodnih izjavah 393 do 394 ter nato obravnavana in zavrnjena v uvodni izjavi 399, v kateri je Komisija poudarila, da referenčna vrednost predstavlja donos dolga podjetij z visokim tveganjem, denominiran v EUR, tj. koliko je upnik zaslužil, ko je posodil EUR družbi s takim profilom tveganja, kar odraža vrsto dolga družbe DMA, valuto dolga družbe DMA in njen profil naložbenega tveganja. Komisija je preučila tudi obrestne mere na denarnem trgu MDS za Maroko, ki jih je kot ustreznejšo referenčno vrednost predlagala maroška vlada. Komisija je ugotovila, da predlagana obrestna mera na denarnem trgu MDS ustreza obrestni meri za medbančna posojila ([108]), ne pa obrestni meri banke za posojilo podjetju. Zato v tem primeru ne odraža kreditnega tveganja posojila in torej ni primerna kot referenčna vrednost.

(494) Poleg tega je Komisija ugotovila, da se zdi, da Excelova preglednica z obrestnimi merami, ki jih je banka AIB zaračunavala za posojila, denominirana v EUR, zadeva predvsem družbe v avtomobilskem sektorju in/ali v posebnih ekonomskih conah. Da bi bila reprezentativna kot referenčna vrednost, bi morala vključevati informacije o družbah, na katere preferenčne politike maroške vlade ne vplivajo. Vendar je bilo nekaj vrstic, ki bi lahko zadevale take družbe, dodanih šele po dokončnem razkritju in jih ni bilo mogoče preveriti. Predložene informacije ne zadostujejo za zanesljivo ugotovitev, da ta posojila ne spadajo v okvir preferenčnih politik maroške vlade, prav tako pa ne zadostujejo za določitev kreditne sposobnosti upravičencev do zagotovljenih posojil.

([108]) Mednarodna finančna statistika. Opombe o državah, str. 113. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781455217588/9781455217588.xml (zadnji ogled 7. februarja 2025).

(495) Raven obrestne mere je dejansko povezana ne le z valuto, v kateri je izdana, temveč tudi s posameznim kreditnim tveganjem podjetja. V zvezi s tem je Komisija že v uvodnih izjavah 385 do 388 ugotovila, da družba ni v dobrem finančnem položaju, uporabljena referenčna vrednost pa odraža ta položaj, saj je predstavljala donos dolga podjetij z visokim tveganjem, tj. koliko je upnik zaslužil, ko je posodil denar družbi s takim profilom tveganja, in denominiran v EUR, kar odraža valuto dolga družbe DMA in njen profil naložbenega tveganja. Zato je Komisija uporabila ustrezno referenčno vrednost, prilagojeno posebnostim posojila, zagotovljenega družbi DMA.

(e) **Specifičnost**

(496) Ta shema je specifična v skladu s členom 4(2), točka (a), osnovne uredbe, ker je omejena na specifično spodbujano podjetje, saj je ta del avtomobilskega sektorja v skladu z maroškimi preferenčnimi politikami, podrobno opisanimi v oddelku 3.3, in je tudi regionalno specifična, saj je na območju pospeševanja industrije, ki je med obravnavano zajeto tudi v oddelku 3.3.

(497) Maroška vlada in družba DMA sta po dokončnem razkritju izpodbijali ugotovitve Komisije glede specifičnosti sheme. Po navedbah maroške vlade so vloga družbe DMA za posojilo in rezultati njene preučitve, ki jo je opravila banka AIB, pokazali, da zadevno posojilo ni bilo izdano na podlagi politik maroške vlade ali zato, ker je družba DMA na območju pospeševanja industrije. Prav tako je trdila, da spodbujane industrije kot celota ne predstavljajo dovolj ločenega segmenta gospodarstva, da bi pomenile „nekatere industrije“ v smislu člena 4(2), točka (a), osnovne uredbe in člena 2(1), točka (a), Sporazuma STO o SIU. Družba DMA je poudarila tudi dejstvo, da posojila banke AIB niso bila omejena na avtomobilsko industrijo in družbe na območju pospeševanja industrije.

(498) Komisija je to trditev zavrnila. Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 481, je zgoraj navedeno posojilo povezano s politiko maroške vlade in partnerskem sporazumom, zaradi česar je mehanizem podpore avtomobilskemu sektorju. Povezano je tudi z razvojem območja pospeševanja industrije. Trditvi maroške vlade in družbe DMA po razkritju, da zadevno posojilo ni bilo izdano na podlagi politik maroške vlade ali ker je družba DMA na območju pospeševanja industrije, sta bili izjavi, ki nista bili podprti z dokazi.

(f) **Sklep**

(499) Stopnja subvencije, določena v zvezi s to subvencijsko shemo v obdobju preiskave za sodelujočega proizvajalca izvoznika:

Preferenčno financiranje, ki ga je zagotovila maroška vlada

Ime družbe	Stopnja subvencije
DMA	0,53 %

3.7. **Opustitev ali neizterjava prihodka vlade**

(500) Pritožnik trdi, da subvencije družbam s sedežem na območju pospeševanja industrije prinašajo ugodnosti v obliki oprostitev več fiskalnih, carinskih in upravnih ukrepov. Da bi bile družbe upravičene do teh fiskalnih, carinskih in upravnih ukrepov, morajo imeti dovoljenje za ustanovitev na območju pospeševanja industrije.

(a) **Pravna podlaga**

(501) Z zakonom št. 19-94 in dahirjem št. 1-95-1 z dne 26. januarja 1995 so bila vzpostavljena prostotrgovinska območja v Maroku. V skladu s členom 21 zakona št. 19-94 je blago, ki vstopa na prostotrgovinska območja, oproščeno uvoznih dajatev.

(502) V skladu s členom 6 splošnega davčnega zakonika Maroka, izdaja iz leta 2023, in poglavjem I okrožnice št. 733 o davčnih določbah finančnega zakona št. 50-22 za poslovno leto 2023 so družbe, ki delujejo na območjih pospeševanja industrije, prvih pet zaporednih let v celoti oproščene davka od dohodkov.

(503) V skladu s členom 6 zakona št. 47-06, ki je bil pozneje spremenjen z zakonom št. 07-20, so družbe, ki imajo sedež na območjih pospeševanja industrije, oproščene davka od dohodkov iz dejavnosti.

(b) **Ugotovitve preiskave**

(504) Območja pospeševanja industrije so bila v skladu z maroško zakonodajo vzpostavljena z zakonom št. 19-94 in dahirjem št. 1-95-1 z dne 26. januarja 1995 (prej so bila imenovana „proste izvozne cone“). Območja pospeševanja industrije so posebna območja na ozemlju, namenjena industrijskim izvoznim dejavnostim in z njimi povezanim storitvenim dejavnostim. Ta območja so izvzeta iz skupnih zunanjetrgovinskih predpisov in deviznega nadzora. Vsako območje pospeševanja industrije je ustvarjeno in razmejeno z odlokom, ki določa naravo in dejavnosti družb, ki imajo sedež na njem.

(505) Za vzpostavitev območja pospeševanja industrije v skladu z zakonom št. 19-94 morajo podjetja vložiti vlogo in pridobiti dovoljenje lokalne komisije za območja za izvozno predelavo, ki ji predseduje guverner regije, in realizirati vsaj 70 % svojega prometa od izvoza.

(506) Oba sodelujoča proizvajalca izvoznika sta imela sedež na območju pospeševanja industrije. Komisija je ugotovila, da sta imela naslednje ugodnosti:

— oprostitev uvoznih dajatev na uvoz surovin in investicijskega blaga,

— oprostitev in/ali znižanje davka od dohodkov pravnih oseb,

— oprostitev davka od dohodkov iz dejavnosti (davčna obveznost temelji na vrednosti premoženja družbe).

(507) Kar zadeva investicijsko blago, družba DMA za precejšnje število transakcij. ni sporočila tarifnih oznak ali je sporočila nepravilne tarifne oznake, pod katerimi je bila oprema uvožena. Hkrati družba za nobeno od sporočenih transakcij ni kodirala veljavne stopnje uvozne dajatve.

(508) Ker zahtevane informacije niso bile predložene, je Komisija menila, da ni prejela bistvenih in potrebnih informacij v zvezi s tem vidikom preiskave. Zato je uporabila člen 28(1) osnovne uredbe in v zvezi s temi točkami upoštevala razpoložljiva dejstva.

(c) **Finančni prispevek**

(509) Take prakse pomenijo finančni prispevek v obliki izpada prihodka vlade (uvozne dajatve, davek od dohodkov pravnih oseb, davek od dohodkov iz dejavnosti), ki bi bil pobran, če vlada oprostitve ne bi odobrila.

(d) **Ugodnost**

(510) Ugodnost za prejemnika na podlagi teh oprostitev je enaka znesku uvoznih dajatev in davčnih prihrankov (znesek, ki ga je običajno treba plačati, vendar ni bil pobran).

(511) Finančna ugodnost za družbe, ki izhaja iz oprostitve uvoznih dajatev, je enaka znesku prihrankov pri uvoznih dajatvah. Uvozne dajatve v višini 2,5 % do 40 % ad valorem bi bile pobrane, če vlada oprostitve ne bi odobrila.

(512) Kar zadeva vprašanje delnega nesodelovanja družbe DMA, kot je opisano v uvodnih izjavah 113 in 117, je Komisija na podlagi razpoložljivih dejstev za napačno sporočene ali nesporočene tarifne oznake v zvezi z investicijskim blagom uporabila stopnje uvozne dajatve, prikazane na zemljevidu dostopa do trga MacMap ([109]). Kadar tarifnih oznak ni bilo mogoče določiti, so bile uporabljene najbolj reprezentativne stopnje dajatev za uvoženo investicijsko blago.

([109]) Na voljo na spletnem naslovu: https://www.macmap.org/en/download (zadnji ogled 4. decembra 2024).

(513) Za investicijsko blago je Komisija za obdobje preiskave dodelila del skupne ugodnosti, ki ustreza deležu amortizacije glede na vrednost uvoženih sredstev družbe. Za materiale in rezervne dele je Komisija menila, da je ugodnost zajemala skupni znesek opuščenih uvoznih dajatev v obdobju preiskave.

(514) Finančna ugodnost za družbe, ki izhaja iz oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb, je enaka nepobranemu davku, ki bi znašal 32 % za družbe, ki so zunaj območja pospeševanja industrije in niso upravičene do te oprostitve.

(515) Finančne ugodnosti za družbe, ki izhajajo iz oprostitve plačila davka od dohodkov iz dejavnosti, zajemajo preprečeno finančno izplačilo v višini 0,25 % skupnega prometa v obdobju preiskave in 0,003 % vrednosti skupnih sredstev v poslovnem letu pred obdobjem preiskave.

(e) **Specifičnost**

(516) Ugodnosti, povezane z oprostitvijo uvoznih dajatev in davkov, so specifične v smislu člena 4(2), točka (a), osnovne uredbe, saj so z zakonom izrecno rezervirane za družbe, ustanovljene v posebnih ekonomskih conah, zanje pa morajo družbe najprej vložiti vlogo, nato pa jih mora izbrati in odobriti država.

(517) Po dokončnem razkritju so maroška vlada, družba DMA in družba Hands 8 podale več pripomb v zvezi z različnimi subvencijami, dodeljenimi v obliki opuščenega ali neizterjanega prihodka vlade.

(518) Maroška vlada in družba DMA sta ugotovili, da je morala Komisija izvesti oceno glede specifičnosti za vsak domnevni program ali instrument, proti kateremu želi uvesti izravnalne ukrepe, namesto da bi se zadovoljila z enim stavkom o specifičnosti za štiri različne domnevne programe, kot je bilo storjeno v uvodni izjavi 516 zgoraj.

(519) Natančneje, maroška vlada in družba DMA sta v zvezi z znižanjem davka od dohodkov trdili, da se je uporabljalo za zelo širok in raznolik nabor industrij in sektorjev, zato domnevni program ni bil omejen na dovolj ločen segment maroškega gospodarstva, da bi se lahko štel za „specifičnega“ v smislu člena 2.1, točka (a), Sporazuma STO o SIU. Zlasti sta trdili, da so vse družbe, ne glede na to, ali delujejo na območju pospeševanja industrije ali ne, upravičene do petletne oprostitve za odobrene industrijske dejavnosti. Za družbe zunaj območja odlok št. 2-17-743 z dne 19. junija 2018 določa seznam sektorjev, ki je zelo širok in zajema skoraj ves industrijski sektor Maroka. Zato je zaradi narave pogojev, določenih v shemi (objektivni, nevtralni in se uporabljajo horizontalno), shema nespecifična.

(520) V zvezi z oprostitvijo davka od dohodkov iz dejavnosti so maroška vlada, družba DMA in družba Hands 8 navedle, da je vsaka novovzpostavljena poklicna dejavnost upravičena do petletne popolne oprostitve davka od dohodkov iz dejavnosti, to pa velja tudi za družbe zunaj območja pospeševanja industrije.

(521) V zvezi z domnevno ugodnostjo, ki izhaja iz opustitve carinskih dajatev na surovine, so maroška vlada, družba DMA in družba Hands 8 opozorile, da je vsaka družba s sedežem zunaj območja pospeševanja industrije prav tako upravičena do povračila dajatev v skladu s členi 101–103 (Odbitek in povračilo) maroškega splošnega davčnega zakonika in členom 159 (Povračilo dajatev) maroškega carinskega zakonika, če je plačala uvozne dajatve na surovine in nato izvozila končne izdelke, ki vključujejo navedene vhodne materiale.

(522) Po mnenju maroške vlade naj bi enako veljalo za oprostitev plačila carinske dajatve za investicijsko blago: ta oprostitev se splošno uporablja v vseh sektorjih, ne glede na to, ali je družba na območju pospeševanja industrije ali ne. Ta oprostitev je odobrena v skladu s členom 164-1-p zakonika o posrednem davku, ki se uporablja za opremo, namenjeno za projekte naložbenih programov v vrednosti 50 milijonov MAD ali več.

(523) Komisija je ti trditvi zavrnila. Ugodnosti, ki izhajajo iz zgoraj opisane ugodnejše davčne in carinske obravnave, so povezane z lokacijo družbe na območju pospeševanja industrije.

(524) Oprostitev plačila davka od dohodkov in davka od dohodkov iz dejavnosti za družbe, ki so zunaj območja pospeševanja industrije, je omejena na prvih pet let delovanja družb. Družbi DMA in Hands 8 sta bili v obdobju preiskave dejavni več kot pet let. Glede ugodnosti in specifičnosti je treba opraviti primerjavo med družbami, ki so bile v obdobju preiskave v enakem položaju, tj. med podjetji, ki so dejavna več kot pet let in so na območju pospeševanja industrije, v primerjavi s podjetji, ki so dejavna več kot pet let in so zunaj območja pospeševanja industrije. Če se opravi taka primerjava, je mogoče zlahka ugotoviti, da sta bili družbi DMA in Hands 8 do teh oprostitev plačila davka od dohodkov in davka od dohodka iz dejavnosti upravičeni samo v obdobju preiskave, saj sta bili na območju pospeševanja industrije. Poleg tega so oprostitve tudi v prvih petih letih delovanja družbe omejene na zaključen seznam industrijskih sektorjev, ki so posebej našteti v odloku št. 2-17-743 z dne 19. junija 2018 in za katere maroška vlada ni predložila objektivnih meril za izbor.

(525) Kar zadeva shemo za povračilo dajatev in poznejšo oprostitev uvoznih dajatev na surovine, se lahko družbam zunaj območja pospeševanja industrije te dajatve povrnejo. Da bi se ta shema štela za ustrezno shemo za povračilo dajatev, bi bilo treba preveriti porabo uvoženih surovin v proizvodnji izvoženega blaga. Nasprotno so družbe na območju pospeševanja industrije pred proizvodnjo in izvozom oproščene plačila teh uvoznih dajatev, ta oprostitev pa je samodejna. Poleg tega carinski zakonik omejuje režim povračila dajatev zunaj območja pospeševanja industrije le za nekatere uvožene izdelke, ki so običajno povezani s posebno končno uporabo ([110]). Surovine, ki jih uvažajo proizvajalci aluminijastih koles, niso del tega seznama. Če bi bili torej zunaj območja pospeševanja industrije, sploh ne bi mogli biti upravičeni do povračila dajatev.

(526) Nazadnje, oprostitev uvoznih dajatev za investicijsko blago zunaj območja pospeševanja industrije je prav tako omejena na nekatere sektorje, tj. na družbe s podpisanim sporazumom o naložbah, in sicer samo za obdobje treh let od ustanovitve družbe, z možnostjo podaljšanja za nadaljnji dve leti ([111]). Kot je že pojasnjeno v uvodni izjavi 524, sta družbi DMA in Hands 8 v obdobju preiskave delovali več kot pet let. Tako sta lahko bili v razmerah, ki so prevladovale v obdobju preiskave, obe družbi upravičeni do teh oprostitev uvoznih dajatev samo zato, ker sta bili na območju pospeševanja industrije. Poleg tega člen 164(1) carinskega zakonika v prvih petih letih delovanja družbe prav tako omejuje oprostitev uvoznih dajatev na investicijsko blago na družbe, ki so z maroško vlado podpisale sporazum o naložbah. Kot je poudarjeno v splošnem ozadju maroških industrijskih politik v oddelku 3.3, v obrazložitvi naložbenega projekta družbe DMA v oddelku 3.4.3 in v delovanju sklada za industrijski razvoj in naložbe v oddelku 3.6.1 zgoraj, so sporazumi o naložbah neločljivo povezani s preferenčnimi politikami maroške vlade za spodbujane industrijske sektorje, kot so politike v okviru načrta pospeševanje industrije. Odobritev in podpis sporazuma o naložbah z maroško vlado sta na primer predpogoj za prejemanje nepovratnih sredstev od sklada za industrijski razvoj in naložbe ali za prejemanje poceni zemljišč na območju pospeševanja industrije. Zato so oprostitve uvoznih dajatev na investicijsko blago omejene na sektorje, ki jih spodbuja maroška vlada v okviru načrta za pospeševanje industrije tudi v prvem petletnem obdobju dejavnosti.

(2) *Sklep*

(527) Stopnja subvencije, določena v zvezi s to subvencijsko shemo v obdobju preiskave za sodelujočega proizvajalca izvoznika:

Oprostitev davkov in uvoznih dajatev, ki se uporabljajo na območjih pospeševanja industrije

Ime družbe	Opis	Stopnja subvencije
DMA	Uvozne dajatve na surovine	1,33 %
DMA	Uvozne dajatve na investicijsko blago	1,74 %

([110]) Glej člen 159(2) in člen 173(1) ter Dodatek III k carinskemu zakoniku. V skladu s členom 173(1) carinskega zakonika „Blago, upravičeno do sheme za povračilo, uvedene s členom 159 navedenega carinskega zakonika, je tisto, ki je navedeno v Dodatku III k temu odloku.".

([111]) Člen 164.1 carinskega zakonika.

Ime družbe	Opis	Stopnja subvencije
DMA	Davek od dohodkov pravnih oseb	0,99 %
DMA	Davek od dohodkov iz dejavnosti	0,47 %
Hands 8	Uvozne dajatve na surovine	1,87 %
Hands 8	Uvozne dajatve na investicijsko blago	0,25 %
Hands 8	Davek od dohodkov pravnih oseb	0,28 %
Hands 8	Davek od dohodkov iz dejavnosti	0,49 %

3.8. **Zagotavljanje zemljišč za plačilo, nižje od primernega, s strani maroške vlade**

(528) Pritožnik navaja, da se je država Maroko z načrtom za pospeševanje industrije zavezala, da bo na zahtevo in po „privlačnih cenah“ zagotovila 1 000 hektarjev za vzpostavitev novih industrijskih zemljišč, pripravljenih za uporabo. Poleg tega imajo integrirane sektorske industrijske platforme pogosto koristi od statusa proste cone ter združujejo zemljišča, stavbe, logistiko, storitve in usposabljanje na kraju samem ([112]). Država Maroko vsako leto objavi poziva za prijavo interesa za izbiro projektov za vzpostavitev ali sanacijo industrijskih zemljišč, ki so upravičeni do finančne subvencije maroške vlade.

(529) Pritožnik se je skliceval na leta pred obdobjem preiskave in navedel dejstvo, da je maroško računsko sodišče (Cour des Comptes) leta 2018 poudarilo, da je za znižanje stroškov izbira zemljišča za oblikovanje novega industrijskega zemljišča odvisna od pravnega statusa zemljišča (državno, kolektivno). Posledično je večina novih industrijskih zemljišč državnih ali kolektivnih ([113]). Skupni stroški dela in razvoja novih industrijskih parkov se financirajo iz državnih sredstev. Leta 2016 so znašali 11,87 milijarde MAD (1,1 milijarde EUR) za integrirane industrijske parke in 3,86 milijarde MAD (360 milijonov EUR) za industrijske parke. Poleg del na lokaciji so javni subjekti financirali tudi dela zunaj lokacije (oskrba z vodo in električno energijo, sanitarna infrastruktura in infrastruktura za dostop do lokacije) v višini do 1,12 milijarde MAD (100 milijonov EUR).

(a) **Pravna podlaga**

(530) Zagotavljanje zemljišč po ugodnejših pogojih temelji na:

— nacionalnem paktu za industrijski razvoj za obdobje 2009–2015,

— načrtu za pospeševanje industrije za obdobje 2014–2020,

— izvedbenem sporazumu o načrtovanju, razvoju, promociji, trženju in upravljanju integrirane industrijske platforme v Kenitri, ki so ga novembra 2010 podpisali ministrstvo za gospodarstvo in finance, ministrstvo za industrijo in trgovino, sklad Hassan II in družba MEDZ Group CDG,

— izvedbenem sporazumu o načrtovanju, razvoju, promociji, trženju in upravljanju integrirane industrijske platforme Tangier-Jouamaa, ki so ga avgusta 2012 podpisali ministrstvo za gospodarstvo in finance, ministrstvo za industrijo in trgovino, sklad Hassan II in Tangier Mediterranean Special Agency,

— sporazumu o naložbah za vzpostavitev industrijskega projekta za proizvodnjo aluminijastih koles v Kraljevini Maroko, sklenjenem 26. julija 2018 med Kraljevino Maroko in družbo CITIC Dicastal,

([112]) V skladu z Loi n° 19-94 Relative aux Zones Franches d'Exportation, Bulletin Officiel, št. 4294, 15.2.1995, str. 117–121, kakor je bil spremenjen z zakonom 14.21, s katerim je bil izraz „zone franche“ spremenjen v izraz „zone d'accélération industrielle“. Glej tudi Code des douanes et impôts indirects relevant de l'administration des douanes et impôts indirects approuvé par le dahir portant loi n° 1-77-339 du 25 chaoual 1397 (9 octobre 1977), tel qu'il a été modifié et complete.

([113]) Cour des Comptes. Espaces d'acceuil industriels. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.courdescomptes.ma/wp-content/uploads/2023/01/9.-Espaces-dacceuil-industriels.pdf (zadnji ogled 17. decembra 2024).

— sporazumu o naložbah za vzpostavitev industrijskega projekta za proizvodnjo aluminijastih koles v Kraljevini Maroko, sklenjenem 19. februarja 2018 med Kraljevino Maroko, družbo Hands Corporation Ltd. in družbo Hands 8.

(b) **Ugotovitve preiskave**

(531) Oba sodelujoča proizvajalca izvoznika imata sedež na območju pospeševanja industrije: družba DMA v prosti atlantski coni v Kenitri, družba Hands 8 pa v avtomobilskem mestu Tanger/prosti coni v Tangerju. Območja pospeševanja industrije so v lasti in upravljanju družb za upravljanje:

— družba MEDZ Group CDG (v nadaljnjem besedilu: MEDZ) ima v lasti in upravlja prosto atlantsko cono,

— družba Tanger Med Grup (v nadaljnjem besedilu: TMG) pa ima v lasti in upravlja avtomobilsko mesto Tanger/prosto cono v Tangerju.

(532) Oba sodelujoča proizvajalca izvoznika sta kupila zemljišče od družb, ki upravljata zadevno območje pospeševanja industrije. Maroška vlada mora družbi izdati dovoljenje, da se ustanovi na območju pospeševanja industrije na podlagi njenega sporazuma o naložbah.

(533) Družba MEDZ je skoraj v celoti v lasti družbe CDG Développement (v nadaljnjem besedilu: CDGD) (sedem posameznikov ima v lasti po eno delnico v primerjavi z 21,5 tisoč delnicami v lasti družbe CDGD in eno delnico v lasti družbe Caisse de Dépôt et de Gestion (v nadaljnjem besedilu: CDG)). Družba CDGD je odvisna družba v popolni lasti državne družbe CDG, javnega organa, ustanovljenega in urejenega z zakonom (dahir št. 1-59-074 z dne 10. februarja 1959), katerega naloga je mobilizirati sredstva za podporo javnim politikam za uresničevanje gospodarskega razvoja Maroka.

(534) TMG je družba v državni lasti. Njen glavni delničar je sklad Hassan II z 87,5-odstotnim deležem, ki mu sledijo manjšinski delničarji: maroška vlada (12,38 %) in skupina CDG (0,12 %). Kot je navedeno v uvodni izjavi 462, je sklad HIIF javni organ.

(535) Nepozidana zemljišča, ki sta jih pridobili družbi za upravljanje, so bila večinoma v državni lasti, saj so bila plemenska, kolektivna zemljišča, ki jih je upravljalo ministrstvo za kmetijstvo. Ceno za ta zemljišča je določila vladna komisija. Infrastrukturna dela, potrebna za to, da bi bilo zemljišče primerno za industrijske vlagatelje, sta družbi za upravljanje izvedli v skladu s poslovnim načrtom, ki ga je odobrila država. Poleg tega je sklad Hassan II družbama za upravljanje za del teh infrastrukturnih del zagotovil nepovratna sredstva. Nazadnje, družbi za upravljanje morata na podlagi pogodbe, podpisane z maroško vlado, po zaključku infrastrukturnih del zaračunati ceno za pozidano zemljišče, kot jo je določila vlada v navedeni pogodbi. Te preferenčne cene je maroška vlada predhodno določila v prilogah k izvedbenim sporazumom, navedenim v uvodni izjavi 344, med skladom HIIF, ministrstvi maroške vlade in družbama za upravljanje območij pospeševanja industrije iz pododdelka (a). V okviru teh sporazumov se družbi, ki upravljata območja pospeševanja industrije, zavezujeta, da bosta te cene upoštevali. Maroška vlada je med preveritvenim obiskom priznala, da je navedena cena nižja od običajne tržne cene, saj pomeni stopnjo dobička, ki je nižja od običajnega dobička, ki ga zahteva zasebni subjekt. Poleg tega je maroška vlada potrdila, da je družbam za upravljanje za razvoj infrastrukture zagotovila nepovratna sredstva, financirana iz sklada HIIF, kar dodatno znižuje prodajno ceno takšnih zemljišč. Nazadnje, pogodba, podpisana med družbo za upravljanje in vlado Maroka, družbo za upravljanje zavezuje, da zniža prodajno ceno, ki jo določi maroška vlada, če ima nižje stroške, kot je bilo predvideno za infrastrukturna dela. Družbama za upravljanje je bilo tako naročeno, naj ceno zemljišč za prodajo družbam, ustanovljenih na območjih pospeševanja industrije, določita na ravni, ki je nižja od običajne tržne cene.

(536) Maroška vlada je po dokončnem razkritju trdila, da ugotovitve Komisije glede „javnega organa“ v zvezi s skladom Hassan II za gospodarski in socialni razvoj (v nadaljnjem besedilu: sklad HIIF) niso v skladu s členom 2, točka (b), osnovne uredbe in členom 1.1, točka (a)(1), Sporazuma STO o SIU. Ugotovitve, da je maroška vlada izvajala smiseln nadzor nad skladom HIIF, so bile napačne, saj je Komisija za dokaz smiselnega nadzora štela zgolj imenovanje poslovodstva v subjekt. Maroška vlada je opozorila na dejstvo, da mora sklad HIIF delovati neodvisno v skladu z odločitvami upravnega odbora. Upravni odbor sestavljajo trije člani, ki so neodvisni od vlade. V skladu s členom 10 zakona št. 36.01 ima operativni nadzor nad odločitvami sklada HIIF svet direktorjev, ne pa upravni odbor.

(537) Komisija je to trditev zavrnila. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 458 do 463, se sklad HIIF v celoti financira iz državnega proračuna Maroka, država Maroko ima nadzorna pooblastila nad dejavnostmi sklada in njegovim splošnim upravljanjem ter končna nadzorna pooblastila, med drugim nad merili za izbor za upravičene projekte ter dejanskimi odločitvami o financiranju in izplačilu sredstev. Poleg tega v skladu z izpolnjenim vprašalnikom sklada HIIF predseduje svetu direktorjev sklada predsednik vlade, v njem pa je več visokih vladnih uradnikov, medtem ko izvršni odbor sklada (ki ga dejansko sestavljajo trije člani) razen njegovega predsednika še ni bil imenovan. Predsednik izvršnega odbora sklada HIIF bi moral biti imenovan v skladu s členom 49 ustave, kot zahteva zakon št. 08-21 ([114]). V Dodatku št. 1 k zadnjenavedenemu zakonu („Seznam strateških javnih ustanov in podjetij“) je jasno naveden sklad HIIF. 49. člen ustave ([115]) se nanaša na imenovanja „na predlog predsednika vlade in na pobudo zadevnega ministra, za […]ter tudi vodje strateških javnih ustanov in podjetij. Organski zakon določa seznam teh strateških ustanov in podjetij“.

(c) **Finančni prispevek**

(538) Take prakse pomenijo finančni prispevek v obliki zagotavljanja zemljišč v lasti subjektov, ki jih usmerja maroška vlada, za plačilo, nižje od primernega. Družbi MEDZ in TMG, ki sta v posredni lasti države, se z izvedbenimi sporazumi usmerjata v zagotavljanje poceni zemljišč in s tem v opravljanje javne funkcije izpolnjevanja ciljev maroške vlade za razvoj avtomobilske industrije.

(d) **Ugodnost**

(539) Ugodnost v okviru te sheme je izračunana kot razlika med zneskom, ki so ga upravičenci dejansko plačali, in zneskom, ki bi ga morali plačati, če bi blago ali storitve kupili pod tržnimi pogoji.

(540) Ker so vse cene, določene na podobnih območjih, preferenčne in ker v obdobju preiskave ni bilo informacij o tržni ceni pozidanih zemljišč v Maroku, je Komisija uporabila hipotekarno pogodbo družbe DMA, v kateri je banka neodvisno ocenila dejansko tržno vrednost zemljišča, ki ga je družba DMA zagotovila kot zavarovanje. Ker je bila hipotekarna pogodba sklenjena leta 2023, sodelujoča proizvajalca izvoznika pa sta zemljišče kupila v letih 2018 in 2019, je Komisija referenčno vrednost prilagodila glede na spremembo cene indeksa industrijskih nepremičnin za Maroko. Ker se pričakuje, da se bo zemljišče uporabljalo daljše obdobje, je Komisija za obdobje preiskave dodelila 1/30 celotne ugodnosti.

(541) Maroška vlada in družba DMA sta po dokončnem razkritju trdili, da Komisija ni mogla uporabiti hipotekarne pogodbe družbe DMA iz leta 2023, vključno z oceno vrednosti zemljišča kot referenčno vrednostjo za tržno ceno zemljišča, kupljenega v letih 2018 in 2019. Po navedbah maroške vlade in družbe DMA je Komisija sicer prilagodila referenčno vrednost glede na spremembo cene indeksa industrijskih nepremičnin za Maroko, vendar ta referenčna vrednost za ceno zemljišča ni bila reprezentativna za zemljišča v različnih delih Maroka, ki niso primerljiva.

(542) Komisija je trditev zavrnila. Referenčna vrednost, uporabljena za izračun ugodnosti, je bila dejansko tržna vrednost zemljišča družbe DMA, prilagojena glede na inflacijo v obdobju preiskave.

(543) Poleg tega je družba Hands 8 v svojih pripombah po razkritju trdila, da je bila referenčna vrednost, uporabljena za določitev tržne vrednosti zemljišča, neprimerna. Družba je poudarila, da ima sedež v Tangerju, medtem ko je bila referenčna vrednost, ki jo je uporabila Komisija, povezana z zemljiščem v Kenitri. Družba Hands 8 je trdila, da so obstajale znatne razlike v ceni zemljišča glede na njegovo lokacijo. V zvezi s tem je stran predložila neodvisno oceno, v kateri je bila tržna vrednost zemljišč v lasti družbe Hands 8 ocenjena na podlagi cen zemljišč, ki so blizu avtomobilskega mesta Tanger in zunaj njega, kot je evidentirano v registru nepremičnin Tangier (Conservation Foncière de Tanger).

([114]) Organski zakon št. 08-21 o spremembi in dopolnitvi organskega zakona št. 02-12 o imenovanju na višje položaje v skladu z določbami členov 49 in 92 ustave. Na voljo na spletnem naslovu: https://courconstitutionnelle.ma/Documents/LoisOrganique/08-21-fr.pdf (zadnji ogled 13. februarja 2025).

([115]) Maroška ustava. Na voljo na spletnem naslovu: https://www.bladi.net/img/pdf/Constitution-maroc-2011.pdf (zadnji ogled 13. februarja 2025).

(544) Komisija je trditev zavrnila. Prvič, poročilo o oceni je iz januarja 2024, družba pa ga je predložila šele po dokončnem razkritju. Zato ni bilo mogoče izključiti, da je družba poročilo naročila izključno za namene te preiskave, da bi Komisiji zagotovila domnevno tržno vrednost zemljišča. Še pomembneje je, da informacijam iz poročila o oceni niso bili priloženi osnovni dokumenti, uporabljeni za določitev vrednosti zemljišča. Komisija na primer na podlagi poročila ni mogla potrditi lokacije parcel, primerljivosti zemljišča z zemljiščem v lasti družbe Hands 8 ter točnosti skupne cene in velikosti upoštevanih parcel.

(e) **Specifičnost**

(545) Ugodnosti, povezane z zagotavljanjem zemljišč za plačilo, nižje od primernega, so specifične v smislu člena 4(2), točka (a), osnovne uredbe, saj so upravičene samo družbe, ki jih je izbrala maroška vlada in imajo sedež v posebnih ekonomskih conah, tj. na določenih geografskih območjih v pristojnosti organa, ki dodeljuje (glej uvodno izjavo 535).

(546) Kot je navedeno v uvodnih izjavah 124 do 127, je bila v nacionalnem paktu za industrijski razvoj, ki je bil pozneje nadomeščen z načrtom za pospeševanje industrije, avtomobilska industrija izrecno opredeljena kot ena od ključnih industrij, katere razvoj se med drugim podpira z vzpostavitvijo integriranih industrijskih platform. Maroška vlada je dve taki platformi, eno v Kenitri in eno v Tangerju, namenila avtomobilski industriji in jima podelila status območja pospeševanja industrije.

(547) Sporazumi o naložbah, podpisani med maroško vlado in vlagatelji dveh sodelujočih proizvajalcev izvoznikov, potrjujejo, da je maroška vlada družbama izrecno omogočila ustanovitev na zadevnih območjih pospeševanja industrije. Sporazumi se sklicujejo tudi na dejstvo, da so zadevna območja, na katerih se izvajajo naložbe, upravičena do ugodnosti, ki izhajajo iz posebnih ureditev Maroka na teh območjih, vključno z zakonom 19/94, kot je podrobneje opisano v uvodnih izjavah 124 do 127. Maroška vlada se je tudi zavezala, da bo družbama zagotovila pomoč pri nakupu zemljišč na zadevnih območjih.

(f) **Sklep**

(548) Stopnja subvencije, določena v zvezi s to subvencijsko shemo v obdobju preiskave za sodelujočega proizvajalca izvoznika:

Zagotavljanje zemljišč za plačilo, nižje od primernega

Ime družbe	Stopnja subvencije
DMA	0,38 %
Hands 8	1,14 %

3.9. **Sheme, proti katerim niso bili uvedeni izravnalni ukrepi**

(549) Za naslednje sheme ni bilo najdenih dokazov o subvencioniranju:

— zavarovanje izvoznih kreditov, zagotovljeno v okviru sodelovanja med kitajsko in maroško vlado,

— oprostitev plačila DDV na uvoženo investicijsko blago,

— podpora poklicnemu usposabljanju.

3.10. **Sklep o subvencioniranju**

(550) Komisija je zneske subvencij, proti katerim se lahko uvedejo izravnalni ukrepi, v skladu z določbami osnovne uredbe za vsako sodelujočo družbo izračunala tako, da je preučila vsako subvencijo ali program subvencij, nato pa je te zneske seštela in dobila skupni znesek subvencij za vsakega proizvajalca izvoznika v obdobju preiskave. Za izračun celotnega subvencioniranja je Komisija najprej izračunala odstotek subvencioniranja: znesek subvencije kot odstotek prihodka družbe v obdobju preiskave. Ta odstotek je bil nato uporabljen za izračun zneska subvencije, dodeljenega za izvoz zadevnega izdelka v Unijo v obdobju preiskave. Ta znesek subvencije je bil pozneje izražen kot odstotek vrednosti stroškov, zavarovanja in prevoznine (v nadaljnjem besedilu: CIF) istega izvoza.

(551) Ker ni bilo vzorčenja in torej tudi ne drugih sodelujočih proizvajalcev izvoznikov, ni bila izračunana tehtana povprečna stopnja subvencije.

(552) Ker je bila raven sodelovanja visoka, se je Komisiji zdelo primerno, da stopnjo preostale subvencije določi na ravni sodelujoče družbe z najvišjo stopnjo subvencije.

(553) Ker je bil položaj družbe DMA precej neobičajen (Komisija v zvezi z družbo Hands 8 ni našla dokazov o podobnem subvencioniranju s strani maroške vlade v sodelovanju z vlado Kitajske ali vladami drugih tretjih držav), je Komisija menila, da je primerno odšteti zneske subvencij, povezane s sodelovanjem med kitajsko in maroško vlado. Rezultat je bil nekoliko nižji od zneska subvencije, ugotovljenega za družbo Hands 8 (5,05 %), zato se stopnja, ugotovljena za družbo Hands 8, uporabi kot preostala stopnja.

(554) Na podlagi tega so zneski subvencij, proti katerim se lahko uvedejo izravnalni ukrepi, izraženi kot odstotek cene CIF meja Unije brez plačane dajatve, naslednji:

Ime družbe	Skupna stopnja subvencije
DMA	31,45 %
Hands 8	5,60 %
Preostala	5,60 %

(555) Družba DMA je po dokončnem razkritju trdila, da bi bilo treba v skladu s členom 19(3) Sporazuma STO o SIU končno stopnjo subvencije prilagoditi za takšen delež subvencioniranja, ki je bil že obravnavan z vzporedno uvedenimi protidampinškimi ukrepi. Nanašala se je na primere, v katerih izravnalna dajatev predstavlja celoten znesek subvencioniranja in v katerih se protidampinške dajatve, ki so vsaj do neke mere izračunane na podlagi istega subvencioniranja, uvedejo hkrati. To je verjetno, kadar se stopnje dampinga izračunajo na podlagi metodologije netržnega gospodarstva v skladu s sodno prakso STO, na katero se sklicuje družba DMA ([116]). Družba DMA je zlasti poudarila, da je v ločenem protidampinškem postopku stopnja dampinga družbe DMA temeljila na najvišji stopnji dampinga, ugotovljeni za vrste izdelka, ki jih je sodelujoči proizvajalec izvoznik Hands 8 prodajal v reprezentativnih količinah. Poleg tega je družba DMA trdila, da na podlagi ugotovitev v tej protisubvencijski preiskavi družba Hands 8 ni imela koristi od zagotavljanja investicijskega blaga ali surovin za plačilo, nižje od primernega. V tem okviru je družba DMA zahtevala vsaj prilagoditev stopnje dampinga za znesek dejanskega posojila, povezanega z investicijskim blagom, in preferenčno ceno vhodnih materialov za družbo DMA v skladu s členom 19.3 Sporazuma STO o SIU.

([116]) WTO/DS379/AB/R (ZDA – Protidampinške in izravnalne dajatve na nekatere izdelke iz Kitajske), poročilo pritožbenega organa z dne 11. marca 2011, točka 582.

(556) Komisija se s tem ni strinjala. Komisija je na začetku opozorila, da je ustrezna določba člena 19(3) Sporazuma STO o SIU člen 15(2) osnovne uredbe. Zaradi popolnega nesodelovanja družbe DMA njena trditev temelji na napačnem razumevanju metodologije, ki je bila uporabljena v protidampinškem postopku. Njena trditev temelji zlasti na napačni predpostavki, da bi Komisija uporabila normalno vrednost družbe Hands 8 za primerjavo z izvoznimi cenami družbe DMA. To ne drži. Zaradi popolnega nesodelovanja družbe DMA v protidampinškem postopku je za to družbo dejansko začela veljati preostala dajatev, ki se uporablja za vse nesodelujoče družbe v Maroku. Ta dajatev na ravni države je bila določena na podlagi podskupine stopenj dampinga za vrste izdelka, ki jih je v reprezentativnih količinah prodajal edini sodelujoči proizvajalec izvoznik v protidampinški preiskavi, tj. družba Hands 8. Stopnje dampinga so bile rezultat normalne vrednosti in izvozne cene, izračunane za družbo Hands 8, na katero je prav tako vplivalo (morebitno) subvencioniranje. Zato taka metodologija ne more povzročiti morebitnega dvojnega štetja v smislu člena 15(2) osnovne uredbe. Metodologija, uporabljena za izračun normalne vrednosti za družbo Hands 8, je bila standardna metodologija za tržna gospodarstva in ne metodologija netržnega gospodarstva, vključki je bila obravnavana v sodni praksi STO, na katero se je sklicevala družba DMA. V primerih standardne metodologije bi do dvojnega štetja lahko prišlo le v primeru izvoznega subvencioniranja, ki neposredno znižuje izvozno ceno. V tem primeru ni tako, saj v zvezi z družbo Hands 8 dvojno štetje, ki bi izhajalo iz člena 15(2) ali člena 24(1), ni bilo vprašljivo. V zvezi s tem bi v skladu s trditvijo družbe DMA prišlo tudi do paradoksalnega položaja, da bi bila družba DMA, čeprav ni bilo dvojnega štetja in odbitka za družbo Hands 8, upravičena do takega odbitka na podlagi domnevnega in neutemeljenega dvojnega štetja. Dejstvo, da družba Hands 8 ni imela koristi od zagotavljanja vhodnih materialov za plačilo, nižje od primernega, ali od dejanskega posojila, je s pravnega vidika neupoštevno in ne spremeni te ugotovitve. Komisija je v vsakem primeru opozorila, da je bila tako izračunana stopnja dampinga v okviru uporabe razpoložljivih dejstev izbrana kot približek za določitev preostale stopnje dampinga za nesodelujoče proizvajalce, vključno z družbo DMA, da bi se nadomestila stopnja, ki bi bila izračunana, če bi družba DMA sodelovala. Zato je to trditev zavrnila.

(557) Poleg tega se je družba DMA po dokončnem razkritju sklicevala na člene 19.1, 19.4 in 21.1 Sporazuma STO o SIU ter člen VI:3 GATT iz leta 1994, pri čemer je poudarila, da mora preiskovalni organ za ugotovitev nadaljnje potrebe po izravnalnih dajatvah sprejeti ugotovitev o subvencioniranju, tj. ali subvencija še obstaja ali ne.

(558) V zvezi s tem se je družba sklicevala na dejstvo, da je družba DMA ob koncu obdobja preiskave spremenila lastništvo. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah247 in 262, je družba Dicastal Asia svoj delež v družbi DMA prodala družbi CITIC Dicastal. Družba DMA je trdila, da bi morala Komisija upoštevati ugotovitve odbora za reševanje sporov v zadevi ZDA – svinec in bizmut II. V skladu z odstavkom 6.81 poročila odbora sprememba lastništva po pošteni tržni vrednosti povzroči, da zaradi neponavljajočega se finančnega prispevka, namenjenega prejšnji družbi, ugasneta finančni prispevek in ugodnost, posredno namenjena družbi naslednici.

(559) V zvezi s tem je družba DMA trdila, da je predložila zadostne dokaze, da je do spremembe lastništva prišlo po pošteni tržni vrednosti v obdobju preiskave. Vendar Komisija po mnenju družbe DMA ni analizirala nadaljnjega obstoja finančnega prispevka in ugodnosti po tem, ko je družba CITIC Dicastal prevzela družbo DMA.

(560) Komisija se s tem ni strinjala. Ti argumenti temeljijo na napačni predpostavki, da so bile družbe CITIC Dicastal, Changsha Dicastal, Dicastal Asia, Dicastal HK in DMA nepovezani subjekti in da so bile osnovne transakcije izvedene po pošteni tržni vrednosti. Kot jasno dokazujejo uvodne izjave 248 do 252, 256, 258, 262, 263, 269, 270 in 293 do 313, je Komisija sklenila, da je bila družba CITIC Dicastal povezana z družbo DMA ter da so bili vsi ti subjekti povezani od začetka in med celotnim izvajanjem maroškega projekta. Družba DMA ni predložila dokazov, da subjekti niso bili povezani ter da so bile zadevne transakcije izvedene pod običajnimi tržnimi pogoji in so odražale pošteno tržno vrednost. Te trditve so bile zato zavrnjene.

4. **ŠKODA**

4.1. **Opredelitev pojmov industrija Unije in proizvodnja Unije**

(561) Podobni izdelek je v obdobju preiskave v Uniji izdelovalo približno 27 proizvajalcev. Ti predstavljajo „industrijo Unije“ v smislu člena 9(1) osnovne uredbe.

(562) Celotna proizvodnja Unije je bila v obdobju preiskave določena na približno 46,8 milijona kosov. Komisija je to količino določila na podlagi vseh razpoložljivih informacij v zvezi z industrijo Unije, kot je izpolnjen makroekonomski vprašalnik, ki ga je predložil pritožnik. Kot je navedeno v uvodni izjavi 49, so vzorčeni proizvajalci Unije predstavljali 22 % celotne proizvodnje podobnega izdelka v Uniji.

4.2. **Potrošnja Unije**

(563) Komisija je potrošnjo Unije določila na podlagi celotne prodaje industrije Unije v Uniji, ki ji je prištela celoten uvoz iz tretjih držav v Unijo. Podatki o prodaji industrije Unije na trgu Unije so bili pridobljeni iz pritožbe in prilagojeni na podlagi podatkov, navedenih v izpolnjenih vprašalnikih vzorčenih proizvajalcev Unije v zvezi z obdobjem preiskave. Pri uvozu se je Komisija oprla na Eurostatovo podatkovno zbirko COMEXT. Ker pa navedena podatkovna zbirka vsebuje le podatke o teži uvoženih izdelkov in ne o številu uvoženih kosov aluminijastih koles, je bilo treba težo pretvoriti v kose. Pritožnik je v pritožbi uporabil enako pretvorbeno razmerje, kot je bilo uporabljeno v ločeni protidampinški preiskavi v zvezi z istim izdelkom, tj. 11,3 kg na kos. Nobena zainteresirana stran ni predložila pripomb v zvezi s tem. Zato je bilo to razmerje potrjeno in uporabljeno pri določitvi potrošnje Unije na kos.

(564) Trg Unije je razdeljen na dva distribucijska kanala: trg proizvajalcev originalne opreme in poprodajni trg. Vendar se večina prodaje nanaša na trg proizvajalcev originalne opreme z 90-odstotnim tržnim deležem. Ker so maroški proizvajalci prodajali izključno na trgu proizvajalcev originalne opreme in ker trg poprodajni trg predstavlja majhen delež celotnega trga Unije, je bilo odločeno, da se potrošnja ne razdeli na omenjena distribucijska kanala.

(565) Potrošnja Unije se je gibala na naslednji način:

Preglednica 1

Potrošnja Unije

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Celotna potrošnja Unije (v tisočih kosov)	55 987	57 346	60 076	64 592
Indeks	*100*	*102*	*107*	*115*

Vir: Eurostatova podatkovna zbirka COMEXT, združenje EUWA in preverjeni izpolnjeni vprašalniki.

(566) Potrošnja Unije se je med letom 2020 in obdobjem preiskave povečala za 15 %. Vendar se je povečala z nizke osnove v letu 2020, ki je bila posledica pandemije COVID-19. Leta 2020 se je proizvodnja v avtomobilski industriji precej zmanjšala, kar je neposredno vplivalo na dobavitelje aluminijastih koles, saj se je njihova prodaja zmanjšala zaradi zaustavitev proizvodnje in zaprtja tovarn. Razmere na trgu so se leta 2021 nekoliko izboljšale, vendar je bila potrošnja v obdobju preiskave še vedno precej pod ravnmi pred pandemijo. Natančneje, leta 2019 je potrošnja znašala približno 74 milijonov kosov, kar je 14 % več od potrošnje v obdobju preiskave.

4.3. **Uvoz iz zadevne države**

4.3.1. *Obseg in tržni delež uvoza iz zadevne države*

(567) Komisija je obseg uvoza določila na podlagi Eurostatove podatkovne zbirke COMEXT. Tržni delež uvoza je bil določen na podlagi deleža, ki ga je ta uvoz predstavljal v celotni potrošnji Unije.

(568) Uvoz iz zadevne države v Unijo se je gibal na naslednji način:

Preglednica 2

Obseg uvoza (v tisočih kosov) in tržni delež

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Obseg uvoza iz zadevne države (v tisočih kosov)	878	2 401	3 754	5 930
Indeks	*100*	*273*	*428*	*675*
Tržni delež	2 %	4 %	6 %	9 %
Indeks	*100*	*267*	*398*	*585*

Vir: Eurostatova podatkovna zbirka COMEXT.

(569) Leta 2020 je uvoz iz Maroka obsegal približno 878 tisoč kosov, njegov tržni delež pa je znašal 2 %. Uvoz se je v obravnavanem obdobju znatno povečal, z največjim obsegom 5,9 milijona kosov v obdobju preiskave in 9-odstotnim tržnim deležem. Do te rasti je prišlo kljub temu, da so protidampinške dajatve začele veljati julija 2022 po začetku veljavnosti začasne uredbe ([117]). Ta uvoz se je nanašal izključno na trg proizvajalcev originalne opreme.

4.3.2. *Cene uvoza iz zadevne države, nelojalno nižanje prodajnih cen in oviranje dviga cen*

(570) Komisija je cene uvoza določila na podlagi Eurostatove podatkovne zbirke COMEXT. Nelojalno nižanje prodajnih cen uvoženega izdelka je določila na podlagi podatkov, ki so jih predložili sodelujoča proizvajalca izvoznika in sodelujoči proizvajalci Unije.

(571) Tehtana povprečna cena uvoza iz zadevne države v Unijo se je gibala na naslednji način:

Preglednica 3

Uvozne cene (v EUR/kos)

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Maroko	41,7	45,6	57,2	54,4
Indeks	*100*	*109*	*137*	*130*

Vir: Eurostatova podatkovna zbirka COMEXT.

([117]) IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/1221 z dne 14. julija 2022 o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih aluminijastih koles s poreklom iz Maroka. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/1221/oj (UL L 188, 15.7.2022, str. 144).

(572) Povprečna cena uvoza iz Maroka se je v obravnavanem obdobju zvišala za 30 %. Vendar je ta uvozna cena za približno 16 % nižja od povprečne cene industrije Unije in za približno 9 % nižja od uvozne cene podobnega izdelka iz najbližje tretje države v obdobju preiskave (glej preglednici 7 in 11).

(573) Komisija je nelojalno nižanje prodajnih cen v obdobju preiskave določila tako, da je primerjala:

— tehtane povprečne prodajne cene vzorčenih proizvajalcev Unije za posamezno vrsto izdelka, zaračunane nepovezanim strankam na trgu Unije in prilagojene na raven cene franko tovarna, in

— ustrezne tehtane povprečne cene za posamezno vrsto uvoženega izdelka vzorčenih sodelujočih proizvajalcev s Kitajske, zaračunane prvi neodvisni stranki na trgu Unije, ki so določene na podlagi CIF (stroški, zavarovanje in prevoznina), z ustreznimi prilagoditvami za carino in stroške, nastale po uvozu.

(574) Primerjava cen je bila izvedena za vsako posamezno vrsto za transakcije na isti ravni trgovanja in po morebitni ustrezni prilagoditvi ter odbitku rabatov in popustov. Za prodajo na trgu proizvajalcev originalne opreme / na poprodajnem trgu niso bile potrebne nobene prilagoditve; poprodajni trg, ki predstavlja približno 10 % prodaje, ima omejen vpliv na splošno oceno trga Unije. Zato se je Komisija odločila, da za namene te preiskave potrošnje ne bo razdelila med omenjena prodajna kanala. Rezultat primerjave je bil izražen kot odstotek teoretičnih prihodkov od prodaje vzorčenih proizvajalcev Unije v obdobju preiskave. Za uvoz iz zadevne države na trg Unije je bila ugotovljena stopnja nelojalnega nižanja prodajnih cen med 17,1 % in 46,5 %.

(575) Poleg tega so se maroške uvozne cene v obdobju preiskave znižale v primerjavi z letom 2022, hkrati pa sta se povečala obseg in tržni delež uvoza na trgu Unije. To je povzročilo znaten padec cen industrije Unije v obdobju preiskave, saj je morala industrija Unije znižati cene na raven, nižjo od stroškov proizvodnje, in absorbirati izgube, da bi ohranila del tržnega deleža, čeprav so visoki proizvodni stroški ostali na visoki ravni v primerjavi z letom 2022.

4.4. **Gospodarski položaj industrije Unije**

4.4.1. *Splošne opombe*

(576) V skladu s členom 8(4) osnovne uredbe je preučitev vpliva subvencioniranega uvoza na industrijo Unije vključevala oceno vseh gospodarskih kazalnikov, ki so vplivali na položaj industrije Unije v obravnavanem obdobju.

(577) Kot je navedeno v uvodni izjavi 49, je bilo vzorčenje uporabljeno za ugotavljanje morebitne škode, ki jo je utrpela industrija Unije.

(578) Komisija je za določitev škode razlikovala med makro- in mikroekonomskimi kazalniki škode. Makroekonomske kazalnike je ocenila na podlagi podatkov, ki jih je prejela od pritožnika v izpolnjenem makroekonomskem vprašalniku, in jih prilagodila na podlagi podatkov iz odgovorov vzorčenih proizvajalcev Unije za obdobje preiskave. Makroekonomski podatki so se tako nanašali na vse proizvajalce Unije. Komisija je mikroekonomske kazalnike ocenila na podlagi podatkov iz izpolnjenih vprašalnikov vzorčenih proizvajalcev Unije. Podatki so se nanašali na vzorčene proizvajalce Unije. Za oba sklopa podatkov je bilo ugotovljeno, da sta reprezentativna za gospodarski položaj industrije Unije.

(579) Makroekonomski kazalniki so: proizvodnja, proizvodna zmogljivost, izkoriščenost zmogljivosti, obseg prodaje, tržni delež, rast, zaposlenost, produktivnost, višina stopnje subvencioniranja in okrevanje od preteklega subvencioniranja.

Mikroekonomski kazalniki so: povprečne cene na enoto, stroški na enoto, stroški dela, zaloge, dobičkonosnost, denarni tok, naložbe, donosnost naložb in zmožnost zbiranja kapitala.

4.4.2. *Makroekonomski kazalniki*

4.4.2.1. Proizvodnja, proizvodna zmogljivost in izkoriščenost zmogljivosti

(580) Celotna proizvodnja Unije, proizvodna zmogljivost in izkoriščenost zmogljivosti so se v obravnavanem obdobju gibale na naslednji način:

Preglednica 4

Proizvodnja, proizvodna zmogljivost in izkoriščenost zmogljivosti

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Obseg proizvodnje (v tisočih kosov).	44 883	44 962	43 589	46 865
Indeks	*100*	*100*	*97*	*104*
Proizvodna zmogljivost (v tisočih kosov)	60 867	59 878	59 529	57 736
Indeks	*100*	*98*	*98*	*95*
Izkoriščenost zmogljivosti (v %)	74 %	75 %	73 %	81 %
Indeks	*100*	*102*	*99*	*110*

Vir: izpolnjeni vprašalnik združenja evropskih proizvajalcev koles (EUWA) in vzorčenih proizvajalcev Unije.

(581) Obseg proizvodnje industrije Unije se je med letoma 2020 in 2022 zmanjšal za 3 %. Zaradi posledic pandemije COVID-19 je bil že leta 2020 na nizki ravni. Proizvodnja se je v obdobju preiskave povečala, kar je predvsem posledica okrevanja industrije po ustavitvah proizvodnje med pandemijo COVID-19 in motenj v svetovnih dobavnih verigah. Vendar je obseg proizvodnje, dosežen v obdobju preiskave, še vedno za skoraj 18 % manjši od obsega pred pandemijo (57 097 000 kosov leta 2019). Poleg tega se je proizvodnja v zadevnem obdobju povečala precej manj kot potrošnja (4 % v primerjavi s 15 %, glej preglednico 1).

(582) Medtem ko se je proizvodna zmogljivost industrije Unije v obravnavanem obdobju zmanjšala za 5 %, je izkoriščenost zmogljivosti nihala med 74 % in 81 % (v obdobju preiskave je znašala 81 %).

4.4.2.2. Obseg prodaje in tržni delež

(583) Obseg prodaje in tržni delež industrije Unije sta se v obravnavanem obdobju gibala na naslednji način:

Preglednica 5

Obseg prodaje in tržni delež

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Obseg prodaje na trgu Unije (v tisočih kosov)	39 720	39 126	38 427	41 919
Indeks	*100*	*99*	*97*	*106*
Tržni delež (v %)	71 %	68 %	64 %	65 %
Indeks	*100*	*96*	*90*	*91*

Vir: združenje EUWA in vzorčeni proizvajalci Unije.

(584) Obseg prodaje industrije Unije se je med letoma 2020 in 2022 zmanjšal za 3 %, kar kaže na upad v navedenem obdobju. Vendar je industrija v obdobju preiskave okrevala, saj so si proizvajalci opomogli po krizi zaradi COVID-19 in motnjah v dobavnih verigah, ki so prizadele proizvajalce po vsem svetu. Kljub temu okrevanju je obseg prodaje ostal precej pod ravnmi pred pandemijo (55 502 000 kosov leta 2019) in se je v zadevnem obdobju povečal precej manj (6 %) kot potrošnja (15 %).

(585) Čeprav se je obseg prodaje industrije Unije v obdobju preiskave povečal, je na splošno prišlo do izgube tržnega deleža, ki se je v obravnavanem obdobju zmanjšal za šest odstotnih točk.

4.4.2.3. Rast

(586) Kot je pojasnjeno v oddelku 4.4.2.1, se je proizvodna zmogljivost industrije Unije v obravnavanem obdobju zmanjšala za 5 %, obseg proizvodnje pa se je povečal za 4 %.

(587) Čeprav se je prodajna cena industrije Unije nekoliko zvišala, so to zasenčili višji proizvodni stroški dejavnikov, kot so surovine, delo in cene energije, kot je razvidno iz oddelka 4.3.2.

(588) Povečanje obsega subvencioniranega uvoza in zvišanje proizvodnih stroškov sta kljub nekaterim pozitivnim spremembam v obdobju preiskave zmanjšala možnost okrevanja. Zato so bile možnosti za rast industrije Unije na splošno ogrožene in prišlo je do izgube tržnega deleža.

4.4.2.4. Zaposlenost in produktivnost

(589) Zaposlenost in produktivnost sta se v obravnavanem obdobju gibali na naslednji način:

Preglednica 6

Zaposlenost in produktivnost

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Število zaposlenih	16 797	16 620	16 026	16 654
Indeks	*100*	*99*	*95*	*99*
Produktivnost (v kosih/zaposlenega)	2 672	2 705	2 720	2 814
Indeks	*100*	*101*	*102*	*105*

Vir: združenje EUWA in vzorčeni proizvajalci Unije.

(590) Število zaposlenih je ostalo stabilno, pri čemer se je v obravnavanem obdobju rahlo zmanjšalo, in sicer za eno odstotno točko. Vendar se je produktivnost povečala zaradi uporabe virov in večje učinkovitosti industrije Unije.

4.4.2.5. Višina stopnje subvencije in okrevanje od preteklega subvencioniranja

(591) Vse stopnje subvencije so bile precej nad stopnjo *de minimis*. Glede na obseg in cene uvoza iz zadevne države učinek višine dejanskih zneskov subvencije na industrijo Unije ni bil zanemarljiv.

(592) To je prva protisubvencijska preiskava v zvezi z zadevnim izdelkom. Zato ni bilo na voljo nobenih podatkov za oceno učinkov morebitnega preteklega subvencioniranja.

4.4.3. *Mikroekonomski kazalniki*

4.4.3.1. Cene in dejavniki, ki vplivajo nanje

(593) Tehtane povprečne prodajne cene vzorčenih proizvajalcev Unije na enoto za nepovezane stranke v Uniji so se v obravnavanem obdobju gibale na naslednji način:

Preglednica 7

Prodajne cene v Uniji

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Povprečna prodajna cena na trgu Unije (v EUR/kos)	49	53	70	65
Indeks	*100*	*108*	*142*	*133*
Proizvodni stroški na enoto (v EUR/kos)	49	66	84	82
Indeks	*100*	*135*	*171*	*167*

Vir: vzorčeni proizvajalci Unije.

(594) Povprečne prodajne cene industrije Unije so se med letoma 2020 in 2022 zvišale za 42 %, nato pa so se v obdobju preiskave znižale za 9 %.

(595) V obravnavanem obdobju so se proizvodni stroški zvišali za 67 %. To zvišanje je bilo predvsem posledica višjih stroškov surovin, zlasti cene aluminija, ki se je v obravnavanem obdobju znatno zvišala. Zvišali so se tudi drugi proizvodni stroški, vključno s stroški energije in dela, vendar v manjši meri. Zaradi višjih proizvodnih stroškov zvišanje cen, ki ga je izvedla industrija Unije, proizvajalcem ni prineslo nobenih koristi. Industrija Unije zaradi poceni subvencioniranega uvoza iz zadevne države ni mogla dovolj zvišati cen, da bi nadomestila višje stroške proizvodnje. Medtem ko so se proizvodni stroški na enoto med letom 2022 in obdobjem preiskave znižali za 4 %, so se prodajne cene industrije Unije znižale za 9 %, da bi se ohranil tržni delež glede na nizke cene subvencioniranega uvoza.

(596) To zvišanje stroškov in stalen cenovni pritisk zaradi subvencioniranega uvoza iz zadevne države sta povzročila manjšo dobičkonosnost proizvajalcev Unije (glej preglednico 10).

4.4.3.2. Stroški dela

(597) Povprečni stroški dela vzorčenih proizvajalcev Unije so se v obravnavanem obdobju gibali na naslednji način:

Preglednica 8

Povprečni stroški dela na zaposlenega

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Povprečni stroški dela na zaposlenega (v EUR)	33 078	35 319	38 494	43 960
Indeks	*100*	*107*	*116*	*133*

Vir: vzorčeni proizvajalci Unije.

(598) Povprečni stroški dela na zaposlenega v industriji Unije so se v obravnavanem obdobju zvišali za 33 %.

(599) Delo je pomembna komponenta skupnih proizvodnih stroškov, zaradi zvišanja stroškov dela pa se proizvodni stroški zvišajo. To pomeni, da morajo proizvajalci pogosto zvišati cene, da bi pokrili skupne stroške, zaradi česar so dolgoročno manj konkurenčni.

4.4.3.3. Zaloge

(600) Ravni zalog vzorčenih proizvajalcev Unije so se v obravnavanem obdobju gibale na naslednji način:

Preglednica 9

Zaloge

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Končne zaloge (v tisočih kosov)	492	686	642	718
Indeks	*100*	*139*	*130*	*146*
Končne zaloge kot delež proizvodnje (v %)	1,1 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %
Indeks	*100*	*136*	*136*	*136*

Vir: vzorčeni proizvajalci Unije.

(601) V obravnavanem obdobju so se zaloge povečale za 46 %. Med letoma 2021 in 2022 so se zmanjšale za 9 %, vendar so se v obdobju preiskave znova povečale za 12 %. Za industrijo aluminijastih koles v Uniji so značilne večletne okvirne pogodbe med proizvajalci in strankami, v katerih stranke določijo količine in cene. Te okvirne pogodbe se izvajajo z nabavnimi nalogi glede na potrebe strank. Tako lahko industrija Unije načrtuje svojo proizvodnjo in zaloge. Zaloge zato niso glavni kazalnik za oceno uspešnosti industrije Unije.

4.4.3.4. Dobičkonosnost, denarni tok, naložbe, donosnost naložb in zmožnost zbiranja kapitala

(602) Dobičkonosnost, denarni tok, naložbe in donosnost naložb vzorčenih proizvajalcev Unije so se v obravnavanem obdobju gibali na naslednji način:

Preglednica 10

Dobičkonosnost, denarni tok, naložbe in donosnost naložb

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Dobičkonosnost prodaje v Uniji nepovezanim strankam (v % prihodka od prodaje)	1 %	– 3 %	– 1 %	– 3 %
Indeks	*100*	*– 322*	*– 108*	*– 334*

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Denarni tok (v tisočih EUR)	39 937	11 100	19 529	– 1 041
Indeks	*100*	*28*	*49*	*– 3*
Naložbe (v tisočih EUR)	19 848	19 807	23 104	26 751
Indeks	*100*	*100*	*116*	*135*
Donosnost naložb (v %)	4 %	– 1 %	– 1 %	– 2 %
Indeks	*100*	*– 25*	*– 25*	*– 50*

Vir: vzorčeni proizvajalci Unije.

(603) Komisija je dobičkonosnost vzorčenih proizvajalcev Unije določila tako, da je neto dobiček pred obdavčitvijo pri prodaji podobnega izdelka nepovezanim strankam v Uniji izrazila kot delež prihodkov od prodaje tega izdelka.

(604) Dobičkonosnost industrije Unije se je v obravnavanem obdobju precej zmanjšala, kar je povzročilo izgube. Čeprav so se prodajne cene v obdobju preiskave zvišale, industrija Unije ni mogla izravnati naraščajočih stroškov in je zato ustvarjala izgubo.

(605) Neto denarni tok pomeni zmožnost proizvajalcev Unije, da sami financirajo svoje dejavnosti. V obravnavanem obdobju se je neto denarni tok močno zmanjšal, in sicer za 103 %. To znatno zmanjšanje neto denarnega toka kaže, da je industrija Unije pod precejšnjim finančnim pritiskom, saj manjša dobičkonosnost izčrpava njene denarne rezerve.

(606) Donosnost naložb je izražena kot dobiček v odstotkih neto knjigovodske vrednosti naložb. Tako kot dobičkonosnost in neto denarni tok se je tudi donosnost naložb v obravnavanem obdobju gibala negativno. Naložbe industrije Unije so bile med letoma 2020 in 2021 stabilne, v obdobju preiskave pa so se povečale. Kljub povečanju naložb, zlasti v avtomatizacijo in tehnološke izboljšave, pa industrija Unije ni mogla doseči pozitivne donosnosti svojih naložb. Negativno gibanje donosnosti naložb v celotnem obravnavanem obdobju kaže, da se je finančna uspešnost industrije Unije precej poslabšala.

(607) Na zmožnost vzorčenih proizvajalcev Unije za zbiranje kapitala je vplivalo poslabšanje njihovega finančnega položaja. Nezmožnost zbiranja kapitala ovira zmožnost industrije Unije za naložbe v rast ali okrevanje, poglablja njene finančne težave in ogroža njeno sposobnost odzivanja na pritiske trga.

(608) Združenje ACEA ([118]), maroška vlada ([119]) in družba DMA ([120]) trdijo, da obstajajo razhajanja med podatki, ugotovljenimi v protidampinški preiskavi in sedanji preiskavi glede izravnave, ki so temeljili na izpolnjenih makroekonomskih vprašalnikih, ki ju je predložilo združenje EUWA. Oba zajemata leto 2020 in čeprav so bile za določitev makroekonomskih kazalnikov uporabljene podobne metodologije in podatki, je Komisija določila različne podatke. Družba DMA in maroška vlada trdita, da to dokazuje, da ni bila opravljena objektivna preiskava pozitivnih dokazov, kar je v nasprotju s členom 15.1 Sporazuma STO o SIU.

([118]) Številka Tronsave: t25:001776.
([119]) Številka Tronsave: t25:001772.
([120]) Številka Tronsave: t25:001778.

(609) Združenje EUWA ([121]) se ni strinjalo z njunimi trditvami in poudarilo dve ključni razliki med ločeno protidampinško preiskavo in sedanjo preiskavo. Prvič, število proizvajalcev Unije, vključenih v preiskavo, se je spremenilo. Drugič, združenje EUWA ne predstavlja 100 % proizvodnje Unije, zato se mora pri oceni dela trga EU opreti na ocene. Zaradi teh sprememb v industriji Unije je moralo združenje EUWA prilagoditi podatke, ki jih je neposredno zbralo, in tudi oceno za preostali del industrije Unije. V sedanji preiskavi je združenje EUWA ocenilo, da so proizvajalci Unije, ki so predložili podatke, predstavljali delež celotne proizvodnje Unije. Za izračun celotne proizvodnje Unije na podlagi podatkov, ki so jih predložili vsi pritožniki, je bilo uporabljeno posebno razmerje. Faktor razmerja, uporabljen za oceno podatkov in imena sodelujočih družb so ostali zaupni, da se ne bi razkrila raven podpore pritožbi in da bi se preprečili morebitni povračilni ukrepi. Združenje EUWA je poudarilo tudi, da razlike v podatkih o uvozu delno izhajajo iz dejstva, da se evidence Eurostata in TARIC redno spremljajo in popravljajo, kar lahko povzroči razhajanja glede na to, kdaj so podatki pridobljeni

(610) Komisija je priznala pomisleke združenja EUWA in se strinjala, da se podatki Eurostata in TARIC redno spremljajo in popravljajo, kar lahko povzroči spremembe in razhajanja v razpoložljivih podatkih. Komisija je navedene trditve zavrnila.

(611) Združenje ACEA, družba DMA in maroška vlada so nadalje trdili, da v smislu obsega položaj industrije Unije ne kaže škode, temveč izzive, s katerimi se srečujejo proizvajalci avtomobilov v EU. Trdijo, da industrija Unije ni utrpela škode v smislu obsega, temveč so nanjo vplivale težave, s katerimi se srečujejo proizvajalci avtomobilov. Čeprav na obseg aluminijastih koles vpliva proizvodnja avtomobilov v Uniji, analiza obsega ne upošteva težav proizvajalcev avtomobilov v EU med pandemijo, saj se je okrevanje začelo šele leta 2022. Kljub temu proizvodnja avtomobilov v Uniji ostaja precej pod ravnmi pred pandemijo. Trdijo tudi, da čeprav se zmogljivost in tržni deleži med letom 2020 in obdobjem preiskave niso izboljšali, sistem „ravno ob pravem času“ dokazuje, da v zvezi s tem ni škode. Potrošnja se je povečala, industrija Unije pa je dosegla več kot 80-odstotno izkoriščenost zmogljivosti. Zato menijo, da sklep, da makroekonomski kazalniki kažejo znatno škodo, ni v skladu s členoma 15.1 in 15.4 Sporazuma STO o SIU.

(612) Komisija je priznala, da so na proizvodnjo avtomobilov v EU morda vplivale težave, povezane s pandemijo, vendar je treba poudariti, da subvencionirani uvoz iz Maroka še naprej izkrivlja trg. Cene tega uvoza so pogosto nižje od stroškov, kar ustvarja dodaten pritisk na proizvajalce Unije, ki se že tako borijo s čedalje višjimi proizvodnimi stroški. Čeprav je res, da je industrija Unije dosegla več kot 80-odstotne stopnje izkoriščenosti zmogljivosti, to samo po sebi ne dokazuje neobstoja škode. Izkoriščenost zmogljivosti ne odraža vedno natančno dobičkonosnosti ali tržnih razmer. Osredotočanje le na izkoriščenost zmogljivosti brez upoštevanja trendov dobičkonosnosti in izgube tržnega deleža ne daje celotne slike škode. Kljub učinkom pandemije se industrija Unije še vedno spoprijema z znatno škodo zaradi nelojalne konkurence, ki jo povzroča subvencionirani uvoz, ki se prodaja po cenah, ki nelojalno znižujejo cene industrije Unije in ovirajo njihov dvig. Komisija je zato to trditev zavrnila.

(613) Združenje ACEA, družba DMA in maroška vlada v svojih pripombah k dokončnemu razkritju trdijo, da so morebitni cenovni učinki maroškega uvoza in dejavniki, ki vplivajo na cene na trgu aluminijastih koles, napačno opredeljeni. Navajajo, da čeprav primerjave, ki temeljijo na kontrolnih številkah izdelka, in statistične primerjave, na katere se sklicuje Komisija, niso ustrezne, je analiza mikroekonomskih kazalnikov, ki jo je opravila Komisija, z več vidikov napačna. Prvič, menijo, da statistične cene maroškega uvoza niso najnižje na trgu in da bi bilo treba za pravilno sliko upoštevati protidampinške dajatve. Drugič, trdijo, da cenovni pritiski niso posledica maroškega uvoza, temveč nihanja cen aluminija. Združenje ACEA nadalje trdi, da bi bilo treba težo enote za turški uvoz določiti na 9,5 kg. To bi samodejno povzročilo večji obseg uvoza iz Turčije po nižjih cenah na enoto. Maroška vlada trdi, da analiza mikroekonomskih kazalnikov zato ni v skladu s členoma 15.1 in 15.4 Sporazuma STO o SIU.

([121]) Številka Tronsave: t25:001846.

(614) Združenje EUWA je v svojih pripombah priznalo, da so cene aluminija pomembne, zlasti v okviru večletnih pogodb. Vendar je trdilo, da to ne izključuje možnosti, da bi drugi dejavniki, kot je pritisk uvoza, negativno vplivali na cene v industriji Unije. Kot je razvidno iz GDD, industrija Unije ni mogla dovolj zvišati cen, da bi izravnala višje proizvodne stroške zaradi nizkocenovnega subvencioniranega uvoza iz Maroka. Obseg tega cenejšega uvoza je nižal cene ne glede na stroške surovin, vplival pa bi lahko na ponovna pogajanja o pogodbah ali prihodnje razpise. Čeprav so cene aluminija upošteven dejavnik, pa neupoštevanje vpliva povečanega maroškega uvoza na padec cen preveč poenostavlja razmere in ni prepričljivo. Združenje EUWA trdi, da dokazi kažejo na jasno povezavo med povečanjem maroškega uvoza in oviranjem dviga cen, tudi z nihanjem cen aluminija.

(615) Komisija je ugotovila, da cene aluminija vplivajo na skupne stroške aluminijastih koles. Vendar, kot je razvidno iz preiskave, so cene subvencioniranega maroškega uvoza nižje od proizvodnih stroškov, kar ustvarja neposreden pritisk na zniževanje cen na trgu Unije. Povezava med maroškim uvozom in oviranjem dviga cen ostaja očitna ne glede na gibanje cen aluminija. Kar zadeva trditev združenja ACEA o teži enote za turški uvoz, Komisija priznava, da je bila ta obravnavana v ločeni protidampinški preiskavi in da je bilo v tej preiskavi ugotovljeno, da se trg vse bolj nagiba k večjemu premeru koles, kar je povzročilo povečanje teže na kos. Komisija meni, da je trditev o tem, da analiza kazalnikov ni v skladu s Sporazumom STO o SIU, zgrešena. Analiza Komisije vključuje izčrpno oceno tržne dinamike, vključno z vplivom subvencioniranega uvoza na cene, tržni delež in dobičkonosnost. Dokazi podpirajo sklep, da se industrija Unije sooča z znatno škodo zaradi nelojalne konkurence. Zato je te trditve zavrnila.

4.4.4. *Sklep o škodi*

(616) Ker je večina gospodarskih kazalnikov negativnih, jasno kažejo, da se industrija Unije sooča z velikimi gospodarskimi težavami.

(617) Obseg uvoza iz zadevne države se je v obravnavanem obdobju znatno povečal, pri čemer se je njegov tržni delež povečal z 2 % leta 2020 na 9 % v obdobju preiskave. Povprečna cena uvoženega izdelka je za približno 16 % nižja od cene Unije. Ta rast tržnega deleža in obsega uvoza iz zadevne države je še posebej pomembna, ker za uvoz veljajo protidampinške dajatve.

(618) Čeprav se je povprečna prodajna cena v Uniji v obravnavanem obdobju zvišala, so se povprečni proizvodni stroški zvišali za 67 %, kar je preseglo koristi zvišanja cen. Zaradi tega se je dobičkonosnost zmanjšala. Cenovni pritisk subvencioniranega uvoza po nižjih cenah je od leta 2021 povzročal izgube, ki so se v obdobju preiskave še povečale. Industrija Unije je izgubila tržni delež, gibanje denarnega toka in donosnost naložb pa sta bila negativna, kar je ogrozilo zmožnost industrije Unije, da bi sama financirala svoje dejavnosti.

(619) Kot je navedeno zgoraj, so se ključni gospodarski kazalniki, kot so dobičkonosnost, denarni tok, donosnost naložb in tržni delež, v obravnavanem obdobju znatno poslabšali. To poslabšanje je industriji Unije preprečilo zbiranje kapitala, kar je na koncu zavrlo njeno rast in celo ogrozilo njeno preživetje.

(620) Komisija je na podlagi navedenega sklenila, da je industrija Unije utrpela znatno škodo v smislu člena 8(4) osnovne uredbe

5. **VZROČNA ZVEZA**

(621) Komisija je v skladu s členom 8(5) osnovne uredbe preučila, ali je subvencioniran uvoz iz zadevne države povzročil znatno škodo industriji Unije. V skladu s členom 8(6) osnovne uredbe je preučila tudi druge znane dejavnike, ki bi lahko hkrati povzročili škodo industriji Unije. Komisija je zagotovila, da se morebitna škoda, ki so jo povzročili drugi dejavniki in ne subvencionirani uvoz iz zadevne države, ni pripisala temu subvencioniranemu uvozu. Ti dejavniki so: pandemija COVID-19, uvoz iz tretjih držav, razvoj proizvodnih stroškov, izvoz in potrošnja.

5.1. **Učinki subvencioniranega uvoza**

(622) Komisija je v skladu s členom 8(1) osnovne uredbe ocenila spremembe obsega in cene uvoza iz zadevne države ter njihov učinek na industrijo Unije.

(623) V obravnavanem obdobju se je uvoz iz zadevne države precej povečal. Čeprav se je potrošnja Unije v tem času prav tako povečala, industrija Unije od te rasti ni imela koristi, saj se je njen tržni delež zmanjšal za 9 %. Nasprotno pa se je tržni delež zadevne države v obravnavanem obdobju povečal z 2 % na 9 %. Do tega močnega povečanja uvoza je prišlo kljub uvedbi protidampinških dajatev na zadevni izdelek.

(624) Povprečna uvozna cena pri uvozu zadevnega izdelka iz Maroka se je med letom 2020 in obdobjem preiskave zvišala za 30 %, vendar je bila še vedno za 16 % nižja od povprečne cene Unije. Velik obseg uvoza po nizkih cenah je industriji Unije otežil konkuriranje v razmerah, ko so naraščajoči proizvodni stroški v Uniji dodatno obremenili njeno zmožnost, da bi dosegla te cene.

(625) Večji obseg uvoza iz zadevne države je skupaj z nizkimi povprečnimi prodajnimi cenami negativno vplival na gospodarsko uspešnost industrije Unije. Čeprav je industrija Unije zvišala svoje prodajne cene, ji je ta prilagoditev omogočila le kritje nekaterih stroškov, pri čemer ni imela možnosti ustvarjati dobička in je dejansko ustvarjala izgube.

(626) Komisija je na podlagi navedenega sklenila, da je uvoz iz zadevne države povzročil znatno škodo industriji Unije, pri čemer se je škoda kazala v učinkih na obseg in cene.

5.2. **Učinki drugih dejavnikov**

5.2.1. *Uvoz iz tretjih držav*

(627) Obseg uvoza iz drugih tretjih držav se je v obravnavanem obdobju gibal na naslednji način:

Preglednica 11

Uvoz iz tretjih držav

Država		2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Turčija	Obseg (v tisočih kosov)	7 131	8 054	10 337	10 342
	Indeks	*100*	*113*	*145*	*145*
	Tržni delež (v %)	13 %	14 %	17 %	16 %
	Indeks	*100*	*110*	*135*	*127*
	Povprečna cena (v EUR/kos)	50	53	67	66
	Indeks	*100*	*106*	*134*	*132*
Kitajska	Obseg (v tisočih kosov)	2 215	2 093	1 791	1 807
	Indeks	*100*	*94*	*81*	*82*
	Tržni delež (v %)	4 %	4 %	3 %	3 %
	Indeks	*100*	*94*	*75*	*71*
	Povprečna cena (v EUR/kos)	49	58	76	64
	Indeks	*100*	*118*	*155*	*131*

Država		2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Tajska	Obseg (v tisočih kosov)	1 532	1 410	1 553	1 513
	Indeks	*100*	*92*	*101*	*99*
	Tržni delež (v %)	3 %	2 %	3 %	2 %
	Indeks	*100*	*90*	*94*	*86*
	Povprečna cena (v EUR/kos)	49	53	66	60
	Indeks	*100*	*108*	*135*	*122*
Druge tretje države	Obseg (v tisočih kosov)	4 511	4 261	4 213	3 080
	Indeks	*100*	*94*	*93*	*68*
	Tržni delež (v %)	8 %	7 %	7 %	5 %
	Indeks	*100*	*92*	*87*	*59*
	Povprečna cena (v EUR/kos)	63	75	97	95
	Indeks	*100*	*119*	*154*	*151*
Vse tretje države skupaj, razen Maroka	Obseg (v tisočih kosov)	15 389	15 819	17 894	16 743
	Indeks	*100*	*103*	*116*	*109*
	Tržni delež (v %)	27 %	28 %	30 %	26 %
	Indeks	*100*	*100*	*108*	*94*
	Povprečna cena (v EUR/kos)	53	60	75	71
	Indeks	*100*	*113*	*142*	*134*

Vir: Eurostatova podatkovna zbirka COMEXT.

(628) Tržni delež uvoza iz drugih tretjih držav je leta 2020 znašal 27 %, v obdobju preiskave pa 26 %, kar kaže na rahlo zmanjšanje obsega in tržnega deleža v obravnavanem obdobju. Povprečna cena tega uvoza se je med letoma 2020 in 2022 zvišala za 42 %, verjetno zaradi okrevanja po krizi zaradi COVID-19. To zvišanje je bilo začasno, saj se je cena nato v obdobju preiskave znižala za 8 %. Kljub temu znižanju je splošna uvozna cena v obdobju preiskave ostala za 9 % višja od povprečne cene industrije Unije in za približno 31 % višja od povprečne cene uvoza iz zadevne države. Turčija je edina tretja država, ki je v obravnavanem obdobju povečala svoj tržni delež. Vendar je bila cena uvoza iz Turčije v obdobju preiskave podobna uvozni ceni industrije Unije, a še vedno za 21 % višja od cene uvoza iz zadevne države.

(629) Združenje ACEA, maroška vlada in družba DMA so v svojih pripombah k dokončnemu razkritju trdili, da morebitna škoda izhaja iz dejavnikov, ki niso povezani z maroškim uvozom. Navajajo, da uvoz iz drugih držav, zlasti Turčije, ne bi smel biti spregledan. Prvič, manjka celovita ocena splošnih gibanj uvoza iz držav, ki niso Maroko. Turški uvoz se je stalno povečeval, na trg EU pa dosledno vstopal v večjem obsegu kot maroški uvoz, s čimer se je ohranil tržni delež, ki je znatno višji od tržnega deleža maroškega uvoza. Trdijo tudi, da je obseg turškega uvoza oslabljen, njegova cena na enoto pa je previsoka zaradi uporabe nepravilnega pretvorbenega razmerja med težo in kosom, ki znaša 11,3 kg, medtem ko turška aluminijasta kolesa v povprečju tehtajo 9,5 kg. Zato analiza uvoza iz tretjih držav, razen Maroka, in škode, ki jo je povzročil industriji Unije, ni v skladu s členoma 15.1 in 15.5 Sporazuma STO o SIU.

(630) Trditve združenja ACEA, maroške vlade in družbe DMA, da morebitna škoda izhaja iz dejavnikov, ki niso povezani z maroškim uvozom, ne obravnavajo ključnega vprašanja. Čeprav je uvoz iz drugih držav, vključno s Turčijo, pomemben, je zamisel, da bi moral turški uvoz odtehtati učinek maroškega uvoza, napačna. Trditev, da je turški uvoz vstopil na trg EU v večjem obsegu, ni zadosten razlog za neupoštevanje posebnega učinka maroškega uvoza, zato je bila ta trditev zavrnjena. Trditev, da je turški uvoz vstopil na trg EU v večjem obsegu, ni zadosten dokaz za neupoštevanje posebnega učinka maroškega uvoza. Ta trditev je bila zavrnjena. Poleg tega je bila trditev v zvezi s pretvorbenim razmerjem med težo in kosom za turška aluminijasta kolesa obravnavana v ločeni protidampinški preiskavi, zaradi česar je Komisija zavrnila tudi to trditev. Trditev, da škoda, ki jo je industriji Unije povzročil uvoz iz držav, ki niso Maroko, ni v skladu s členoma 15.1 in 15.5 Sporazuma STO o SIU, ne upošteva dejstva, da je ustrezna ocena vseh dejavnikov, ki so prispevali, vključno z maroškim uvozom, bistvena za natančno in pošteno oceno položaja.

(631) Komisija je zato sklenila, da uvoz iz drugih tretjih držav ni prispeval k škodi, ki jo je utrpela industrija Unije.

5.2.2. *Pandemija COVID-19*

(632) Pandemija COVID-19 je leta 2020 močno negativno vplivala na trge EU in mednarodne trge. Od drugega četrtletja leta 2020 se je industrija Unije soočala z velikimi izzivi, saj sta se prodaja in proizvodnja znatno upočasnili, pri čemer se je proizvodnja v nekaterih primerih začasno ustavila. Potrošnja Unije se je v primerjavi s prejšnjimi leti zmanjšala za 24 %. Trg je v letih 2021 in 2022 počasi okreval, pri čemer se je potrošnja v obdobju preiskave povečala za 15 %. Vendar je še vedno precej manjša kot pred pandemijo.

(633) Povečanje povpraševanja po pandemiji COVID-19 ni koristilo proizvajalcem Unije, temveč maroškemu uvozu, ki se je v obdobju preiskave povečal na več kot 5 milijonov kosov in imel 9-odstotni tržni delež. To je skupaj z dejstvom, da je bil tržni delež uvoza iz drugih držav stabilen, pomenilo, da je bila izguba tržnega deleža proizvajalcev Unije v celoti posledica nenadnega povečanja subvencioniranega uvoza iz zadevne države.

(634) Komisija je sklenila, da pandemija COVID-19 ni prispevala k škodi, ki jo je utrpela industrija Unije.

5.2.3. *Izvozna učinkovitost industrije Unije*

(635) Obseg izvoza proizvajalcev Unije se je v obravnavanem obdobju gibal na naslednji način:

Preglednica 12

Izvozna učinkovitost vzorčenih proizvajalcev Unije

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Obseg izvoza (v tisočih kosov)	3 960	4 632	4 236	4 501
Indeks	*100*	*117*	*107*	*114*

	2020	2021	2022	Obdobje preiskave
Povprečna cena (v EUR/kos)	61	77	114	77
Indeks	*100*	*126*	*187*	*126*

Vir: združenje EUWA glede obsega izvoza in preverjeni izpolnjeni vprašalniki glede povprečne cene.

(636) Izvoz nepovezanim strankam je v obdobju preiskave predstavljal 9,6 % celotne proizvodnje industrije Unije. V obravnavanem obdobju se je obseg izvoza z nizke osnove v letih 2020 in 2021 povečal za 17 %, nato pa se je v obdobju preiskave zmanjšal za 3 %. Izvozna cena se je med letoma 2021 in 2022 precej zvišala, predvsem zaradi okrevanja industrije po pandemiji COVID-19. Vendar se je v obdobju preiskave znižala na ravni iz leta 2021, čeprav je v istem obdobju ostala višja v primerjavi s ceno na trgu Unije.

(637) Na podlagi ravni cen izvoza industrije Unije v tretje države je Komisija sklenila, da izvoz ni prispeval k znatni škodi, ki jo je utrpela industrija Unije.

5.2.4. *Potrošnja*

(638) Potrošnja Unije se je v obravnavanem obdobju povečala za 15 %, čeprav je ostala precej pod ravnmi pred pandemijo. Povečanje potrošnje bi običajno koristilo industriji Unije, vendar se je v tem primeru zgodilo ravno nasprotno, saj se je tržni delež industrije Unije zmanjšal za 9 %. Medtem se je uvoz iz zadevne države še naprej povečeval in v obdobju preiskave dosegel več kot 5,9 milijona enot, pri čemer se je njegov tržni delež povečal z 2 % leta 2020 na 9 % v obdobju preiskave.

(639) Kljub rasti potrošnje je industrija Unije utrpela škodo, ki jo je povzročilo predvsem oviranje dviga cen zaradi pritoka subvencioniranega uvoza. Medtem ko se je potrošnja povečala, se je tržni delež industrije Unije zmanjšal, kar kaže, da je škodo povzročil konkurenčni pritisk tega uvoza po nizkih cenah.

5.2.5. *Učinek večletnih pogodb in razvoj proizvodnih stroškov*

(640) Prodaja podobnega izdelka industrije Unije na trgu Unije je temeljila predvsem na večletnih pogodbah s proizvajalci avtomobilov, v katerih so bile določene cene za čas trajanja proizvodnje določenega modela avtomobila. Zato ima industrija Unije omejeno prožnost pri zviševanju prodajnih cen med trajanjem teh letnih pogodb, tudi če cene surovin rastejo. Opozoriti je treba, da približno 97 % prodaje vzorčenih proizvajalcev Unije temelji na letnih pogodbah. Industrija Unije ima na splošno možnost, da prilagodi svoje cene pri pogajanjih o pogodbah za naslednje leto.

(641) Čeprav so se prodajne cene industrije Unije v tem obdobju zvišale, to zvišanje ni zadoščalo za kritje naraščajočih proizvodnih stroškov. Kot je navedeno v oddelku 4.4.3.1, so se povprečni proizvodni stroški industrije Unije v obravnavanem obdobju zvišali za 67 %. Ker se je uvoz iz zadevne države še naprej povečeval, se je industrija Unije soočala s cenovnim pritiskom zaradi tega uvoza po nizkih cenah. Zato svojih prodajnih cen ni mogla več ustrezno prilagajati, da bi sledila naraščajočim proizvodnim stroškom, kar je od leta 2021 povzročalo težave z dobičkonosnostjo in izgube.

(642) Združenje ACEA, družba DMA in maroška vlada so v svojih pripombah po dokončnem razkritju trdili, da je škoda nastala zaradi razvoja stroškov proizvajalcev Unije in ne zaradi subvencioniranega uvoza iz Maroka. Trdijo, da domnevnih težav z dobičkonosnostjo ne povzroča cenovni pritisk iz Maroka in da škoda izhaja iz naraščajočih stroškov. Prodaja aluminijastih koles temelji na večletnih pogodbah, ki so indeksirane s cenami aluminija na londonski borzi kovin. Vendar fiksni stroški niso indeksirani in domneva se, da izboljšanje produktivnosti upravičuje popuste od leta po začetku proizvodnje. Zato se običajno pričakuje, da se bodo fiksni stroški znižali. Kljub temu v zadevnem obdobju obstajajo tehtni dokazi, da so se proizvajalci Unije v vzorcu spoprijemali z naraščajočimi fiksnimi stroški, zlasti zaradi skokovite rasti stroškov energije in dela. Čeprav so prodajne cene sledile cenam aluminija, so zaradi stroškov električne energije in dela stroški posledično ostali visoki. Uvoz iz Maroka ni odgovoren za nobenega od teh dejavnikov.

(643) Čeprav se vzorčeni proizvajalci, kot je navedeno v uvodni izjavi 640, zanašajo na letne in ne večletne pogodbe, škode ni mogoče pripisati le razvoju stroškov, ne glede na to, ali so fiksni ali spremenljivi, kadar je vpliv subvencioniranega uvoza in uvoza po nizkih cenah tako velik. Čeprav so naraščajoči stroški upošteven dejavnik, je glavni vzrok škode nepošten konkurenčni pritisk subvencioniranega maroškega uvoza tako v smislu količin kot nizkih cen, zaradi česar industrija Unije ni mogla zvišati svojih cen, kar je škodilo njeni dobičkonosnosti. Komisija je zato to trditev zavrnila.

(644) Zato je Komisija sklenila, da se zaradi prakse določanja prodajnih cen z letnimi pogodbami vzročna zveza med subvencioniranim uvozom in ugotovljeno škodo ni zmanjšala.

5.3. **Sklep o vzročni zvezi**

(645) Obstaja močna povezava med poslabšanjem gospodarskega položaja industrije Unije in povečanjem uvoza iz zadevne države.

(646) Komisija je opredelila učinke vseh znanih dejavnikov na položaj industrije Unije in jih ločila od škodljivih učinkov subvencioniranega uvoza. Nobeden od drugih dejavnikov ni prispeval k negativnim trendom v industriji Unije, vključno z izgubo tržnega deleža, manjšo dobičkonosnostjo ali nastalimi izgubami ter manjšo donosnostjo naložb.

(647) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da je subvencionirani uvoz iz zadevne države znatno škodoval industriji Unije in da drugi dejavniki, obravnavani posamično ali skupaj, niso zmanjšali vzročne zveze med subvencioniranim uvozom in znatno škodo.

(648) V svojih pripombah po razkritju sta združenje ACEA in družba DMA trdila, da ni vzročne zveze med maroškim uvozom in izzivi, s katerimi se spopada industrija Unije. Trdita, da je maroški uvoz v smislu oblikovanja cen primerljiv s cenami industrije Unije, kakršne koli trditve o padcu cen pa niso podprte z dokazi, ki so zlasti nezadostni. Poudarjata, da so težave, s katerimi se srečuje industrija Unije, posledica dejavnikov, kot so obseg uvoza iz Turčije, težave z dobičkonosnostjo, ki izhajajo iz cenovnih in stroškovnih struktur vzorčenih proizvajalcev EU, ter nevlaganje v ustrezne zmogljivosti.

(649) Komisija se s tem ni strinjala. Kot je pojasnjeno v oddelku 5.2.1, so bile cene turškega uvoza nekoliko višje od cen industrije Unije, v vsakem primeru pa veliko višje od cen uvoza iz Maroka. Poleg tega je industrija Unije, kot je prikazano v preglednici 4 zgoraj, povečala svojo izkoriščenost zmogljivosti z zmanjšanjem svoje zmogljivosti v obravnavanem obdobju. Hkrati je lahko v nasprotju s trditvami o nezadostni zmogljivosti v obdobju preiskave industrija Unije sama poleg uvoza iz Maroka in tretjih držav pokrila 89 % celotne potrošnje Unije. Trditve o oblikovanju cen in strukturi stroškov so bile obravnavane že v uvodni izjavi 615 zgoraj. Zato je Komisija sklenila, da dejavniki, na katere so opozorile zadevne strani, niso prispevali k vzročni zvezi med subvencioniranim maroškim uvozom in znatno škodo, ki jo je utrpela industrija Unije, ali jo zmanjšali. Komisija je zato to trditev zavrnila.

(650) Združenje ACEA, maroška vlada in družba DMA so prav tako trdili, da so bile v analizi pripisovanja napake in da je Komisija svojo analizo pripisovanja omejila s korelacijo od ene do druge končne točke. Trdili so, da je analiza pripisovanja napačna na področju določanja cen z uporabo statističnih primerjav in primerjav na podlagi kontrolnih številk izdelka, ki so neutemeljene. Menili so, da so primerjave netočne, saj Komisija ni upoštevala protidampinških dajatev in stroškov po uvozu, kar po prištetju pomeni, da so bile maroške uvozne cene primerljive s cenami industrije Unije v obdobju preiskave. Analiza pripisovanja zato ni v skladu s členoma 15.1 in 15.5 Sporazuma STO o SIU.

(651) Analiza pripisovanja, ki jo je izvedla Komisija, ni bila omejena na preprosto korelacijo od ene do druge končne točke, temveč na temeljito oceno, v kateri je bil upoštevan celoten obseg dejavnikov, ki vplivajo na industrijo Unije. Analiza je vključevala več vidikov, kot so tržni trendi, cenovni pritiski in proizvodni stroški, ki vsi kažejo na škodljiv vpliv maroškega uvoza. Analiza pripisovanja, ki jo je opravila Komisija, je bila zanesljiva, celovita in v skladu s Sporazuma STO o SIU, navedene trditve pa niso obravnavale ustrezno celotnega obsega analize ali jasnih dokazov o znatni škodi, ki jo je povzročil maroški uvoz. Komisija je zato to trditev zavrnila.

6. INTERES UNIJE

6.1. Interes industrije Unije

(652) V obdobju preiskave je v Uniji delovalo 27 znanih proizvajalcev podobnega izdelka. Industrija Unije neposredno zaposluje več kot 16 500 delavcev, še veliko več pa jih je od nje odvisnih posredno.

(653) Čeprav se izvajajo ukrepi v obliki protidampinških dajatev, ti niso preprečili nadaljnjega povečanja subvencioniranega uvoza iz zadevne države.

(654) Če se te razmere ne bodo izboljšale, bo industrija Unije še naprej trpela znatno škodo, njen finančni položaj, zlasti v smislu dobičkonosnosti, donosnosti naložb in denarnega toka, pa se bo po pričakovanjih še poslabšal. To še zlasti velja glede na stalno povečevanje subvencioniranega uvoza iz zadevne države v obdobju preiskave, ki je še naprej ogrožalo sposobnost preživetja industrije Unije.

(655) Komisija je zato sklenila, da je uvedba ukrepov v interesu industrije Unije.

6.2. Interes nepovezanih uvoznikov in uporabnikov

(656) Na začetku preiskave je bil vzpostavljen stik z uvozniki in uporabniki. Vendar v preiskavi ni sodeloval noben uvoznik.

(657) Sodelovali so trije uporabniki, kot je navedeno v uvodni izjavi 59, vendar se je Komisija odločila preveriti samo dva uporabnika, saj je bil uvoz tretjega uporabnika zelo omejen. V preiskavi je sodelovalo tudi združenje proizvajalcev avtomobilov (v nadaljnjem besedilu: ACEA).

(658) Proizvajalci avtomobilov so stranke industrije aluminijastih koles v Uniji in del svojih potreb po aluminijastih kolesih že pokrivajo z nabavljanjem pri proizvajalcih Unije. V obdobju preiskave je uvoz iz zadevne države predstavljal 9-odstotni tržni delež v Uniji, uvoz iz drugih tretjih držav pa 26-odstotni tržni delež, pri čemer so bile ravni cen višje od ravni cen industrije Unije. Zato imajo proizvajalci avtomobilov dostop do več virov dobave, vključno z industrijo Unije, Marokom in drugimi tretjimi državami. To je bilo dodatno podprto z dejstvom, da so nakupi aluminijastih koles iz Maroka predstavljali približno 28 % vseh nakupov aluminijastih koles, ki sta jih v obdobju preiskave opravila preverjena uporabnika. Poleg tega so na podlagi podatkov, ki so jih uporabniki predložili v izpolnjenih vprašalnikih, aluminijasta kolesa predstavljala približno 0,71 % njihovih proizvodnih stroškov. Zato je Komisija sklenila, da je vpliv ukrepov na aluminijasta kolesa za proizvajalce avtomobilov omejen.

(659) Združenje ACEA je predložilo pripombe glede konkurenčnih pogojev na trgu aluminijastih koles. Ker se aluminijasta kolesa kupujejo po naročilu, je za njihov inženiring in proizvodnjo potrebnega veliko časa. Najkrajši čas med oddajo naročila na podlagi razpisa in dejansko izvedbo prodaje je lahko približno dve leti. Zato bi bilo treba količinsko in cenovno konkurenco med dobavitelji oceniti na podlagi njihovih ponudb in uspešnosti na razpisih. Metodologija, uporabljena v pritožbi, s katero so na podlagi meril za kontrolno številko izdelka analizirani obseg dejansko opravljene prodaje in sočasne cene na računih, je očitno napačna. Skupina Renault, uporabnik aluminijastih koles na trgu Unije, je prav tako pripomnila, da bi bilo treba analizo škode izvesti na ravni razpisov, saj se tam odvija cenovna konkurenca. O razpisih se pogaja več kot eno leto pred dejansko prodajo. Po mnenju skupine Renault je razpis kritična točka, kjer se odvija konkurenca, zato je treba v tej fazi oceniti konkurenčno dinamiko in morebitno škodo.

Združenje EUWA se s to trditvijo ni strinjalo in je navedlo, da informacije iz razpisov zagotavljajo le delni pregled dejanskih količin in cen nadaljnje prodaje v Uniji.

(660) Komisija je preučila dejanske dobavljene količine in cene, ki so se plačevale ali se plačujejo v Uniji v obdobju preiskave, da bi ugotovila količinske in cenovne učinke subvencioniranega uvoza na industrijo EU, ki proizvaja podobni izdelek. Iz podatkov, ki so vključevali sezname prodajnih transakcij in primerjave cen po vrstah, ki so jih predložili vzorčeni proizvajalci Unije in proizvajalca izvoznika, so bile razvidne dejanske prodane količine in fakturirane količine v obdobju preiskave. Ugotovljeno je bilo, da so se podatki o dejanski prodaji pogosto razlikovali od podatkov, navedenih v razpisnih pogojih, saj so podatki o dejanski prodaji v nasprotju s podatki iz razpisnih pogojev zajemali popuste in rabate, ne glede na to, ali so bili odloženi ali ne, ki so se uporabljali v obdobju preiskave. Poleg tega se lahko pri vsakem modelu avtomobila ponudi več tipov aluminijastih koles, proizvajalci avtomobilov pa ne morejo predvideti celotne prodaje vsakega tipa v celotni proizvodni dobi zadevnega modela. Razpisne pogodbe običajno odražajo ocenjeno število koles, ki jih je treba dobaviti, natančna količina pa se običajno določi le nekaj tednov pred dobavo. Zato se je štelo, da analiza na podlagi podatkov iz razpisov ne bi natančno odražala konkurenčnih pogojev na trgu aluminijastih koles. Komisija je zato to trditev zavrnila.

(661) Po dokončnem razkritju je združenje ACEA ponovno zahtevalo, da se ocenita obseg in cenovna konkurenca med dobavitelji na podlagi njihovih ponudb in uspešnosti na razpisih. Ker združenje ACEA ni predložilo novih elementov v podporo temu zahtevku, je Komisija vztrajala pri svojem stališču iz prejšnje uvodne izjave.

(662) Združenje ACEA je trdilo, da aluminijasta kolesa, pridobljena iz Maroka, niso usklajena s celotno proizvodno paleto aluminijastih koles, ki jih ponujajo proizvajalci Unije, in da aluminijasta kolesa, uvožena iz Maroka, na splošno ustrezajo manjšim aluminijastim kolesom.

(663) Kot je navedeno v uvodni izjavi 53, imajo izdelki, proizvedeni v Maroku, enake osnovne fizikalne, kemične in tehnične lastnosti ter enake vrste predvidene uporabe kot izdelki, ki jih proizvaja industrija Unije. Komisija je ugotovila tudi, da maroški proizvajalci na trg Unije dobavljajo kolesa številnim proizvajalcem originalne opreme, ta kolesa pa morajo izpolnjevati standarde EU. Zato je menila, da primerjava vrst izdelka natančneje odraža konkurenco na področju cen in obsega med uvozom iz Maroka in prodajo industrije Unije. Zato je to trditev zavrnila.

(664) V svojih pripombah k dokončnemu razkritju združenje ACEA ([122]), maroška vlada ([123]) in družba DMA ([124]) trdijo, da aluminijasta kolesa iz Maroka in EU ustrezajo različnim košaricam aluminijastih koles. Menijo, da maroški uvoz običajno ustreza manjšim aluminijastim kolesom na trgu nizkokakovostnih proizvodov, in ne dražjim večjim aluminijastim kolesom, aluminijastim kolesom z vrhunsko/bolj tehnološko končno obdelavo ali kovanim aluminijastim kolesom. Družba DMA je trdila, da s tem, ko ni preiskala in upoštevala razlik v mešanicah izdelkov med aluminijastimi kolesi, uvoženimi iz Maroka, in aluminijastimi kolesi, ki jih proizvaja industrija Unije, krši člene 15.1, 15.2 in 15.4 Sporazuma STO o SIU.

(665) V svojih pripombah k izpodbijanju je združenje EUWA ([125]) izjavilo, da so aluminijasta kolesa sicer na voljo v različnih velikostih, površinski obdelavi in vrstah končne obdelave, vendar zaradi tega niso samodejno neprimerljiva za analizo cen. Trdi, da je uporaba kontrolnih številk izdelka s strani Komisije dober primer, kako lahko preiskovalni organ pri primerjavi cen upošteva razlike v izdelkih.

(666) Komisija je ponovila svoje stališče, da imajo izdelki, proizvedeni v Maroku, enake osnovne fizikalne, kemične in tehnične lastnosti ter enake vrste predvidene uporabe kot izdelki, ki jih proizvaja industrija Unije. Posledično je ugotovila, da primerjava vrst izdelka natančneje odraža konkurenco na področju cen in obsega med uvozom iz Maroka in prodajo industrije Unije. Komisija je zato to pripombo zavrnila.

(667) Združenje ACEA je trdilo, da ni vzročne zveze med maroškim uvozom in domnevno znatno škodo. Opozorilo je na dejstvo, da pritožnik kljub povečanju prodaje in tržnega deleža Turčije ni začel postopka proti njej. Trdilo je tudi, da je vsako kolo, uvoženo iz Turčije in drugih tretjih držav, nelojalno nižalo prodajne in ciljne cene industrije Unije, kar po njegovem mnenju prekinja vzročno zvezo med domnevno škodo in precej manjšim uvozom iz Maroka.

([122]) Številka Tronsave: t25:001776.
([123]) Številka Tronsave: t25:001772.
([124]) Številka Tronsave: t25:001778.
([125]) Številka Tronsave: t25:001846.

(668) Združenje EUWA se ni strinjalo s trditvijo združenja ACEA in je navedlo, da je razvoj prodaje proizvajalcev EU v EU v absolutnem in relativnem smislu nedvomno negativen. Razlog za to je, da je industrija Unije zaradi nepošteno subvencioniranega uvoza iz Maroka izrinjena s trga in da se je njen obseg prodaje v EU zmanjševal hitreje, kot se je zmanjševalo povpraševanje, na kar je opozorilo združenje ACEA. Po mnenju združenja EUWA povprečne uvozne cene potrjujejo, da je vzročno zvezo mogoče pripisati le Maroku. Povprečne cene uvoza iz drugih tretjih držav, vključno s Turčijo, so znatno višje od cen uvoza iz Maroka.

(669) Kot je pojasnjeno v oddelku 5.2.1 zgoraj, je skupni tržni delež drugih tretjih držav v obdobju preiskave znašal 26 %, kar je 4 odstotne točke manj kot leta 2022. Cena uvoza iz teh tretjih držav je ostala za približno 9 % višja od cene Unije in precej višja od cene uvoza iz Maroka. Čeprav se je tržni delež uvoza iz Turčije v obravnavanem obdobju povečal za 3 odstotne točke, je bila cena uvoza iz Turčije podobna ceni Unije in za 21 % višja od cene uvoza iz Maroka. Glede na navedeno je bila trditev zavrnjena.

(670) Skupina Renault in združenje ACEA sta navedla, da se avtomobilska industrija EU spopada z velikim izzivom zaradi omejene proizvodne zmogljivosti med domačimi proizvajalci, kar povzroča odvisnost od zunanjih virov za zadovoljitev povpraševanja. Proizvajalci EU ne morejo biti odvisni samo od lokalnih dobaviteljev, saj nimajo potrebnih zmogljivosti za zadovoljevanje potreb industrije. Zato je treba približno 20 % potrebnih aluminijastih koles pridobiti z uvozom. Pridobivanje iz Maroka ponuja več prednosti, kot so nižji stroški prevoza v primerjavi z drugimi regijami, zaradi česar je to stroškovno učinkovita rešitev. Poleg tega ima Maroko koristi od prednostnega dostopa do evropskega trga, kar lahko olajša trgovino in zniža tarife ter dodatno izboljša konkurenčnost aluminijastih koles, pridobljenih iz Maroka.

(671) Združenje EUWA se s to trditvijo ni strinjalo in je navedlo, da zmogljivosti evropskih tovarn niso v celoti izkoriščene. Glede na prejeta naročila vsaka tovarna ustrezno prilagodi svojo delovno silo in število izmen. Združenje EUWA ugotavlja, da imajo zato proizvajalci aluminijastih koles veliko možnosti, da povečajo izkoriščenost zmogljivosti in sprejmejo dodatna naročila.

(672) Komisija je ugotovila, da Maroko sicer res lahko ponudi stroškovne ugodnosti, kot so nižji stroški prevoza in prednostni trgovinski dostop do EU, vendar pri tem stališču niso v celoti upoštevana širša strateška tveganja, povezana z oddajanjem proizvodnje ključnih komponent zunanjim izvajalcem. Pridobivanje aluminijastih koles iz Maroka ali od drugih zunanjih dobaviteljev povzroča ranljivosti v dobavni verigi, zlasti glede na svetovno gospodarsko negotovost, spremenljive stroške prevoza in morebitne geopolitične napetosti. Diverzificirana dobavna veriga je vsekakor pomembna, vendar bi lahko preveliko zanašanje na dobavitelje iz tretjih držav dolgoročno ogrozilo odpornost EU.

(673) Poleg tega je Komisija ugotovila, da je potrošnja Unije v obdobju preiskave znašala 64,6 milijona kosov. Skupna zmogljivost industrije Unije je znašala 57,8 milijona kosov, dejanska proizvodnja pa 46,9 milijona kosov. Tako v industriji Unije še vedno ostajajo neizkoriščene zmogljivosti. Zato je industrija Unije že imela zadostno proizvodno zmogljivost za zadovoljitev skoraj 90 % domačega povpraševanja po aluminijastih kolesih. Upravljanje izkoriščenosti zmogljivosti (kot so prilagoditve delovne sile in število izmen) se razlikuje od teoretičnih nazivnih zmogljivosti tovarn v EU, ki so veliko večje. Številne tovarne v EU ne obratujejo v treh izmenah, v nekaterih primerih pa niti v dveh. Zato imajo proizvajalci aluminijastih koles velike možnosti, da povečajo izkoriščenost zmogljivosti in sprejmejo več naročil, če se proizvajalci originalne opreme odločijo, da bodo ta naročila dodelili evropskim proizvajalcem. Zato je bila trditev o nezadostni zmogljivosti zavrnjena.

(674) Združenje ACEA, družba DMA in maroška vlada so v svojih pripombah po dokončnem razkritju trdili, da je bila morebitna škoda samopovzročena zaradi nezadostne zmogljivosti v EU, zaradi česar je bil uvoz potreben. To je povezano s politiko „ravno ob pravem času“, ki zahteva, da so dobavitelji aluminijastih koles prilagodljivi in se odzivajo na spremembe povpraševanja. V zvezi s tem nabavljanje iz Maroka in Turčije ponuja jasne prednosti pred alternativami, kot sta Kitajska ali Tajska, in sicer nižje stroške prevoza in prednostni dostop do trga EU prek trgovinskih sporazumov. Trdili so, da je uvoz iz tretjih držav, vključno z Marokom, glede na znatno premajhno zmogljivost industrije aluminijastih koles v Uniji ključnega pomena za ohranitev sistema „ravno ob pravem času“. Poleg tega trditev, da bi lahko industrija Unije po potrebi povečala zmogljivost, ni podprta z nobenimi dokazi in je v nasprotju s preteklimi podatki. Združenje ACEA, družba DMA in maroška vlada so trdili, da je bila škoda zaradi nenehnega zavračanja naložb v zadostne zmogljivosti s strani industrije Unije samopovzročena.

(675) Komisija je poudarila, da je bila ta trditev že obravnavana v uvodni izjavi 673 in da niso bili predloženi nobeni novi dokazi v podporo tej trditvi. Komisija je priznala, da bi lahko industrija aluminijastih koles v Uniji po potrebi v kratkem času povečala svojo zmogljivost. Vendar je poudarila, da škode, ki jo je utrpela industrija Unije, ni mogoče pripisati zgolj nezadostni zmogljivosti ali politikam „ravno ob pravem času“. Temeljni vzrok je izkrivljanje trga zaradi subvencioniranega uvoza, ki proizvajalce EU postavlja v podrejen konkurenčni položaj in ovira njihovo zmožnost vlaganja v potrebne zmogljivosti. Zato je bila trditev zavrnjena.

(676) Skupina Renault je pripomnila, da se proizvajalci avtomobilov nenehno soočajo z izzivi, kot so naraščajoči stroški, predpisi in nelojalna konkurenca iz tujine. Protisubvencijski ukrepi bi ovirali energetski prehod avtomobilske industrije EU, dodatne dajatve na aluminijasta kolesa iz Maroka pa bi ogrozile prizadevanja industrije Unije za znižanje proizvodnih stroškov in povečanje obsega proizvodnje akumulatorskih električnih vozil, kar bi nazadnje škodilo razvoju tega sektorja. Združenje ACEA je pripomnilo tudi, da uvedba protisubvencijskih ukrepov ni v interesu Unije in bo poslabšala že tako zahtevne razmere za proizvajalce avtomobilov v Uniji, zlasti v segmentu akumulatorskih električnih vozil.

(677) Združenje EUWA se z izjavo ni strinjalo in ni razumelo razlogov zanjo. Zunanjetrgovinska politika Unije načeloma obravnava vse gospodarske sektorje enako, ko gre za trgovinsko zaščito in obravnavanje nepoštene trgovine. Aluminijasta kolesa predstavljajo zanemarljiv delež cene avtomobila (0,5 %). Zato je združenje trdilo, da bi bil vpliv protisubvencijske dajatve na proizvajalce avtomobilov minimalen.

(678) Komisija je ugotovila, da se proizvajalci avtomobilov soočajo s podobnimi izzivi kot proizvajalci koles, kot so naraščajoči stroški in konkurenca iz tujine. Vendar pa imajo proizvajalci avtomobilov zdaj koristi od dajatev, uvedenih na električna vozila iz Kitajske, kar pomaga blažiti nekatere od teh pritiskov. Kljub tuji konkurenci so proizvajalci avtomobilov ostali dobičkonosni, za razliko od proizvajalcev aluminijastih koles, katerih dobičkonosnost se je v obravnavanem obdobju znatno zmanjšala, kot je podrobno opisano v oddelku 4.4.3.4. Ta trditev je bila zato zavrnjena.

(679) Skupina Renault je trdila, da industrija Unija ni utrpela znatne škode. Čeprav se pritožba v zvezi z analizo škode nanaša na leto 2019, je skupina Renault poudarila, da je zadeva osredotočena na obdobje 2020–2023, v katerem znatna škoda ni razvidna. Kazalniki kažejo pozitivno poslovanje v tem obdobju. Glede na interes Unije protisubvencijski ukrepi v tem primeru niso potrebni. Ti ukrepi bi učinkovito podprli industrijo, ki ne kaže pomembnih znakov znatne škode in že uživa prekomerno zaščito pred uvozno konkurenco.

(680) Komisija je priznala, da se je pritožba nanašala na leto 2019, saj je bilo to upoštevno obdobje, ki je zajemalo tri leta pred obdobjem preiskave. Vendar je bila sama preiskava osredotočena na obdobje 2020–2023, pri čemer je obdobje preiskave izrecno zajemalo koledarsko leto 2023. Kot je navedeno v uvodni izjavi 606, večina gospodarskih kazalnikov kaže negativno sliko, iz njih pa je jasno razvidno, da se industrija Unije sooča z znatnimi finančnimi težavami. Čeprav nekateri kazalniki kažejo pozitivne trende, se splošni položaj industrije Unije še naprej slabša. Do tega prihaja kljub ukrepom in je posledica stalnega povečevanja uvoza iz zadevne države. Zato je bila trditev zavrnjena.

(681) Združenje ACEA je trdilo, da bi morala Komisija izračunati ustrezno stopnjo škode in uporabiti pravilo nižje dajatve. Poudarilo je, da kombinirane protidampinške in izravnalne dajatve ne bi smele presegati stopnje škode, ki bi morala biti v ločeni protidampinški preiskavi ustrezno določena na ravni 3,7 % na podlagi ponudb iz razpisov.

(682) Komisija je ugotovila, da združenje ACEA ni dokazalo, da določitev izravnalne dajatve v višini celotnega zneska subvencije ni v interesu Unije. Poleg tega stopnje škode, določene v ločeni protidampinški preiskavi, presegajo kombinirane protidampinške in izravnalne dajatve. Primerjave cen in stopnje škode, ki jih je navedlo združenje ACEA, tudi niso mogle temeljiti na razpisnih ponudbah iz razlogov, ki so bili podrobno pojasnjeni v ločeni protidampinški preiskavi. Zato je bila ta trditev zavrnjena.

(683) Združenje ACEA, družba DMA in maroška vlada so v svojih pripombah na dokončno razkritje navedli, da bi morale ustrezne primerjave cen vključevati določitev stopnje škode in uporabo pravila nižje dajatve. Navedli so, da bi bilo treba ustrezne primerjave cen izvesti na podlagi metodologij, skladnih s STO, kar bi omogočilo določitev stopnje škode in uporabo pravila nižje dajatve.

(684) Komisija je ugotovila, da so bila junija 2018 uvedena nova protidampinška in protisubvencijska pravila za posodobitev in okrepitev ukrepov trgovinske zaščite EU. Ena od ključnih sprememb je bila, kako EU uporablja „pravilo nižje dajatve“. V skladu z novimi pravili pravila nižje dajatve ni več mogoče uporabljati v protisubvencijskih preiskavah, razen če je mogoče jasno sklepati, da določitev ukrepov glede zneska subvencij, proti katerim se lahko uvedejo izravnalni ukrepi, ni v interesu Unije. Glede na to, da ugotovljene subvencije, proti katerim se lahko uvedejo izravnalni ukrepi, izkrivljajo trgovino, Komisija v tem postopku ne more jasno ugotoviti, da je uporaba pravila nižje dajatve v interesu Unije. Zato je to trditev zavrnila.

(685) Združenje ACEA je trdilo, da se morebitni protisubvencijski ukrepi ne bi smeli uporabljati, dokler nemški zvezni urad za kartele ne zaključi tekoče preiskave. Ta preiskava se nanaša na domnevno sporna protimonopolna ravnanja na trgu aluminijastih koles v Uniji, ki bi lahko omejevala lojalno konkurenco. Združenje ACEA meni, da bi morala Komisija, če nemški protimonopolni organi potrdijo svoje pomisleke glede protikonkurenčnega ravnanja, nemudoma zaključiti sedanjo preiskavo in odpraviti protidampinške ukrepe za uvoz aluminijastih koles iz Kitajske in Maroka.

(686) Komisija priznava, da je nemški protimonopolni organ poročal o preiskavi morebitnih kršitev konkurenčnega prava v zvezi s proizvajalci aluminijastih koles za lahka vozila. Vendar so podrobnosti preiskave še vedno nejasne in na voljo je zelo malo javnih informacij. Zato je vpliv Komisije na sedanjo preiskavo majhen in trditev se zavrne.

(687) Združenje ACEA je trdilo, da se kolesa na poprodajnem trgu in kolesa proizvajalcev originalne opreme distribuirajo prek ločenih kanalov, ki se ne prekrivata. Maroko izvaža samo kolesa proizvajalcev originalne opreme. Industrija Unije dosega 35-odstotno dobičkonosnost v segmentu poprodajnega trga, kar kaže, da se ne sooča z znatno škodo ali grožnjo škode. Združenje ACEA je zahtevalo, naj Komisija najprej izvede ločeno analizo škode za segmenta proizvajalcev originalne opreme in poprodajnega trga ter rezultate ustrezno razkrije. Poleg tega bi morala Komisija na podlagi nespornih dokazov, ki jih je predložil pritožnik, skleniti, da industrija Unije ni utrpela znatne škode ali grožnje škode zaradi uvoza aluminijastih koles iz Maroka v segmentu poprodajnega trga.

(688) Komisija je ugotovila, da se aluminijasta kolesa proizvajalcev originalne opreme in na poprodajnem trgu distribuirajo prek različnih prodajnih kanalov, vendar imajo enake fizikalne in tehnične lastnosti ter so zamenljiva. Zato bi bilo treba proizvajalce originalne opreme in poprodajni trg obravnavati kot ločena prodajna kanala in ne kot ločena segmenta. Večina prodaje, približno 90 %, poteka prek kanala proizvajalcev originalne opreme. Zato ima kanal poprodajnega trga, ki predstavlja približno 10 % prodaje, omejen vpliv na splošno oceno trga Unije. Ta vpliv je dodatno zmanjšan zaradi dejstva, da so maroški proizvajalci prodajali izključno prek kanala proizvajalcev originalne opreme, podobno kot trije vzorčeni proizvajalci Unije, ki so skoraj celotno prodajo opravili prek kanala proizvajalcev originalne opreme. Zato to ni vplivalo na analizo primerjave cen, ki je bila izvedena na mikroekonomski ravni z uporabo podatkov, ki so jih predložili proizvajalca izvoznika in vzorčeni proizvajalci Unije. Na podlagi tega se je Komisija odločila, da potrošnje za namene preiskave ne bo razdelila med navedena prodajna kanala.

(689) Združenje ACEA je v svojih pripombah po razkritju ponovilo svojo trditev, da bi bilo treba segment trga proizvajalcev originalne opreme in segment poprodajnega trga analizirati ločeno, da se ocenita škoda in vzročna zveza. To trditev sta podprla maroška vlada in družba DMA. Trdili so, da Komisija ni razlikovala med področjem proizvajalcev originalne opreme in področjem poprodajnega trga, ki ju vidijo kot dva različna segmenta trga s ključnimi razlikami na področju strank, obsega trgovanja, načinov nabave, oblikovanja cen in dejavnikov dobička. Trdili so, da te razlike vplivajo na to, kako Komisija obravnava obseg, ceno in vzrok, saj maroški uvoz ne vpliva na področje poprodajnega trga. Komisijo so pozvali, naj področje proizvajalcev originalne opreme in področje poprodajnega trga obravnava ločeno, kar bi po njihovem mnenju privedlo do sklepa, da na področju poprodajnega trga ni znatne škode ali grožnje znatne škode, zaradi česar izravnalne dajatve niso upravičene. Družba DMA je nadalje trdila, da nerazlikovanje med tema segmentoma ni v skladu s členi 15.1, 15.2, 15.4 in 15.5 Sporazuma STO o SIU.

(690) Kot je navedeno v uvodni izjavi 688, je Komisija ugotovila, da imajo aluminijasta kolesa proizvajalcev originalne opreme in na poprodajnem trgu, čeprav se prodajajo prek različnih kanalih, enake fizikalne in tehnične lastnosti ter so zamenljiva. Zato oba segmenta prodajata enak izdelek s podobno končno uporabo. Komisija meni, da ju ni treba ločevati in da je izvedba ocene škode za celotno industrijo aluminijastih koles v Uniji, ki zajema vse prodajne kanale, pravičen in pravno utemeljen pristop. Komisija je zato to trditev zavrnila.

6.3. **Sklep o interesu Unije**

(691) Komisija je na podlagi navedenega sklenila, da ni bilo utemeljenih razlogov, zaradi katerih uvedba ukrepov za uvoz aluminijastih koles s poreklom iz Maroka ne bi bila v interesu Unije.

(692) Združenje ACEA je v svojih pripombah k razkritju trdilo, da uvedba ukrepov ni v interesu industrije Unije. Trdi, da izravnalne dajatve ne bodo povzročile povečanja proizvodnje, saj je proizvodna zmogljivost industrije Unije že nezadostna in je presegla omejitve rezervnih zmogljivosti. Poleg tega trdi, da Komisija napačno podcenjuje učinek protidampinških ukrepov, ki so bili začasno uvedeni julija 2022.

(693) Komisija je poudarila, da je bilo vprašanje nezadostne zmogljivosti obravnavano v uvodnih izjavah 673 in 675 zgoraj. Industrija Unije ima še vedno neizkoriščene zmogljivosti, ki bi jih bilo mogoče izkoristiti za povečanje proizvodnje. Tudi če nekateri obrati obratujejo z manj kot polno zmogljivostjo, imajo prožnost za povečanje proizvodnje, ne da bi bile potrebne nove naložbe ali večje prilagoditve, da se zadosti povpraševanju. Čeprav združenje ACEA meni, da uvedba ukrepov ne bi povzročila takojšnjega povečanja proizvodnje, so dolgoročne koristi takih ukrepov jasne. Z obravnavanjem nelojalne konkurence te dajatve pomagajo ustvariti stabilnejši in predvidljivejši trg za proizvajalce Unije ter spodbujajo naložbe in rast v industriji Unije. Komisija je zato to trditev zavrnila.

(694) Združenje ACEA trdi, da je uvoz aluminijastih koles zaradi pomanjkanja zmogljivosti Unije in njene odvisnosti od sistema „ravno ob pravem času“ ključnega pomena. Ker proizvajalci avtomobilov v EU delujejo z rezervno zmogljivostjo ali jo presegajo in ne kažejo interesa za povečanje proizvodnje, ne morejo nabavljati dodatnih aluminijastih koles iz Unije. Poleg tega združenje ACEA trdi, da je zamisel o nadomestitvi maroškega uvoza z alternativnimi dobavitelji nerealna. Po vsem svetu je na voljo le 13,2 milijona aluminijastih koles, za vključitev novih dobaviteljev pa bi bili potrebni dolgotrajni razpisni postopki, kar bi lahko povzročilo pomanjkanje in zaustavitev proizvodnje. Poleg tega se svetovna oskrba deli z drugimi regijami, razpoložljivi viri pa so oddaljeni, kar je v nasprotju s sistemom EU „ravno ob pravem času“ in okoljskimi cilji. Proizvajalci avtomobilov v EU morajo diverzificirati dobavitelje, Maroko pa ostaja bistven zaradi svoje bližine, trgovinskih sporazumov in zanesljivosti oskrbe. Trditev, da nabavljanje iz Maroka povzroča ranljivosti, je napačna, saj je diverzifikacija prek zanesljivih preferencialnih trgovinskih partnerjev, kot sta Maroko in Turčija, potrebna za varno dobavno verigo.

(695) Komisija je priznala, da so bila vprašanja v zvezi z zmogljivostjo in sistemom „ravno ob pravem času“ obravnavana v uvodni izjavi 675. Ugotovila je, da združenje ACEA sicer poudarja logistične izzive nabavljanja iz oddaljenih regij, vendar to ne upravičuje nadaljnje odvisnosti od maroškega uvoza. Komisija je poudarila, da bi spodbujanje lokalne proizvodnje pomagalo ublažiti tveganja, povezana z ranljivostmi v zunanji dobavni verigi, zlasti glede na geopolitične negotovosti. Diverzifikacija ne bi smela temeljiti le na določenih tretjih državah, temveč bi se morala osredotočiti na zagotavljanje poštene konkurence in vlaganje v domače zmogljivosti za ponovno vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev. Komisija je zato to trditev zavrnila.

(696) Združenje ACEA trdi, da bi uvedba izravnalnih dajatev na maroški uvoz aluminijastih koles negativno vplivala na proizvajalce avtomobilov v EU in škodila potrošnikom. Poudarja več ključnih dejavnikov, vključno z dejstvom, da aluminijasta kolesa predstavljajo majhen delež (0,7 %) stroškov proizvajalcev avtomobilov, vendar je avtomobilski sektor EU ključnega pomena za gospodarstvo, saj prispeva 6,8 % delovnih mest v EU in 171,4 milijarde EUR letnega izvoza. Poudarja tudi, da se proizvajalci avtomobilov v EU srečujejo s stalnimi izzivi, vključno s pomanjkanjem polprevodnikov, naraščajočimi stroški energije in motnjami v dobavni verigi zaradi vojne v Ukrajini, ki so vsi obremenili proizvodne zmogljivosti. Avtomobilska industrija EU je že pod pritiskom zaradi obstoječih ukrepov trgovinske zaščite, izravnalne dajatve pa bi to stanje še poslabšale. Združenje ACEA glede na te dejavnike poudarja, da bi uvedba izravnalnih dajatev le povečala stroške za proizvajalce EU, zlasti za sektor akumulatorskih električnih vozil, ne da bi koristila industriji aluminijastih koles ali rešila izzive Unije.

(697) Komisija je ugotovila, da združenje ACEA sicer poudarja več izzivov, s katerimi se srečuje avtomobilska industrija EU, vendar v svoji trditvi ne upošteva širšega okvira izkrivljanja trga, ki ga povzroča subvencionirani maroški uvoz. Izravnalne dajatve so bistvene za ponovno vzpostavitev poštene konkurence in zagotovitev dolgoročne vzdržnosti industrije aluminijastih koles v Uniji. Čeprav aluminijasta kolesa predstavljajo majhen odstotek stroškov proizvajalcev avtomobilov, pomeni njihov skupni učinek skupaj z drugimi izzivi velik pritisk na proizvajalce EU. Zanašanje na subvencionirani uvoz ogroža konkurenčnost industrije Unije. Predlagane izravnalne dajatve bodo pripomogle k enakim konkurenčnim pogojem, spodbudile naložbe in povečale zmogljivost ter dolgoročno koristile potrošnikom in avtomobilskemu sektorju Unije. Komisija je zato to trditev zavrnila.

(698) Združenje ACEA je ponovilo predhodno trditev, da se izravnalne dajatve ne bi smele uvesti, dokler nemški zvezni urad za kartele ne zaključi tekoče preiskave. Trdilo je, da bi morala Komisija sprejeti nadaljnje ukrepe za zbiranje dodatnih informacij, po možnosti tako, da bi Nemčijo zaprosila za sodelovanje. Meni, da proizvajalci aluminijastih koles v Uniji poskušajo omejiti konkurenco v EU in iz uvoza, kar je navsezadnje v nasprotju z najboljšimi interesi Unije.

(699) Komisija je priznala, da je bila ta trditev obravnavana v uvodni izjavi 686. Opozorila je, da preiskava še vedno poteka in da je primerno počakati na uradni izid, preden se sprejmejo kakršni koli sklepi v zvezi s tem. Komisija je zato to trditev zavrnila.

7. **DOKONČNI IZRAVNALNI UKREPI**

(700) Na podlagi ugotovitev o subvencioniranju, škodi, vzročni zvezi in interesu Unije ter v skladu s členom 15 osnovne uredbe bi bilo treba uvesti dokončno izravnalno dajatev.

7.1. **Raven dokončnih izravnalnih ukrepov**

(701) V členu 15(1), tretji pododstavek, osnovne uredbe je določeno, da znesek dokončne izravnalne dajatve ne preseže ugotovljenega zneska subvencij, proti katerim se lahko uvedejo izravnalni ukrepi.

(702) V členu 15(1), četrti pododstavek, osnovne uredbe je navedeno: „Kadar lahko Komisija na podlagi vseh predloženih informacij jasno ugotovi, da ni v interesu Unije, da se določi znesek ukrepov v skladu s tretjim pododstavkom, je znesek izravnalne dajatve nižji, če bi taka nižja dajatev zadostovala za odpravo škode, povzročene industriji Unije.“

(703) Kot je že pojasnjeno v uvodnih izjavah 682 in 684 zgoraj, bo raven izravnalnih ukrepov določena ob upoštevanju člena 15(1), tretji pododstavek.

(704) Komisija je tudi preučila, ali so nekatere subvencijske sheme subvencije, odvisne od izvoza, ki znižujejo izvozne cene in tako zvišujejo stopnje dampinga, da bi se odločila, ali mora znižati stopnjo dampinga za zneske subvencij, ugotovljene v zvezi s subvencijami, odvisnimi od izvoza, v skladu s členom 24(1) osnovne uredbe. Zato Komisija ni izravnala subvencijskih shem, odvisnih od izvoza; dokončno izravnalno dajatev na ravni določenega dokončnega zneska subvencioniranja je uvedla poleg protidampinške dajatve, določene z Uredbo (EU) 2023/99.

(705) Na podlagi navedenega bi morale biti stopnje dokončnih izravnalnih dajatev, izražene kot cena CIF meja Unije brez plačane carine, naslednje:

Družba	Dokončna izravnalna dajatev
DMA	31,4 %
Hands 8	5,6 %
Ves preostali uvoz s poreklom iz Maroka	5,6 %

(706) Stopnja izravnalne dajatve za posamezne družbe iz te uredbe je bila določena na podlagi ugotovitev sedanje preiskave. Zato izraža stanje, ugotovljeno med preiskavo v zvezi z zadevno družbo. Ta stopnja dajatve (v nasprotju z dajatvijo na ravni države, ki se uporablja za „vse druge družbe“) se torej uporablja izključno za uvoz izdelkov s poreklom iz zadevne države, ki jih proizvaja navedena družba. Za uvožene izdelke, ki jih proizvaja katera koli druga družba, ki ni izrecno navedena v izvedbenem delu te uredbe, vključno s subjekti, povezanimi s tistimi, ki so izrecno navedeni, se te stopnje ne morejo uporabiti in zanje velja stopnja dajatve, ki se uporablja za ves preostali uvoz s poreklom iz Maroka“.

(707) Družba lahko zahteva uporabo teh individualnih stopenj dajatev, če naknadno spremeni ime svojega subjekta. Zahtevek je treba nasloviti na Komisijo. Zahtevek mora vsebovati vse ustrezne informacije, s katerimi je mogoče dokazati, da sprememba ne vpliva na upravičenost družbe do stopnje dajatve, ki se zanjo uporablja. Če sprememba imena družbe ne vpliva na njeno upravičenost do stopnje dajatve, ki se zanjo uporablja, se v *Uradnem listu Evropske unije* objavi uredba o spremembi imena.

(708) Za zmanjšanje tveganja izogibanja ukrepom zaradi razlik v stopnjah dajatev so potrebni posebni ukrepi, da se zagotovi uporaba individualnih izravnalnih dajatev. Družbe, za katere veljajo individualne izravnalne dajatve, morajo carinskim organom držav članic predložiti veljaven trgovinski račun. Ta račun mora ustrezati zahtevam iz člena 1(3) te uredbe. Za uvoz, za katerega ta račun ni predložen, bi bilo treba uporabiti izravnalno dajatev, ki se uporablja za „ves preostali uvoz s poreklom iz Maroka“.

(709) Čeprav je predložitev tega računa potrebna, da lahko carinski organi držav članic uporabijo individualne stopnje izravnalne dajatve za uvoz, pa ni edini element, ki ga morajo carinski organi upoštevati. Tudi če predloženi račun izpolnjuje vse zahteve iz člena 1(3) te uredbe, bi morali carinski organi držav članic izvajati svoje običajne kontrole in kot v vseh drugih primerih zahtevati dodatne dokumente (odpremne listine itd.) za preverjanje točnosti navedb v deklaraciji in zagotoviti, da je posledična uporaba nižje stopnje dajatve upravičena v skladu s carinsko zakonodajo.

(710) Če bi se po uvedbi zadevnih ukrepov znatno povečal obseg izvoza družbe, za katero velja nižja individualna stopnja dajatve, bi se takšno povečanje obsega lahko obravnavalo kot spremembo v vzorcu trgovanja, nastala zaradi uvedbe ukrepov v smislu člena 23(1) osnovne uredbe. V takih okoliščinah in če so izpolnjeni pogoji, se lahko začne preiskava proti izogibanju. S to preiskavo se lahko med drugim preuči potreba po odpravi individualnih stopenj dajatve in posledični uvedbi dajatve na ravni države.

8. **KONČNE DOLOČBE**

(711) V skladu s členom 109 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ([126]) se obresti, ki jih je treba plačati, kadar je treba znesek povrniti na podlagi sodbe Sodišča Evropske unije, izračunajo z obrestno mero, ki jo Evropska centralna banka uporablja v svojih operacijah glavnega refinanciranja, objavljeno v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*, in ki velja na prvi koledarski dan posameznega meseca.

(712) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega s členom 25(1) osnovne uredbe –

([126]) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL, serija L, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Uvede se dokončna izravnalna dajatev na uvoz aluminijastih koles motornih vozil iz tarifnih številk HS 8701 do 8705, s priborom ali brez, z nameščenimi pnevmatikami ali brez, ki se trenutno uvrščajo pod oznaki KN ex 8708 70 10 in ex 8708 70 50 (oznake TARIC: 8708 70 10 15, 8708 70 10 50, 8708 70 50 15 in 8708 70 50 50), s poreklom iz Maroka.

2. Stopnje dokončne izravnalne dajatve, ki se uporablja za neto ceno franko meja Unije pred plačilom dajatve za izdelek iz odstavka 1, ki ga proizvajajo spodaj navedene družbe, so:

Družba	Dokončna izravnalna dajatev	Dodatna oznaka TARIC
Dika Morocco Africa S.A.	31,4 %	C897
Hands 8 S.A.	5,6 %	C873
Ves preostali uvoz s poreklom iz Maroka	5,6 %	C999

3. Pogoj za uporabo individualnih stopenj izravnalne dajatve, določenih za družbe iz odstavka 2, je, da se carinskim organom držav članic predloži veljaven trgovinski račun, ki vsebuje izjavo z datumom in podpisom uradnika subjekta, ki izdaja tak račun, ter njegovim imenom in funkcijo, in sicer „Podpisani potrjujem, da je (količina) aluminijastih koles, prodanih za izvoz v Evropsko unijo, ki ga zajema ta trgovinski račun, proizvedla družba (ime in naslov družbe) (dodatna oznaka TARIC) v Maroku. Izjavljam, da so informacije na tem računu popolne in točne.“ Če tak račun ni predložen, se uporabi dajatev, ki velja za ves preostali uvoz s poreklom iz Maroka.

4. Kadar je v zvezi z izdelkom iz odstavka 1, ne glede na njegovo poreklo, predložena deklaracija za sprostitev v prosti promet, se v ustrezno polje navedene deklaracije vnese število kosov izdelkov, ki se uvažajo, brez poseganja v dodatno enoto, opredeljeno v kombinirani nomenklaturi.

5. Če ni določeno drugače, se uporabljajo veljavni carinski predpisi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 13. marca 2025

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN